

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 1   Siječanj 1898.   God. VII.

Izdaje svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima će u kuću doneti ili poštom šalje, 36 novč.

Srce Isusovo — uzor ljubavi.

Iedaj, ja te ljubim jako,
Srce moje u te zri;
Vjeruj, u njem gori žarko,
Vječna ljubav u njem vri!
Ljubavi se primi ove,
Oj ne bludi svjetom tim;
Vjerni pastir tvoj te zove,
Dogji pa se raduj s njim!

Gledaj, ja te ljubim jako;
U Srcu mi brižni mar,
Da t' ne spali svjetla pakô,
Nego moga Srca žar.
Hodi, hodi, nek te spali
Moga Srca vječna luč;
Hodi, da ti srce stali
Moga Srca oganj vruć!

Gledaj, ja te ljubim jako,
Iz Srca mi teče krv,
Križu ne bi l' se primakô,
Slabi čovjek, b'jedan crv;
Da na križu Srce gleda
Probodeno sulicom,
Pa da mu se sasvim preda:
Srdašcem i dušicom.

Oj Isuse, tvoje rane
Boravak mi bile v'jek!
Oj Isuse, daj da svane
U tvom Srcu momu l'jek!
Do užasa i do štete
Dovelo me gr'jeha zio;
Al milosti tvoje svete
Vratiše mi pravde tlo.

J. C. . . . .

Glasnik čestita mlado ljeto.

Štioč. Hvaljen Isus! Vidim te iznova, gdje pišeš, Glasniče! Što opet novo snuješ?

Glasnik. Pišem svašta i držim, da će to mojim čitateljima biti od neke koristi.

Št. To je lijepo. Nu sad nemoj da zaboraviš jednu dužnost uljudnosti!

Gl. Koju to?

Št. Da čestitaš štiocima mlado ljeto.

Gl. Jest, da umnožim još onaj veliki broj čestitaka, što će ih i onako dosta biti. Pa koja im odatle korist?

Št. Čuj, do tebe je, da im koristi tvoja čestitka.

Gl. A kako to?

Št. Gledaj, Glasniče, sad ćeš s novom godinom opet krenuti na put kroz Bosnu srebrnu i kroz gorovitu Hercegovinu, kroz dičnu Dalmaciju i kroz milu Hrvatsku, kroz ravnu Slavoniju i još kroz druge zemlje; pa ćeš pokucati na hiljadu i hiljadu vrata, kod visokih i niskih ljudi, kod pastira ovaca Kristovih, biva kod revnih biskupa, onda kod sile pobožnih svećenika i još više Bogu posvećenih redovnika, a kod bezbroja vjernih kršćana. — Deder, čini kao što crkvenjak s podarnicom: kamogod dogješ, kупи pri-nos za zajedničku pjeneznicu svojih štioca, naime svaki nek izmoli na mladu godinu bar jedan Oče naš ili Zdravu Mariju za sve tvoje čitatelje, e se ispunji tvoja čestitka za godinu 1898.

Gl. To je baš divno zamišljeno!

Št. A čestitka neka bude: da svaki dobije sve ono, što si on sam želi. Tada bo svak će biti zadovoljan i sretan, kad ima, što si želi.

Gl. U tom se varas, brate! Koliko ih si je željelo bogatstvo i časti, i svakojake radosti i užitke; a pošto su dobili, što su željeli, opet nimalo nijesu sretni bili.

Št. Šta bi nam ti dakle želio, da budemo sretni?

Gl. Ne znaš li za onu čestitku, što su je na prvi Božić u pô noći Angjeli pastirima pjevali? I u jedan put — tako pripovijeda Sv. Pismo — postade s Anđelom mnoštvo vojske nebeske, koji su hvalili Boga govoreći: *Slava na visini Bogu i na zemlji mir ljudima dobre volje.* Ovaj mir Božji želim svojim čitaocima; jer tko ga ima, sretan je; tko ga nema, nesretan.

Št. Vjerujem ti. Uzmi dakle pero te piši, da želiš svima svojim čitateljima ovaj **mir Božji**; a da ga dobiju, neka svi pobožno mole.

Gl. Čekaj još malo! Mislim, da će me koji pitati: u čemu stoji taj **mir Božji**? Treba dakle odgovoriti na ovo pitanje.

Št. E pa dobro; reci dakle!

Gl. Slušaj, dok ti nešto pročitam. Jesi li već čuo obećanja Isusova za štovatelje Presvetoga Srca njegova?

1. Ja ћu iz moga Srca u obilju izliti blago milosti na sve štovatelje njegove.
2. Ja ћu im dati svaku pomoć potrebitu stališu njihovu.
3. Ja ћu ih krijepliti u radu i blagosloviti im, što god poduzmu.
4. Ja ћu ih tješiti u nevoljama njihovim.
5. Srce moje bit će im utočište za života, a osobito u čas smrtni.
6. Ja ћu povratiti slogu obiteljima razdvojenim, a štitit ћu one, koje su u kakvoj potrebi.
7. Ja ћu obilno blagosloviti svako mjesto, gdje se izloži i štuje slika mojega Srca.
8. Moje će se Srce raširiti i milostima ljubavi svoje obilno nadariti one, koji blagdan njegov proslave svetom pričesti i otprošnjom, ili druge na to sklonu.

9. Ja će udijeliti milost konačne pokore svima, koji se izasepcje za devet mjeseci svakoga prvog petka pričeste; ne će oni umrijeti bez sv. sakramenata.

10. Ja ne će dopustiti, da se ikoji izgubi od onih, koji se posvetiše Srcu mojemu.

11. Sjajno će nagraditi one, koji po mogućnosti šire ovu pobožnost.

12. One, koji se potpunoma dadu na to, da vrše i šire ovu pobožnost, — ja će ljubazno primiti u Srce svoje, i brinut će se za svetost i proslavu njihovu pred vječnim Ocem svojim.

Št. To je lijepo slušati; ali šta će nam to sada za našu čestitku?

Gl. To će nam mnogo. Jer tko ima ovo, što ovdje Spasitelj obećaje štovateljima svoga Srca; taj ima baš mir Božji, te je posve sretan.

Št. Pravo imaoš, Glasniče!

Gl. Dakle pazi dobro, što će sad napisati. Ja želim svima svojim štiocima samo ovo: Neka budu pravi štovatelji Presvetoga Srca Isusova; tada će i Isus svoja obećanja nanjima ispuniti; te će oni imati u istinu mir Božji, koji će ih učiniti sasvim sretnima. To je čestitka Glasnikova.

Št. Blago nama, kad nam to bude!

Gl. Činimo dakle, što je do nas, a prije svega: molimo se, jer »molite i dobit ćete« veli Spasitelj. Kad bi svaki čitatelj izmolio jedan Oče naš, to bi bilo već puno hiljada Oče naša. A ujedinjena molitva velika je sila, kojoj ne može nebo odoljeti.

Opet sam kažem, ako se dou od vas slože na zemlji u čem mu drago: za što se uzmole, dat će im se od Oca mogu, koji je na nebesih. (Mat. 18.)

Što čini pouzdanje u Presv. Srce Isusovo?

Pripovijetka po istinitom dogajaju.

I. Žalostan Božić.

ijaše studena zimska noć,
na badnjak godine 18**.
Duboki snijeg ležao
po ulicama V., i jednako još
padao u gustim pahuljici-
cama, dok se jedan dječak
od 12 godina, po imenu
Franjo, drhčući od zime,

tužnim licem, približio maloj kući na kraju toga mjesto. Kuda god krenuo, svuda on vidio rasvjetljene prozore, i slušao vesele božićne pjesme; — sve, sve bilo danas puno radosti, samo u njegovom mladom srcu nikakva radost neće da zasija. Kad stupi preko praga kućice svoje te otvori vrata uske sobice, htjede doduše da pokaže majci lice što veselije; nu slabo mu to pošlo za rukom, jer su mu jošte oči rasplakane.

Majka i kći bijahu među tim dugo šuteći sjedile uz malenu lampu. Anka, pobožna djevojka od 19 godina, bila je danas već koježta kušala, da si utješi majku; no zaludu. Prije nekoliko godina stiže ju naime hudi udes, te izgubi lijepo svoje imanje. A to joj se toliko kosnulo srca, te je pala u duboku žalost. Gotovo uvijek bi plakala, misleć, da ju Bog sasvim ostavio, pa s toga mal nije zdvojila. Samo još jedna bila joj nada, što joj mogla srce malo olakšati; ali baš s te strane prijetila obitelji najveća pogibelj. Jedan naime mladi imućni čovjek, imenom Martin, sin upravitelja jednoga grofovskoga dvora, bijaše istom nedavno došao u ono mjesto. Martin zavolio Anku, te si ju od majke njezine isprosio za ženu.

Sve bilo skoro već gotovo, kada župnik, jako pobožan i revan svećenik, iz sigurnog vrela doznao, da je Martin čovjek bezvjerac, te onamo, gdje je dosele boravio, član jednoga bezbožnoga društva. Nego mladoženja videći, kako ga župnik upoznao, dosta bijaše lukav, te za sada pritaji grijev svoj proti župniku, a finim licemjerstvom prevari one dvije ženskinje. Već bijaše stvar do toga dotjerao, da su majka i kći htjele privoliti u udaju, i — proti savjetu župnikovome.

Mali Franjo upravo se je vratio iz crkve, gdje se je pred Betlejom, što su ga danas tamo namjestili, s djetinjskim pouzdanjem molio Presvetome Srcu maloga Isusa. Otac mu, budući na umoru, bijaše Franju posvetio Presvetome Srcu; a zadnje mu riječi bijahu: »Franjo! utečeš li se pouzdano Srcu Isusovu u kojoj mu drago potrebi, uvijek ćeš biti uslišan. Stari otac znao to iz vlastitoga iskustva. Franjo je dobro upamlio ove riječi, pa ih majci često opetovao, ne bi li ju utješio; nu niti sam nije nijednoga dana propustio, a da se nije Presvetome Srcu žarko molio za svoju milu majku, da ozdravi, te bude opet vesela.

Čudno je to bilo: kad god bi došao Martin u kuću, nekako bi se zgražao mali Franjo od njega, (kao od gjavla;) pa to već i prije, nego li je čuo, kako o njemu govori župnik. Strah ga spopade, kada kod kuće govorahu, da će im sestra poci za Martina. Zato bi znao često moliti Presveto Srce, da mu očuva sestruru od toga bezbožnoga čovjeka.

Nego prem je Franjo na badnjak žalostan bio, opet je poslije molitve pred jaslicama Isusovim veću nadu nego obično ponesao u duši, da će ga Srce Božanskoga Djeteta uslišati, te i milu mu majku i sestruru od svakoga zla očuvati. S toga s velikom sigurnošću kazivao: »Kad se s pouzdanjem

utečemo Srcu Isusovu, zadobit ćemo sve dobro. I tako je još prije nego li će da pogje na počinak, doživio jednu božicnu radost: majka mu i sestra obećale, da će zajedno s njim obaviti devetnicu Presvetomu Srcu, e bi ono očuvalo obitelj od svake nevolje i pogibli.

Pisma mladomu prijatelju.

Prvo pismo.

Dragi moj Ivane!

Iz zadnjega lista Tvojega vidim, da si i Ti, Ivane, veliki štovatelj Presv. Srca Isusova. Hvali Boga; jer je to velika milost, kada tko uvidi, koliko je znamenita ova pobožnost. Pitaš me, u kojoj bi se krjeposti najviše poveo za dragim Spasiteljem? u čemu bi poglavito ugodio Presv. Srcu Isusovu? To je lijepo, to je čestito. Vidim, da želiš biti pravi štovatelj Presv. Srca; pa zato ne radiš, kao što rade mnogi, mnogi ljudi: upišu se u bratovštinu Presv. Srca, postanu članom velike pobožne vojske. — pa to im je sve. Ovakovim se štovateljima Presv. Srce Isusovo baš puno ne veseli. Ta molim Te, kakovi su to prijatelji, koji sklopiv jednom prijateljstvo ne mare više jedan za drugoga, već svaki ide svojim putem, i ne pita, što i kako mu je prijatelj. I mi smo sklopili s Presv. Srcem Isusovim pravo i iskreno prijateljstvo. Budimo dakle ljudi; ne kršimo zadate riječi! Budimo ponosni na sveto i uzvišeno prijateljstvo sa dragim Spasiteljem; pokažimo se vazda vrijednim i vjernim drugovima! Ti si, dragi moj, shvatio zadaču svoju: i to me veseli. Ta znadeš, da sam Te uvijek cijenio i volio; nu sada Te kao prijatelja Presv. Srca još više cijenim, još više volim.

S kojom dakle krjepošću da otpočneš? Čuj, šta kaže naš Božanski prijatelj, dragi Isus: »Učite se od mene, jer sam krotak i ponizan srcem. (Mat 11, 29.) Ivane! Uči se biti ponizan, uči se poniznosti!

No šta je poniznost? Sv. Ciprijan kaže: »Poniznost je temelj svetosti«; sv. Grgur zove poniznost »korjenom i izvorom sviju krjeposti«, Jer kao što cvijet crpe svoju hranu iz korjena, a uvene odsiječen od korjena: tako uvene i propane svaka krjepost, koja nije združena s korjenom poniznosti. Korjen jest u zemlji; na korjen stupamo te ga nogama gazimo: korjen nema nikakova miomirisa: ali opet ima stablo život svoj iz korjena. I čovjek ponizan jest regbi u zemlji, na nj stupaju te ga kanoti nogama gaze; ne cijene ga ni malo; čini se, da nema nikakove vrijednosti, nikakove ljepote; zaboravljaju na nj: pa upravo to je, što poniznu čovjeku daje najbolju hranu i neku rajsку ljepotu.

Hoće li stablo dobro uspijevati, ustrajati i donjeti obilat i dobar plod: to treba da se korjen što dublje u zemlji raširi. Isto vidimo i u poniznosti. Što je tko ponizniji, to je i krjepcsniji! Poniznost izvor je svakoj krjeposti. Da vjeruješ, moraš biti ponizan: ohol razum prijeći te u vjeri. Razum mora se pokoriti vjeri, a pokornosti bez poniznosti nema. Poniznost uzdržava u fanje i pouzdanje u Boga. Čovjek ponizan uvigja svoje siromaštvo pa se zato preda posve u ruke Božje i tako pregje k ljubavi Božjoj. Kako potrebna je poniznost za bratinsku ljubav, za ustrpljivost, za svetu čistoću, za duševni mir, tko to ne zna? Kako je napokon potrebna poniznost za dobru molitvu? Pomisli samo, dragi Ivane, na onoga carinika u svetom evangjelu. *Carinik ne ščase ni očiju podignuti na nebo niti pristupiti k oltaru, nego izdaleka stajaše i bijaše prsi svoje gospo-*

reći: Bože! milostiv budi meni grješnom. I uslišana bi molitva njegova, dok onaj farizej u svojoj oholosti osta neuslišan.

Vidiš li, moj Ivane, kako je istinita riječ sv. Grgura? »Poniznost sviju je krjeposti korjen i izvor?« Pogledaj sada na Presv. Srce Isusovo! Oj kako bijaše ponizno to Presv. Srce! Prati, Ivane, predragoga Spasitelja od rođenja njegova pa sve do smrti. U štalconi se rodi On, koji se mogao roditi u palači careva rimskih. Majka mu je siromašna, nu najkrjeposnija djevica; siromašni tesar othranitelj je i poočim njemu, koji si je mogao izabrati najbogatiju majku i najuglednijeg oca. Pa zašto to? E, Presv. Srce Isusovo bijaše ponizno. Prati, dragi Ivane, miloga Isusa dalje i dalje, od štalice pa sve do križa! Svuda ćeš naći poniznost i najkrasnije primjere poniznosti. Gledaj i promatraj dragoga Spasitelja na rijeci Jordanu. Sin Božji stoji među grješnicima, grješnim ljudima hoće da se prikaže jednakim; On stupa u vodu i daje se krstiti od Ivana Krstitelja. Kolika poniznost! I prati još dalje Svoj Spasitelja na goru Kalvariju. Sin živoga Boga umire na križu! Tu doista prestaje svako oklijevanje; gledajući tu Boga svoga moraš poviknuti: »Oj, Bože moj! tko sam ja, i tko si ti! Kako da ja drugo želim nego ti; kako da sam ja još uvijek tako ohol! Bože, Bože; budi mi u pomoći!«

Ivane! Tu stani! Slika ova neka Ti lebdi pred očima: Spasitelj moj — na križu! Prebljažena Gospa pak, koja stajaše pod križem, neka moli za Te Sina svoga, da mu budeš vazda iskren prijatelj i vjeran nasljednik — u poniznosti.

Da si mi zdravo!

Tvoj

Franjo.

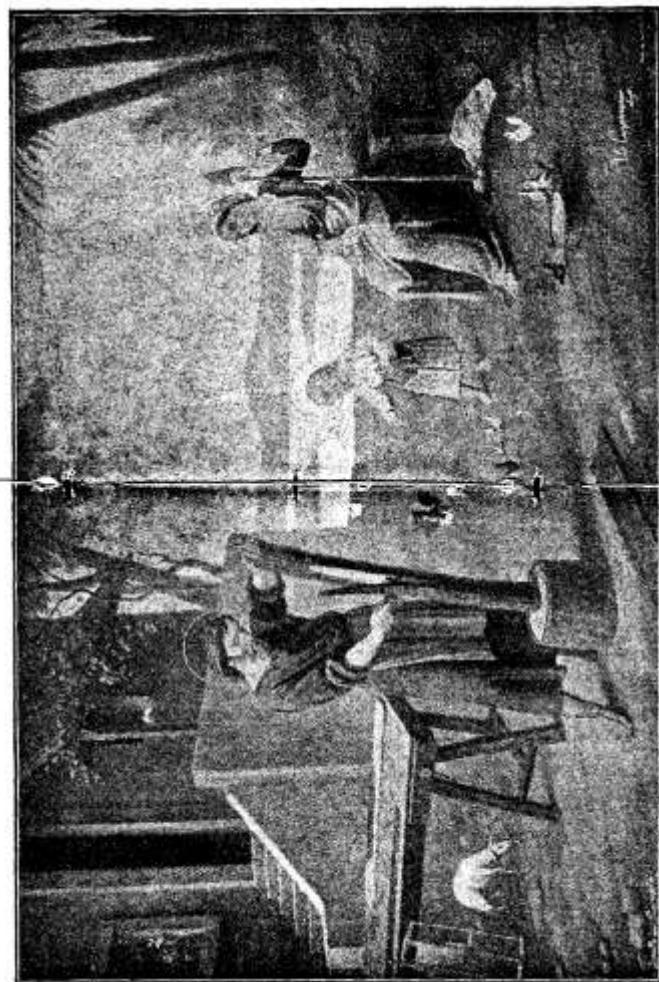
Prijatelji Presv. Srca Isusova.

Sv. Franjo Saleski.

S crkvi sv. Stjepana u Parizu klečao mladić pred slikom Majke Božje. Molio se bolno uzdišući, a obilne ga suze oblige. Boga je ljubio već od ranoga djetinjstva; nu uza sve to najednom nastade crna tmina u duši njegovoju; on je mislio, da mu je Bog već unaprijed dosudio muke paklene. Dugo ga mučila strašna ova misao tako, te je sav problijedio i upao u licu, a nije mario ni za kakvo mladenačko veselje.

Bio to Franjo Saleski, sin pobožnih i odličnih roditelja. Rodio se je 21. kolovaza 1567. na dvoru »Sales« udaljenom tri ure od Annecy-a. Majka svom brigom njegovala slabašno dijete; nu još se više stara, da Franjo odraste kao dijete Božje u krjenosti i pobožnosti. Kao što je znala govoriti svetome kralju Ljudovitu majka njegova, kraljica Blanka: »Dijete moje! voljela bih te vidjeti mrtva, nego čuti, da si samo jedan smrtni grijeh počinio,« — tako je govorila i ova pobožna majka malome Franji. Uvijek bi ga povela sa sobom u crkvu; već za rana ga je učila podizati ruke k Bogu. Prve riječi njegove bijahu:

»Bog i moja majka vrlo me ljube.« Brižna ova majka znala bi Franju uzeti na krilo i pripovijedati mu o Svecima Božjim. Koje čudo dakle, što se u djetetu porodila divna težnja sa svetim stvarima, tako te je Franjo svoje molitve veoma sabrano i pobožno molio. Kad bi majka pošla bolesnicima i siromasima, on bi ju pratio i dijelio milostinju. Ovako se u njem uspirila ljubav k siromašnoj braći Kristovoj, a nikad se više nije ugasila ta ljubav, već je urodila lijepim plodovima. Franjo bi rado davao, što je god imao; a kad nije više ništa imao, znao se je uteći milosrdnim svojim rogjacima; često bi si štograd uskatio od jela i pila, samo da nahrani gladne i napoji žedne.

Sveta | obitelj.

Nu dok se ova lijepa svojstva duboko ukorijenila u mladenačkom srcu Franjinom, te ovdje nješovim marom i s pomoću Božjom sve više i više jačala: i drugo koje šta htjelo da se ugnijezdi u srcu njegovome Nema toga čovjeka, što ne bi imao svojih mana, koje mu valja svladati, hoće li da se spasi. I sveti Franjo nije bio bez pogrješaka: bio on osobito sklon na srdžbu i na ljubav. Ove sklonosti neuredne stao on odlučno pobijati. Da uredi u sebi ljubav, on ju upravi na ljubav Božju; i da bude stalan u toj nebeskoj ljubavi, zavjetovao je već za rana Majci Božjoj, da će si srce čuvati čisto i neokaljano. A da svlada svoju sklonost na srditost, borio se je tako odlučno i postojano, te je postao uzor krotkosti.

Kako već rekosmo, saleti ga kao mladića strašna napast, da je on proklet za uvijeke. Nu on htjede ipak Boga ljubiti, pa makar ga ovaj od sebe i zabacio. Toga radi molio bi: »O vječna ljubavi! ako i moram u pakao, gdje te u vijeke ne ču smjeti ljubiti; a ono barem sada, dok sam na ovom svijetu, hoću da te ljubim svim srcem, pa nijedna sila me ne će otregnuti od Boga moga.« I nestade tmine, koja mu je do sada zamračila dušu; i Franji osvane, te plamteći od ljubavi obnovi učinjeni zavjet i obeca Bogu, da će vazda sveto hodati pred licem njegovim.

Svršivši Franjo svoje nauke u Parizu i Padovi, odluči postati svećenikom; ali mu otac teškom mukom to dopusti. Postavši gjakonom, naredi mu biskup, da propovijeda. Već prve propovijedi stekoše mu veliku slavu, i urodiše prekrasnim plodom. Velikim marom pripravljava se na sv. red svećenički, a postavši svećenikom čvrsto odluči, da će svaki dan misiti. Poslije svete mise, koju bi rano u jutru odslužio, pošao bi da ispovijeda. Često bi proputovao sela, da podući i onaj dio stada Kristova, koji pre-

često u neznanju žive. Nu ničim si ne osvoji srca drugih ljudi, koliko svojom krotkošću, koja ga nije nikada ostavila.

Budući imenovan vjerovjesnikom, da obrati Kalcincvce, sve što god je samo mogao, učini, da ih opet privede na pravu vjeru. Dugo ga ovi ne htjeđe ni čuti, dapače on mu radiše i o glavi. Ali sve to učini, te je Svetac stao još revnije raditi. I gle do mala već su hrili ljudi četimice k njegovoj propovijedi, a mnogi se povratiše u krilo sv. Crkve katoličke.

Klaudij Garnier, biskup ženevski, htjede ga imati za pomoćnika u biskupskoj službi. Isprva se ponizni Franjo žacao od tolike časti, i tek onda se na to privolje, kad upozna, da je tude po srijedi — volja Božja. Malo za tim umrije Klaudij, i Franjo posta biskupom ženevskim.

Za posvetu biskupsku pripravlja se 20 dana, i to u samoci na očinskom dvoru, a posvećen bi 8. prosinca 1602.

Sada se svom dušom posvetio uzvišenoj službi svojoj, osobito propovijedanju riječi Božje. Kako su Svećeve propovijedi urodile svagdje divnim plodom, to bi ga zvali, da u više velikih gradova naviješta riječ Božju; no ponizni Svetac radije propovijeda priprostim seljanima. Siromasima i nevoljniciima sve bi porazdijelio, ne misleći pri tome ni na potrebe svoje vlastite kuće.

Od želje, da svima i na svaki način bude od koristi, napisao on divnu knjigu »Filotea« ili »naputak pobožnom životu.« Mimo to napisao je i više drugih nabožnih djela, a sve u istom duhu i u istom žaru.

Nu najijepši spomenik svojoj revnosti i ljubavi podiže sv. Franjo osnovav Red od »Pohoda Marijina.« Ova družba postade pravim cvjetnjakom

krjeposti. Sveta Franjka Chantal-ska neumorno je pomagala Sveca pri ovome djelu, a plodove njegove rod ljudski i dan danas još uživa. Ova Svetica poslije smrti sv. Franje, duhovnoga svoga oca, ovako je o njemu sudila: »Što god je u odvažnosti odvažno i u velikodušnosti veliko: sve je to bilo u njegovoj duši. Ona je bila jaka, te je mogla podnijeti sve na pore, ispuniti sve naloge, izvršiti sve, na što ju je volja Božja poticala. Geslo mu je bilo: biti spram Boga prostodušan i ponizan i smjeran, a uza to pouzdati se u ni poput djeteta. Srce mu bijaše nevino, te nije poznavalo ni koje zloće. Teško da je bilo čovjeka tako ponizna, blaga, krotka, ljubezna i prijazna kao što je on bio.«

U prosincu g. 1662. morade sv. Franjo da prati vojvodu Savojskoga u Lyon, ma da mu zdravlje i nije bilo najbolje; pored svega toga on je propovijedao na badnjak i na sam Božić. Već drugi dan tako ga izdale sile, te je morao leći u postelju, a naskoro se pojaviše svi znaci, da mu je pala kap. Vjetar zatraži i primi zadnju sv. pomast; svete po-pudbine nije više mogao primiti. On umrije 28. prosinca 1662. u 66. godini dobi svoje a u 20. biskupovanja svoga. Papa Aleksander VII. uvrsti ga g. 1665 u Svece, i odredi, da mu se svetkovina slavi 29. siječnja.

Vjesnik.

»Glasniku biskupija bosanske i strijemske« god. 1897.
br. 20. —

Prve nedjelje mjeseca listopada (1897.) otvorila se dakle u Budrovcima od preč. ordinarijata po-dignuta i prabratovštini u Rimu pripojena bratovština Presv. Srca Isusova*). Ravnatelj bratovštine djakovačke bi pozvan, da tom zgodom propovijed drži, ispovijeda itd. Sjednuv u kola s vrijednim učiteljem Budrovačkim upitat će ga on: Što Vam se vidi, gospodine, od te slave? Hoće li biti lijepa? — »Kako ne — odvratit će ovaj — zar ne zlate, da se već čitate nedjelje samo o tom misli, govori i radi?« —

Znao sam doduše — tako nastavlja u Glasniku djakovačkom veleučeni g. Jakša Pliverić, duhovnik i ravnatelj djakovačke bratovštine — da g. kapelan Piškorevački već od duže vremena pripravlja svijet na tu slavu; poimence, da svi (kao u Uskrusu) prime

* Izmegju 90 župa biskupije djakovačke ima ih 13 ovu bratovštinu: Drenje, Djakovo, Garčin, Cerna, Ivankovo, Nijemei, Lipovac, Vukovar, Mirovica, Hrkovići, Berak, Ingija, Osijek (goruji grad); i 2 filialke: Vogjinci (župa Ivankovačka) i Budrovci.

svete sakramente, ali nijesam mislio, da će se i toliki vanjski sjaj tom zgodom pokazati. Kad se približih selu, tu ti lepršaju zastave na tornju, na prozore transparente meću, pred crkvom se svija slavoluk osut cvijećem i zelenilom; a do njega podignuli od dasaka prigodnu prodikaonicu, kako će se riječ Božja na daleko i od svakoga moći čuti. Tek ja u sobu, a domaći g. kapelan kao bez duše za mnom, umoran sa neprestanog ispovijedanja već kroz više dana; ali i tako pun veselja, te ni ne zna, što će mi prije pripovijedati. Nego nije bilo ni vremena za razgovore; zato uredivši nešto malo najnužnijega »programa« za danas i sutra dodosmo se na ispovijedanje domaćega svijeta, da nam sutradan što više stranoga svijeta u ruke dopane.

Kad ja u crkvu, a tu se djevojke u sto briga bacile, što će sve i kako će lj. pše urediti i iskititi. Na umjetno izragjenoj nosiljki stoji učvršćen kip Presvetoga Srca Isusova, što će se sutra nositi u procesiji. Pošto sam odslužio večernju i blagoslovio sa Presvetim pobožni puk i navijestio sutrašnju slavu, nastavismo nas dvojica dalje ispovijedati, a pobožne duše drugo još koješta priregjivati.

Ali dragi Bog htjede nas iskušati. Zasjевну meni nešto pred očima, i u brzo opet i opet — dok se ne ču i grmljavina. Kako nam je pri srcu bilo, ne pitajte; iz stotine srdaca podiže se k nebu vrući uzdah: »Ne daj, Presveto Srce, ne daj samo još sutra nevremena! Tā za tebe je ova slava i priprava. Ded pomozи sada i samom sebi!« E, pa što molili, to hvala Bogu i izmolili; jer kad oko 9 sati dovršisimo svetu ispovijed, bilo se doduše donekle namrgodilo vrijeme, ali to je sve; ni te noći, ni sutradan nije ni kapi palo.

Znajući da nas sutra čeka velika žetva, digosmo se g. kapelan i ja, već oko 3 sata, da svršiv naše molitve započnemo sv. ispovijed. **U 4 sata na »poz-**

dravljenje Gospino« opališe tri topa: Budrovčanima i okolišu na veliko znamenje. Prva sv. misa bila u 6 sati, a iza nje »generalna sv. pričest«. Moram priznati, da sam se umorio, što sam onako dugo dijeleći sv. pričest bio u pognutom položaju; tolika je množina primila, da reknemo s bl. Margaretom »Boga srca svoga i Srce Boga svoga«. — Za onih 8 dana — po računu g. kapelana — bilo 450—500 kod sv. pričesti. Osobito me veselilo, što sam vidio mnogo mlagijegova svijeta, kako pobožno zalaže kruha nebeskoga.

Poslije sv. mise čujem, da nam je i g. kapelan iz Vrpolja stigao. On će pjevati veliku sv. misu; a do to doba imat će on pune ruke posla u sv. ispovjedi. Do skora oglasiše nam zvona velike procesije iz Piškorevaca, Vrpolja i Strizivojne; osim toga bilo još naroda iz Čajkovaca, Perkovaca, St. Mikanovaca, Gjurgjanaca i Djakova. Za cijelo bilo bi svijeta još sa više strana, da ga nije oblačno vrijeme preplašilo; a gdjegdje su i krivo čuli (n. pr. u Ivankovu), da se je pobožnost odgodila, pa tako nijesu ni došli.

Poslije druge po domaćem g. kapelanu odslužene sv. mise odzvoni uz pucnjavu topova i treći put, te procesija krenu. Čitavi smo trg oko crkve opasali, dok se duga povorka ljudi kao u vijencu raširila. Kad podigoše djevojke u jednostavnoj bijelini s trobojnicom na prsima kip Presv. Srca Isusova, usdrhta mnogo srce s ganuća nad tim krasnim prizorom. Pripovijedao mi jedan mladi čovjek, kad me na večer kući vozio: »Ma nije, gospodine, drukčije, nego kao da mi je tko srcem okrenuo, kad sam onu djecu onako u bijelo obučenu sa kipom opazio. Isprva bilo g. kapelanu dosta teško toliki narod u red staviti, kad je svatko želio biti bliže, gdje se nosi kip ukusno okičen zelenim bršljanom, a lijevom

rukom pokazujući na ranu svoga Srca, dok je desna podignuta, kao da će blagosoviti sretne Budrovce. Sada zaori poznata pjesma u pučkom napjevu: »U slavu svetog Srca nek jekne pjesme glas«, i pjevalo se složno i glasno; dakako u koliko se suze ganuća i veselja dale pjevati, dok su opet drugi molili »Zlatnu Krunicu Presv. Srca«.

Ta krasna procesija sa nas trojicom svećenika obišav naoko preko širokoga trga zaustavi se pred crkvom, gdje djevojke spuštiše kip podno podignite propovjedaonice. E da ti je, brate, bilo stati pa pogledati na taj kip Presv. Srca, gdje ga okružila njegova počasna straža: te djevojke i djevojčice u bjelini! Popeh se na iskićenu propovjedaonicu, da reknem »panegirični govor« u slavu Presv. Srca Isusova. Megjutim nijesam gledao, da samo oduševim narod za pobožnost k Presv. Srcu, nego sam se trudio, da mu i kasnije preostane vatre oduševljenja i barem malo žari. Pohvalit ću se na svačiju radost, da se je riječ Božja srca uhvatila, te obećaje lijepa ploda, jer se po podne prijavilo u bratovštinu i momaka i domaćina i kuće gospodara, a djevojke su već od prije upisane. Slava Presvetomu Srcu!

Poslije prodike klekosmo, pa je pobožni puk za mnom govorio »posvetnu molitvu« iz Croiset-a, kojom se svećano posvetismo Presvetomu Srcu Isusovu. Zatim se otpočela sv. misa pjevana od g. kapelana Vrpoljačkog, a nas druga dva opet sjeli ispovjedati, i jedva jedvice do dva sata po podne mogli svršiti. Poslije 3 sata po podne držao je domaći kapelan popoldašnju piodičku opominjući svoj narod, da ne zaboravi današnjega dana i posvete svoje. Onda je držao propisanu prvu mještečnu pobožnost, u kojoj se megju ostalim moli »otprošnja« pred izloženim svetotajstvom. Žalim, što zbog upisivanja novih članova, osobito iz Strizivojne i Vr-

polja nijesam mogao prisustvovati krasnoj večernjici
iza koje g. kapelan molitvom i blagoslovom u procesiji
ispratio strani svijet do izvan mjesta.

Eto tako je divno otvorena nova bratovština u Budrovima.

Veleučeni gosp. dopisnik i veliki revnitelj za
raširenje pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu zaključuje
svoj lijepi dopis Glasniku diecezanskomu vrućom
željom, da bi se bratovština Presv. Srcu — a njome
i pobožnost k Presv. Srcu — uvela u cijelu biskupiju
djakovačku, dā i u čitavu Hrvatsku. Po tom završuje,
kako preuzvišeni gosp. biskup djakovački, posebnim
blagoslovom prati pokret ove pobožnosti, i dodaje
vruću želju, da bi preuzvišeni gospodin dočekav u
dobru zdravlju svoju pedesetgodišnjicu biskupovanja
čitavu biskupiju svoju posvetio Presvetome
Srcu Isusovu!*)

Bilo sve na veću slavu Božanskoga Srca i na
vječni spas duša!

— Prigodom misija (duhovnih vježba za puk) u
Stubici na prvu je nedjelju listopadsku bila svećana
procesija s kipom Presv. Srca Isusova po velikom
mjesnom trgu. Silan je narod, zdušno se okoristivši
duhovnim vježbama, prisustvovao toj procesiji. Bilo
je duša preko 9.000 iz triju župa, onda okolno sve-
ćenstvo, školska mladež i sve mjesne oblasti. Poslije
procesije bila je sv. misa, propovijed i posveta
župe Presv. Srcu Isusovu, te podijeljenje papinskog
blagoslova svim prisutnima.

*) Ovu divnu zamisao „posvete cijele biskupije djakovačke Presvetomu Srcu Isusovu“ prigodom 50-godišnjega jubileja preuze, g. biskupa J. J. Stroessmayera izrazio je veleučeni g. duhovnik sje-
meništa djakovačkoga i u svome „Dopisu“, otisnutom u ovom „Glasniku“ god. 1897. str. 132—136. A o posveti Presvetome Srcu
veukupnju Austro-ugarske monarhije ili barem naše uže domovine govorio je „Glasnik“ lani (str. 109).

Prem je narod bio zabavljen svojim poljskim poslovima, ipak je jatomice hrlio u crkvu, da prosi milost u Presv. Srca Isusova. Po ljudsku sudeći može se reći, da ih je i primio u obilnoj vjeri; čemu je dokaz ne samo to, što je na tisuće pobožnih duša primilo svete sakramente; nego i to, što se obnovio duh kršćanski, a nježna savijest već sada se u narodu pokazuje.

— * * * —

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Varaždin. Blizu dvije godine jest, što učinili obećanje „javne zahvale“, budem li uslišana. U velikoj naime poteškoći, da postig-nem mjesto, koje odgovara mojim željama: utekoh se Presv. Srcu Isusovu, tražeti u njega pomoći. I već je skoro istekao rok; a još uvijek ništa. Od kuće navalilo se na me, da primim predstojedja. Već htijehop popusliti — izgubiv svu nadu; al prije pogjem do žrtvenika Presv. Srca zadnjom prošnjom. — I gleda! Ja bih pozvana po jednoj osobi, neka se sprsuim na put. Ja sam dobila mjesto željeno.

Tisuć puta na tom hvala Presv. Srcu Isusovu, koje me tako milostivo uslišalo i usrećilo! U. B.

Vrbanja. Bijah u velikoj brigi za mojega sina, koji ima jaku volju za nauk. Svršio je s odlikom 4. razred pučke škole, pa želju imam, da i dalje nastavi nauk. No ja nemam toliko sredstava, da bih ga mogao dalje školovati. Zato se utekoh devetnicom Presv. Srcu Isusovu, da mi pomogne i obećah, ako mi molbu usliša, da će se javno u Glasniku zahvaliti. To sada ovim i činim, jer me Presveto Srce uslišalo. A. J.

Babina greda, Presvetomu Srcu Isusovu i Majke drage naše Marije zahvaljujem, što mi se ispunile mnoge želje, koje u srcu momu gojih; i molim, da mi svoju milost i nadalje uščuvaju. M. Š. i T. V.

Vrbnšk. Roditelji A. i L. B. srdačno zahvaljuju Presv. Srcu Isusovu, što je uslišalo njihove motbe, te im ozdravilo sina od teške bolesti.

Pobožna žena L. B. najsmjernije zahvaljuje Presvetomu Srcu Isusovu, što se udostojalo odvratiti od nje veliku nesreću, koja joj bila zaprijetila.

I. T. preponizno i srdačno blagodari Presvetomu Srcu Isusovu, što se udostojalo ozdraviti mu suprugu od teške i opasne bolesti.

Gjurgjevac. B. T. izriče ovim javnu obecanu hvalu u slavu Božanskoga Sreća Isusova i sv. Josipa, što joj je nakon obavljenе devetnice 7 tjedana teško bolesni otac ozdravio. — Ona molii smjerno, da svi, koji ovo učitaju, slave Božansko Sreće, to more svake dobrote; i štuju sv. Josipa, možnoga zaštitnika u svakoj pogibli i potrebi.

Zagreb. Pošto je između dvaju sestara ju našoj obitelji već nekoliko godina silna mržnja vladala, a mi nikako ne mogosno utišati ove mržnje: to se ja utekoh Spasitelju i majci našoj Mariji moleći ih, da nam pomognu, a ja će to javiti u Glasnik Presv. Srca Isusova. Dragi mi je Spasitelj po zagovoru nile majke Marije uslišao molitvu. S toga se ja ovim putem zahvaljujem Presv. Sreću Isusovu i Marijinu, ispunjujući ovako svoj zavjet.

Hvaljena i slavljenja neka budu na vijek presveta Imena: Isus i Marija! B. O.

Zagreb. A. B. srdačno zahvaljuje Presvetomu Sreću Isusovu za sretno otklonjenu pogibelj.

M. R od sreća zahvaljuje Božanskomu Sreću Isusovu, što joj je u opetovanju nevolji pomoglo. Bolni ojezine bijahu vrlo velike, te se ona devetnicom utekla Božanskomu Sreću. Devetnica još nije bila ni dovršena, a Prevesto Sreću već joj je pomoglo.

Fr. Sta, blagodari Presvetomu Sreću, što je njegovom pomoći sretno svršio školsku godinu, premda su ga 3 mjeseca oči jako bolile, i cijelo to vrijeme nije mogao da polazi školu.

D. Nj. izriče ovim javno hvalu Presv. Sreću za izvanrednu pomoći u poduci.

Sazma. Jedan bliznji moj rogiak bio tako opasno bolesan, da smo već izgubili svu nadu za njegov život. Utekosmo se vrudom molitvom i čvrstim pouzdanjem k Presvetomu Sreću Isusovu, prečistomu Sreću Marijinu i sv. Josipu. Ujedno običasno, da dem, budemo li uslišani, tu milost objelodaniti u Glasniku Presvetoga Sreća. I hvala Bogu, danas je on zdrav. Za to neka je ponovno hvala i slaša Božanskomu Sreću Isusovu, prečistomu Sreću Marijinu i svestomu Josipu! A. M.

Trsat. A. T. piše. Već 4 godine mučila me nesnosna nesnaga, a nigdje pa ni u jednog lječnika ne naglob lijeka. Što da uradim? Jednako mi zlo i naopako ne imajući zdravlja. Napokon obratih se zaufano Presvetomu Sreću — i meni bi pomoženo.

Iz Beloga zahvaljuje L. T. za zadobiveno od Presv. Sreća Isusova zdravlje.

Namjena molitava i dobrih djela u siječnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Zvanje svećeničko.

Crkvi Kristovoj trebaju svećenici. Ta bez njih niti bi se mogla učinjati sv. vjera u zemljama katoličkim; niti bi se dali u ovčarnicu Kristovu prvesti krivovjoreći i raskolnici; niti bi doprle istine evangeoske do naroda poganskih.

Polje, što ga crkvenaci imaju da obrade, već je i otprije bilo golemo; sada ne samo da se dnevice proširuje, nego ga i kad i kamo teže obragjavati. S toga trebu da puk kršćanski Bogu prikaže sinove svoje, koji će poslovati u vinogradu Gospodnjem.

Poziv ovač prije svega vrijedi roditeljima. Koliko puta se ovi bez razloga boje, da im se sinovi ne bi možda posvetili službi sv. Crkve; da ne bi postali svećenici! Pa opet je to najveća čast, do koje ih Bog može uzdignuti, izabравši si jednoga člana njihove obitelji, da mu povjeri tajne svoje, da ga učini dionikom mogućstva svoga. Jednima — a to su obično siromašni roditelji — ne da probitak materijalni, da dopuste sinovima svojim odabrati si svećenički stariš; drugima opet smeta oholost, begatstvo, prevelika — no kriva — ljubav, da im se sinovi ne posvete oltaru. Nego kad bi i jedni i drugi dobro shvatili: što je svećenik, što Isus u presv. sakramantu, što sv. Crkva, koliko vrijedi duša čovječja; za cijelo bi oni gojili uživanje misli i plemenitačučvstva!

Iza roditelja u prvom su redu pozvani sami svećenici, po glavito oni, koji su u pastvi, da priberu Crkvi vrijednih službenika. Njihova je dužnost odlučiti, obrazovati, privesiti k svetištu takovu djecu, u kojoj nazrivaju već od rane mladosti klicem krjeposti svećeničkih.

Najzad su i kršćanski učitelji pozvani, da sudjeluju u ovome svetom djelu. U zavodima katoličkim, gdje se izravno doduče ne uzgaja mladež za svećenički stariš, ipak treba, makar i neizravno, pripravljati milosti Božjoj zemljiste, treba klicu zametnuti i dalje njegovati zvanje svećeničko u mlagahnom sreću; mudro i razborito istina, ali podjedno i neustrašivo i krjepko.

O mi, koji se pouosimo time, što Presveto Srce Isusovo štujemo i ljubimo; mi, članovi Apoštolskoga molitve; sudjelujmo i mi prema silama svojim, da sveta Crkva dobije što više vrijednih službenika, t. j. gorljivih svećenika, koji će revnovati za slavu Božju i za spas neumrlih duša! Molimo se barem u zajednici s prečistim Srecem Marijinim Božanskomu Sreću Isusovu, neka pošalje mnoge i vrle radnike u šetu svoju!

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 2.   Veljača 1898.   God. VII.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoje na godinu 24 novč.; za one, kojima je u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Što čini pouzdanje u Presv. Sreće Isusovo?

2. Crne osnove.

U daleko od mjesta V. ima na cesti samotna jedna krčma. U njoj sjede tri čovjeka — i piju. Jedan sa zlatnim očalima — na gragjansku je odjeven. Sin je to dvorskog upravitelja u V., a narod ga zove »mladi upravitelj«. Uz njega su dva momka u priprostim siromašnim

haljinama. Jednomu je ime Dragutin. Zloglasan ti je to čovječ, koji bijaše prije sluga u župnika; nu radi kragje i drugih nevaljanština od njega bi odpušten, te sad plamti od gnjeva, željan svakako osvetiti se

župniku. Drugi, Vilim, siromašan je ribar. On stoji na obali jezera pô sata daleko od mjesta V. Nije to čovjek pouzdan, nego prevrtlijiv; dobar, dok je s dobrima, a opak kad je kod zlih ljudi. Pozna on našega malog Franju; zašto bi ovaj češće pohodio kapelicu Presv. Srca Isusova, što eno stoji na brežuljku kod jezera, tik kuće Vilimove. Danas se Vilim na svu nesreću našao u rgjavu društva. Vino mu već glavu osvojilo, a sada će mu lukavi Dragutin pouzdano:

»Čuješ li, Vilime, ti si pametan čovjek, te mi možeš pomoći, e bismo izveli jednu osnovu; — bit će ti to od neke koristi. Gle, nas smo dva — kukavni siromašni momci, a opet smo nešto bolje zasluzili. No vidi onoga župnika tamo . . . svega ima na pretek . . . Mene, koji sam mu dulje vremena vjerno služio, nemilo je iz kuće svoje iztjerao i bacio na ulicu. Mladi gospodin upravitelj misli baš kao i ja: da ne smije taj zločin župnikov ostati — neosvećen. Meni su točno poznate sve prilike u župnici kući; s toga će lako onamo prodrijeti i isprazniti njegovu masnu novčarku, i iznesti drugih dragocjenosti. Po tom ćemo sve to nas dvojica među sobom bratski podijeliti. Tvoja će samo biti, da sve, što ja odnesem iz župne kuće, što brže stovariš na svoj čamac. Nemaš se ničega bojati; mi ćemo te štititi, a ti ćeš biti bogat čovjek.«

Vilim uze isprva nešto opirati se, nu već iz govora njegova moglo se predvidjeti, na kojci će strani biti pobjeda. I gle već je uzeo glavu u ruke ko čojelek, koji se u duši jošte malko borii, prije nego li će što preuzeti. Dragutin i upravitelj migaju si jedan drugomu, oči im strastveno bliješte; ko ih pazljivo motrio, mogao je naslutiti, da se tui i o nečem drugom radi, nego li o samoj kragji. I doista, u duši upravitelja dozrijela već odavno crna osnova, a sada se imala izvršiti: župnik mora poginuti. Na to se

zakleo upravitelj, e bi ovim putem otklonio zapreku i — Anku vjenčao. Dragutina je za to nedjelo trebao; a nije bilo baš teško predobiti ga, jer bi se ovako i osvetio župniku i — kako si je umišljao — velikim se novcem župnikovim obogatio. No što onda, kad bi Dragutina zatekli pri zločinu? Upravitelj mu obećaje sva sredstva i potporu, da što brže umakne. Dakle slijedeći dan u večer, na blagdan svetoga Stjepana, prvoga mučenika, hoće da to crno djelo izvedu.

Sada će se Vilim podignuti i preko stola ruku pruživ Dragutinu reći će mu: »Brate! kad te župnik zlostavio, evo ja ču ti pomoći, da se osvetiš. Samo moraš plijen pošteno sa mnom dijeliti. Moja je polovica. Pristajesi li na to?« »Pristajem«, odvrati mu on. »Gospodin upravitelj je svjedok našega ugovora. Eto moje riječi i moje ruke!«

Ispiju brzo čaše; onda odu iz krčme, da se na putu još potanko dogovore.

* * *

Da bismo mogli duhove ocima tjelesnim gledati, mi bismo čudo vidjeli: gdje Angjeli i vrazi poput vojskovogja stavljaju ljude u bojni red, za one bitke, koje odlučuju o vječnosti. Blago onomu, koji se dade voditi rukom svoga dobrogog Angjela!

Mali Franjo bijaše od badnjaka svu svoju nadu stavio u Srce Isusovo, i očekivao od devetnice, što ju molio Božanskom Srcu, da će se sve u obitelji na bolje okrenuti. Dobio on dopuštenje od majke, da smije jedanput za ove devetnice hodočastiti kapelici Presvetoga Srca pokraj jezera; a pošto sjedinjena molitva ima dvostruku moć, to pozove još jednoga pobožnoga mladića, prijatelja svoga. Obadva idu slijedeći dan — na blagdan sv. Stjepana — stazom prema jezeru. Franjo znade svome prijatelju Hinku na putu koješta pripovijedati, kako je Presveto Srce

Isusovo u različitim potrebama očevidno pomoglo; dobro bio zapamlio, što mu je pokojni otac pričao — a više od jedanput opetovao bi danas one riječi očeve: »Ko se uteče k Srcu Isusovu u kojogod potrebi, taj će sve dobro zadobiti.«

Tako idu njih dvojica pod okriljem Božjim putem prema kapelici.

—***—

Kanisijevostavlje.

Kada prije nijesmo mogli, a mi barem sada donosimo neke vijesti, kanoti nastavak i dopunjak o nome, što je »Glasnik« lani donio. (str. 260 s)

Pri međunarodnom kongresu katolika, što se obdržavao u Friburgu povodom tristogodišnjice smrti bl. Petra Kanisija bila je zastupana i školska mlađež gotovo iz svih katoličkih država Evrope, pa i iz Jeruzalema, dapače i iz Amerike. U svemu bilo je tude učenika: 671.

Iz Belgije, domovine Blaženoga, hodočastilo je 14.—16. rujna 1897. u Friburg ka grobu bl. Kanisija 200 hodočasnika; među ovima bilo ih je 32 iz Nymwegen, rodnoga mjesta bl. Kanisija.

I članovi III. Reda sv. Franje Asiškoga — brojem 2000 — iz raznih krajeva Europe priredili su hodočašće u Friburg.

Kako je bl. Petar Kanisij osobito za mlađež školsku bio zabrinut, da ova bude uzgojena u duhu katoličke vjere, to je na 14. rujna 1897. k njegovu grobu hodočastio ogromni broj školske djece: 5000 samo iz kantona (županije) Friburškoga; a u pratinji svih učitelja i učiteljka, nadzornika i školskoga vijeća.

U studenome 1897. veoma su lijepo proslavili bl. Kanisija i zahvalni Bečani. Ta iza Boga imaju

oni poglavito zahvaliti bl. Kanisiju, što se sv. vjera katolička čista očuvala u Beču, i što se protestantizam nije još dalje raširio. Zasluga je pako Zbora (kongregacije) Marijina, što je ova svečanost baš divno uspjela.

Dne 13. studenoga, na svetkovinu sv. Stanislava, koji je u dodiru bio s bl. Kanisijem, otvorena se ta prelijepa svečanost. Sa svih strana Austrije i Njemačke (Bosnu je zastupao presvjetli g. biskup Dr. A. Jeglić iz Sarajeva) sakupili se zastupnici raznih kongregacija Bl. Dj. M. i drugih katoličkih društva u „terezijskoj dvorani“ jednoga od znamenitih hotela bečkih.

Od kongregacija Bl. Dj. M., koje nijesu u samome Beču, bile su zastupane ove kongregacije: Iz Graca — kongregacija gospojinska, gospodska i radnička. Iz Badena — kongregacija gospojinska. Iz Innsbrucka — kongregacija gospodska. Iz Vorarlberga bilo zastupano 16 kongregacija. Iz Pottenhofena — kongregacija mladića. Osim toga zastupane bijahu kongregacije iz Velehrada, Bozen-a, Ljubljane, Czadram-a, Požuna, Kaloče, Starog-Oettinga (Bavarska) i Zuckmantel-a.

Predsjednik gospodske kongregacije Bečke, Dr. Karl Herrdegen, otvorio svečanost, pozdraviv goste i istakne znamenitost ovog slavlja Kanisijevog. On pokazao, što Njemačka, što Austrija, a napose Beč duguje bl. Kanisiju; onda, kako će prisutnici najbolje proslaviti ovu svečanost, ako si usvoje duh bl. Kanisija, te nastave njegovo djelovanje na slavu Božju i na dobrobit naroda.

Za tim su i zastupnici raznih kongregacija držali pozdravne govore, od kojih ćemo — da odviše ne duljimo — tek nekoje spomenuti. Upravitelj kongregacije Marijine u Starom Oettingu (Bavarska), P. Efrem O. Cap., pozdravio skupštinu u ime kongre-

gacije Naše drage Gospe u Starom-Oettingu. — Učitelj L. Boesbauer pozdravi skupštinare u ime učiteljskog katol. društva, te izrazi želju, e bi doskora džbili po zagovoru bl. Kanisija katoličku školu. — Urednik Pranger kanoti odaslanik kongregacije u Bozenu (Tirolska), pozdravi prisutne, veseo s toga što se u Beču na novo probudio katolički život, i tako se omogućila ova u pravom smislu katoličk svečanost. — Dr. A. Plöchl govorio je u ime najmlajše Bečke kongregacije, nazvane »Academice majore«. — P. H. Brokamp donesao je srdačne pozdrave iz Graca, a P. Nivard O. C. iz Sv. Križa — Kanonik Schöpfleuthner pozdravi skupštinu u ime zadruge katoličkih učiteljka, a trgovac Leb u ime svoje kongregacije trgovacke, kojoj je predsjednik — Barun Schell zahvaljuje gospodske kongregaciji, što je većeras priredila ovu skupštinu — Urednik Koller u ime iste kongregacije zahvaljuje Družbi Isusovoj, zašto od iste Družbe potječu svekolike kongregacije, a bez Družbe Isusove tek kukavno bi životarile kongregacije; preč. provincijalni Družbe Isusove i druge prisutne zastupnike iste Družbe uvjerava, da će kongregacije Bl. Dj. M. na ujek biti vjerne i odane Družbi Isusovoj.

Još su te večeri govorili P. Beno Auracher kapucinski gvardijan, iz Burghausen-a (Bavarska). P. H. Abel D. I., P. H. Heitger D. I., P. V. Koll D. I., P. St. Komarek D. I. (iz Kaloče, Ugarska)

Onda je još lijepo prozborio i presvjetli gosp biskup Dr. A. Jeglić (iz Sarajeva).

Dne 14. studenoga (u nedjelju) u 9 sati prije podne blagoslovila se zastava Bečke obrtne kongregacije Bl. Dj. M. Nadvojvotkinja Marija Josipa bila je zastavi kuma. Preč. o. provincijal Fr. Widman D. I. rekao je pri tome lijepo slovo. Bečki nadbiskup-kardinal Dr. A. Gruscha posvetio za tih

astavu, te sam zabio prvi čavao u zastavu, veleći:
»U ime Oca i Sina i Duha Sv. Amen«. Kneginja Montenuovo, koja je zastupala nadvojvotkinju, reče kod drugoga čavla: »Presveta Djevice, zaštitnice Austrije, čuvaj dom Habsburški!« Onda su slijedili još mnogi drugi; a iza te ceremonije držao je kardinal nadbiskup Dr. Gruscha, imajući biskupske štapske ruci, lijepo slovo: za tim bila sv. misa.

U večer u 6 sati bila prva sjednica. Došlo je preko 600 kongreganista i nekoliko članova gospojinske kongregacije. Između ostalog bude zaključeno, da se ima osnovati »Društvo Presvetoga Srca Isusova za pučke misije«. Svrha tomu društvu bila bi novčanom pomoću omogućiti, da se i na siromašnim župama drže pučke misije. Svaki član imao bi mjesecno uplatiti 1 novčić.

Dne 15. studenoga (u ponедјeljak) na svetkovinu sv. Leopolda, bila u 7 sati sv. misa u crkvi sv. Augusta. Služio ju prečasni g. Dörfler; pod njom se molila sv. krunica, i pričestili se oni, koji su malo zatim primljeni u trgovačku kongregaciju Bl. Dj. M. Kod samega primanja je propovijedao dično poznati popularni propovjednik P. H. Abel D. I. Po-slijе »Tebe Boga hvalimo«, odoše svi kongreganiste u »Loretsku kapelicu«, koja i jest kapelica za kongregaciju. Tude svi prisutni — pa i gosti od drugih kongregacija — obnoviše svoju posvetu Majci Božjoj.

Na večer u 7 sati u lijepo urešenoj dvorani djetičkog društva bila druga sjednica. Svrha ovome sastanku bijaše: ovjekovječiti ovo slavlje time, da se u Beču podigne krasna crkva na čast bl. Kantisija, koja će se predati svećenicima Družbe Isusove. I odmah se uz veliko oduševljenje za to ustanovio »graditeljni odbor«, na čelu mu knez K. Klary. Potom uze lijepo govoriti P. Viktor Kolb D. I., rektor kolegija u Innsbruck-u. Kad govornik dovrši svoj

prekrasni govor za novu crkvu bl. Kanisija, dugo i burno svi prisutni mu povlagjivahu od srca mu zahvaljujuci.

Time se ova skupština završila; za novu crkvu s mjesata se počeli sabirati milodari, a još prije nego li će i P. Kolb za crkvu bl. Kanisija tako oduševiti svoje slušatelje, dade plemenita gospogja Chaudoir prefektica gospojinske kongregacije, lijepu svoticu od 1000 for.

Dne 16. studenoga (u utorak) bila je glavna i najsajnija i zaključna sjednica u velikoj dvorani glazbenoga društva. Onih, što bijahu prisutni, bilo je oko 4.000; među ovima i veoma mnogo lica iz visoke aristokracije, pa i sama nadvojvotkinja Marija Terezija. Od visokoga clera bilo sedam biskupa, među njima i Nj. Uzoritosti kardinali dr. Gruscha, i dr. Schönborn.

Barun Makso Vittinghoff-Schell kao predsjednik odbora za Kanisijevu slavlje lijevim govorom otvorio sjednicu, i pozdravi prisutne goste; negdu njima i pukovnika Kanisija s porodicom svojom, a rogjaka bl. Petra Kanisija. Onda će predstaviti sve zastupnike raznih kongregacija Bl. Dj. M. pa i drugih katoličkih društva. Najzad predloži za predsjednika današnjoj skupštini vele zasluznoga povjerenika za katoličke sastanke: grofa Ernsta Sylva-Tarouccu. Ovoga svi prisutni jednoglasno za predsjednika izaberu, a on nakon svoga lijepoga govora dade riječ veleč. Al. Schweykartu D. I., koji bl. Kanisija vješto prikaza kanoti drugoga apostola Njemačke. Iza toga govora, što je sve osobito zanio, govorahu i drugi slavni govorici (n. pr. grof Ferdinand Zichy, vogja katolikā u Ugarskoj); a konačno podijeli kardinal Dr. Gruscha svim prisutnim papinski blagoslov.

Bio to prvi (svjetski) dio Kanisijeva slavlja;

iza toga slijedio je drugi (crkveni) u velebnoj proustolnoj crkvi sv. Stjepana u Beću. Nego da nam ne bi izšao ovaj članak predug, mi ćemo tek spomenuti, da je ta crkvena svečanost u sv. Stjepanu trajala tri puna dana.

Uvela se 18. studenoga na večer u 5 sati. Najprije se bogoljubno izmolila sv. krunica. Onda se preč. o. provincijal Fr. X. Widmann D. I. uspeo na propovijedaonicu, s koje je bl. Kanisij prije 350 god. s tolikim uspjehom propovijedao nauku katoličku. Iza propovijedi bio je svećani blagoslov. Slijedeća dva dana (19. i 20. studenoga) bila prije podne najprije propovijed, a onda pontifikalna sv. misa; poslije podne — krunica, propovijed i svećani blagoslov. U nedjelju (21. studenoga) u jutro: propovijed, u 9 sati pontifikalna sv. misa i opet propovijed. Poslije podne: krunica, propovijed i zaključak svečanosti sa »Tebe Boga hvalimo«.

Propovjednici su bili: preč. o. provincijal Fr. X. Widmann, veleč. oo. Fr. Zenker, H. Abel i Al. Schveykart, svi iz Družbe Isusove, kojoj je pripadao i sam bl. Kanisij. Preč. o. provincijal držao je kako uvodnu tako i zaključnu propovijed. Pontifikalnu sv. misu služila su preč. g. Dr. H. Zschokke; preuzvišeni g. nadbiskup Dr. Ed. Angerer, i uzoriti g. kardinal Dr. A. Gruscha. — Blagoslov su držala preč. gg.: Dr. A. Horny, Dr. H. Zschokke, Dr. G. Marschall i presvijetli g. posvećeni biskup Dr. J. Schneidler.

Ne možemo, a niti smijemo da prešutimo, da je i sv. Otac papa Leon XIII. apoštolskim pismom od 23. listopada podijelio potpuni oprost svima, koji bi na jedan od tih dana bogoljubno prisustvovali toj crkvenoj svečanosti, pobožno primili sv. sakramente, i za potrebe sv. Crkve Bogu se pomolili.

U istinu bila to lijepa svečanost. No nemojmo se ni čuditi, što je Gospodin svoga slugu htio da tako proslavi; zašto je i sam bl. Kanisij veoma puno uradio i pretrpio za Boga i za Crkvu njegovu. Zar ne vidimo tude na dlaku ispunjene riječi Sv. Pisma: *One ču poštovati, koji mene poštju*? (I. Kralj. 2, 30.)

»Glasnik« je već i za to donesao ove viesti, što je bl. Kanisij bio veliki prijatelj i štovatelj Presv. Srca Isusova. Ono se njemu 4. rujna 1549. očitovalo u Rimu; dakle sto i više godina prije, nego li bl. Margareti Alacoque; a bilo to ovako:

Bl. Kanisij imao je da pogređe u Ingolstadt (Bavarska). Tude se bijahu već ugnijezdili protestanti, pa Kanisij morao da zapriječi dalnje širenje protestantizma, i — koliko bi se dalo — opet u krilo katoličke Crkve da privede odmetnike. Toga radi namijenjena mu bijaše učiteljska stolica na sveučilištu Ingolstadt-skom. No prije nego li će krenuti u Bavarsku, valjalo je da u ruke sv. Ignacija položi zadnje i svečane zavjete redovničke. U jutro toga po Kanisija preznamenitoga dana ode on u crkvu ss. Petra i Pavla, da bi i sebe samoga i buduće svoje djelovanje u Njemačkoj preporučio moćnome zagovoru prvaka Apoštola. Tada će se budućemu »Apoštolu Njemačke« čudesnim načinom očitovati Pre-sveto Srce Isusovo.

No dajmo, neka nam sam Blaženik to pripovijeda. U »Ispovijedima« svojim zabilježio je on ovo, što slijedi:

»Bilo to uoči onoga dana, u koji sam imao položiti zadnje zavjete svoje; tvoja me milost, Gospode, u baziliku Vatikansku dovede. Ovdje, prostir u prahu, ja sam izručio svetim Apoštolima ovo preznamenito djelo; i ja sam osjetio, kako su mi oni uslišali molbu, i previšnjim ugledom svojim odobrili zavjete moje, što ih njima prvim prikazah...«

Onda si mi udijelio još jednu novu milost. Ti si mi poslao posebnoga Angjela, neka mi bude učiteljem i pomoćnikom, da živem život, koji dolikuje savršenome redovniku zavjetovaniku. Ovaj me blaženi duh pratio, kada već pogojoh k oltaru tvojemu . . . , i ja tada upoznadoh zadaču ovoga drugoga Angjela čuvara . . . .

Tada si mi, o Spasitelju Božanski, otvorio tvoje poklona vrijedno Srce. Meni se činilo, kano da ga smijem očima gledati. I ti si mi zapovijedio, neka pijem iz ovoga vrutka; ti si me zvao, neka iz tvojih vrela crpem vode spasenja mojega. A ja osjetih goruću želju, e bi iz tebe na mene prešli potoci vjere, ufanja i ljubavi.

Napokon ja približih goruće svoje usne preslatkome Srcu tvojemu, i smjedoh gasiti si žegju pri ovom vrelu Božanskom . . . .

Prijatelji Presv. Srca Isusova.

Bl. Petar Kanisij D. J.

(1521—1597.)

Mladost Kanisijeva.

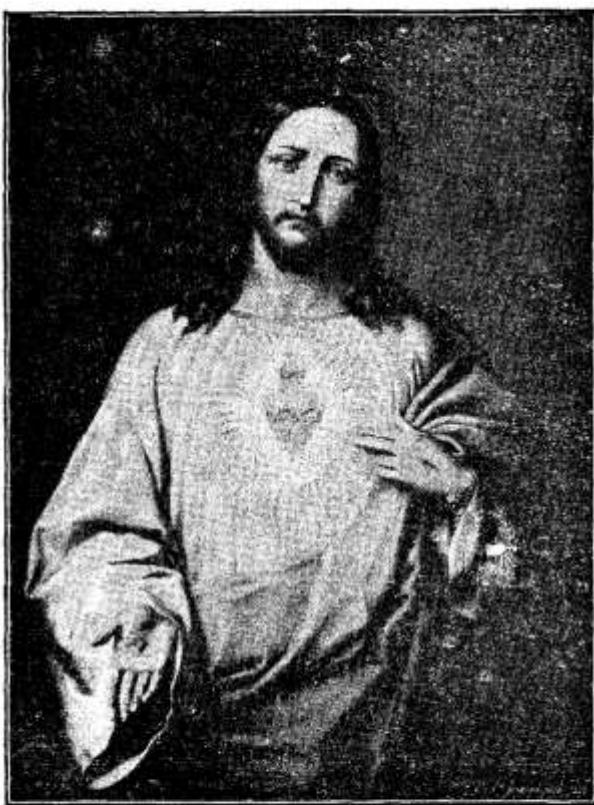

ilo je negdje oko god. 1535., a u crkvi sv. Stjepana, u gradu Nymwegen-u (Belgija) klečao pred presvetim sakramenton jedan mladić i goruće se Bogu molio. Na licu mu čitaš neki nemir i tugu, na oči mu navrele žarké suze, a usne šapču rijeći 24. psalma: *Pokaži mi, Gospode, putove svoje; nauči me hoditi stazama tvojim. Uputi me istini tvojoj i nauči me; jer si ti Bog, Spasitelj moj.*

Mladić ovaj, komu je sad kojih 14 god., bijaše Petar Kanisij. Roditelji mu bijahu i ugledni i bogati. Zlo, veoma zlo bijaše ono doba, kada je Petar ugledao svjetlo. Upravo na njegov rođendan 8. svibnja 1521., izdan je od cara Karla V. t. zv. »Wormski edikt«, a time je odmetnik Martin Luther kao krivovjerac i narušitelj općenitoga mira kažnen državnim progonom. Nego taj »edikt« osta bez uspjeha. U Njemačkoj se gotovo posvuda već stalo otpadati od katoličke Crkve; posvuda se uzelio širiti krivojerje; i domovina bl. Petra Kanisija bje zaražena od krive vjere. Ne čemo se zato čuditi, što je majka Petrova jošte na umoru vrucće molila, da obitelj Kanisijeva čistu očuva sv. vjeru katoličku. Ova zadnja želja i molba umiruće matere lijepo se ispunila. Otac Kanisijev nakon smrti prve svoje supruge oženio se s Vendelinom van den Bergh: i ova bijaše bogoljubna i izvrsna kršćanka. Sestra njezina, koja je u svijetu poput duvne živjela djevičanski, pomagala joj djecu si kršćanski uzgajati; no poglavito našemu Petru bila ona regbi drugom majkom.

Petar je bio od naravi srca plemenita, blag, ljubazan, i prema dobi svojoj gotovo i preozbiljan. Obična mu igra i zabava bila graditi male oltare, obavljati obrede crkvene i propovijedati onako, kako je vidio, da propovjednik s propovjedaonice naviješta riječ Božju. Već za rana na njemu se opazilo, kako se rado Bogu molio; on bi znao i jedan dio noći, dok druga djeca spavaju, za molitvu upotrijebit. Tako-gjer bi rado postio, pa bi još kao nejako dijete od deset godina tijelo svoje znao opasati pasom pokorničkim; jednoga pak dana u pokladno vrijeme uzdržao bi se od vina i od najtečnjih jela, da bi time zadovoljio Bogu za neumjerenost i za druge grijeha, što se počinjaju baš u te dane raskoši i veselja.

Uza sve to, što je Petar provodio život posve

Gle ovo Srce, koje je toliko ljubilo ljude!

nevin, il bolje upravo za to, što mu je bila savijest veoma nježna: stigoše ga duševne боли. Pomisao na pogibli, koje ga čekahu u svijetu, zastraši ga u toliko, te on mal ne klonuo duhom. On je bio tvrdo odlučio, da ne će uvrijediti Boga, i radije da će umrijeti, nego li upasti u grijeh. Ali mimo sve to jednako ga mučio neki nemir nutarnji. Napokon progje ga i ova kušnja. Čujmo ga, kako o tome piše u svojim »Ispovijedima«.

»Budući jednom izvan kuće, ne mogoh više da podnesem boli nutarnje; s toga pogjoh u crkvu sv. Stjepana. Ja se bacih pred oltar i uzeh gorko plakati. Sada ču veoma usrdno i ljubazno pred Boga u molitvi iznijeti sve, što me mučilo glede budućnosti. Ja se moljah Bogu, neka bi mi on bio vogj, i podao mi snage, da suzbijem napasti. I moja je molitva uslišana. S mjesta mi Gospodin ulije u dušu utjehu punu slatkosti, a u srce mi utisne strah tako spasenosan, te sam se u napredak osjetio sigurnim protiv navala paklenih.«

Da bi Gospodin učvrstio Petru u ovim dobrim odlukama, dade on, te mu jedna bogoljubna udovica, njegova rodica, proreče budućnost njegovu. Kađa će Petar jednoga danu ujedno s ocem svojim da pohodi tu svoju rodicu, ona jasno proreče, da će se doskora podignati jedan novi Red duhovni; njegova će biti zadaca, da brani vjeru katoličku. Po tom nepomično gledaše u Petra — bilo mu tada 13 godina — i metnuv ruku svoju na pleća njegova, reče: »Evo, ovaj će bit jedan od tih svećenika Isusovih; i mnogo će raditi, da izlječi rane svetoj Crkvi. Ovo proreće god. 1534. Još iste godine sv. Ignacij i prvi mu drugovi položiše u Parizu, u kapelici na Gori Mučeničkoj, redovničke svoje zavjete, i time udariše temelje Družbi Isusovoj, kojoj se imao i Kanisij priključiti.

Da bi Kanisij svršio svoje nauke, jur započete u

gimnaziji Nymweškoj, posla ga otac u Kolin (Njemačka) na sveučilište; ovdje se imao učiti govorništvu i filozofiji. Velike ga pogibelji tude čekahu; zašto krivovjerci nijesu ništa propustili, e bi zaveli tamоšnju mladež, koja se učila knjizi. Nego Kanisij održao se čvrst u vjeri i čist na duši. Imao on to uz milost Božju zahvaliti učitelju svome, koji je predavao na sveučilištu govorništvo. Bio to Nikola Eschius, muž duboka znanja i pun svetosti. Njemu bijaše jednako do toga stalo, da mu učenici napreduju kako u nauci, tako i u krjeposti kršćanskoj. Zato ih upućivao, da svaki dan uzmu čitati po jedno poglavlje svetoga evangijela, a jedna ili druga istina evangjeoska neka bi im bila predmetom svagdanje molitve nutarnje iliti: razmatranja. Povrh svagdanjega ispita savijestii i čestoga primanja svetih sakramenata — što se u ono doba rijetko činilo — naradio bi on Petru, da dnevice štogod čita iz koje bogoliubne knjige, ponaјviše iz »Života Svetaca«. Konačno bi mu znao kazivati, od kolike je potrebe, da zatajam o sami sebe i da se usprotivimo neurednim sklonostima srca našeg. »To je«, reče on, »tajna kršćanske savršenosti.«

Dok je živio, blaženi je Petar Bogu jednako hvalio, što mu je dao takova učitelja, koji ga vodio putem krjeposti.

God. 1541. pogje Kanisij u Luvenu, da tude uči gragjansko i crkveno pravo. Sada već poče ozbiljno o tome razmišljati, kako će ostaviti svijet i poći u redovnike, da uzmogne boljma služiti Bogu. Samo mučno mu bilo odlučiti, u koji će Red duhovni stupiti. Baš onda mnogo se o tome govorilo, kako je bl. Petar Faber D. I. u Mogunciji (Njemačka) divno djelovao pri obraćenju krivovjeraca. Kanisij zaželio vidjeti toga slugu Božjega; toga radi dade se god. 1543. na put u Mogunciju. Pošto se tek jedanput

sastao s bl. Petrom Fabrom, Kanisij u toliko se pribio uz ovoga svetoga muža i svećenika, da je pod njegovom upravom činio »duhovne vježbe«. Već nakon četvrtoga dana »duhovnih vježba« zavjetova se on, da će poći u Isusovce. Bilo to 8. svibnja 1543.

Dopis

Pobožnost moga naroda.

Sretna svećenika, kad ga imajući volju za rad i nanese sreća i dobri Bog postavi među takov narod, gdje svećenik ne žali ni truda ni napora; jer vidi, da nad njegovim radom upravo vidljivo bdije ruka Božja, da njegov posao u vino-gradu Gospodnjem upravo na oči napreduje uslijed blagoslova Božjega. Svaki trud, svaki napor doprinaša rado svećenik u takovom kraju. Satovi u ispvjedaonici vrlo brzo prolaze; najveći napor za propovijedi uložen je samo sladak napitak za umornog svećenika, kad vidi, da niti satovi u ispvjedaonici potrošeni, niti trud za propovijedi uložen nije uzaludan. Sreća me nanjela među narod F. Služio sam među njima osamnaest mjeseci, nu to je prošlo poput osamnaest časaka. Pobožnost, nastojanje za uzveličiti slavu Božju u tome je narodu neprispodobiva. Osobito pakto što jari tu pobožnost, jest: bratovština Presv. Srca Isusova.

Da ti je vidjeti, mili čitaoče, koliko bi se moga naroda i muškaraca i žena i staraca i mladića, da djevojke i nespominjem, sabralo svaku prvu nedjelju u mjesecu na proslavlju Srca Isusova. Crkva župna — dupkom puna! Kroz mjesec nema dana, a da nema ispvjedi; sve radi pobožnosti preslatkomu Srcu. Svaki mjesec obavi ispvijed i pričest najmanje

300 duša — a to je lijepo u današnje doba. Lanjsku godinu, kada osnovasmo i uvedosmo brato vštinu predobrog Srca, preko 150 djevojaka načinile za taj dan nova bijela odijeta, da slavlje čim ljepše ispane. Ljetos na dan godišnjice, što je bratovština uvedena, bijaše upisano članova već 1200. Prije moga odlaska dobio sam uzorak skupocjenih škapulara Pr. Srca i pokazao ga jednoj pobožnoj duši; a za par dana do 200 djevojaka naručiše takove škapulare, koje sada na veće blagdane na prsima izvana prikopčane nose. »Glasnik Presv. Srca« mnogo predbrojnika, a još više čitaoca u tomu narodu imade. Za mojega boravka prodao sam u tom narodu do 600 krunica, tako da u toj župi nema duše, a da svoju krunicu ne ima, i da na nju ne moli. Ako se pakao naumi u crkvi što nabaviti, dosta je samo spomenuti, i narod od ustiju otkida i za crkvu nosi. Sa svojim žuljevima narod je na velikom oltaru podigao ogroman kip B. D. Marije sa »lourdskom špiljom«. Od svojih je ustiju taj narod otkinuo, te sabrao za divan križni put na plehu izdjelan. Narod ne žaleći troška kupio je za svoju crkvu skupocjene slike: Srce Isusa, Marije i sv. Josipa. Sama slika sv. Josipa stoji do 400 for., a gdje su druge svote, koje je narod dao za crkveni ukras i nakit — pa evo je sve sabrao u par godina.

Možda ćeš ti, ljubljeni čitaoče, reći — e valjda kad daje onda i imade. Nu koliki imaju mnogo i mnogo više, pa upravo ništa ne daju. Svaki novčić, što ga cvaj narod zasluzi — krvavo zasluzi. Njekoji muškarci putuju svijetom kao šumski radnici, da prehrane sebe i svoje. Drugi opet plove u daleku Ameriku, i tu u tamnim prokopima i rudnicima danju i noću u najvećoj pogibelji života skrbe za opstanak svoje obitelji. Žene i djevojke od rane zore do kasne noći zalaze u bližnju tvornicu pokućstva, i tu za par

novčića rade čitav dan. Svaki njihov novčić namočen je u težačkom znoju i opran u Božjoj krvi. Nu kad treba za crkvu dati, da se uzveliči Bog i njegovo sveto Ime: na sve se zaboravlja, a za to se donaša. Ljetos bijaše hodočašće u L o r e t, za siromake dosta veliki trošak; pak ih se iz te župe sabrało na to sveto putovanje 56.

Kako započeh — tako i svršavam. Megju takovim narodom služiti, za takov narod misliti, u takovom narodu raditi, kod takovoga naroda imati i napornih dana: sve je slatko, jer čovjek — znade i vidi: blagoslov Božji me prati, a njegova plaća uzmanjkati ne će.

Ovo predajem javnosti u kratkim samo točkama, kao napomenu na ugodni boravak kod takova naroda; i ujedno da svijet vidi, da megju Hrvatima vjera u Boga jošte kod propasti nije. M. B.

Na raskršću životnom.

God 1879. bijahu grof i grofica L... sa kćerju s i Ivanom pozvani na večernju zabavu, što ju priredilo jedno veoma otmeno društvo. Ovu zgodu hijedoše roditelji upotrebiti, da si kćerku »vedeu u javnost«. Ivana bijaše dika i ponos roditelja; tā bijaše ona u istinu sasvim nevinia i predobra srca, a uza to veoma bogoljubna. Roditelji su imali i jednoga sina časnika; no on je poginuo u zadnjem njemačko francuskom ratu. I grof otac borio se kao visoki časnik u istome ratu, te si vidje ljubimca sina mrtva na bojištu, gdje mu puščano zrno probilo prsa.

Ivana bijaše zamolila majku, da si može za ovu večer sama odabrat odijelo. Željno su sada roditelji očekivali kćerku, te su bili vrlo radi znati, koje će zar odijelo Ivana večeras uzeti. Kad na jednom vrata

se otvore, a na pragu pojavi se Ivana blijeda i drhtava; ona se obukla u odijelo milosrdnih sestara. Po tom se baci materi pred koljena, pa će joj: »Oprosti, draga majko; no gle to je odijelo, što bih ga ja odsele najvoljela nositi. S toga dopusti, da pogjem sutra u novicijat milosrdnih sestara.«

Grof i grofica L... prenerazili su se od čuda; zaista tomu se ne bijahu nadali. No razabravši se malko uzet će majka milu si kćerku za ruku i povest ju pred Raspelom. U dnu Raspela bila ura sina njezinog, koji bijaše na bojnom polju slavno pогинuo za domovinu. Onda će kćeri svojoj: »Jurve sam jedno od svoje mile djece žrtvovala domovini; a sada Bogu neka bude drugo prikazano. Pogji u miru, dijete moje; te da si mi sretna!«

Plesna je zabava za njih dakako prošla, jer za plesnu dvoranu nije pristalo samostansko odijelo.

Ivana si je odabrala *»bolji dio«* na raskršću životnom.

Vjesnik.

— **Bratovština Presv. Srca Isusova u Pito-maći** (zagreb, nadbisk.) svečano je od preč. g. kanonika Stjepana Kosa uvedena 7. studenoga 1897., i to na veliku utjehu g. župnika i radost župljana.

U ime priprave otpočela je pobožnost k Presv. Srcu Isusovu 5. studenoga — kao na prvi petak u mjesecu — s pjevanom sv. misom, pod kojom je bila prva propovijed*) Poslije podne bila je druga propovijed prije večernjice i blagoslova. Dne 6. studenoga opet pjevana sv. misa i treća propovijed. Poslije podne sv. isповијед upisanih članova bratovštine; u 3 sata četvrta propovijed i večernjica

*) Sve je propovijedi izrekao sam preč. g. kanonik.

s blagoslovom. Dne 7. studenoga bijaše generalna sv. pričest članova bratovštine kod rane sv. mise u 7 sati. U 10 $\frac{1}{2}$ u procesiji je dopraćeno svećenstvo iz župnoga stana u crkvu. Tude je najprije blagosloven novi veliki oltar; zatim je kod pobočnoga oltara Srca Isusova svećano proglašena bratovština Presv. Srca Isusova uvedenom i otvorenom te je kraj oltara izvješena »diploma aggregationis«. Napokon je presveti oltarski sakramenat s oltara Majke Božje, gdje je privremeno bio smješten, uz pjesmu prenesen na novi veliki oltar. Iza toga bila je peta propovijed o dvostrukoj svećanosti: uvedenju bratovštine i blagoslovu novoga velikoga oltara.

Članova se upisalo u bratovštinu oko 120. Kod poldašnje sv. mise bilo — kako kažu — preko 3000 vjernika, među njima i iz susjednih župa.

Poslije sv. mise podijelilo se kod crkvenih vrata 700 komada napose otisnutih »Pohvala presvetom imenu Božjem«, a jedva je svaki 4. ili 5. dobio po komad. Poslije podne svećanom večernjicom i blagoslovom zaključena je ta vanredna u ovim krajevima svećanost, koja će i župniku i župljanim ostati nezaboravna.

Evo hvala Bogu lijepo se širi pobožnost k Presv. Srcu Isusovu i u zagrebačkoj nadbiskupiji. Bilo sve na veću slavu Božju i na vječni spas duša!

— U Krapini se svećano uvela bratovština Presv. Srca Isusova na blagdan sv. Katarine (25. XI. 1897.), zaštitnice crkve vrijednih naših oo. Fratrejaca. Prekrasni kip Presv. Srca Isusova nabavila je na svoj trošak plemenita obitelj Kiepachova. Pobožnost je otpočela 24. XI. pjevanom sv. misom i propovijegju o štovanju Presv. Srca. Poslije podne u 3 sata propovijed o ljubavi Božanskoga Srca u presvetom oltarskom sakramantu, zatim večernjica s blagoslovom, a po tom sv. ispovijed. Na svetkovinu

sv. Katarine bila je svečana sv. misa sa propovijegju u slavu zaštitnice crkve samostanske, zatim isповијед (ispovjedilo se više stotina vjernika, a već prvi dan upisalo se 290 članova). U $10\frac{1}{2}$ sati izašla je iz crkve procesija uz pjevanje pobožne pjesme, te povrativši se u crkvu proglašena bi od kipa Presv. Srca Isusova bratovština otvorenom. Zatim je bila propovijed o postanku, raširenju i koristi pobožnosti k Presvetom Srcu Isusovu; svečana sv. misa i zahvalnica »Tebe Boga hvalimo« na svršetku. Poslije podne večernjica s blagoslovom.

— Svečano uvedenje bratovštine Presv. Srca Isusova u Mihaljevcu obavljeno je 28., 29. 30. studenoga 1897. Ako je u Pitomači bilo svečano, a u Krapini lijepo, to je u Mihaljevcu bilo uvedenje bratovštine pravo oduševljenje puka i svećenstva. Svaki dan su bile dvije pjevane sv. mise: zornica i poldanja; a po podne molilo se čislo, litanije i otpošnja pred oltarom Presv. Srca Isusova. Milodarima župljanača lijep je kip Presv. Srca Isusova nabavljen iz Tirola. Propovijedi su bile poslije zornice, a zadnji dan prije poldanje sv. mise. Radi nepovoljna vremena nije se držala procesija izvan crkve; ali zato su isповједnici — 6 — u roketama namjestili se oko oltara Presv. Srca Isusova, kad je proglašena bratovština otvorenom, te se uz pjesme na čast Presv. Srcu izmolila javna otpošnja. Poslije toga otpočela svečana sv. misa. Ispovijedalo se sva tri dana i upisalo u bratovštinu, osobito pak zadnji dan; do sada je upisano 450 članova.

Što je ova svečanost tako lijepo uspjela, zasluga je to poglavito veleč. g župnika tamošnjega, koji je narod svoj dobro za to pripravio. A s veseljem bilježimo, kako mnoga gg. svećenici nehinjeno izrazuju svoju želju, da se i kod njih što skorije uvede ta lijepa i spasonosna bratovština; zašto ljubav Presve-

toga Srca Isusova ima silnu moć, koja užiže te ugrijava i hladna srca.

Bilo ovo sve na veću slavu Presvetome Srcu Isusovu, i dalo ono, te se u svakoj od 350 župa nadbiskupije zagrebačke uvela divna eva pobožnost!

Blagodati Presv. Sreća Isusova.

Gjurgjevac. K. S. pala je u tešku i veliku bolest, tako te nijednim udom nije mogla dulje vremena ni maknuti. Ovako ukočena sred užasnih i neovisnih boli utječe se ona Presvetome Sreću Isusovu, pošto i lječnici i ukučani svaku nadu izgubiše, da će bolesnica ozdraviti. Primivši za to pobožno svete sakramente umirućih, očuti muz ozdravljenje dneš takozjer i olakšicu boli svojih, te osjeti, kako od onoga časa sve laglje i snosnije bivaju boli njezine. Sada evo gotovo je i ozdravila, premda joj preostade slabost neka naravskia od dugotrajne i teške bolesti. Za to ona u jednu ruku hvati i slavi Presvetu Sreću Isusovo, buduci uvjerenja, da je jedino po njezinoj milosti zdravlje zadobila; a u drugu ruku opet je radu, da bi se i drugi u sličnim potrebljama obratili pouzdano Presv. Sreću Isusovu, što je pomoćnik naš u nevoljama našim.

Dragore. M. P. opasno oboli prvom polovicom rujna prošloga. Kako bijaše već gotovo na rubu groba, primi on bogoljubno svete sakramente umirućih i odriješenje papinsko. Svaka nadu zdravlja isčezenula, danonice očekivala se smrt njegova, a ukuđani — žalosi, ponajviše zena mu, koja skoro stupila u brak. U toj skrajnoj pogibiji obrate se deveticom Presvetomu Sreću, te podjedno obećaju, da će to oglasiti u Glasniku, ako ih Presv. Sreću Isusovo

osliša te M. P. opet ozdravl. Još devetnica ne bje dovršena, a bolest krenula na bolje. Kroz malo dana stane bolesnik oporavljati se, te je do skora mogao obavljati i svoje poljske radnje posve zdrav na veliku radost žene si, ukućanu i porodice. Slava budi za to Presvetom Srcu Isusovu!

Draore. A. V. oboli teško god. 1892. oko Petrova. U mjestu nije bilo liječnika; s toga on morade u Zadar, a na savjet prijatelja sklone se u bolnicu kraj Zadra (u Arbanasima). Liječnici označili bolest upalom pluća, i na sam blagdan „Snežne Gospe“ morala se izvesti neka operacija. Preporučivši se Bož. Srcu dobro ispano operacija, ali za dugo se morade zadržati u bolnici. Napokon izašav iz bolnice još je dugo nosio posljedice one bolesti. 29. rujna u crkvi kod sv. sakramenta ponovno zamoći Presveto Sreća za potpuno zdravlje, obećavši, bude li uslišan, da će oglasiti ovu milost. Zdravljie će dostatno povoljno poboljšalo, no on dugo zatezao, da se oduži obećanju. Ovim sada hvali Presv. Sreća za dobivenu milost.

Obitelj mnogobrojna imala je parnicu s kmetovima, a A. V. pobjoša se, da je ne bi izgubila. On i obitelji pomjenuta za pomoć se obratiše devetnicom Presvetom Srcu. I gle u nadi se ne prevariše, jer sud u Zadru rješi parnicu uspjehom povoljnim na korist obitelji V. Nezadovoljan s time krivac će se privzati na pokrajinski prizivni sud; mu i tude mu ne bi bolje. Odadl, se obrati na vrhovno sudište u Beč, od koga takogjer dobije nepovoljan za se u-pjeli. Ni sada još ne će da miruje krivac, već on s drugoga gledišta ponovi parnicu. Preslušani budu svjedoci obitelji V., jer je trebalo preslušati i svjedoke krivca; i dan bi uglavljen za ovo preslušanje. Megju tim krivac se načao u tolikoj stisci, da je započeo dogovarati se za pominbu, koja je 18. travnja na sudu i slijedila.

Pripisujući ovaj povoljni uspjeh jedino milosti Bož. Sreća pozivlje A. V. svakoga, da se u potrebama svojim pouzdano uteče Presvetom Srcu Isusovu.

Sarajevo. T. St. zahvaljuje Presvetome Srcu, komu se devetnicom molila, što ju oslobođilo od nutarnjih krijeva i teških napasti. — *Lošunj.* R. S. Pala sam u veliku nesreću, a bilo se bojati, da će me stici i još veća. Ja se utekoh Presvetome Srcu Isusovu, i obećah mu, da će se javno zahvaliti u Glasniku, ako me usliša. Tako i bi. Zato neka bude hvaljeno i slavljenio Božansko Srce Isusovo, što je more dobrote. — *Zagreb.* I. L. Nalazila se u jednoj nevolji, zamolila Presv. Sreća za pomoć — i bila je uslišana. — *Vinkovci.* G. M. hvali Presveto Sreću, što joj ozdravilo ljubljenu majku.

Presvetomu Srcu Isusova zahvaljuju za povraćeno zdravlje: A. K. i F. T. iz Fojnice; I. D. iz Bregâ; T. K. iz Gudinaca; I. Š. iz Vojnoga Križa; M. V. iz sv. Jurja kod

mora; E. K. iz Novog sela (Nijemci); P. S. iz Novoga (kod Tragira); A. K. (bogosi) iz Gorice; K. K. iz Djakova; A. K. iz Djakova; K. B., A. B., M. B. iz Gornje Vrbe. — Za osobitu pomoć u naučima: M. F. iz Pietersice; St. B. iz Karloveca; L. S. iz Požege; P. S. iz Karloveca. — Za razne milosti: A. O. iz Požege; M. Š. Babinegrede; T. V. iz Babinegrede; M. R. S. iz sv. Ivana Žabno; L. B. iz Hrvatskoga Primorja.

Namjena molitava i dobrih djeła u veljači.

(Biagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Pomorci.

Gledajući čovjek kako se ljudma nakrevana lagja otisne s obale morske, da se povjeri valovima sličnoga oceana; neki ga spapada strah. A nije to ni čudo. Kolikim pogibima idu ovi pomorci u susret! Hoće li oni, što imaju sad na pučini morskoj boraviti dane, tjedne i mjesece, sretno prispjeti cilju? hoće li se zdravi povratiti milima svojim?

Vrijedni su doista, da ih žalimo, uzmemo li na oko tek život njihov fizični; a još više, kad pomislimo na nutarnji život njihov. Tek koja samo lagja vozi sobom svećenika. Nije li se s toga bojati, da će ovi putnici morski, snajeg li ih kakova nesreća, umrijeti bez sv. sakramenata; a ostanu li svi zdravi i ditätvi, da će boraviti na moru bez poduke vjerske?

Koji i malo poznaju pristaništa morska, oni znaju, kakove nevolje čekaju i biju pomorce, netom ovi zaplove nedoglednim morem. Pa opet ima i tude zemljiste veoma plodno; ovi mornari, koje pogibelji tako brzo opominju na Boga; koje život sproведен u pregađanju i samozataji čini pristupne milost Božjoj. Od mnogih mornara dalo bi se učiniti prave Sveci; od svih — revne kršćane,

Još od više godina onamo u Engleskoj Apostolstvo molitve počelo je raditi šlogod i za pomorce katolike. To djelo ljubavi kristijske brzo se rušilo. U poglavitim lukama evropskim i američkim ima po koji svećenik, vješt jeziku engleskom, te ide da poredi lagje, tek što dogru, pa će tad katoličkim putnicima ponuditi službu svoju duhovnu.

Trebalo bi dakle, da se svii članovi Apostolstva molitve u velike zanimaju za ovo djelo spaša braće njihove. Evo duša mnogo brojnih, koje valja spasti. Pomozimo barem molitvama svojim i drugim dobrim djelima ose, koji se sasvim posvetili — vječnom spasu — pomoraca!

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 3.   Ožujak 1898.   God. VII.

Izlazi svakog mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novčić; za one, kojima se u kuću donosi tih poštom dalje, 36 novčić.

Cega naš sjeća 25. ožujka?

lavnji jedan nadvojvoda naše carske kuće upitati će jednom znamenitoga jednoga katolika: »Znate li mi vrsna pobočnika, koji bi mi mogao biti pomoćnikom u vojničkim, a i u drugim poslovima?« Na što mu ovaj odgovoriti: »Znam koga; sigurno će Vaša carska visost s njime biti zadovoljna.« I predložio mladoga vele davoritoga plemića, koji još gimnazijalcem bio prefekt Marijine

kongregacije, t. j. zbora izvrsnih katolika, štono se prikupljaju oko zastave Bl. Dj. M., te si ju uzimlju za majku i zaštitnicu svoju. Nadvojvoda se privolje, novi pobočnik dogje. Na večer prvog dana, kad je nastupio službu, reći će njemu nadvojvoda četvrt sata prije

večere: »Ja običajem u ovo vrijeme moliti krunicu Gospinu; hocete li i Vi sa mnom moliti?« »S najvećom radošću, odvrati mu on; i od onoga večera molili bi svaki dan skupa krunicu

To je doista sjajan primjer; nu ako ti je milo,

Zdravo, milosti puna!

dragi štioče, vidjeti krunicu u rukama visokih, odličnih muževa; to ču ti izmegju mnogo drugih imenovati i najvećega vojskovogu 17. vijeka, princa Evgenija Savojskoga. Prije svake bitke on bi molio najprije krunicu. Onda ču ti navesti i jednoga od najvećih vojskovogja našega vijeka: pobjedo-

nosnoga generala Radeckoga. Dalje će ti navesti i velikoga osloboditelja irskih katolika, Daniela O'Conela. Ovaj je za sjednice engleskog parlamenta, koja je hudoj sudbini irskih katolika kraj učinila, uz zid stajao te krunicu molio. Po tom će navesti slavne vogje njemačkih katolika: Malinkrota i Windthorsta, koji su ih kroz dugu i žestoku borbu, nazvanu „kulturkampf“, k pobjedi vodili. Mogu ti napokon navesti i najznamenitije učenjake i umjetnike, n. p. velikoga glazbenika Haydna, koji je obično krunicu molio, prije nego li će koji glazbotvor sastaviti.

To su samo nekoja imena; a mogla bi se čitava knjiga napuniti velikih ljudi, koji su rado molili krunicu. Pa kako je krunica najomiljenija molitva prostog puka, to znade sav svijet.

Tako se iz sviju zemalja, iz sviju stališa, u svim jezicima uzdiže sveudilj prema nebnu ovaj vječni pozdrav: „Zdravo Marijo!“ Tako se angeoski pozdrav ori milijun puta svaki dan od zemlje do neba, niti će prestati do konca svijeta, e da se ispuni, što je ponizna Djevica od Nazareta o sebi prorekla: „Gle, od sad ce me zvati blaženom svi naraštaji!“

Nu sjećaš li se, ko je i kada je prvi put izustio taj pozdrav? Nije to bio čovjek, nego knez nebeski: Arkanggeo Gabrijel, koji je, kako nam pripovijeda sveslo Pismo, poslan bio od Boga u grad Galilejski, Nazaret, k djevcici, zaručenoj mužu, po imenu Josipu, iz doma Davidova; i ime djevici bješe Maria. Dakle jedan Arkanggeo je prvi put izgovorio „Zdravo Marijo!“ a to po analogu Božjem. Taj dan mi svetkujemo 25. ožujka, te ga zovemo „Blagovijest“. Reci: nije li to za nas najveća čast, što mi smijemo opetovati taj nebeski pozdrav kraljici i neba i zemlje? I kako ćemo razveseliti tu kraljicu, sjećajući ju vazda onoga prebla-

ženog časa, koji je bio početak veličanstva njezina. U onaj bo čas, kad ju je Gabrijel pozdravio, i kad je ona odgovorila na njegov pozdrav: „*Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi twojih*“ — u onaj čas Marija postade Majkom Božjom; a time je uzvišena nada sve zborove Angjela, sve do prijestolja Božjega. Mi ju toga sjećamo, kad god opetujemo: »*Zdravo Marijo!*« A to veselje, ta čast, što ju Mariji podajemo tim pozdravom, ne će nipošto biti bez obilne nagrade. Nikad se ne će, kako je Bl. Dj. Marija sama jednoj Svećici objavila, nikad se ne će taj pozdrav užviti do neba, a da milosti Božje ne sigru do nas na zemlju. S toga nas uči i crkvena povijest i iskustvo svih u kršćanskih naroda, da si možemo krunicom isprositi sve darove Božje, naravne i vrhunaravne. Čitaj samo krasne okružnice našega slavnoga svetoga Oca pape Lava XIII., što ih je svake godine pisao o krunici; one će te i glede toga produčiti. Dâ, pokaži mi čovjeka, koji često i pobožno moli krunicu, i ja ti smijem ustvrditi: taj čovjek, ako samo prosljedi bogoljubno moliti sv. krunicu, za cijelo će se spasiti; dâ, on će biti već i na zemlji Bogom blagosloven.

Do nas je, da budemo jedni od tih sretnika! Lako je moliti sv. krunicu; svako dijete to može.

Sad još jedno, brate! Mjesec ožujak pada upravo u korizmu. Tada treba da se svaki kščanin češće sjeti muke Isusove. Hajde slijedimo svoga Spasitelja na njegovom bolnom putu od Maslinove Gore do Kalvarije. Skupljajmo u duhu kapljice presvete krv, što se nalaze na tom putu: pa ih upletimo u krunicu kao otajstva žalosne krunice. Ovo djelo nježne ljubavi Presvetog Srca Isusovo, što je toliko iz ljubavi prema nama trpjelo, i njegova Žalosna Majka, primit će kao slatki miomiris, pa će nam to nagraditi obilnim nebeskim milostima i darovima.

Svakojaki razgovori.

Jedna poteškoća.

Štioč. Dragi Glasniče, danas dolazim k tebi s jednom poteškoćom, koja mi se davno po glavi vrze. Može biti da ćeš mi je ti riješiti.

Glasnik. Da čujem!

Št. Što je tomu uzrok te mnogi nemaju živevjere? odlični i učeni ljudi nijesu pobožni? Gledaj samo činovnike, učitelje, liječnike; riječju: one, što se zovu »naobraženi«. — Ovi većom stranom nemaju vjere, ne idu u crkvu, živu i umiru bez sakramenata. Čovjek bi rekao, da je sv. vjera samo za siromake i za one, koji baš nijesu puno obrazovani.

G1. Sjećaš li se, prijatelju, koga je Isus najprije pozvao k sebi, kad je s neba došao na zemlju? Je li bogataše i veliku gospodu iz Betlema, i mudre i učene književnike i Saduceje? Ne, već siromašne, priproste pastire, koji su obnoće čuvali stada svoja. „Siromašnim navješta se evangjelje“ (Mat. II, 5.) veli sveto Pismo, i: „Što je prezreno od svijeta, izabra Bog“ (I. Kor. I, 28).

Št. To je doduše jako utješljivo za siromake i priproste ljude — ali, zar kraljevstvo Božje nije ništo za bogataše i naobražene?

G1. Što to reče? »Bog hoće da se sei ljudi spasu« (Tim 2, 4) veli sveti Pavao; a Mali Isus je mudraca i bogata sv. 3 Kralja pozvao do jaslica svojih; nu dakako samo tri od sviju velikaša i mudraca svijeta. Tako ima Isus i dandanas još izabranika svojih, među velikašima i mudracima ovoga svijeta.

Št. Ali kako je moguće, da tako naobraženi i učeni ljudi, koji inače — regbi sve razumiju, ipak istine naše kršćanske vjere ne vide?

G1. Prijatelju! Ova ti gospoda ne mare za vjeru; s toga i jesu strašno nevješti stvarima vjerskim.

Jednom će jedan poznati ovaki visoki gospodin s mnogo druge visoke gospode svećano unići u crkvu. Svećenik ga dočeka na vratima crkvenim, i pruži mu škropilo sa svetom vodom. Misleći ovaj visoki gospodin koji je vrlo rijetko zalazio u crkvu, da mu misnik ponudio škropilo na dar, turi ga u džep. Možeš si pomisliti, koliko su se priprostili ljudi, koji to vidješe, smijati morali ovome visokome gospodinu! A tako je i glede vjerskih istina; oni ništa neznaaju osim onih pogrda, što ih čitaju u bezvjernim novinama i knjigama. Ti nijesi baš učen; pa opet znaš više glede vjerskih stvari, nego mnoga veleučena gospoda.

Št. E lako je onda uvidjeti, zašto ne razumiju vjerskih istina, kada ne mare za njih.

G1. A osim toga znaj: glava ne će nikad primiti ono, čemu se srce otima. Oholo srce, što ne će da se Bogu klanja, ne će ni Bogom objavljenu vjeru da primi; pa s toga će i razum uvijek naći vratašca, na koja će uzmaći istini Božanskoj.

Št. Dā dā, vidim ja to. Sa svoje učenosti oni se rado uzohole; toga radi im je i mrsko vjerovati i visoko cijeniti one istine, što ih djeca uče u katekizmu.

G1. Dašto; tako je. Tu nedavno jedan glasoviti učitelj prirodnih znanosti priznade jednome svećeniku, komu ime daleko slovi s osobitoga dara, kojim umije riječ Božju propovijedati, — priznade, velim, da je od mlađih nogu do svoje starosti tražio po nekršćanskim knjigama mudrost i istinu; a tek sada pri kraju svoga života uvidje, da je najdublja mudrost i prava istina u onoj maloj knjižici, što ju djeca uče: u katekizmu. Ta to je upravo Božanski pečat kršćanskih istina, što su tako jednostavne, te ih i malo dijete razumije; a opet tako duboke, da ih i najveći učenjak kroz cijeli život iscrpsti ne može.

Št. O kad bi svi mudraci svijeta spoznali, kako su krasne vjerske istine kršćanske!

Gl. Onda bi i upoznali, da je »mudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom«, kako no veli sv. Pavao u listu na Korinćane (1. Kor. 3, 19.)

Št. Govori nam ti, Glasniče, o toj Božanskoj krasoti; ta lijepo je i utješljivo slušati to.

Gl. To sam s pomoću Božjom i rad učiniti. Ja će i u buduće, kao do sada pokazati Srce Spasiteljevo; a ovo je »prijestolje veličanstva Božjeg«, i »sve je blago mudrosti i znanosti Božje u njemu« a povrh toga ono je i »more dobrote«, kako veli sveta Crkva o njemu.

Št. O koja sreća, biti vjernim kršćaninom i štovateljem Presvetoga Srca Isusova!

Gl. A ovu je sreću — to nas uči sam Isus — Otac nebeski sakrio od mudrih i razumnih ovoga svijeta, a objavio malenim t. j. ponižnim. (Mat. II, 25.)

— *** —

Srce Isusovo uz Zambesi-rijeku u Africi.

 Čeć si je mnogi čitalac »Glasnika« od ustiju kakono vele, otkinuo i koricu hljeba, samo nek ima, što bi Srcu Isusovu za ljubav podao za bijedne Crnce u Africi. Jamačno će ove plemenite darovatelje, pa i ostale čitaoce Glasnikove u velike zanimati, kad razumiju, da Božansko Srce Isusovo u kolu revnih štovatelja svojih broji i mnogo bijednih Crnaca! Milodari bijele braće njihove u Evropi, pa i u domovini našoj, otkupili ih iz teškoga ropstva, a vjerovjesnici podučili ih u svetoj vjeri Isusovoj, pokrstili ih pa i uputili u pobožnost k Božanskome Srcu.

O kako se mora negdje radovati Srce Isusovo, kada mu se klanjuju oni Crnci, koji su se prije klanjali

kumir' ma, obožavali duše svojih umrlih poglavica, pa žrtvovali i istomu — nečastivomu! Evo jednoga samo primjera, kohko je praznovjerje u bijednih poganskih Crnaca. Pripovijeda ga Hiller, koji je već dvanaest godina vjerovjesnik na rijeci Zambesi.

Naložio sam jednomu Crncu, neka obori veliko stablo, što je bilo na našem kršćanskom groblju. Tek što je on nekoliko puta sjekirom udario u deblo, kada ti baci sjekiru i drhšćući na čitavem tijelu dotreći k meni, pa mi reče: »Oče, ne da mi se oborit ovo stablo; strah me je!« — »Ma za što? — Kad ja sjekirom u deblo, a ono iz njega prokri krv. U tom stablu ima jedan muzimu (duša umrloga poglavice); ne smijem ga oboriti; ne, nipošto!«. — »Ne budali! Hajde samo! Ja ču s tobom!«. —

Ja pogjoh dakle s njime, a kad tamo, gle zaista nekakve crvene tekućine, gdje curi iz debla, baš tamo gdje ga Crnac udario. Ali to je ovoj vrsti afričkog drveća sasvim pr.rodno. Sad opet na posao! Uzmi sjekiru i udri!« — »Ali zar ne vidiš krv?« upitat će Crnac. Nego ja mu strogo zapovijedih, nek samo udari. Sad će Crnac na koljena pasti pred drvetom i ovako se moliti: »O muzimu! Ti i sam vidiš, da ti ja ništa na žao učiniti ne ču: već mi drugi to zapovijeda. Neka se dakle tvoja csveta ne svali na mene, već na onoga, koji me sili, da te udarim!« Iza toga ustane i zamahne sjekirom. Na prvi udarac opet poteče tobožnja krv, još obilnije nego prije, a u isti se mah iz drveta začu čudni glas: glon, glon, glon. »Zar ne čuješ? Muzimu govori, pa se tuži.« — Ja u istinu ni sam ne znah, kako da si protumačim onaj glas. Kod svakoga sljedećeg udarca glas ovaj bivac sve to jači i žalosniji. Napokon uz zadnji se udarac začuje i zadnji teški uzdah: Glon, glon, glon! Očekivao sam, t'a će stablo pasti na protivnu stranu; no ono se najedanput nagne, da će se oboriti upravo

na me, te se teškom mukom spasih od orijaškoga stabla, što se srušilo. Znatiželjno prikućim se sada k stablu, ne bih li vidio, šta je bilo uzrokom onim čudovatnim glasovima. Pa šta je bilo? Gornji je dio stabla bio šupalj i pun vode. Sada mi bilo sve jasno. Čudni glas kod svakoga udarca sjekirom došao od vode, što udarila uza stijene šupljoga debla. Ja dozvah i Crnca, te mu sve pokažem i istumačim, neka se drugi put ne plaši tobožnjega muzimu.

Sad ovi praznovjerni bijedni Crnci, pošto se jednoć upoznali s našom svetom vjerom te pokrstili, rado čuju, gdje im vjerovjesnik priča o Srcu Isusovu. Oni se tomu čude i vesele, kad razumiju, da Srce Božansko i isle bijedne Crnce nježno ljubi; da je Srce Isusovo potaknulo njihovu bijelu braću u Evropi, te ih otkupili iz ropstva; da im je Srce Isusovo poslalo i njihove oce vjerovjesnike; pa da ih sve hoće k sebi primiti u lijepi raj. A pokaže li vjerovjesnik kojemu Crncu sliku Srca Isusova, to mu bude vrlo drago. »Gle, gle!« pomislit će si Crnac; »gle, lice u Isusa nije crno kô moje; ono je sve bijelo bijelcato. No jesli vi video Srce njegovo? Srce u slatkoga Isusa baš je crveno, kao što je i moje!« Osobito mala Crnčad rado imaju Srce Isusovo; jer su čuli, gdje im vjerovjesnik rekao, da Srce Isusovo osobito voli djecu, te ih sve pozivlje k sebi, da ih miluje i draguje.

Da ti je, dragi čitatelju, samo jednom vidjeti pokrštenu Crnčad, na priliku u Boromi uz Zam-besi-rijeku, gdje sad ima 107 dječaka i 63 djevojke; da ti ih je jednom vidjeti, gdje se pobožno mole pred slikom Srca Isusova; i da ti ih je jednom čuti, gđie pjevaju pjesme Srcu Isusovu; ja mislim, od radosti ti bi možda i proplakao. A kako da se Srce Isusovo ne veseli ljubavi i štovanju te mile, nedužne, pokrštene Crnčadi?

Siromašna je to, istina, crkvica u Boromi. Stoji na zelenu brežuljku podaleko od Zambesi-rijeke, te je drvena, kô što i stan Isusovaca vjero-vjesnikâ uz crkvicu, i časnih sestara nešto dalje na drugom brežuljku. Baciš li odavle pogled na okolo, to ćeš se namah uvjeriti, da si daleko zabasao od tvoje mile domovine. Golemo je to naokolo drveće, sve neobičnog lica i obličja; a s njega vise veliki slatki plodovi, kakvih nikad nijesu okusio. Trava je visoka, te se i vô može sakriti u njoj; u travi veliko cvijeće u živim bojama: crveno plavo, žuto, a na daleko miriše. No teško si ga kraju, kad popadaju po njemu čitave vojske skakavaca, kô tuča iz oblaka! Ni slamke na livadi, ni listića na drveću ne će ostati; sve će biti pusta pustoš; sve mora izginuti od glada, ne bude li im pomoći od milostivih srdaca! No hvala Bogu! danas je sve naokolo lijepo i zeleno. Samo što sunce nesnosno, baš afrički peče, te bi mislio, hoće te živa da ispeče. Tamo na dnu brežuljka one čunjaste kolibice iz drva i trstike: to ti je crnačko selo, Zvonce iz crkvice, sitnim, no milozvučnim glasom pozivlje kršćansku općinu na svetu misu. Dâ, hora je već; a danas, na prvu nedjelju mjeseca, služba Božja bit će i svečanija no obično; nek se znade, da je to nedjelja Srca Isusova. Djeca već su lijepo poregjena po crkvici: dječaci na desnoj, djevojčice na lijevoj strani, te kleče na tvrdoj zemlji. Tuji ne vidiš do li crnih lišća s debelim crvenim usnama i crnom zakovrčenom kô vuna kosom. Samo iz očiju tih čudnih angjelčića silno se cakli, kada svoje velike začugnjene oči u te, štioče dragi, upiru, kano da te hoće upitati, odakle si im došao u Boromu?

Već je jedan crni dječarac zapalio svijeće na oltaru. Oltar veoma je ubog, no male crne ručice iskitile ga, što se već bolje može u Africi. Usred paominih grana, šarenog cvijeća i gorućih svijeća

vidiš milovidnu sliku Srca Isusova, što ju iz Evrope poslala bogoljubna duša. O kako milo gleda Spasitelj na crnačku općinu, te pokazujući na svoje Srce, što plamti od ljubavi, lijepo blagosivlje crnu djecu svoju!

Zvonce cilikne. Misnik stupa na oltar. To ti je jedan Isusovac iz naše monarkije. Duga mu brada do prsiju. Blijedo lice jasno očituje koliko on trpi od nemilog podneblja uz Zambesi-rijeku, kojemu dosad još nijedan vjerovjesnik nije odolio više od dvanaest godina! Misnik otvori svetohranište, gdje dragi Isus dan i noć stanuje među najsiromašnjom djecom svojom. Tamjan se pali, miomirisni se oblak diže, a Presveto se izloži na oltaru ispod slike Srca Isusova. Gle, kako misniku lijepo dvori sedam crnih dječaka! Obučeni su u duge crvene haljine, koje se čak vuku po zemlji; po njima bijela košuljica; oko bokova široki crveni pojasi, a krajevi mu straga u sredini vise do koljena. U ovim je istim haljinama u Evropi dvorio kod velike mize već mnogi grofovski i kneževski sin u jednom zavodu isusovačkom blizu carskoga Beća; a pošto su te haljine bile već nešto istrošene, poslali ih u Afriku, gdje se sad najpobožnija pokrštena crnčad otmila za veliko odlikovanje, da smiju u tako krasnoj odjeći dvoriti Kralja nebeskoga!

A čuješ li pobožne pjesme, što se tanko glasovito ore iz crnih gr'ocâ bogoljubne djece? Ti ni riječi ne razumiješ; jer sve ono pjevaju na svojem milozvučnom crnačkom jeziku. Znaj, da su to litaniye Presvetoga Srca Isusova, što ih dan na dan pjevaju za svete mize; a za tim one pjesme, to su ti sve pjesme na čast Srcu Isusovu. Valja da ih i sam poznaješ; ove se bo iste pjesme i u nas pjevaju, samo što su ih vjerovjesnici preveli na crnački jezik.

Iza svete pričesti misnikove gle i crnačka se

djeca pričešćuju u velikom broju, jer su im rekli vjerovjesnici, da je Srcu Isusovu osobito drago, pričeste li se u prvu nedjelju svakoga mjeseca na čast Srca Božanskog i na naknadu za sve uvrede, što mu neharni, bezbožni ljudi nanose ponajviše u sakramantu ljubavi. Redom pristuplju najprije dječaci, a onda djevojčice. Gledajte samo, bijela djeco, gledajte vašu malu crnu braću, kako čedno pristupljuju k oltaru, kako lijepo sklapaju ručice, kako pobožno primaju dragoga Isusa u svoje srce, kako se sabrano i tihovo vraćaju na svoja mjesta! A kako onoj najmanjoj djeći tamo, što još nijesu bila kod prve svete pričesti, kako im sada tek bude žao, što još ne smiju primiti kruha angjeoskoga; s kakovom svetom zavisti promatralju svoju tako sretnu braću i seke!

Poslije podne opet ćeš svu crnačku orćinu vidjeti u crkvici i pred crkvicom, da javno mole svečanu otprošnju Božanskome Srcu Isusovu.*)

*) Uredništvo svegjera rado prima i k svrsi olpravljiva milodare „za bijedne Crnce u Africi“. Primitak svakog dara na omotu se oglašuje. (Ured.)

Kletva materina.

a 9. listopada godine 1894. u jednom selu baranjske županije u Ugarskoj neki Alekса B...r po-rečkao se sa svojom staricom majkom. Imao taj čovjek u selu malu kućicu, koju je kupio i izplatio mirazom svoje žene. Živio je od nadnice, a s njime stanovaла u kući i njegova bolestna majka, udovica.

Sv. Otac papa Leon XIII.

Namjesnik Kristov, glava cijele Crkve katoličke, patrijarh Istoka,
primas Italije, nadbiskup i metropolit Rimsko-crkvene pokrajine,
Rimski biskup svećenik jubilarac

prije Joahim Pecci, patricij Anagnijski.

Rodio se u Carpinetu, 2. III. 1810., zaregjen za svećenika
31. XII. 1837., služio mladu misu 1. I. 1838., za nadbiskupa
Damiettskoga i. p. i. prekonizovan 17. I. 1843., posvećen 19.
II. 1843., biskup od Perugie 19. I. 1846., kardinal 19. XII.
1863., za papu izabran 20. II., okrunjen 3. III. 1878.

*Gospodin ga sačuvao, i počivio ga, i blažena učnia na
zvezli, i ne dao ga na volju neprijateljima njegovim!*

Bijaše on čovjek triezan i radin, ali nagle čudi i vanredno škrt, pak je radi tih zlih nagnuća često ogorčio stare dane svoje dobre majke.

I na onaj spomenuti dan zaboravio je nesretni sin na sva ona dobročinstva, koja se primaju i od najsirošnije majke; zaboravio je na ljubav i štovanje, koje po zakonu naravi i Boga roditeljem dugujemo; zaboravio na one prietnje, kojim se Bog prieti i prokletstvom onoj djeci, koja ne štuje otca i majke svoje; — kažem nesretni sin na sve ovo je zaboravio i spočitavao materi, da u njegovoju kući imade ona mjesta samo od milosti, jer nije za kuću brojila niti novčića; i za to ne ima u kući ništa ni govoriti; ovđe je on — sin — gazda; ovđe on zapovieda; — mati imade šutiti, neka se zavuče u zapecak, jer će njoj inače na polje baciti postelju, i dati ju proglasiti prosjakinjom obćine.

»No sinko moj — zaviće na ove ružne i uvriedljive rieči od ljutosti drkčućim glasom i duboko uvriedjena majka — ako moram toliko poniženja čuti od svoga djeteta, i ako si toliko ohol na tvoju kuću, da žališ ono komadić budjaka, u kom bi mogla ja starata sirota počivati: neka nebude nikada blagoslova na tom stanu, neka tu kuću upali striela božja, da je više nespočitavaš starici majci!«

I što se dogodilo? Usprkos jesenskom vremenu, kad obično ne ima bura i oluja, još isti dan nastala je u okolici strašna bura i udario je grom, — i prije nego se pokazala zvezda večernica na nebu, kuća B... r-ova bijaše pusto garište.

Kako je to ozbiljna opomena jednako za roditelje i djecu!

Josip Šafran.

Dopis.

O pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu u crkvici Sv. Josipa u Vrbanju na otoku Hvaru.

Bit će 200 godina, da stari Vrbanjani na ubavom brežuljku nad Starigradskim Vrbanjskim poljem sagradiše malašnu crkvicu na čast sv. Josipu. U njoj do nazad 40 godina bijaše izložena slika sv. Josipa na platnu; ali budući ona razdrta, pokojni Luka Tresić zamijeni je lijepom slikom sv. Obitelji, što je iz Mletaka nabavi.

Rečena crkvica bi po zlu vremenu zakloniše pastirima i putnicima, a osobito Vrbanjanima; i mnogi bi malom pristojnošću tu stali, niti ne misleći, da je ono kuća od molitve. Sve je to trajalo ovako do god. 1897. Nalazeći se u svojoj sobi večerom pred blagdan sv. Josipa čuh, gdje mnogo čeljadi vani pjevaju litaniјe. Ja se digoh i otvorih prozor, te vidjeh pravu procesiju svijeta, gdje se vraća od crkvice sv. Josipa. Preko večere pitah svoje ukućane, što se ono svijeta vraćalo od crkvice sv. Josipa, od kada tu idu i s kime. Oni mi odgovorile, da tamo ide Marija Tresić (sestra Don Ante Tresića) moliti »ružarij« i razne molitve sv. Josipu, i da tamo ide s njome čudo svijeta. Iznenagjen ovom vijesti s mjesta odlučih na blagdan sv. Josipa pohvaliti rečene i preporučiti im, da i u napredak slijede pomoliti se sv. Josipu u njegovoј crkvi, ako žele, da im sv. Josip odvrati posjet na času smrtnom.

Od onoga dana pa sve do danas svake večeri bogoljubni dolaze k onoj crkvi, i do pet dijela sv. ružarija tu jedni za drugim izmole, jer jedva 30 osoba može stati u spomenutu crkvicu; od sveca pako od zore do kasne večeri vavijek se izmjenjuju bogoljubni, moleći skupa glasno svetu krunicu za duše pokojnih. Videći sve to više raste bogo-

ljubnost prema rečenoj crkvici, nastojao sam kod prijatelja s početka sakupiti štогод novca, da uredim i ukrasim po mogućnosti rečenu crkvicu; za tu svrhu sakupih i potroših oko 200 for.

Nego sve to više rastuć bogoljubnost prema istoj crkvici dogovorom mnogo poštovanog mjesnog župnika M. i bolje stojećih osoba, te s dozvolom više crkovne i političke oblasti, stao sam da sakupljam milodare da bi se raširila rečena crkvica, kako bi bogoljubni barem mogli zakloniti glavu po zlu vremenu. I hvala Bogu i sv. Josipu, sve to idemo naprijed, i ufam se, da će se do malo početi graditi nova crkva, pomoći svih štovatelja sv. Josipa.

Iz početka gledah ukrasiti crkvicu sv. Josipa i napraviti jedan oltar. O srijedi stavih staru krasnu sliku sv. Obitelji, popravljenu od slikara V. iz Trsta, postavljenu u krasni oltar. Na lijevu stranu postavih krasnu sliku prikazanja Presvetoga Srca Isusova blaženoj Margareti Alacoque, dobavljenu iz Modene kod »Istituto oleografico dell' Immacolata Concezione«; a s desne strane lijepu sliku svetoga Alojzija, dobavljenu kod istoga zavoda.

Mjeseca lipnja svake večeri bi se izmolila »Krunica Srca Isusova«, a svaku večer poslije sv. ružarija izmolio bi se i Oče naš na čast Presv. Srca Isusova s kiticom: »Isusovo Srce u meni — Tvoj ražezi plam ljuveni!« napokon i Oče naš za sve dobroćince ove crkvice.

Ovdje imam osobito zahvaliti dvjema osobama, koje su se srčano zauzele za crkvu u sv. Josipa u Vrbanju; a to su Margarita B. .... i Jozefina F. .... Ove najviše rasprostraniše bogoljubnost prema ovoj crkvici u Staromgradu, tako da i gospogie amo dolaze noseći na dar voštanice i druge milodare. Prigodom dakle blagdana sv. Josipa neka se po-božni čitaoci Glasnika Presv. Srca Isusova spomenu

njegove crkvice ovdje u Vrbanju a velečasnim propovjednicima ostavljam zadnju riječ na blagdan sv. Josipa

Preporučujem Vam, gosp. uredniče, da mi pošaljete 500 istisaka onoga broja Glasnika Presv. Srca Isusova, u kome bude tiskan ovaj »Dopis«.

Don Jakov Stipetić, svećenik.

Sedam — uzgojnih pravila.

Priprosti jedan zanatlija, koji je u svojoj kući držao red i stegu, imao je puno, ali valjane i čestite djece. Ma da je ova obitelj bila i siromašna, opet je svakomu s lica odsijevalo zadovoljstvo i veselje. Kad bi jednom domaćina upitali, kako je to polučio, te su mu djeca tako valjana, odvrati on: Uzgajajući si djecu držao sam se ovih pravila: 1. Nikad nijesam djeci išto zapovjedio, čega ne bih najprije sam učinio. Po tom sam svom pomnjom nastojao, da si prvo dijete valjano odgojim. 2. Uvijek sam puno držao do poslušnosti, držeći za krivo načelo: tek onda priučavati djecu poslušnosti, kad ona k razumu dogiju; ne, još od malenih nogu treba da obiknu djecu na poslušnost. 3. Ljubi djecu svoju, no opet tako, da imaju strah i štovanje prema tebi. 4. Ne laj, da ti djeca prigovaraju; djeca treba da znadu, ta je ono dobro, što im zapovijedaš. 5. Roditelji i red svojom djecom neka su uvijek jednoga mišljenja. Dijete, koje je skrivilo štogod, nikad da nije branio otac, kada ga mati kazni; i obratno. 6. Priuči svoje dijete na rad, i brini se za zdravlje njegovo. 7. Prijave svega i sebe i djecu i kuću svoju izruči Bogu, da vas on štiti i brani.

Vjesnik.

— Svećani blagoslov prve crkve Presv.

Srca Isusova u Hrvatskoj. Još će se sjećati bogoljubni čitaoci »Glasnika«, da smo lani (br. 5. str. 117.) s veseljem javili, kako se odlučilo u Škrljevu (Hrvatsko Primorje) sagraditi prvu crkvu na čast Presv. Srca Isusova. I zaista, mjeseca svibnja 1897. započelo se graditi ovu crkvu, ptem je bilo mnogo poteškoća, dok se do same gradnje došlo; no bogoljubni Škrljevčani uzdajući se u Presvetu Srce Isusovo svladaše sve neprilike, što su im na putu stajale. Posestrima Bosna ima divnu katedralku, još god. 1889. (14. rujna) posvećenu Presvetomu Srcu Isusovu; a sad evo ima Srce Isusovo i u Hrvatskoj svetište, koje je upravo njemu posvećeno. Crkva ova ima i četiri milozvučna zvona, što ih salio Jakov Cukrovac, zvonoljevar u Spljetu. Veliko zvono (850 kg.) darovala jedna plemenita duša.

Kada je bila nova crkva opskrbljena svime, što je za službu Božju potrebito, pobrinuše se revni pastiri duhovni i za svećani blagoslov crkve. Vec 8 dana unaprijed navješćivala su s tornja milozvučna nova zvona ovu lijepu svećanost. Na novu godinu bijaše crkva nakićena s hrvatskim trobojnicama i zelenim vijencima, a po cijelom selu bijahu kuće iskićene, dok su ulice bile isprekrižane slavolucima. Na 2. siječnja u jutru za rana oglasiše mužari i zvonovi, da će se danas blagosloviti crkva u čast Presvetomu Srcu Isusovu. Narod sa svih okolišnih krajeva hrlio pred crkvu svećaricu. Točno u 9 i pol prije podne obavio je Kukuljanski upravitelj župe, veleč. g. Mate Polić, svećani blagoslov uz podvorbu 4 svećenika D. I. iz Kraljevice. Kod samoga svećanoga čina bijahu uz mnogobrojni puk zastupane oblasti političke, općinske i školske.

Po blagoslovu crkve pošlo se u svečanoj procesiji uz svirku vojničke glazbe i pjevanje pjevačkoga zbora „Svačić“ iz Drage na kolodvor po kip Pre-svetoga Srca Isusova.* Najprije veleć. o. Mihovil Gattin D. I. kip svečano blagosovi; onda ga uzelo 6 mladića obučnih u crnini, dok je drugih 6 nosilo svijeće s jedne i s druge strane kipa, a 20 djevojaka u bjelini, držeći u rukama svijeće i oko ramena im hrvatske trobojnice, islo pred kipom. Za njima stupalo svećenstvo s mjesnim poglavarnstvom, a školska djeca s učiteljem i učiteljicom išla naprijed. Okolo II sati dogje procesija u crkvu, i kip bi postavljen na oltar. Iza toga sa prodičnicice „o moći i svetosti Presv. Srca Isusova“ svečano izreče slovo hrvatskomu narodu, već dobro poznati promicatelj ove pobožnosti o. M. Gattin D. I.

U II i pol otpoče svečana sv. misa pod sv. sakramentom uz pjevanje čestitih pjevača iz Drage i uz pratnju vojničke glazbe. Iza sv. evangelija stupa ponovno na propovjedaonicu upravitelj Kukuljanske župe, veleć. g. Mate Polić, te jezgrovio i kratko puku protumači svaki i pojedini predmet, što se nalazio u crkvi itd.

U 3 sata po podne bila je večernja pod sv. sakramentom, a crkva dupkom puna. Na koncu bila i „posveta Božanskому Srcu Isusovu“, a zatim savkoliki narod, malo i veliko, u sav glas oduševljeno zapjeva „Tebe Bođa hvalimo!“

Toliko naroda — kažu — u Škrlevu nije bilo, od kako je Bog svijet stvorio; pa ima čvrsta nada, da će ga odsele više puta kroz godinu još i više biti na okupu ovdje pri prvoj crkvi Presvetoga Srca Isusova — u Hrvatskoj. Dao Bog, te ova crkva u Škrlevu bila pravo proštenište za Hrvatsku, kao što

* Kip je izragjen u St. Ulrich-u, (Tirolu) od tvrtke: Stuflesser, u naravnoj veličini (1'75 m.)

je prvostolna crkva u Sarajevu odavno već postala prošteništem za Bosnu i Slavoniju!

— **Bratovština Presv. Srca Isusova** svečano je uvedena u župu **Nove Čiče** (zagreb nadbisk.) na sam blagdan Presv. Imena Isusova. Već uoči blagdana i svečanosti bilo je župljana u lijepom broju kod sv. mise, isповijedi i pričestii. Župna crkva bila dupkom puna kod propovijedi i blagoslova, kao i na samu svečanost kod rane i poldanje sv. mise. Bogoljubnih duša na stotine se ispjedilo tom prigodom. Veliko bilo oduševljenje i veleč. g. župnika i bogoljubnoga puka pri ovoj lijepoj svečanosti, koja Bože daj, svim bila prisutnima u trajnoj uspomeni i na spas duševni!

— * * * —

Svaštice.

— **Zaključak godine 1897. u crkvi Presv. Srca Isusova** na Gori Mučeničkoj u Parizu. Oko 10 sati na večer pribralo se u ovoj veleribnoj crkvi do 800 muževa, iz sviju slojeva društva. Poslije kratkoga poklona presvetomu sakramantu, koji je dan i noć bez prekida izložen za klanjanje, bila je propovijed. Onda oko 12 sati (ponoći) pjevalo se pokornički psalam 50. (»Misere mei Deus«) »Smiluj mi se Bože! Za tim se svi tihu Bogu molili, dok nije ura odbila 12 sati, i time se »stara godina« završila i »nova« otpočela. Sada iz stotine i stotine grla muških uz milozvučne orgulje zaori bazilikom Presvetoga Srca Isusova pjesma zahvalnica »Tebe Bože hvalimo!«

Vrijedan u istinu i Bogu mio zaključak stare godine.

— **Koliko je ljudi na svijetu?** — Po najnovijoj statistici bit će ih 1535 milijuna. Od ovih živu u

Evropi 3786 milijuna (od prilike $\frac{1}{4}$ dio ukupnoga stanovništva na cijeloj zemlji).

Obično se uzimlje, da ima **katolikā** po cijelom svijetu: 200.000.000. Nego taj broj bit će bez sumnje premalen. Još prije 10 godina rimski je list »Osservatore Romano« pisao, da na temelju službenih izvještaja biskupā i apoštolskih namjesnika u misijama broj svih katolika po svijetu iznosi 250—275 milijuna. Poslije toga ovaj se broj jošte umnožio, te se može uzeti, da sada ima svih katolika ukupno do 300 milijuna. Svakako se može sasvim pouzdano reći, da ih je barem 270 milijuna.

O kad bi svatko, što nosi lijepo ime kršćanina — katolika, i životom svojim zasvjedočio, da je pravi sljedbenik i učenik Sna Božjega — Isusa Krista!

Blagodati Presv. Srca Isusova

Osijek, K. i Z. H. zahvaljuju Presvetomu Srcu, što im je uvi-jek pomoglo, kad god su k njemu utekoše. Jednom bijahu kod strašne oluje u životnoj pogibelji, pak u tom smrtnom strahu za-vapiše: „O preslatko srce Isusovo, pomozi nam!“ I ono je zaista pomoglo; one su sretno stigle kući. U bolesti i u zvaničnim nepri-ljkama mnogo su se puta obratile Presvetome Srcu, jer je ono vazišlo utišalo boli i brige. Zato kliju zahvalne: Hvaljeno i slav-ljeno budi to Presv. Sreća Isusova u vijeće!

Vojni Križ. Moj mali i dobiti sinčić Emil obolio je bio od grize tako, da sam već svaki čas očekivala smrt njegovu. U ovoj žalosti i muci i bolesnim djetetom ja se utekoh skrušenom molbom prestatkomu Sreću Isusa, Marije i sv. Josipa, da mi djetetu povrate zdravje; i obećah, ako mi dijete ozdravi, da ču se na tom daru zahvaliti u Glasniku. I zbilja moju molbu usliša prestatko Sreću Isusa, Marije i sv. Josipa, te mi dijete posve ozdravi, pošto ga dugotrajna bolest mal ne uništila. — Na ovome neprocjenjivome daru najtoplje se zahvaljujem prestatkomu Sreću Isusa, Marije i sv. Josipa. *J. S.*

Zagreb. Odmah nosilje Uskrsa zaboljela me nogu. Ta me bolest sve više smetala u poslu; s toga će me gazzdarica poslati, neka u liječnika zatražim pomoći. Dugo sam oklijevala, dok me bol ne prisili; te napokon i odoh do liječnika. Žalosna mu bijaše odluka. Trebalо je, da si dadem rezati na nogi. Sreću mi ipak nije dalo, dā na to pristanem. Znala sam dobro, da ima liječnik, koji me može, ako hoće, i bez rezanja iscjeliti. Iskusila sam moć Presvetoga Srca Isusova i prije već u raznim prigodama. Odlučih dakle u prosincu minule godine, da držim devetnicu na čast Presvetomu Sreću; zatim dadow njemu čest odslužiti i svetu misu; pa ujedno obećah, da ču javiti štovateljima Presv. Sreća kroz naš Glasnik udijeljenu mi blagodat. I gle, ne progje devet dana, a moja nogu posve zdrava, te o rezanju ni govora. Kao i prije ja vršim sve svoje dužnosti bez ikakve zapreke! — Hvala dakle i slava Presvetome Sreću slatkoga Spasitelja našeg! *A. L.*

Zupa Sv. Gjurđi u Traji. Na dan 9. svibnja m. g. ja sam pregrješio ludom riječi u jutro u 8 sati; zato me je Gospodin Bog na mojoj najmilijem sinu kaznio. Zdrav i veseo igrao se s malim bratom; na jednom palje mi sin Ignac kao mrtav na zemlju: spopade ga „strast“. Ja jedni grješnik sjelio sam se, da sam pregrješio; padem na koljenu pred sliku Sreća Isusova s devetnicom. Skrušenim srećem pokajem se za grejeh, zatim preporučim se slatkому Sreću te izmolim molitvicu s uzdahom i metnem kćitici, u kojoj je derelinica, na njegova prsa; i gle u taj čas mi je moj sin posve ozdravio. Ovaj žalosni događaj trajao je od 8 do 9 sati, kad sam se ja spremao k svetoj misi i u procesiju. I on je sa mnom isao i pjevao je, a kod stola io je s nama. S toga se ja sjećam neizmjernje milosti prestatkog Sreća Isusova, kojemu velika hvala u vjeće badi! *P. P.*

Višnjec. Bila sam teško oboljih: upala pluća i porebrice zađa mi težkih maka i patnja, a ja video da mi je blizu konac života, pozovem svoga domaćega župnika da me providi olajstvima umirajućim. Od boli htjedoh svimuli gle lajući svoju plaćnu i naričujući dječu. U toj tjeskobi zamolim svoga svećenika, da me uputi ne bi l' on znao liječka za moju bol. On mi mirno odvrati, da kršća-

nin ne treba zdravljati, ţ na sigurni lijek računati može; a tu pomoć da će mi pružiti Presveti Božansko Sreć Isusovo, i prečisto Sreć Is. Dj. Marije. Onda uputi muza i djecu moju, kako da mole njima na čast „devetnicu“, žalbože za koju nikada ništa ne čušmo. Velo primisimo tu vijest, i sva kuća odluči i što pobožnije u moje zdravlje, da obavi tu pobožnost.

Djeca i ukućani istoga dana o pozdravljenju padaće na koljena, da učine svoje; a ja za njima sve na tihu slijediš je umom i ustima. Tako devet dana nastavismo; pa gle, devetog dana živa i zdrava mogoh iz kreveta. Znadem da svoje zdravlje imadem Božanskemu Srcu Isusa i Marije zahvaliti. Zato ti, Glasniče, po običaju svomu raznosti veseli glas širom svijeta; a i moju zahvalnost, koju dugujem do konca života.

Ivančić-grad. Preponizna budi hvala i slava Presvetom Srcu Isusovu, blaženoj Djevici Mariji i sv. Josipu, što sam njihovom milošću zdravo i sretno obavila porod i zdravlje povoljno zadobila. Zato neka bude uvijek hvaljeno, čašeno i prizivano Presveto Srcu Isusovo i prečisto Srcu Marije i sv. Josipa!

Napominjem ujedno, da mi ovakova molitva bijaše još jednom uslišana. Djete mi oboli, čim ode iz doma u školu u Zagreb. Dogđoh da vidim, što mu je i kako. Kući ga nijesam hotjela uzeti, već ga ostavih. U velikoj žalosti utekoh se opet vraćom molitvom i devetnicom svetomu Srcu Isusovu, a osobito se preporučih Majci Božjoj, kojoj sam se zavjetovala. Njoj na čast svaki dan izmoliti jedan „Oče naš i Zdravo Marijo“. I gle čuda, moje dijete stalo se bez ikakovih lijekova oporavljati i naskoro ozdraviti.

Zato neka bude uvijek hvaljeno i slavljenio Presveto Srcu Isusovo i prečisto Srcu Marije, te sv. Josipa, osobitog štovatelja Presvetog Srcu Isusova, koje me je milostivo uslišalo i utješilo.

M. K.

Pitomača. Hvala, čast i slava neka bude Presveto Srcu Isusovu, koji nam usliša prošnju, te nam ozdravi kćerku našu 19 godišnju Baricu od teške živčane bolesti, kad je pomoć ljudska bila uzaludna.

P.

Namjena molitava i dobrih djela u ožujku.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Pobožnost k Raspelu.

Ekoč je bio križ nešto pogrdno i sramotno, kao i dan danas što su vješala, od čega se ljudi već od naravi zgražaju. No pošto ga Spasitelj svijeta orosio krvlju svojom

Božanskom, postade on predmetom, što ga svi kršćani štuju i ljube. On jednako kiti junačka prsa hrabrog vojnika i za domovinsku zaslužnoga gragjanina; on divno odsijeva s krune vladara, a najljepši je ures kršćanskoj crkvi. Riječ u jednu: križ je danas — počasni znak.

Križ — ili još bolje: Raspolo, t. j. križ, na kojemima ima razapeti Isus — je slika, što je kršćaninu mila mimo sve druge; koju ni jedna druga slika zamjeniti neće; jest slika biće „službenog“ i bogoslovna kršćanske Crkve, dok stoluje na misnom oltaru; jest zastava Kralja svih kršćana.

Jedan samo živi pogled na Raspolo sigurna je i brza pomoci svim potrebama našim. Raspolo nas uči, koliko ono vrijedi duša naša, koliko je ono zlo svaki grijeh, koliko nas ono ljubio Sin Božji. Raspolo živo predočuje velika otajstva Upućenja Sina Božjega i Otkupljenja našeg; ono još više u nas rasplamčuje ljubav i želju za sv. oltarskim sakramentom, što nije donekle drugo nego vječita žrtva, jednoć na križu prikazana.

A mi, koji osobito ljubimo Presveto Srce Isusovo; mi, kad god glednemo na Raspolo, zaustavimo si oči poglavito na presvetoj rani prsiju Isusovih, što no si ih dade probosti — iz ljubavi naše.

Štajmo zašto bogoljubno sveto Raspolo; ljubimo ga; nosimo ga na prsima svojim; podajmo mu — ili bolje — povratimo mu ono mjesto, koje ga ide u kući našoj; ne samo u tamnoj spavaonici, nego i u najsjajnijoj dvorani. Stari naši znali bi podignuti Raspolo i na javnim mjestima, na putovima i na cestama, i u gajevidima i na poljima. Zašto ne bismo i mi tako uradili? Što nas smeta, te barem na zemljištu svome ne podignemo bilo ovdje bilo ondje — Raspolo?

Usadimo napokon Raspolo i na čelo grobovima milih nam pokojnika, mjesto da tude damo isklesati slike bud više bud manje pobežne. Ta Isus Krist je uskrsnuće i život; i kada dođe na sudnji dan, da nam sudi, kraljevsko žezlo bit će mu — križ.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 4. Travanj 1898. God. VII.

(izazi svakoga mjeseca jedanput, i stoje na godinu 24 novđ.; za one, ko imaju se u kuću doneti ili poštom latje, 36 novđ.)

Što čini pouzdanje u Presv. Srce Isusovo?

3. Otkriveni zločin.

oslijep podne bilo, na blagdan sv. Stjepana, prvoga mučenika, a dva mlada prijatelja klečala pred slikom Presv. Srca u maloj kapelici kraj jezera. Bogoljubni gragjani brinu se zimi i ljeti, da bude ova slika lijepo iskićena, i da pred njom gorivječno svjetlo. Naokolo su šarene tablice sa zlatnim i srebrnim pismom, pa i druge spomenke, koje bogoljubnici ovdje izvjesili u zahvalnost, što im je Presv. Srce molitve očevidno uslišalo. Danas će nebeski »prijatelj mladeži« radosno i ljubezno dolje glednuti na ovo dvoje dobre djece, što tude kleče i pobožno se mole pred njegovom slikom.

»Dragi Spasitelju — tako se moli Franjo iz dna duše — ti hoćeš da nam bude tvoje Presv. Srce izvor svemu dobru. To si sâm rekao, te nas pozvao, da se utečemo tebi s velikim pouzdanjem. Eto me dakle, gdje te pouzdano molim, da nam pomogneš! Ti znaš, što ja želim, i prije nego li ti to kažem. Podaj mojoj miloj majci zdravlje i veselo srce; sačuvaj nas od svakoga zla; osobito sačuvaj mi sestru od onoga čovjeka, o kojem reče naš gospodin župnik, da je tako zločest.«

Dosta se dugo molio Franjo i prijatelj mu Hinko; i kad se od molitve podigli, sveta im radost napunila srca, te im se činilo, kao da znaju, da ih je Presv. Srce uslišalo. Stupit će sad na polje pred kapelicu — i evo gde široke okolice pod debelim tavonom od snijega; na podnožju brežuljka, na kojem stoe, mirno je jezero, a iz njega blista zimsko sunce. Nu koja su ono dva čovjeka, što idu tamo uz obalu jezera? Jedan je od njih Franji poznat. To je ribar Vilim. Franjo ga je držao za vrlo dobrog čovjeka. A ko je drugi? Franjo ga ne pozna, a mi ga već poznamo. Dragutin je. Franjo zovnu Vilima imenom, — no ovaj ili ne čuje ili ne će da čuje; nikako se ne obazire. Dok Franjo i Hinko niz brdo idu, eto ti Vilima s drugom svojim u ribarsku kolibu. Bila ona na kolicima, većim djelom u vodi od jezera, a pod njezinim krovom navezana su dva hrastova čamca. Tada Franjo, da bi se poput bezazlena djeteta našalio, taho i lagano se dovuče do na vrata kolibe, hoteći iznenaditi Vilima svojom prisutnošću. Već hoće da skoči preko grede, tada — da li se vara, ili je istina? — pricinilo mu se, kano^{da} je razgovijetno čuo Vilima: »Ali šta ćeš uraditi, ako se župnik probudi iz sna, te poviče, da ljudi u pomoć dogiju?« Na to će odmah drugi: »Misliš li, da sam ja tako benast? Već ću se ja pobrinuti, da župnik

nikad više ne viće«. A onda pokaže Vilimu jedan dugi šiljasti nož, »pa kad i to ne bi dosta bilo, imam ja još nešto« — i sad izvadi samokres iza pojasa. »Dakle ti hoćeš da ga ubiješ?« odvratit će Vilim. »Meni se sve čini, kano da se ti nešto bojiš«, odgovori onaj. »Odvažan čovjek mora i glavu metnuti u torbu. Treba da platim župniku za onu sramotu, što me je zlostavio te iz kuće otjerao. No ne boj se; mladi će se upravitelj već postarati, da me tako lako ne uhvate; a novce ćemo nas dvojica izmegju sebe podijeliti«. To su bile zadnje riječi, što su ih Franjo i Hinko jasno razabrati mogli. Megijutim dva momka odvezaše čamac te zaveslaše iz kolibe pod vedro nebo. Krepko su veslali prema onome pravcu, kuda vodi jedan put iz mjesta V. na obalu jezera. Tamo je imao Vilim čekati sa čamcem, dok je Dragutin krenuo na put, da još iste noći izvede svoj zločin.

Tko će opisati užas onih nevinih dječaka, kad su na svoje usi čuli groznu osnovu, uslijed koje ima župnik poginuti? A sada rekoše jedan drugome: valja to nedjelo zapriječiti, no tako te toga ovi zlotvornit ne opaze; valja brže bolje to javiti u V., e da se dobri župnik spase. Sada će se Franjo i Hinko najprije provući oko brežuljka na drugu stranu, gdje ih od jezera nitko više ne može vidjeti; a onda stanu letjeti, ko da imaju krila. Kada se malo od prve prepasti oporavili, tada im oduševi radost mlada srca. Jamačno ih je Presveto Srce Isusovo upravljalo, da su baš on čas došli na ono mjesto, te otkriju zločin. »Hinko«, reče Franjo, »nas je Srce Isusovo tako dobro vodilo, te mislim, da' je to znak, da će nas u svemu uslišati, za što mu se u kapelici moljasmo«.

Vidjet ćemo, kako je Presv. Srce nagradilo pouzdanje ove dvojice pobožnih dječaka.

Srce Isusovo — utjeha nevoljnika-

Približavao se veseli uskrsni blagdan, kad u kući gazde Mata zavladala crna žalost. Žena mu Mara i četvero djece pitaju kruha, a ne ima ga ni korice u kući. Otac im od nekog vremena otišao po zlu putu. Bio je gazda Mate prije čestit čovjek i radin seljak, pa imao i malo gospodarstvo. Al' dogodi se jednom te morao platiti poreza; pa ne imajući gotovih novaca prodaše mu i zadnju kravicu, što je hranila cijelu obitelj.

Otada njemu dozlogrdi život. U crkvu bi vrlo rijetko išao; radio ne bi gotovo nikada; kući svojoj malo kada bi dolazio, već vas dan u krčmi sjedio. A kad bi mu uzmanjkalo novaca, prodao bi što god i od ono malo imućstva, što bi se u kući našlo. Dječica mu na pola umirala od gladi, a hrane ni otkuda. Jadna žena išla bi u obližnju šumu; tuj nabrala nešto granja, te bi djeci skuhala malo krumpira, i tako se hranili sve do pred Uskrs. Ali sada im ponestalo i krumpira. Evo Uskrs pred vratima! Svak veseo i svak se pripravlja što većma može na ovu veliku svetkovinu, a u kući Matinoj ni zalogaja kruha. Sitna dječica sakupila se oko majke, te plaču i mole: »Majo, daj mi hljeba! Majo, majo, ja sam gladan!« Majka videći oko sebe rasplakanu siročad, gdje su već smalaksali od gladi, ne zna što će, nego lijevaj gorke suze. Mate ne ima već dva dana kući.

Gledajući tužna majka djecu gladnu, zape joj na jednom oko o sliku Presv. Srca Isusova; — jedina slika, što je visjela na zidu. I tada joj dogje sretna misao, neka se uteče Bož. Srcu, što je utočišće grješnikā i utjeha žalosnih, pa će svojoj djeci:

djeco, vidite sliku Presv. Srca Isusova, što nam može jedino sad pomoći; kleknite pred Presv. Srcem i molite ga, da privede oca opet na pravi put. Nedužna dječa sklopiše lijepo ruke — i majka s njima, te počeše iz sveg srca vaptiti k Presv. Srcu Isusovu svi u jedan glas: »O Srce Isusovo, smiluj nam se! Srce Isusovo, pomozi nam i usliši nas! Daj, da nam otac bude opet dobar! Daj, da se naš otac obrati! Srce Isusovo . . . . . Kuc, kuc — prekine im molitvu. Vrata se od sobe otvore, a u sobu stupe dva seljaka noseći im pijana oca Matu; za njima jedan gospodin. To bijaše bogataš poznat na daleko sa svoga milosrgja, te bi svakome pomagao, našav da koga bije bijeda ili nevolja. Isti taj bogataš videći Matu, kako se pijan izvalio pokraj puta, sažali mu se i naredi dvojici seljana, da ga ponesu kući. Došavši u Matinu kuću utješi s nekoliko riječi bijednu ženu, i pruživ joj nešto novaca, da si što kupi za Uskrs, udalji se.

Kad je Mate donesen kući, oboli. Tri je dana morao da leži u postelji, onda se pridigne. Ali sad, da si video našeg Matu — sasvim se promijenio. Sad ne bi više zalazio u krčmu, nego bi kod kuće marljivo radio. Crkvu bi češće pohagjao i molio se Presv. Srcu Isusovu. U kući opet zavlada veselje i blagoslov Božji.

Od velikog Četvrtka do uskršnje Nedjelje

rije puno stotina godina zbila su se dva dogadjaja, o kojima se sačuvale dvije lijepe priče.

U prvoj se priči počinje sve veselo i sretno. Najljepši i najbogatiji junak, što je u ono doba živio na svijetu, nači će si ljepotu-djevojku. Oboje se za-

vole i hoće da se vjenčaju. Sad će oni dulje vremena slaviti svečanosti, jednu ljepšu od druge: sjajne viteške igre i najjecanja i gozbe. No zatim bi sve drukčije; stvari bivaju sve turobnije i žalosnije. Divnoga junaka iz busije ubiju. Toga radi nastala tuga i mržnja i strašna osveta. Svi, što su dojako živjeli sretno i veselo, izgibioše groznom smrću. — Ta je priča u ono doba bila poznata svemu narodu tamošnjemu; a kadgod bi ju pripovijedali ili čuli, znali bi reći: »Eto, tako slijedi i za radost — žalost!«

U drugoj priči ima isprva mnogo tuge i muke. Neki osorni kraljević, a junak na moru, zaprosi ruku jedne bogoljubne i nježne djevice, kraljevne, imenom: Gudrune. Nego on bi odbijen, a drugi bude joj zaručnikom. Tada će prvi prosac silom odvesti plemenitu djevicu. Za njim nagnu u potjeru, krvava se zapodjene borba, kralj-otac djevičin pada od ubojita mača, a s djevicom će daleko — u tugju zemlju. Pošto ona nikako ne će da pogje za kraljevića, što joj pogubio oca, poput najmanje služavke mora ona da obavlja i najniže poslove; a za to ne dobije druge plaće do pogrdâ i batinâ. To jedno stanje potrajalo mnogo godina. Ali ona sve to trpi mirno i postojano, dok se napokon ne promijeni sudbina. Gudruna se oslobođi, i vrativši se kući uđe se za miloga joj zaaručnika. Istrom sada otpočinje se sreća i veselje; sve islo u najljepšem redu. — »Eto, tako slijedi i za žalosti — radost;« opet bi znali kazati ljudi već prije puno stotina godina, čuvši ovu priču.

Pa tako je uvijek bilo; a ne će lje drukčije biti ni u tebe, mili štoče. Ne samo dok boraviš ovaj zemni život, nego i poslije njega: i za žalosti slijedit će radost. Nakon kratkih muka ovoga svijeta, strpljivo i Bogu odano podnesenih, slijedit će vječita radost; no tko je rad samo uživati tašte i više puta nevaljane radosti ovoga svijeta, njega čekaju muke na drugom svijetu.

Bogatun onaj, za koga pripovijeda sv. Pismo (Luk. 16.) oblačio se u skrlet i bijelo fino platno i gostio se svaki dan gospodski. Megjutim je neki prosjak, Lazar, ležao pred vratima njegovim gnojav, želeti se nasititi od mrvica, što su padale sa stola bogatunova; a nitko mu ih nije davao. Dogodi se pak te umrije Lazar, i odnesoše ga Angjeli u naručje Abrahamovo. A umrije i bogatun, i zakopa se u paklu.

Tri Marije idu, — I kad k' grobu priđu;
Angjeo im kaže, — Nema koga traže.

I kad se mučio, podiže oči svoje, te ugleda Abrahama iz daleka, i Lazara u krilu njegovu, i povikavši reče: *Oče Abrahame! smiluj se na me i pošalji Lazar, neka umoci u vodu vrh od prsta, da mi rashladi jezik, jer se mučim u otome plamenu.* A Abraham mu reče: *Sine! opomeni se, da si ti primio dobra svoja u životu svome, i Lazar opet zla; sad se pak*

on tješi, a ti se muciš. Gle, tako slijedi na uživanje i raskošje ovoga svijeta vječna muka u paklu; a na muke ovoga života, ako ih iz ljubavi Božje strpljivo podnosiš, vječna radost u raju.

S toga je Gospodin rekao: *Blago onima, koji plaču, jer će se utješiti,* (Mat. 5, 5) »*Blago vama siromašni, jer je vaše kraljevstvo Božje.*« (Luk. 6, 20). *A teško vama bogati, jer ste već primili utjehu svoju. Teško vama, koji se smijete sad, jer ćete zaplakati i zaridati.* (Luk. 6, 24-25.)

Pa što nas je Spasitelj učio, to nam je i primjerom svojim zasvjedočio. Odatile ide za velikim Četvrtkom i Petkom — uskršnja Nedjelja.

Hajde, prati malko svoga Spasitelja na veliki Četvrtak u večer na polje, pred vrata Jeruzalemska, preko potoka Kedrona, onamo na Maslinsku Goru u vrt Getsemane! Jesi li već jedanput na sebi iskusio, kako je to, kada koga od žalosti srce boli, i to do smrti, te bi volio umrijeti nego li to trpjeti? Ako jesi, to si okusio jednu kapljicu iz onoga mora gorkosti i boli, što je na Maslinskoj Gori poplavilo Srce tvoga Spasitelja. »*Žalosua je duša moja do smrti,*« reče tad Isus i pade ničice na svoje presveto lice, uz to se moleći: »*Oče moj! ako je moguće, neka me mimoigje kalč ovaj; ali ne kako ja hoću, nego kako ti.*« (Mat. 26, 39). A pri tome tuga i žalost toliko mu izmučile Presveto Srce, da je Isusa krvavi znoj oblio. »*I znoj njegov bi kao kaplje krvi, što teče na zemlju.*« (Luk. 22, 44.) Tako priповijedaju sveti evangjeliste.

A kako to? Zar nije Isus pravi Bog? Kako može takovo što trpjeti? Jest, on je pravi Bog; ali je i pravi čovjek, te ima srce čovječje, kô i ti. Nu što li je predobro Srce Spasiteljevo toliko ožalostilo do smrti? Jer je Gospodin potanko unaprijed vidio svaku pojedinu strašnu muku, što ga je imala snaći na veliki Petak. Već sada je njegovo Srce unaprijed

čutjelo, kako će ga svezanih ruku vući kroz najnapučenije ulice Jeruzalema, od jednoga nepravednoga suca do drugoga; kako će ga okrutno bičevati, njemu se nemilo rugati, presvetu glavu njegovu trnjem okruniti, dok ga napokon teškim križem opterećena ne povuku na Kalvariju, da tamo na ruku i nogu prikovan gvozdenim čavlima na križ, megju dva razbojnika u skrajnoj muci i sramoti ispusti duh. Sve ove strašne muke i boli Presveto Srce njegovo u Maslinskoj Gori unaprijed je osjećalo; a mimo to još i ovu neizmjerno veliku bol, da će tolike muke za veći dio ljudi uzalud biti; jer će ovi ipak vlastitom krivnjom — u pakao. Što misliš, da je tada trpjelo njegovo Srce, što ljude tako nježno ljubi? Je li onda čudo, što je Gospodina oblio krvavi znoj?

Nego, pošto si svoga Spasitelja u njegovoj gorkoj muci ljubezno razmatrao, te njegovu žalost po-božnim sažaljenjem s njime dijelio: dijeli sad i uskršnju radost njegovog Srca!

Tijelo Isusovo, što je regbi samo jedna velika rana, skinuli s križa i položili u grob; a grob sam židovi zapečatili, navalili na nj ogroman kamen i postavili stražu, koja će čuvati grob. No

»Zalud grob mu kameniti
Straže brane i vojaci:
On se dignu u dobiti!«

Koje li promjene! Još prije nego li u nedjelju zarumena rujna zora — ešo zemlja se trese, kamen pada s groba, stražari bježe, — a Isus slavno ustaje od mrtvih. Eno kako sad rane njegove na ruku i nogu i rana Presv. Srca sjaju poput pet sunaca; mjesto neizmjernog mora boli i patnja, sad Srce Isusovo kanoti pliva u beskrajnom moru nebeskih radosti. Prošla je za uvijek svaka muka, prošla svaka žalost; a nadošla u Sree Isusovo neopisiva radost i slava, što će trajati bez kraja i konca.

Raduj se i ti, dragi štioče, od srca; jer je Isus prvi unišao u rajsко blaženstvo, te hoće, kako je sam rekao, »da budeš i ti tamo, gdje je on«. I tvoje će se muke jednom pretvoriti u vječno rajsко blaženstvo. To je tako stalno, kao što slijedi poslije velikog Petka uskršnja Nedjelja. Nu samo onda možeš se nadati tolikoj sreći, ako na kršćansku, strpljivo i Bogu odano podneseš muke i nevolje ovoga svijeta; »jer s njim (s Kristom) trpimo, da se s njim i proslavimo«. (Rim. 8, 17.).

Bit će nam, kao da smo se probudili iz teškoga sna, te ćemo reći: Hvala Bogu, kano da smo samo sanjali! O kako je kratak ovaj san zemaljskoga života prema vječnosti! Ko jedan čas! A nebeske radosti ne će biti san, nego živa istina; i što je najbolje — nemamo se bojati, da će ikad proći, nego kada bude prošlo toliko milijuna godina, koliko ima zvijezda na nebnu i kapljica vode u svim morima i rijekama i potocima — još će biti naše nebesko blaženstvo na početku, imamo još čitavu vječnost pred sobom. S toga veli sveto Pismo: »Naša luka sadašnja i časovita nevolja donosi nam vječnu i od svega pretežnju slavu«. (2. Kor. 4, 17.).

Kad bismo bili odista mudri, mi bismo klicali od radosti, ako treba da štograd podnosimo. Tako su svi Sveci činili. Sv. Terezija n. pr. reče: »Ne može Bog čovjeku ukazati veće milosti, nego kada mu pošalje puno muka«. I u tom se slažu svi Sveci od staroga Joba do našega vijeka, da su muke, što ih čovjek ima da trpi, znak osobite ljubavi Božje prema njemu; znak, da je on preodabran za nebo.

Na posljeku rad bih ti dao, dragi štioče, još jedan dar na put: naime tri skupocjena dragulja. Čuvaj ih, i kada te snagje koja nevolja, a ti ih uzmi, pomno ih posmatraj; pa vjeruj mi, ne će ti biti teško muke tvoje strpljivo, pače i veselo podnositi.

Prvi dragulj jesu riječi sv. Pisma; »*A vam je kosa na glavi sva izbrojena. Nemojte se dakle bojati*«. (Mat. 10, 30. 31). Ne može te ni najmanja muka sresti bez volje Božje.

Drugi dragulj: »*Koga ljubi Gospod, onoga i kara*«. (Žid. 12, 6.) veli sv. Pavao. Bog ti šalje svaku muku samo za to, što te voli.

Teći dragulj: »*S Kristom trpimo, da se s njim i proslavimo*«. (Rim. 8, 17.), uči nas sv. Pavao. Muke, koje kršćanski podnosiš, znak su, da ćeš jednom biti u nebu!

O kako će brzo proći taj zemaljski veliki Četvrtak i veliki Petak, a onda će početi vječna uskršnja Nedjelja u nebu!

Prijatelji Presv. Sreca Isusova.

Bl. Petar Kanisij D. J.

(1521—1597.)

Mladi redovnik.

ri koncu svibnja 1543. povrati se Kanisij u Kolin, kao mladi redovnik, novak D. J. Nitko Božji nije znao, da se zadnjih dana Kanisij odrekao svijeta, te se jedino službi Božjoj posvetio; ni rogjacima ni prijateljima ne kaza on gledje toga ni slovca. A ni s polja nije se on promijenio ni malo; kao prije tako bi Kanisij polazio i sada predavanja na visokoj školi, te bi učestvovao kod svih naučnih «disputa». Netom se vratio u Kolin, već je nagovorio dva svećenika, prijatelja svoja, te i oni pogjoše u Mogunciju, da onamo čine «duhovne vježbe» pod upravom bl. Fabra.

I Alvaro Alfonso, koji je prvi Kanisija upoznao s Fabrom, bijaše sada stupio u Družbu Isusovu; nije s toga čudo, što se njih dvojica u Kolinu sljubiše. Budući je u Družbi Isusovoj običaj, da novaci dvore bolesnike i siromake, kako bi se utvrdili u poniznosti i u strpljivosti: to se njih dvoje podadoše ovim djeđima kršćanske ljubavi tolikom revnošću, da su i u samim sobama svojim nastanili siromake. Bl. Faber morade zato donekle obuzdati ovu gorljivost njihovu, da ne bi s toga štetovali nauci; a u napredak da ne bude na kocki i veće dobro, što se moglo, osobito po Kanisiju, tvoriti za dobrobit bližnjega.

Od drugova Kanisijevih bijahu u Kolinu dvojica svećenici; sâm Kanisij regjen bi 20. prosinca 1544. za gjakona. Nakon toga odmah iza Božića poče on redovito propovijedati u jednoj susjednoj seoskoj župi, koja je tad bila bez svećenika. Tude on prvi put javno ustade proti krvovjercima, koji su htjeli da posiju kukoli lažnoga nauka i med ovim seljanima; ali već iza prvih propovijedi Kanisijevi umukoše oni, koji htjedoše da šire krvu vjeru. I u samome Kolinu u crkvi »Majke Božje na Kapitolu«, otpoče Kanisij doskora da svake nedjelje i svakoga blagdana propovijeda riječ Božju na jeziku njemačkom. Prve njegove propovijedi bijahu vanredno saslušane; pa zato bi i vrvjeli gragjani u crkvu, da ih čuju. Kanisijev ugled ponaraste s toga u toliko, te se ne samo mnoga visoka gospoda, nego i samo gradsko poglavarstvo molbeno obratiše na sv. Ignaciju, na bl. Fabra i na apoštolskoga Nuncija, neka im ostave Kanisiju, kadno se bio po Kolinu prosuo glas, da valja poći Kanisiju u Luyenu.

Nego poglavitu skrb i brigu vodio je Kanisij za sveučilišnu mladež. Mnogi od tih mladića redovito bi se ispovijedali svakih 8 dana, i to pred o. L. Kessel-om D. I.; a Kanisiju, koji još nije bio sve-

ćenik, znali bi doći u sobu, e se s njime posavjetuju u stvarima duševn' m. Puno je stalo Kanisiju do toga, da mu i na dalje sveučilišni gragjani često primaju svete sakramente. Čujmo ga kako gleda toga u Luvetu piše jednomu od svoje braće redovničke. »Istina je, da se tuj radi o mladićima, koji se prije svega knjigom bave; no ovi isti mogu uza to posve lijepo i Kristu služiti primajući često sveti sakramenat pokore i svetu pričest. Ta gdje, molim Vas, nači će oni uspješniji lijek za slabost svoju? Gdje će se većma potaknuti na život Bogu mio? Gdje će se većma uputiti, kako treba da uče? Gdje će im se moći većma zajamčiti lijepi uspjeh i napredak u nauci? Gdje će se tromi i militavi većma oduševiti? Najzad gdje će se laglje uzdržati u strahu Božjem i u poslušnosti spram zapovijedi njegovih i oni, koji će da si odaberu stališ svjetski?«

Kada je Kanisij tako revnovaao za Boga i spas dušā, dok još nije bio svećenikom: kako je istom morao u njega ponarasti taj žar ljuveni, kad je god. 1546. bio zaregjen u svećenike, i 13. lipnja, na Duhove, mladu sv. misu odslužio u crkvi samostana, imenom: »Veliki Nazaret«. Da bi se za to još bolje pripravio, posla mu dragi Bog u kolovozu 1545. u Kolin jednoga od prvih drugova sv. Ignacija, biva: o. Nikolju Bobadillu. Ovaj je tude gotovo pô godine boravio i mlagju si braću redovničku lijepo vodio i upućivao u duhovnom životu.

Megju to stiže Kanisiju iz Rima od sv. Ignacija nalog, neka za sad pusti propovijedanje riječi Božje, a svom dušom neka prione uz knjigu bogoslovsku. Bilo to Kanisiju, mladome i vele revnome svećeniku, vrlo mučno; zašto je svojom propovijedi dosele puno dobra tvorio, a i braći je svojoj redovničkoj u gragjana Kolinskih ugled i opće štovanje ne malo povisio. Nego uza sve to on se poput djeteta rado i potpuno

podvrže volji svoga starještine. Pa i sam je uvidio, da bi lako moglo naškoditi nutarnjemu životu njegovu, kada bi se preko mjere podao nekoj dji latnosti vanjskoj; a onda bi mu i po dušu mogao biti veoma pogibeljan onaj veliki spoljašnji uspjeh, kojim bijaše praćeno njegovo vanjsko djelovanje.

U ovo doba izda on štampom djela sv. Cirila Aleksandrijskoga i sv. Leona Velikoga; djela, što ih on neizrecivim trudom bijaše spremio za štampu. A uradio je to, ne da si steče ime slavno »muža učenoga«, nego zašto je držao, da će djela svetih Otaca i starih Naučitelja sv. Crkve, katolicima, ako ih samo boljma upoznadi, podati moćnu obranu proti bludnjama novih krivovjeraca.

Uza sve to opet je koješta Kanisiju nauke bogoslovске isprekrižalo. Tako je n. pr. već početkom god. 1545. u Brabantsku morao da pogie u poslu redovničke svoje zadruge, a u Luvani počeo je da ugovara o osnutku kolegija »ružbe Isusove. Ljeti iste godine posla ga o. Bobadilla u Worms na državni sabor. Tude mimo o. Bobadillu upoznade još jednoga od prvih drugova sv. Ignacija, biva: o. Klaudiјa Le Jay-a (čitaj: Le Že-a) Pa i s drugima visokim licima sastane se Kanisij u Wormsu, kanoti: s čuvenim kardinalom Ottonom Truchsess-om, iz Augsburga. Ovaj uzoriti gospodin i jedno od najmoćnijih uporišta sv. Crkve u ono tužno doba, toliko zavoli Kanisija, te ga htjede poslati na crkveni sabor u Trijent kanoti »bogoslovca« svoga. I doista neko se vrijeme kolebalo, da li će Kanisij kanoti »bogoslovac« u Trijent, ili će u Pariz da posvema dovrši akademiske nauke. Na veliku radost svoju on se smjede vratiti u Kolin.

Ali istom se iznova tude bijaše udomio, već ga potražilo i svećenstvo i sveučilište gradsko. Nadbiskup naime kolinski Hermann, htjede sad očito i silom da

uveđe protestantsku vjeru, a nadbiskupiju da pretvori u svjetsku kneževinu. Već bijaše on pozvao u tu svrhu luteranske propovjednike, biva: Bucera, Melanchtona i Pistorija. Stvari su bile dотle доšле, da je tude trebalo odlučnoga posredovanja i carskoga i papinskoga. Kanisij uze ovaj časni nalog, te pogje najprije u Lüttich, ka knezu biskupu, nadvojvodi i ujaku carevu: k Juraju; a po tom u Worms k samome caru. Karlo V. u dušu dirnut s očite pogibli, u kojoj sad bila Crkva Kolinska, obeća svoju pomoć i zaiska od sv. Stolice, da se svrgne odmetnik — nadbiskup Hermann; što se i zbilo.

Srce Isusovo uz Zambesi-rieku u Africi

Gotovo po svima primorskim krajevima Afrike na viještala se već blaga vijest naše svete vjere Kristove. Ali u n u t a r n j e krajeve rijetko bi koji vjerovjesnik mogao da dopre. U onim tužnim krajevima nitko za Isusa nije štogod čuo. Narođi su tamo sasvijem divlji i surovi. Poglavice njihove, koga im se svidi, pa makar i od šale, dat će pogubiti. »Hajde sa mnom ispred sela,« reći će krvnik, koji imao tajni nalog, da koga smakne: »imam onamo da ti što god reknem. — »Znam, znam!« odvratit će drugi smijući se iz svega grla, »poglavica hoće, da me pogubiš.« Pa će onda s skrvnikom ispred sela, kô da su ga zvali na čast. Tamo krvnik pograbi toljegu i — lup, lup, lup, Crncu po glavi, dok nesretnik ne izdahne. Crnačka plemena reć bi jednako se izmegju sebe biju. Uhvati li tko u ratu neprijatelja, to će mu ovaj robovati, dok ga gospodar ne ubije ili ne proda ili čak ne zakolje i ne pojede. Ima i u vjerovjesnikâ djece, što su se samo bijegom spasila od ražnja; ima i takove djece, što su okusila ljud-

skoga mesa. No najtužnije je po bijedne Crnce, kad im noću dok spavaju, na mirna sela nahrufe krvnici Arapi na svojim brzim konjima, pa sve krepke ljude odvedu u ropstvo, da ih kô marvu prodadu, a za jeftine novce! Teškim lancima privežu onda Crnce, jednoga uz drugoga; iznemogne li tko na putu po strahovitim pustarama, toga će nemili Arapin utući ili zaklati divljoj ptici i zveradi za branu. Kako istom mora da bude inostrancima usrijed ovih divljih plemena! Tamo, gdje nerijetko i otac zakolje svoje čedo, da ga se najede: kako će inostranac biti ma i jedan samo dan siguran za svoj život? U vrućoj Africi ima i strašnih otrova. Kada ti Crnac ponudi koje jelo ili pilo, tko zna, da li nije otrovane? Uz to ima i puno ljudi ljudi otrovnih zmija, jakrepa, osa; ima puno divlje zvijera li: lavova, tigara, što svake godine na hiljade ljudi proždrū; najzad i samo je podneblje po nas Evropljane tako pogubno, te rijetko koji, ma bio on zdrav i krepak, puno godina odoli čestim navalama ljute groznice.

Pa opet, štoci dragi, Bog hoće da se i u ovim strašnim krajevima naviješta blaga vijest sasa našega; hoće da i ovi divlji ljudi saznađu za dragoga Isusa. Ma tko će tamo da ide? tko da se izloži takovim pogibeljima? tko da žive među takvim divljacima? I to ne štičen četom vojnika, kao što je proputovao Afriku čuveni putnik Amerikanac: Stanley, i drugi. Nego tko će usrijed sve ove opasnosti bez oružja, samo s propelom u ruci? — Takav čovjek mora da je pravi kršćanski junak, mora da je u njega prijegor kao u prvih mučenika, mora da ljubi bijedne Crnce više nego li majka što ljubi čedo svoje. A ima li takovih ljudi na svijetu? — Ima, to su: katolički vjetrovjesnici!

Već u prošlom stoljeću prodrlo nekoliko Isusovaca i u nutarnju Afriku; no kada god. 1773, morali

ostaviti bijedne Crnce, ovi se za malo opet klanjali svojim krivim bogovima i nečastivim dusima.

Veliki papa i štovatelj Srca Isusova, Pijo IX., naumio iznova poslati vjerovjesnike u nutarnju Afriku. Ponudili se Isusovci, i sveti im Otac povjerio sveto poslanstvo uz Zambesi-rijeku. To bijaše tek prije kojih dvadeset godina. Od onda upustilo se tamo već više od osamdeset junačkih vjerovjesnika, a umrlo ih više od polovice, što od strašnoga podneblja, što od otrova crnačkog. I u zadnje doba umriješe dvojica Isusovaca od otrova. Jedan, Platzer, sin načelnika grada Augsburga, godine 1881. stupi u novake Družbe Isusove u Sv. Andriji (Koruška). Tamo se s njime upoznah. Bijaše čovjek krepak i zdrav, vrlo odvažna značaja, a srca dobra i plemenita; te njegov drug iz Afrike pisao, da bi rado do smrti uz njega živio. Bio i revan štovatelj Srca Isusova. Tek god. 1893. otpjevao on mladu svetu misu u crkvi Presvetog Srca Isusova u Augsburgu. Kako se radovala starica majka, kad prvi put primi Presveto tijelo Isusovo iz ruku sina svoga! No uz kolike suze zagrlila sina, kad ovaj htjede da pogje u Afriku! »Dragi sinko, šta ćeš mi u Africi, u toj strašnoj zemlji, među sirovim divljacima?« — »Mila majko, Bog me zove! On zna, šta ću u Africi! Samo mi ne krati materninskog blagoslova!« I kako je tužna majka lijepo svjetovala sina, nek se dobro pazi divlje zvjeradi, da ga ne razderu, i još divljih ljudi, da ga ne ottruju. »Draga majko, pazit ću, što se pazit može. No ako bi ipak za malo čula, da ti je sin umro, u crnoj Africi; opet se majčice mila, ne podaj tuzi i žalosti. Ne marim ja umrijeti, samo nek umrem u Africi među dragim Crncima svojim!« I evo, ne bude u Africi ni dvije godine, kada se jedne noći otrovni jakrijeb zavuče u njegovu sobu; i kad jutro osvanulo, a vjerovjesnik mladi cipelu obukao, jakrijeb do četiri

ga puta ljutito ubō u petu. No Platzer preboli i sasvijem se iscijeli od tih otrovnih rana. Malo mjeseci za tim uhvati ga ljuta Zambesi-groznica. I ovu on prebolje. On bijaše posve stetan i zadovoljan usrijed crnačke kršćanske općine u Sumbu. No poganski Crni sve jednako prijekim okom gledali rascvat kršćanske vjere u njihovoј zemlji. Na čelu kršćanskog općini vidješe mladoga, no vrsnoga o. Platzera. Dušmani mu dakle nekako primješaju ljutoga otrova u hranu, i on za malo sati — umrije; on umrije — kao mučenik za sv. vjeru Isusovu, što ju širio po Africi. Tko će sad tješiti rascviljeno srce tužnog mu oca i rasplakane majke? Tko drugi, nego Srce Isusovo, kojemu su bogoljubni roditelji pri-kazali sina svoga?

— *** —

Vjesnik.

— **Šiškovci** Zamoljeni od jednoga tamošnjega štovatelja Presv. Srca Isusova s veseljem donosimo radosnu vijest, da se opet u Slavoniji, u Šiškovcima (filialu župe Ceranske, kod Vinkovaca) slavilo jedno veliko slavlje: posveta kipa i žrtvenika Presv. Srca Isusova.

Još god. 1896. — tako nam pišu — dobrovoljnim milodarima nabavljen je lijepi kip Presv. Srca, i postavljen na veličanstveni žrtvenik, što je isto tako podignut dobrovoljnim piñosima. Tek prošle godine mjeseca srpnja taj je kip i žrtvenik svečano blagosloven. Netom je veleč g. župnik svome puku navijestio ovu proslavu Presv. Srca, i već se počelo sve dogovarati: muški, kako će vanjsku, a ženske nutarnju proslavu što bolje pripraviti. U tom spremaju osvanu i lijepi dan, II. srpanj. Veleučeni g. Dr. Jakša Pliverić bi pozvan, da drži tom zgodom

lijepu propovijed i da pomogne domaćemu revnomu župniku isповijedati silni narod, koji se zgrnuo oda-svud na tu svečanost. Dogođeće bo procesije iz Cerne, Vogjinaca; a bilo mimo to i naroda iz Perkovaca, Retkovaca, Ivankova, Gradišta, Županje, Štitara i Babinegrede. S narodom stiže i veleč. g. Marijan Galović, kapelan Ivankovački, koji takogje imao pune ruke posla oko sv. isповijedi.

Sve se u najljepšem redu obavilo; veoma mnogo svijeta primilo bogoljubno sv. sakramente; puno ih je veleučeni gosp. Pliverić upisao u bratovštinu Presv. Srca Isusova, a na stotine ih uzelo je i škapular Majke Božje Karmelske.

Daj Bože — zaključuje naš dopisnik — te se u svakoj katoličkoj crkvi na ovakov i ovomu sličan način proslavilo Presv. Srce Isusovo!

— **Novi u Vinodolu.** I odavle dobismo vrlo radosnih vijesti Preč. g. kanonik i župnik piše nam između ostaloga i ovo:

Kod mene je »Glasnik« veoma raširen, i mnogo se i rado čita. Ja sam njime u mojoj župi postigao mnogo duhovnog dobra. Veleč. o. Gattin, moj prijatelj, već davnio željuje, da bi ovdje držao »misije« i uveo Apoštolsvo molitve. Ja to odgagjam s razloga, što želim, da se to sve svećano uvede i stalno utvrdi. Već sada obavljaju se u mojoj župi i »dnevne nakane« i »prikazanje« i »prvi petki« i »naknadne pričestie« svakoga mjeseca, samo treba još »formalnosti« obaviti glede proglosa i upisa u Apoštolsvo molitve. Tim ćemo poslije sa još većim uspjehom prodići i razveseliti Presveto Srce.

Do danas ima ovdje 120, koji drže »Glasnik«.

— **Vječita sv. misa.** Pošto sunce razne krajeve kruglje zemaljske suslijedice obasjava, a kataličkih je oltara po cijelome svijetu: to se u sv. misi Presv. Srce Isusovo bi reć neprekidno vječnome Ocu

za nas prikazuje. U Aziji se služi sv. misa oko poноći: u zapadnoj Kini, u kraljevini Siamu, na poluotoku Malaki, i u onim krajevima Tibeta, kamo до- пријеše vjerovjesnici. U 1 sat u jutru: u Bengalskoj, u Pondichery-u, u Daki i Kalkuti, na Ceylonu, u Madrasu i u Manduri. U 2 sata u jutru: na obalama Malabarskim, u Masuru, u Goi i u Bombay-u. U 3 sata u jutru: u Indijskom otočju, na otoku Bourbonu i u Madagaskaru. U 4 sata u jutru: u Perziji, u Adenu, u Palestini i u jednoime dijelu evropske Ruske. U 5 sati u jutru: u Poljskoj, Austriji, Egiptu itd. Od 6—12: u Italiji, Njemačkoj, Francuskoj, Španjolskoj Engleskoj, Južnoj Americi, Venezueli itd. U 1 sat poslije podne: u Missouri-u, u Texasu i jednom dijelu Mexika. U 2 sata poslije podne: u Kaliforniji, u Oregonu, i na obalama Tihog Oceana. U 4 sata poslije podne: u Oceaniji, u Gambiji, na otočju Margaretskom i Marquesas. U 5 sati poslije podne: u Oceaniji, na otočju Pomouon i Taiti, na Sandwich otocima. U 6 sati poslije podne: u Oceaniji, i na mnogim otocima gdje se skoro propovijedalo evangeliјe, kanoti n. pr. na otocima: Samoa, Tonga, Wallis, Futana itd. U 8 sati na večer: u Oceaniji u Novoj Kaledoniji, na Karolinskom i Filipinskom otočju. U 9 sati na večer: U Oceaniji, na otoku Viti. Ovdješnji stanovnici jeli bi otprije ljude, a tek nedavno pokrstili se. U 10 sati na večer: U Oceaniji, u biskupiji Adelaide, u Južnoj Australiji, na Molučkom i Filipinskom otočju. U Aziji: u Koreji i na otočju Japanskom. U 11 sati na večer: u Oceaniji u biskupiji Perth, u Istočnoj Australiji, i u biskupiji Batavia (Azija), u Kini: po gradovima Shanghai Peking i Nanking.

Od ovih svagdanjih sv. misa služi se od prilike: u Evropi — 240.000; u Americi — 50.000, na otocima Tihog Oceana i u Kini — do 200; u Aziji — do 10.000.

Ne vidimo li, gdje se ispunjuje proroštvo: »Od ishoda sunčanoga do zapada veliko je ime moje među narodima, i na svakom se mjestu posvećuje i prikazuje imenu mojemu čist dar; jer je ime moje veliko među narodima, veli Gospod nad vojskama.« (Malak, 1, 11.)

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Novi u Vinodolu. U korizmi prošle godine imala sam bolest u vratu; nikakvi lijekovi ne moguće mi pomoći, dok se ne utekoh zavjetom pregorkoj muci Isusovog Sreća, sa dnevnom molitvom od 5 Oče naša i 5 Zdravo Marija, i Slava Ocu, — tečajem cijele korizme. I evo hvala g. Bogu ozdravim! Imala sam nadalje tešku muku i ranu na srcu, radi moje nešretne kćeri. Pomolih se Duhu Svetom za pomoć i mi u toj nevolji. — I sve se na dobro obrnulo, i moja kćer, — prem grješnica bila, — sad dobila mir i oprost od Presv. Sreća i od svojih.

M. M.

Teška zubobolja mučila me dugo, tako da mi se bile sve slijede u ustima naduле i laloke utvrstile i spojile, u toliko te ni usia niješam mogla otvoriti, ni više dana hrana uzimati. U toj teškoj muki zazvala sam u pomoć Presv. Srce Isusovo, i zavjetovala mu se, ako ozdravim, uvijek zahvalna biti, i Njegovu pobožnost, čast i slavu širiti. Srce Isusovo je pomoglo. Ja sam ozdravila. Zato evo izričem hvalu Presv. Sreću i oglašujem to u našem Glasniku, e da Presv. Srce Isusovo sve više i više ljubimo i u pomoći razivamo.

A. P.

Tuzla. Bila sam dugo i teško bolesna, pa mi napokon ne preostade drugo, nego podvrći se teškoj i veoma pogibeljnoj „operaciji“. Ja se posvema predah u ruke Božje; moljah se i sama Presvetomu Srcu Isusovu, a i cijela jedna duhovna zadruga dvije je „Devetnice“ činila za me Božanskemu Srcu; sviše jedan je svećenik u to ime odlučio 3 svete mise, I gile! Božansko Srce milostivo je uslišalo naše molbe. Operacija je sretno ispalta. Neka je za to hvaljeno i slavljenio Presveto Srce Isusovo sada i u vijekе!

K. L.

Dalmacija. Nazad pet mjeseci nalazila sam se u nekoj teškoj borbi. Prijeila mi je velika pogibelj duši, a pripravljahu se crni dani mojoj budućnosti. Kud da se okrenem? Ko da mi pomogne? Komu je dužnost bila da me nevolje izbavi: onaj me je to većma u nju uvajivao! Obrath se napokon vrućom molbom Presv. Srcu Isusovu, da bi me ponilosvalo; a da će ja očekivanu milost, bude li me uslišalo, u njegova slavu, iz harnosti, u „Glasniku“ objelodaniti. A ono milostivo Srce, nakon velikih borba, priteklo mi u pomoć uprav žudnjevato. Ovom vijesti ispunjam obećanje, neka bude izraz moje zahvalnosti, a na nukanje dušama, koje se boro u nevoljama, da ovomu premilostivomu Srcu zaufano se utječu. N. N.

Nora Gradiška. Već više puta bilo je gorkih časova u našoj obitelji, i kad god sam se stekla molitvom sv. Josipu, uvijek me je u nevolji uslišalo i upravo na čudesan način izbavio predstojeće nesreće. Pred Božić pakto na nekoliko dana, zadesila nas takozjer velika žalost. U zadnjem broju „Glasnika“ čitala sam o „Malom Isusu od Praga“, utečem se dakle srađnom molitvom ujemu Malomu. Kroz 9 dana molila sam mu na čast litanije Imenu Isusovom i primila sv. ispovjed i pričeš, neka bi se smilovao i opet sve na dobro ispravio; te neka ne dopusti, kad say narod njega pjesmoj slavi, da mi tugujem. Hvala premilom Djetu, ono sve je uslišalo, a ja to po obećanju uvršćujem u Glasnik. O svim, koji utjeche i pomoći trebate, utecite se malom Srdčcu Božanskoga Djeteleta!

M. K.

Požega, (Slavonija) Na 16. prosinca prošle godine dogodila se u našoj obitelji velika nesreća. — Poslije objeda uzeh gladilac, što sam ga ugrijala na valri i pogjoli gladići rublje; odistih ga i pogjoli u sobu, niti ne opazeć, da je za mnom izašla mala nečakinja. Nesretno se okrenut te nju oturih sa vrućim gvožđetom po oku i po ruci. Dijete staro 16 mjes. pane na zemlju i stane plakati strašno. Majka ju moja uze i videći, da se dijete drži za oko, uplaši se i počne joj otvarati oko; a na žalost oko bijaše iznutra isfureno sasvim, tako, da se zjenice nije niti vidjelo, do nešta bijelo, što se je sasvim preko oka prevuklo. Pošaljemo zdvojno po lijecnika, koji dogje, pregleda oko te reče: oko joj je izgubljeno — oka više neima. — I reče, da će dijete još velike boli trpijeti, kada

se oko upali. U to uzeh nehotice u ruke „Glasnik Srca Isusova“ i vidjeh mnoge blagodati i pomislim, — zar ne bi i nama mogla pomoći devetnica „Srca Isusova“. Obećah, ako nazam pomogne, da du to objaviti u „Glasniku Srca Isusovog“. Mi svi počnemo moliti „devetnicu“. Osmi i deveti dan bilo je oku bolje, a sad je već oko posve čisto — ali svakako po milosti „Presvetog Srca Isusova“. Bilo s toga hvaljeno i slavljenio na vijeće Presveto Srce Isusovo, koje nikoga ne zapusti, ko se k njemu obrati. Još molim u Presvetog Srca jednu milost takogjer devetnicom koju du opet objavit, ako mi moju slabu molitvu dobiti Isus usliši. S. B.

Osijek. Od mnogo doba trpjala sam veliki nemir u duši i svakojake napasti, i jošter mi kvarilo zdravljie. U toj nevolji utekoh se s pouzdanjem Presvetomu Sreću Isusovu, tješitelju nevoljnih, primih svetu pričest 9 mjeseci jedan put u mjesecu na prvi petak, i obedah, da ēu objelodaniti tu milost. Hvala i slava Presvetomu Sreću Isusovu! ja sam evo uslišana, te osim duševnog mira dobih i oporavljenje u zdravlju. Svaki neka se zato pouzdano utiće ovom Presvetom Sreću, i bit će otješen. M. S.

Zlatar. Utekla sam se Presv. Sreću, Bl. Dj. Mariji i sv. Josipu moleći devetnicu za sretan porod; i moja molba bi uslišana. Neka je za to najduhinja hvala Presv. Sreću Isusovu, Bl. Dj. Mariji i sv. Josipu na sve vijeke! M. B.

Jošte zahvaljuju Presvetomu Sreću: Iz Banjaluke — F. R. i M. L.; iz Vinkovaca — P. V. i M. V.; iz Bjelovara — B. F.; iz Ođžaka (Bosna) — A. S.; iz Sarajeva — Fr. B.; iz Petrovaradina — N. N.; iz Zagreba — J. K., M. S., Lj. K., Lj. J., F. M.; iz Osijeka — F. V., J. V.; iz Varazdina — M. K.; iz Rijeke — V. B.; iz Jezerane — Sch. T.; iz Županja — S. G.; iz Vrbnika — A. B.

Namjena molitava i dobrih djela u travnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Duh ljubavi.

čenik — ljubimac Kristov piše: „Bog je ljubav; i koji stoji u ljubavi, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji“. (1. Iv. 4, 16.)

Zar ne bismo mogli s pravom ove riječi sv. Ivana primijeniti Presvetome Sreću Gospodinu našeg, što je živa prilika ljubavi njezove? Duh ljubavi, duh je sv. Ivana, najpouzdanijega prijatelja Srca Isusova; duh ljubavi jezgra je pohođnosti k Presv. Sreću.

Duh ljubavi ne znači samo jedno djelo ljubavi, već nas on mora potaknuti, da često i rado tvorimo djela ljubavi; on mora biti, koliko je to samo moguće za ovoga života, pokretač svih naših djela, misli i čućenja.

Nego nada sve treba da mi ljubimo Boža. Zato valja da smo uvijek s Bogom sjedinjeni po milosti posvećujućoj; a po tom da sudjelujemo i s djelujućim milostima, što nam ih Gospod svaki čas i bez broja daje — iz čiste ljubavi spram nas. A za što je Spasitelj otkrio Srce svoje Božansko bl. Margareti, a po njoj svim kršćanima, nego da bi u njih inspirio plamen prave ljubavi Božje?

Kanoti nužna družica ove ljubavi Božje mora da je ljubav k bližnjemu. Druga je zapovijed prvoj jednaka: *Ljubi bližnjega seoga kao samoga sebe.* (Mat. 22, 39.)

Dakle najprije treba da ljubimo one, koji nas ljube. — Ovo je regbi samo sobom jasno i očevidno. Ta ova ljubav u koliko je sveta dužnost, u toliko ju već i zahvalnost od nas traži.

Po tom ljubimo one, koji nas ne ljube, ili su dapače naši neprijatelji. I to nam Gospodin zapovijeda u sv. evangeliu. *Ljubite neprijatelje svoje; činite dobro onim, koji na vas mrze.* (Mat. 5, 44.)

Onda ljubimo i one, za koje nijesmo baš puno zahrinuti, spram kojih smo donekle hladna srca; premda bi trebalo, da se svaki kršćanin živo zauzima za svaku dušu, stvorenu na sliku i podobju Božju, a otkupljenu dragocjenom krvlju Sina Božjega.

A ljubimo i siromake. Ljubimo svoje podložnike. Najzad ljubimo — i više nego li druge — ljubimo svoje poglavare. Ova ljubav neka zasladi ono štovanje i onu poslušnost, koju smo im dužni iskazati uslijed četvrtne zapovijedi Božje.

Nikada od nas pravih štovatelja Božanskoga Sreća; nikada pravih članova Apostolstva molitve, ujedinjenih s nakanama i sa željama Presvetoga Srca: ne pregnemo li iz svih sila, da si usvojimo ovaj „dub ljubavi“.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 5.   Svibanj 1898.   God. VII.

Iznai svakoga mjeseca jedanput, i stoje na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 26 novč.

oziv

mehjunarodnoga odbora

da se poklonimo

Isusu Kristu, Spasitelju našemu,

i prajasnomu Namjesniku njegovu,

pri svršetku ovoga i početku
dojdućega vijeka.

„Odlični su muževi zamislili na iznaku ovoga vijeka prirediti nešto, čime bi se svećano i zajednički ispovjedilo svetu vjeru. Mi im radosna srca odobravamo tu namisao.“

Leon XIII.

odobrenjem i blagoslovom svetoga Oca pape Leona XIII. međunarodni odbor pozivlje sve katolike širom svijeta, da se ujedine, te budu jedno srce i jedna duša, kako bi ovo sjajno očitovanje vjere, ljubavi i pomirbe izgledom bilo svima budućim naraštajima.

Odbor predlaže, da bi se ovo djelo priredilo i izvelo bud načinom, što slijedi, bud drugim kojim ovome sličnim, prema tomu, kakove su već prilike dotičnoga naroda i biskupije.

I. Priprava.

Za ovaj poklon, što ima da bude vidljivi znak na novo oživjele vjere, hoće se priprava koliko umoliko i srca.

Kada Isusa Krista upoznamo, onda smo prisiljeni ljubiti ga i njemu služiti i sva djela svoja uređiti po njegovu zakonu Božanskom,

A pošto smo upoznali, koliko se u ovom vijeku, što je na izmaku, vrijegjalo Gospodina našeg i na nj se hulilo: onda nam je sveta dužnost pomiriti Gospodina i podati mu zadovoljštinu.

Toga radi i bit će poglavita sredstva za pripravu: riječ Božja, općenita molitva, hodočašća.

i. Riječ Božja.

Za ove tri godine neka se drže posvuda misije i duhovne vježbe uz što veće saučešće.

Neka se upotrebi svaka zgoda, da sve više i više upoznamo Isusa Krista i dobročinstva njegova. Za to će služiti osobito propovijedi i t. zv. konferencije, bilo za sve kršćane bez razlike, bilo za bratovštine, kongregacije.

Neka se upotrebi i štampa u tu svrhu.

2. Općenita molitva.

U svim biskupijama, kako to već dotični biskup odredi, neka se drže crkvene svečanosti, i za ove tri godine neka se moli: da bi svi kršćanski narodi ustrajali u sv. vjeri; da bi nam Bog podijelio općeniti mir i blagostanje svih kršćana, svetomu Ocu papi, svim narodima i obiteljima.

Na tu nakanu neka se često prima sveta pričest, i presv. oltarski sakramenat neka se za klečanje izloži.

U istu svrhu neka se mole svi katolici i u raznim sastancima svojim.

3. Hodočašća.

Veoma bi dobro bilo, kad bi se sve više hodočastilo k većim prošteništima pojedinih biskupija i zemalja, kako bi se time i vanjskim načinom ispovjedilo svetu vjeru, i izvana očitovalo čuvstva bogoljubnosti, što se u srcu goje. A mimo to odbor pozivlje sve katolike, da zajedno hodočaste k trima općim prošteništima, barem u duhu, ako ne osobno:

1. God. 1898. hodočašćem u Lourdes cijelo ovo djelo posvetilo bi se Bl. Djevici bez grijeha začetoj; pa bi se isprosila milost, da sve sile složno sudjeluju, kako će biti što svečaniji ovaj dvostruki poklon vjernosti i pomirbe Isusu Kristu, Spasu našemu.

Jedno srce od zlata, što će ga hodočasnici (*ex voto*) prikazati na ovome mjestu, što ga je prečista

Djevica toliko odlikovala, za sva će vremena svjedočiti, kako pobožnost k Majci Božjoj na kršćansko srce djeluje te ga oduševljuje. Podjedno će biti znakom, da su si svи kršćani braća, članovi jedne iste obitelji, svete Crkve, i sinovi jednoga istoga Oca, rimskoga pape, ma da se i razlikuju između sebe porijeklom, prirodnim darovima i običajima svojim.

2. God. 1899. neka bi se hodočastilo u Palestini k svetim mjestima: da bi se u svačijem srcu uspirila što veća ljubav k Isusu Kristu, i da bi mu se poklonili u Betlemskoj špilji, te pošli njezovim tragom sve do navrh Gore Kalvarije.

U kapelici Betlemske špilje, gdje se Gospodin naš rodio, utemeljiti će se godišnja »zakladna misa«, da bi se na vječna vremena molilo:

a) neka bi Gospodin uzdržao svetu vjeru u svih naroda, oživio ju i na novo uspicio u obiteljima i potomcima onih, koji su učestvovali u ovome hodočašću, i doprinesli štogod, te se utemeljila ova »zakladna misa«.

b) neka bi se u svetoj vjeri opet sjedinili sa sv. Crkvom svi, koji su se od nje rastavili.

3. God. 1900. neka bi se hodočastilo k svetoj kući Lauretanskoj. Ovdje bi se Majku Božiju molilo, da svi katolici ostanu stalni u odluci, da će vazda vjerno služiti Božanskemu Sinu njezinu; i da se napokon ispunи nada, te se zakon Božanski opet pripozna i obdržaje od većine naroda. A dragocjeno »vječno svjetlo«, što će ga hodočasnici »ex voto« svetoj kući ostaviti, znamenovat će vruću molitvu k Majci Božjoj: da se vjernost i poslušnost napram svetomu Ocu sve to više utvrdi i proširi; a Isus Krist, Spas naš, da se sve više štuje i slavi u osobi prejasnoga Namjesnika svoga.

II. Hodočašća u Rim god. 1900. i 1901

Svi u Rim! Od svete kućice Lauretanske, gdje je Riječ Božja tijelom postala, pohitjet ćemo u Rim, gdje su neoborivi temelji Crkve Kristove. Koji ne mogu da hodočaste osobno, oni neka to urade u duhu: željom, pokorom, milostinjom i molitvom. Onamo u bazilici Lateranskoj, posvećenoj Božanskomu Spasitelju, i u bazilici svetoga Petra, na grobu prvaka-apoštola, svi će zapjevati pjesmu-zahvalnicu Isusu Spasitelju, a Presvetomu Srcu njegovu oni će posvetiti kako sebe same, tako i XX. vijek, što se otpočinje.

Svi u Rim! Da izjavimo ljubav i poslušnost svetoj Crkvi i svetomu Ocu papi, i da prikažemo Petrov novčić, znači naše vjernosti.

Zadnje hodočašće rimske bit će k crkvi svetoga Križa u Jerusalemu: Uzvišenje svetoga Križa.

III. Svečanosti.

Odbor predlaže:

1. Na uspomenu svečane isповijesti katoličke vjere pri svršetku XIX. vijeka neka se prigodom duhovnih vježba, misija i drugih crkvenih pobožnosti, što se obavljaju u duhu pokore, i da bi se Gospodinu podala zadovoljština, podignu spomen križevi s natpisom:

Anno 1900.*
Jesus Christus
Deus Homo
Vivit, Regnat, Imperat.

A u svakoj stolnoj i župnoj crkvi neka se takov spomen-križ u noći, što spaja obadva vijeka, svečano otkrije.

* Godine 1900 — Isus Krist — Bog čovjek — Živi, Kraljuje, Vlada.

2. U svakoj stolnoj crkvi neka se »za kiećanje« izloži presveti oltarski sakramenat od večeri 30. prosinca 1900. do jutra 1. siječnja 1901. Ova svečanost neka se dovrši sa »Veni Creator Spiritus« i sa svećanim blagoslovom.

3. U noći, što spaja oba vijeka, neka bi što više kršćana, probdjelo u molitvi. To bi bilo zadnje djelo pomirbe za vijek, što se svršava, i prvo djelo prošnje za novi vijek, što se počinje.

4. Na svim brđima i planinama neka bi se te noći palili »krijesovi«. Bio bi to poklon i zahvalnost roda ljudskog za to, što je Božanski Spasitelj s neba došao, da svjetлом svetoga evangjelja rasvijeti duše, i da ih napuni ufanjem u vječna rajska veselja.

IV. Poklon u Rimu.

Ovome velikome i svečanome očitovanju ljubavi i vjere, kojim će se širom svijeta u katoličkoj Crkvi završiti XIX. a otpočeti XX. vijek, prirodno je središte u Rimu. U tom će Rim prednjačiti cijelome svijetu.

L Svečanosti:

U Rimu će se tada držati velike svečanosti pomirbene i zahvalne, a kršćani diljem širokoga svijeta mogu im se pridružiti i u duhu učestvovati.

Na prvi dan godine 1901. kršćani razasuti po cijelom širokom svijetu u duhu će se sjediniti sa smisom, koju će tada sv. Otac papa na novu godinu prikazati Bogu. Sveti Otac podignut će Presvetu krv Jagajnca Božjeg u zlatnom kaležu, što će ga svećenici s drugim vjernicima darovati u znak, da su svi katolici na svijetu sasma ujedinjeni s vrhovnim pastirom i nepogrješivim učiteljem svojim.

2. Do nogu Namjesnika Isusa Krista,
Spasitelja.

Petrov novčić, očiti dokaz vjerne ljubavi k Namjesniku Kristovu, opet je nanovo oživio. Druga polovica XIX. vijeka s pravom se može njime podičiti; jer je Petrov novčić na novo procvaо baš u ovo naše egoistično doba, gdje sve ide samo za bogatstvom. Pristoji se dakle, da se upravo godina 1900. u tome poglavito istakne; i da bude regbi opomena, što ju daje vijek, koji prolazi, vijeku, koji dolazi.

Kršćani, koji će te godine sa sviju strana svijeta hodočastiti u Rim; pa i darovi, što će ih pokloniti svomu Svetomu Ocu; bit će odraz sjajnoga jubileja, što se jednom slavio za Bonifacija VIII.

Ova poklonbena svečanost završit će se na blagdan sv. triju Kralja godine 1901., kanoti na spomen dan, kada su svi narodi pozvani bili, da dogju i da se poklone Isusu Kristu. Svi katolici cijelogra svijeta iznova će i svečano ispojediti vjeru, što je jednom potaknula sv. tri Kralja, te oni pogjoše za zvijezdom. Ova vjera čini, te je dandanas većma nego ikad prije divno i čvrsto ujedinjeno tajinstveno tijelo Isusa Krista: sveta Crkva. Tada će međunarodni odbor zastupajući sve katolike širom svijeta prikazati Sv. Ocu sakupljene darove, kanoti izljev djetinske ljubavi i vjernosti naprama stolici sv. Petra. A podjedno će se time izraziti i goruća želja, da svi narodi na zemlji budu dionici neprocijenjenih dobročinstva otkupljenja.

Dakle svi na posao!

To je vruća želja međunarodnoga odbora.

Neka pojedini, obitelji, gradovi, narodi na osobiti i usrdni način štuj i časte Isusa Krista, Spasitelja našeg.

Neka se sva katolička društva po cijelom svijetu
natječu između sebe, kako će Gospodina što više
proslaviti; svatko prema prilikama svojim.

Zato svi na posao! Svi se natječimo, da složnim
srcem proslavimo i da se poklonimo Isusu Kristu,
Spasitelju i njegovu prejasnomu Namjesniku.

U Rimu, mjeseca veljače 1898.

Megjunarodni odbor.

Što čini pouzdanje u Presv. Srce Isusovo?

4. Sreća se vratila u nesretnu obitelj.

Netom bi došli Franjo i Hinko u V., imao je
Hinko — tako se dogovorili — odmah župniku javiti
strašnu vijest, neka brižno čuva rusu glavu; a Franjo
će k majci. Uz put, prije nego se razišli, susretnu
jednoga oružnika; njemu ispričaju sve. Ovaj odmah
sa sobom Hinka povede k mjesnoj oblasti, neka bi
ovdje otkrio urotu suproć života opće obljenog
župnika. Oblast naredi s mjesta, da se zločinci što
prije ubite.

Megjutim eto i Franje, gdje leti materinjem domu.
Tada mu sestra dogje u susret, te poviće: »Majka
je ozdravila! Vesela je, gledaj samo, kako se izne-
nada promjenila! Na to će Franjo unutra, i kličući
od radosti zagriji milu si majku. O sretne promjene!
Majka mu ozdravila ne samo od bolesti živčane, nego
i od one grdne bolesti duševne, što joj već mnoga
godina zadavala neizrecive muke. Bilo je, kao da se
od jednoć diglo staro prokletstvo, što ju tako dugo
tištilo. Na mjesto očajnosti mir i zadovoljstvo osvo-
jilo srce majčino. Prvi put vidje sada Franjo oko
majčino bistro i vedro, a radostan smiješak titrao joj
na ustima.

Čitava se obitelj puno radovala i hvalila Božanskoj Srcu Isusovu, te odlučila, da će u zahvalu sutra primiti svete sakramente.

Nu ne da se opisati, kakva je uhvatila groza majku i sestru, kada im stao Franjo pričati o užasnom zločinu, u kojem je i mladi upravnik sudjelovao; dà, komu je baš on i bio početnik. Sada uvidješe, kolika bi nesreća bila, kad bi s takovom nemani za uvijek svezane bile nerazriješivim vezom srodstva. Toga radi iz dna duše opet one hvališe Presveto Srce, što ih je milostivo očuvalo od tolikoga zla.

Još iste večeri oružnici pohvataju sva tri zločinca, baš kad su ovi prionuli bili, da izvedu svoje crno djelo. Čitavo se je mjesto V. u velike veselilo, što se dobri i od svih vele štovani župnik tako sretno spasio. Kod sudbene istrage, radi koje bi i stan upraviteljev pretražen, izagje istom na vidjelo, koliko je zlo prepriječilo otkriće Franjino. Upravitelj je naime kod sebe čuvao silu podmetnutih listova i isprava, na kojima je bio patvoren potpis župnikov. Zajedno se našlo i listova jednoga urednika bezbožnih novina, koji je obećao, da će iz mržnje proti katoličkoj Crkvi i proti svećenicima, otisnuti ona podmetnuta pisma u svojim novinama, i tako posve uništiti lobar glas onoga krjeposnoga župnika. Kako se čini, upravitelj je to bio zasnovao još prije, nego li će odlučiti da župnika s puta jami. Nu i poslije ove odluke htjede on izvesti onu osnovu, kako bi makar nakon smrti župnikove, u Anke i njezine matere uništilo onaj dojam, što ga je župnik učinio svojom zlom svjedodžbom gledje mladog upravitelja. A cijelu ovu mrežu opakih namjera prerezao je Franjo svojim dobrosrećnim otkrićem, ili recimo radije, svojim pouzdanjem u Presveto Srce Isusovo.

Nego i u napredak Presveto Srce brigu je vodilo za ovu obitelj, koja ga je odsele s najvećom

revnošću štovala. Ova nije nijednoga dana više propustila, a da se ne bi skupa molila pred slikom Presvetog Srca. Ruku Ankinu malo zatim zaprosi i dobi jedan pobožni krščanin i dosta imućan čovjek. Ovaj donese u kuću samec sreću i blagoslov Božji. Za Franju pakobrinuo se dobri župnik, i dao ga školovati. Franjo postade s vremenom najveći ures i najveća sreća domovine svoje; on bude naime — izvrstan svećenik. Izvor neizmjernog blagoslova njegovom djelovanju bio je, što je nježno štovao Presveto Srce Isusovo; dapače on postade pravi apoštoli pobožnosti prema Presv. Srcu Isusovu. U svome kašnjem svećeničkom životu svuda, gdjegod mu se prigoda dala, znao bi on kazivati istinu, u koju se jednom kao dječak od 12 godina tako čvrsto pouzdao na spas i sreću čitave svoje obitelji: »Ko se uteče Srcu Isusovu u kojoj mu drago potrebi, — uvijek će biti uslišan.«

Srce Isusovo uz Zam-besi-rijeku u Africi

Rugi vjerovjesnik, što je nekoliko mjeseci prije o. Platadera umro od otrova dušmanskih i poganskih Crnaca, bijaše o. Stjepan Cimerman, Isusovac iz austro-ugarske redodržave. Uputio se u Afriku već prije 8–10 godina, i djelovao onamo s rijetkim uspjehom. On i osnovao više novih postaja za sveta poslanstva među

Crncima; a svagdje je uveo i njetio pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu. Nu o tome neka on sam pri povijeda.

I. boroma. Prva postaja, u kojoj o. Cimerman naviještao Crncima sv. vjeru kršćansku i bričao o ljubavi Sreca Isusova, bijaše Boroma. God. 1889. pisao on o toj postaji: »Crnci, djeca i odrasli, što smo ih ovđe pokrstili, sačinjavaju prvu kršćansku općinu u Boromi na rijeci Zambesi, pa su oni i prvi štovatelji Božanskog Sreca Isusova

Naši novi kršćani ne samo što se svaki dan sakupljaju na zajedničku molitvu, na krunicu Gospinu i na svetu misu, nego oni svi već poznaju i ljube Božansko Sreco Isusovo. Budući ja uvjeren, da je s pobožnošću k Presvetomu Srcu spojen osobito veliki blagoslov, to sam ja sve s početka nastojao, da ovu pobožnost raširim i u samoj nutarnjoj Africi. Ta namah, kad sam došao na rijeku Zam besi, uudio sam, da su upravo Crnci od svih ljudi najbjednije, najkukavnije sirote, te najviše trebaju moćna, vjerna prijatelja. S toga ja malu Crnčad u školi, pa i sve odrasle pokrštenе Crnce uputih u pobožnost k Presvetomu Srcu Isusovu. Ja im kazivah, da je Sreco Isusovo i za sve Crnce najbolje očinsko Sreco; da će se ono svegjer za njih zauzimati; da će ih tješiti, da će im u svakoj potrebi biti u pomoći, samo ako se pouzdano utječu k njemu, ako ga štuju i svesrdno ljube. Ja uvedoh bratovštinu Sreca Isusova u Boromi, i oni počeše odmah štovati Sreco Božansko. U prvi petak svakoga mjeseca svi se pod večer sakupljamo u crkvici; tamo se izloži presveti sakramenat, i svi se njemu klanjaju. Mi pjevamo litanije Presvetoga Sreca, pa i jednu pjesmu njemu na čast; sve na jeziku crnačkom. Prve nedjelje svakoga mjeseca sveta se misa služi pred izloženim presvetim sakramenton,

a više dječaka i drugih Crnaca ide na sv. pričest. Išti se dan poslije podne sakupljamo pred presvetim sakramentom, da Božanskome Srcu prikažemo svečanu otpošnju. Ovoj prisustvuje svaki put i mnogo poganskih Crnaca, kojih se naše svećane pobožnosti silno dojimaju.

Ova se postaja u Boromi uz blagoslov Presvetog Srca Isusova lijepo razvijala. Pošto prvi stan vjerovjesnikā nije bio dosta zdrav, sagradiše oni novu drvenu kuću na brežuljku podaleko od Zambesi-rijekе. Kuća je za Afriku dosta udobna. Svaki vjerovjesnik ima sad svoju vlastitu sobu s prošim dakako namještajem; a ima još čitav red praznih soba, što čekaju na nove vjerovjesnike. Kuća stoji na »svetom brdu«, kako ga Crnci zovu; upravo ondje, gdje po njihovu mnijenju prebiva veliki muzimu, to jest duša umrloga poglavice. Kada Crnci bijahu začuli za odluku vjerovjesnikā, da se tamo nastane, proricahu im svakojaku nesreću: da će svi skoro umrijeti, da će nastati glad, da ne će biti kiše itd. Do sada im se nije ispunilo protročanstvo; pa s toga vele, da se je »muzimu« povukao u veliko stablo na vrhu istoga brežuljka. Netom to čuše vjerovjesnici, i odmah onamo postaviše kip naše drage Gospe, a »muzimu« morao, kako Crnci kazuju, pobjeći na drugo brdo.

Na poziv o. Cimermana ostavilo milu si domovinu u Evropi i nekoliko redovnicā, tako zvanih »Sestara svetoga Josipa«, i uputilo se u Afriku. Tko da se dosta nadivi junaštvu tih slabih žena, štono međ divljim crnačkim plemenima hoće da rašire vjeru kršćansku? Jedna podlegla već na putu ljutoj groznici vozeći se u čamcu uz Zambesi-rijeku; a ostale u Boromi osnovale školu za crnačke djevojke. U njih su sada 63 djevojke, pa i znatan broj crnačkih žena. U dječačkoj školi isusovačkoj ima 107 mladih Crnaca. Čudne li mi te djece! Sva se paze kô rogjena braća.

„Kada kojemu od njih“, piše jedan vjerovjesnik, „poklonim komad kruha ili smotku (cigaru), namah ovo zareda u kolu moje djece od jednoga do drugoga. Svaki odgrize komadić kruha ili potegne nekoliko puta iz smotke. Darežljivome dijelitelju iskazuju svoju harnost udariv rukom u srce. Djeca ne trebaju puno za branu. Sasvim su zadovoljna, dobiju li samo o podne i u večer svoju »mapiru«, neku vrstu kaše. U nedjelje i svece dobiju uz to koje drugo jelo. Dječaci znaju i veoma vješto hvatat pticu, poljskoga miša, ribu i druge male životinje te ih pojedu u slatki kus. Oni najvole poljske miševe. Smješno li je gledati, kako ih svu silu nanižu na ražnjeve i veselo uz vatru ispeku. Došli ove godine (1894) i skakavci, a nam rijesu, hvala Bogu, puno naudili. No da si vidio veselja u djece! Posvuda napunili lonce ovih slasnih jela!

Isto tako malo trebaju i za odijela. Dječaci obično ne nose doli komad sukna oko bokova. U nedjelju obuku još i šareni haljetak i crvenu kapicu. Ovako pričaju vjerovjesnici o miloj Crnčadi u Boromi.

Revni vjerovjesnik o. Cimerman megjutim je umro; je li se s toga u Boromi zaboravilo na pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu? Ni najmanje. Srce Isusovo iza smrti o. Cimermana štuje se sve jednako. „Ima tomu već pet godina“, pišu sadanji vjerovjesnici, „od kako se ovdje njeguje pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu. No god. 1894. upravo smo po crkvenim propisima osnovali bratovštinu Srca Isusova i Apoštolsvo molitve... Naša djeca veoma lako shvaćaju ovu pobožnost te crpe iz nje veliku korist. Prve nedjelje u mjesecu već se više puta dogodilo, te su gotovo sva djeca, što su već bila kod prve svete pričesti, Presvetom Srcu na čast pristupila k stolu Gospodnjemu. Dan prije lijepo se isповjedili. Za čudo je, kako im nije ni

malо mučna sv. isповјед!.. A kako je tek utješljivo vidjeti ih, gdje tako mnogobrojno pristupljuju k stolu Gospodnjemu i pobožno se mole za dobroćinitelje svoje!«

Svibanjsko zvono!

Čuj, kako je Majka Božja sjajno nagradila jednu malu uslugu, što joj neki u svibnju ukazao. Bilo je to u Francuskoj prije više godina, a zna se za to skoro već posvuda; može biti da si i ti o tome štograd čuo ili čitao. Nu ništa zato; čitaj samo još jednom. Nekoga »naobraženoga« čovjeka bile su zavele zle knjige i novine; s toga nije čudo, što za svoje vjerske dužnosti nije više mario, premađ je inače sa svojom ženom lijepo živio, pa kad i kad nešto dobra učinio. Žena mu bila vrlo pobožna.

Kako je osobito štovala Blaženu Gospu, znala bi u svibnju kod kuće pred slikom Gospinom mali oltar nakititi i tude se moliti. Čovjek joj donio bi često od šetnje lijepu kitu cvijeća, a rado je to vidi, gdje mu žena postavila mirisno cvijeće na svoj svibanjski oltarić; znak da u srcu njegovu još ne bijaše iščeznulo svako štovanje Majke Božje. Pa vidi, što se dogodilo! Taj se čovjek skoro iskreno obratio Bogu, a malo kašnje — još u lipnju — umro. Žalosna udova otputuje poslije nekoliko mjeseci u južnu Francusku. Uz put pohodit će ona i čudotvorca onamo posvuda poznatoga župnika od Ars-a, Ivana Mariju Vianney-a. Njemu je bila prije javila smrt svoga supruga, dodavši, da sve još ne može biti

sasvim mirna, je li ga Bog iza smrti pomilovao. Župnik Vianney stao ju tješiti: »Ne bojte se! Sjetite se samo onoga cvijeća, što ga je vaš čovjek uvijek kuciponio za svibanjski oltar Majke Božje! Vaš je muž u čistilištu; a mi ćemo ga odatle oslobođiti svojim dobrim djelima i molitvama«. Ko će opisati, koliko

Majka Božja pomoćnica.

se "gospoja čudila videći da župnik Vianney znade za ono cvijeće; nu u njega takove objave Božje nisu bile neobične.

Iz ovoga lijepoga dogadjaja, mi idimo, kako Majka Božja sjajno nagrađuje i najmanju uslugu, i — kako joj je mila svibanjska pobožnost

Deder donesimo joj i mi ovoga svibnja lijepo cvijeće! Najdragocjenije i najmiomirisnije cvijeće bit će joj naše molitve i krje posna djela.

Po drugim je katoličkim zemljama cijeli svibanj kao jedna duga divna svetkovina Bl. Gospe. Na večer u oči prvoga svibnja zvone zvona, te zovu vjernike u crkvu. Tamo sjaji oltar Majke Božje u najkrasnijem uresu, nebrojene ga svijeće rasvjetljuju. Svaki dan sakuplja se kršćanski puk oko svoje nebeske Majke; pa se moli i pieva oduševljeno na čast njezinu, a na premnoga mjesta svaki je dan propovijed; često ide gotovo čitava općina k svetim sakramentima.

Pa kako nagragjuje Bl. Dj. Marija ove počasti? Već si čuo, kako je naplatila onoga čovjeka u Francuskoj za onu sitnu uslugu.

Jest, dragi štioče, ljudi broje obično sreću po vanjskim darovima: po bogatstvu, zdravlju, ugledu itd. Nu tko je već bio — kako može svaki svećenik biti — svjedok nebeskoj sreći tolikih duša, koje su se pomirile sa svojim Bogom, i kušale, kako je neizmjerno slatko, kada si može duša kazati: sad si opet ljubljeno dijete Božje, na koje nježno i radosno gleda oko najboljega nebeskoga Oca: — taj znade dobro, da se ova nutanja sreća duše nikako ne može usporediti s onim jadnim darovima zemaljskim. Ona je pored njih kô zlatno sunce uz žižak. Štono se puši. Pa ono zlatno sunce, onu nebesku radost dobivaju kršćani, koji Bl. Dj. Mariju u svibnju štuju; grješnici dobivaju po Mariji milost, da se sretno povrate k Bogu; a pravednicima daje Majka Božja silu novih milosti i utjehe Božanske. Mogao bih ti mnogo glede toga navesti primjera; nu, ako Bog da, o tom drugi put; mogao bih ti i pričati o bezbrojnim bolesnicima, što ih je Bl. Dj. Marija izlijecila; o nevoljnicima svake ruke, što ih je Bl. Dj. Marija izlijecila; o ne-

voljnicima svake ruke, što ih Bl. Dj. Marija čudnovato spasila. Za danas upamti samo ovu sv. Bernarda: »Iz svih sila duše naše štujmo Mariju; jer tako je volja Onoga, koji je htio, da sve imamo po Mariji!« I ako pitaš: Zašto je Bog htio, da sve imamo po Mariji? onda čuj odgovor, što ti ga daje čitava katolička Crkva: Jer ima Marija materinsku moć nad svemogućem Srećem Isusovim: što Marija za nas želi, to je Isusu kao zapovijed kakva.

Što ćemo dakle uraditi? Još danas čvrsto odlučimo, što smo voljni kroz cijeli svibanj učiniti na čast Blažene Gospe. N. pr., da za ovu i ovu milost, za onaj i onaj dar svaki dan nešto stalno molimo na čest Majci Božjoj. Ne treba da bude duga molitva; ali zato ju vjerno i postojano molimo. Onda da Bl. Gospa na čest primimo svete sakramente. Po tom iz ljubavi k Majci Božjoj ponovo se čuvajmo glavne pogreške; češće činimo koje djelo kršćanske ljubavi. Tako i sličnim načinom štujmo Bl. Dj. Mariju! Blago nama, ako tako uradimo.

Bile ove riječi Glasnikove kao svibansko zvono, što neka zvoni svuda po našoj miloj domovini!

Neka i hrvatska zemlja ne zaostane za ostalim katoličkim zemljama u štovanju »svibanske Kraljice!« Neka i na naš narod, na svaku obitelj, na svakog i pojedinog sagje blagoslov Majke Božje!

Prijatelji Presv. Srca Isusova.

Bl. Petar Kanisij D. J.

(1521—1597.)

Poziv u Njemačku.

ilim IV., vojvoda Bavarski, morade na veliku si žalost gledati, kako sve više i više propada nekoć tako slavno sveučilište u Ingolstadtu.

Zaludu se on trsio, da za ovu visoku školu namakne glasovitih učitelja bogoslovja bud iz Pariza, Luvene, bud odrugud. Najzad zamoli on sv. Ignacija i sv. Oca papu, neka bi mu se poslalo nekoliko učitelja u Ingolstadt, obećav podjedno, da će u istome gradu osnovati potpuni kolegij Družbi Isusovojo.

Sv. Ignacij svakako htjede, da se ispuni Vilimu želja. On izabra za to o. Salmerona, koji se s učenosti bio proslavio na crkvenom saboru u Tridentu. Za druga bi mu dodijeljen o. Le Jay, katoličkim knezovima u Njemačkoj ličnost dobro poznata i jednako mila. Treći u društvu imao biti naš Blaženik. Ovaj kano da je unaprijed slutio, od kolikoga je zamašaja ovo njegovo poslanje u Ingolstadt; njime je to silno potreslo. 2. rujna 1549. pogje u Vatikan, da od Pavla III. sebi i odsutnim si drugovima isprosi apoštolski blagoslov novome djelovanju svome u Njemačkoj. Po tom ode u crkvu sv. Petra, da si gorućom molitvom po zagovoru sv. apoštolu izmoli potrebitu snagu i milost.

»Tada se svidjelo neizmjernoj dobroti tvojoj, o presveti Oče i vječni svećeniče«, — piše Kanisijiza 50 godina u duhovnoj »oporuci svojoj — ste si me potaknuo, neka se preporučim tvojim sv. apoštolima, kojih se sv. tjelesa poštivaju u vatikanskoj bazilici, eda i oni potvrde na nebu ovaj blagoslov dobiven

od sv. Oca na zemlji. On čas ja očutjeh veliku utjehu i milost tvoju uz mene; a to si mi tako ljubazno udijelio po zagovoru moćnih ovih zaštitnika. Jer i oni me sad blagoslovile i potvrđiše poslanje moje u Njemačku. Meni se pričinilo, kao da mi obećaju, te će me vjerno štititi kanoti apoštola njemačkoga».

»Ti, o Gospode, znadeš, kako si mi često i toplo onoga dana prepričio Njemačku, neka bih nastavio starati se za nju; i kao što nekoć o. Faber, tako i ja sada za nju posvema da se žrtvujem, i ništa drugo ne želim, nego za nju jedinu živjeti i umrijeti«.

Tude se kasnije Božansko Srce Isusovo očitovalo bl. Petru Kanisiju, kako smo to donijeli na str. 34 i 35.

Kanisij zauze učiteljsku stolicu Ingolstadtsku; no ujedno on bio i misionarom. On je po tadanjem običaju talijanskom stao propovijedati po gradskim ulicama. Da bi u katoličku uzbudio što veće štovanje crkvenih obreda, i da bi ih sklonuo, da što češće idu u crkvu: on je zasnovao kongregaciju male djece, pa bi ju pjevajući litanije Majke Božje i svih Svetih u procesiji poveo u razne crkve gradske. Puku se to svidjelo, i on bi se znao pridružiti, poči takogjer u crkvu i tude se Bogu pomoliti.

Vojvoda je Vilim dobro znao, da Kanisij veoma upliviše kako na sveučilišne gjake tako i na same učitelje; da Kanisij u puku stvara prava čudesa. Toga radi on ga imenuje rektorm sveučilišnim. Dokle je Kanisij upravljao sveučilištem, znatne se zbole reforme. Gjaci se kanili knjiga bezbožnih, a knjižarima bi zabranjeno u napredak prodavati knjige protuvjerske i nećudoredne. T. zv. »školastična teologija« na novo je procvala. Rektorat Kanisijev u povijesti sveučilišta Ingolstadskog zlatnim je, da tako rekemo, zabilježen slovima. Tadanji spomenici sveučilišni samo s najvećom pohvalom govore o njemu, dok ga zovu: »Kanisijem, komu nema para«.

Nakon dviju godina Blaženik je — dakako uz silno naprezanje i pregaranje — i na sveučilištu i u gradu izveo posvemašni preokret. On sam, ma da je i bio posve čedan i skroman, opet je 20. srpnja 1591. sv. Ignaciju pisao glede toga: »Sveučilište na neiskazano mnogo načina podaje mi dokaza, koliko me voli; dok puk na moje propovijedi dolazi u tolikom broju, te su i ogromne crkve pretjesne... Hvala dragome Bogu, što mi šalje slušatelje, koji me tako željno slušaju... Ja ne mislim, da ima svećenikâ, kojima bi kod sv. mise bilo više bogoljubnikâ. Svi se vladaju pobožno, te ostaju sve do kraja propovijedi mojih; a svega toga prije nije bilo. Gospodin mi umije prirediti razne putove, da bih ja došao u dodir s katolicima: sad je bolest, sad su opet davnim neprijateljstvom razdvojene obitelji... Kažu, da se u Ingolstadtu još nikad nije vidjelo tolika obraćenja ni tolike bogoljubnosti. Neka je za to hvala i slava dragome Bogu!«

Ovaj dobri glas o Kanisiju raznio se i preko Bavarske. Sa svih strana ga zatražili, da na put stane krivovjercima; no jedina ga Austrija dobila, pošto su nju najvećma bili pritisnuli krivovjerci. Istom progjošte dva tjedna, što je Kanisij prispio u Beč, i već je otpočeo propovijedati u crkvi sv. Jakoba. Naravski, da je isprva malo tko dolazio na njegove propovijedi; kažu, da ih je bilo tek 8—10, koji su slušali novoga propovjednika. Ali to nije smetalo ni malo revnomete svećeniku; on nastavi svoje Bogu milo djelovanje, jer se oslonuo sasvim na pomoć Božju. I gledale, ne potraja dugo, i sve je vrvjelo k njegovim propovijedima; kako god u Ingolstadtu tako i u Beču trebalo je da se Kanisiju za propovijedi odabere glemenica crkva.

Kralj Ferdinand, videći s kolikim blagoslovom Kanisij dјeluje, zamoli ga, neka bi preuzeo duhovnu

pastvu onih župa, što bijahu bez pastira. U samoj okolici bečkoj bilo ih je oko 300. Kanisij pogje onamo štapom u ruci i malim žakom na plećima. Tude on naigje na seljane surove i neuke, pastire i druge ljude iz najnižih slojeva, koji življahu gotovo poput ljudi bez ikoje naobrazbe i uljudbe. On ih podiže, pouči, predobije za Boga; a po tom ode, da i na drugim mjestima širi carstvo Božje.

Vrativši se u Beč prisile ga, da propovijeda carskome dvoru. Nego ovo odlikovanje ni malo ga nije priječilo, te on pored svega toga našao vremena i nastavio prijašnje svoje djelovanje. Netom bi ostavio carski dvor, i već je propovijedao prostomu puku, tješio uznike, pripravljaо odsugjenike na smrt, i dvorio bolesnike po bolnicama.

Krepko i postojano odbi on dva puta ponuđeni mu biskupat. Papinski Nuncij reče mu, da dobrobit Crkve i spas duša iziskuje, te on bude biskupom. Ali će na to Kanisij »Na veći je boljak Crkve, da ja budem slobodan, te uzmognem poteći onamo, kamo me zove potreba i dobrobit svete naše vjere; a neka ne budem privezan uz jednu posebnu Crkvu, za koju će se svegj naći muževi prikladni. Onda ne bih rado dao povoda krivovjercima, da reknu, kako Isusovci radeci za Crkvu hoće te se domognu crkvenih časti, i da se oni sami užvise.« Čuvši ovo očitovanje papinski Nuncij pusti Kanisija s mitrom i biskupskim štapom u miru.

Svojim je propovijedima Kanisij mnoge krivojerce prveo u krilo sv. Crkve katoličke; a to je strašno ojadilo protestante. Dva njihova naučitelja pozovu Kanisija, neka se s njima o stvarima vjerskim javno i naučno prepire. Kanisij na to pristane. Poklek su oba protestanta po miloj volji i odulje govorili, podiže se i bl. Kanisij. On uze pretresati dokaze svojih protivnika; pokaže, kako su ti dokazi ništeti i ne-

istiniti; onda ih pobije tako jasno i oštro, te sami protivnici moradoše priznati, da su suzbijeni. Jedan, da bi se uklonuo ruglu i sramoti, uteče iz Beča; a drugi prigrli nauku katoličke Crkve.

Jedno od poglavitih sredstava, kojim su protestanti širili krvu vjeru, bila je štampa; ali ni bl. Petar Kanisij nije odnemario štampe, kako bi obranio katoličke dogme (objavljene istine vjerske) i utvrdio katolike u svetoj vjeri. On izda štampom »catekizam« ili »kratak nauk kršćanski« (»Summa doctrinae Christianae«) a tako je jasno i točno bilo sačuvano to djelece, »da nijedno drugo djelo ne može tako lijepo u katoličkoj vjeri podučiti puka.«* Zaista je divan bio uspjeh ovoga katekizma, što je tiskan god. 1555. S mjestu bi on uveden u župe, škole, sveučilišta po Austriji, Českoj, Ugarskoj, Hrvatskoj, Njemačkoj, pa i u Italiji i u Francuskoj. Toliko je bilo oduševljenja za ovaj »catekizam« da se moralo doskora prirediti drugo izdanje; a za Njemačku i Austriju naštampao je bl. Kanisij još dva »Mala Katekizma«, tako te se na milijune raspaćao ovaj »catekizam«, a nebrojeni krivovjerci po katekizmu se vratili u katoličku Crkvu. Prijevodi toga »catekizma« slijedom su slijedili u raznim jezicima. I naši pradjedovi imali su taj lijepi katekizam na hrvatskom jeziku.**

* Riječi pape Pija IX. u breve-u, kojim se Petar Kanisij proglašuje » blaženim ».

** Za ovaj katekizam naredio je pokrajinski crkveni sabor u Aquileji god. 1596. »quem cupinus a clero illirico frequenter tractari et legi, ut sit haec materna lingua sacerdotibus Illiriae in promtu ad populos docendos«. Evo starih izdanja toga katekizma na hrvatskom jeziku: a) »Kratak kršćanski katol. nauk. Poštovanog o. Petra Kanizija. Godine 1583. izdanje — latinicom, a god. 1628. glagolicom. — b) »Suma, t. j. skupljenje ili sabiranje nauka kršćanskoga. Složeno po p. o. Kaniziju. U Rimu 1583. 4° 264 str.« — c) »Kratak kršćanski katol. nauk pošt. o. Petra Kanizija, Društiva Imena Isusova . . . pridržan po milosti . . . g. kardinala Kolonicha Ostrogonskoga Arcibiskupa. U Trnavi 1626. 8° 41 str.« — d) Ovo izdanje »trnavsko« na novo je preštampano u Budimu god. 1792. 8° 46 str. ;

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Zenica. Imala sam muža, koji je preko njere pio, te ja niješam mogla živjeti sa dvoje djece svoje. S toga se obratim Srcu Isusovu i Marijinu, te se zavjetujem Devetnicom Srcu Isusovu, da bi ono muža okrenulo na pravi put. I gde čuda! Mome mužu omrzne rakiči i svako piće, da ne more danas popiti malu čašu pive.

M. P. M.

Unije (kod Maloga Ločinja). Iskočila mi je bila noga iz globa, te u subotu dne 22. t. m. dočio sam takvu bol u nogi, da se niješam mogao niti micati niti čizme obući. Drugi dan t. j. III. nedjelja poslijе sv. Trih Kralja častili se u našoj biskupiji „Sv. Obitelj“. Nalazeći se u ovom otočiću samo moju župu, niješam mogao za sutrašnju službu Božju potražiti drugoga svećenika, a opet obitelji na novo upisano bratovštino „sv. Obitelji“ želile su se drugo jutro ispovijediti i pričestiti. U toj nevolji utečem se Presv. Srcu Isusovu sljedećom izjavom: Presveti Srce Isusovo! svećano ti obećajem, da ako budem mogao sutra ići u crkvu i ispovijedati i misiti, da će to javiti u Glasniku tvoga Presv. Srca. ... Ja sam drugi dan u istinu ispovijedao u crkvi, misio i propovijedao; te ovim vršim negodnu dužnost.

P. Z.

Skrad. Mnogo i mnogo puta bijah u teškim nevoljama i neprilikama, što radi sebe, a pogotovo radi milih i dobrih mi roditelja i braće, što ih i sada jošte iskušava Providnost Božja. Nu ja se čvrsto ujam u dobrotu Presvetoga Srca Isusova, koja si izabrah za premožnoga zaštitnika svoga. Po svojoj nakani na čast Presvetim Sreima Isusa, Marije i sv. Josipa posvetili pred koji dan u teškom položaju par molitava, ne bi li mi Presveta Sreca u tom času mogla; i ohećah, javno se zahvaliti u „Glasniku“ za dobivenu milost.

No progje dugo a ja osjetili veliku blagodat Presvetih Srdaca; a osim toga na veliku si radost opazih, gdje se i stari Božji blagoslov u kuću roditelja mojih povrada.

Za te milosti ovim se Presvetim Sreima pretoplo zahvaljujem:
S. S.

— *** —

Namjena molitava i dobrih djela u svibnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Pobožnost k Bl. Dj. Mariji.

Tko je rad svim srcem ljubiti Isusa, on mora da ljubi i Bl. Dj. Mariju. Protestanti često se znaju tužiti, što Crkva katolička u velike štuje Majku Božiju; jer, vele oni, čast

koja se podaje Majki, otimlje se Sina njezinome. O grdne bladnje! Bl. Dj. Marija sve što jest i što ima, sve to jest i sve to ima tek od Isusa i za Isusa; a nju štovati nije ništa drugo, nego slaviti remek-djelo Sremožnoga Boga. Mimo to mi vidimo na svoje oči, kako onamo, gdje ne štuju Majke Božje, jednako zaboravljaju i na Isusa, Gospodina našega; dok narod, koji žesti Bl. Dj. Mariju, i Sina njezina, Spasitelja našega od Sreća voli te zapovijedi njezove drži.

Mi za cijelo htemo da ljubimo Isusa i Sreću njegovo Božansko; pa za to treba da se osobito utječemo zagovoru Majke Božje, treba da gledamo, kako je ona ljubila Boga i Sina svoga, Ona će nas dovesti do toga, te dobro spoznamo Presvetu Sreću Isusovo, njega ljubimo i za proslavu njegovu uzradimo. Ona će nam po tom dati i pravi duh Apostolstva molitve. — Ta zar ima, ko je Sreć Božanskoga Spasitelja bolje poznao od presvete Majke njezove? Nije li ona od svih ljudi najbolje i najprije znala za tajnu Uljevljenja Sina Božjega? Nijesu li kucaji Sreću Božanskoga i u njezinome Sreću našli odraza?

Još prije nego li će Isus jasno i bistro progovoriti, već je Majka Božja dobro shvatila regbi nijemi govor Božanskoga si djeteta, u koga je bila punina mudrosti; a zatim kako ga ona malo po malo učila govoriti, i on je njoj iz otkrivaо nedokućive tajne Otkupljenja našega. Ona je znala za sve tajne Sreća Sina svoga, koje itko u opće samo shvatiti može. Pa kako je Bl. Gospa potpuno poznala Sreću Gospodina našega, Isusa Krista, to ga je i ljubila prema toj spoznaji. Ona bijaše Majka Isusova; dà ona bijaše djevica, bez grijeha začeta, milosti puna; ona je po tom ljubila Boga bez mjere i bez kraja. Sreću njezinu bezgrješno bilo Sreću Isusovu sličnije od ikojega drugoga sreća; ona je ljubila više nego itko drugi Boga Svoga.

Pa ova se ljubav očitovala i činom. Nema toga, kome bi više na sreću bilo sve, što god se tiče Isusa; nitko nije za njegovu proslavu niti više molio niti više uradio. Prijatelji Presvetoga Sreća Isusova, sve onamo do bl. Margarete i do Klandija Colombiera, bijahu svi do jednoga i premila djeca Blažene Djevice Marije. U onoj poznatoj objavi, kada Družba Isusova s neba dobi dični poziv, da širi pobožnost k Presvetomu Sreću Isusovu, Bl. je Dj. Marija dala taj nalog Klaudiju Colombiéru.

Stujmo zato poglavito ovoga mjeseca, koji je i onako posvećen štovanju Majke Božje, mi svi članovi Apostolstva molitve Blaženu Cospu. Molimo ju, neka nas povede k Sreću Isusovu; neka učini te sve više upoznamo i uzljubimo to Božansko Sreću!

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 6 Lipanj 1898. God. VII

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novđ.; za one, kojima se u knjizi donosi ili poštovati žalje, 36 novđ.

Djetinje pouzdanje.

Moj Isuse, jesi I' tu?

crkvici već se smrači,
Svudjer tihî mir zavlada;
Pri vratam se d'jete pači:
Što će ono tude sada?

Gre k oltaru bojazljivo,
Ručice si digne, sklopi,
Bistrim okom pazi živo,
Srce mu se željom topi.

Pri uzgoju mnokrat sluša:
»Tvoj ti otac grješno lazi,
Moli d'jete, da mu duša
Navrati se k pravoj stazi.«

Pa djetešće to zapamti,
I u srce tvrdo stavi;

Sad za ljubav čedno plamti,
Taj dar ocu da nabavi.

Cipelice s nogu vrže,
U crkvici dok sve muči,
Na oltar se popne brže,
Svetoshrane se dokući.

Uši mala nježno napne,
Te pokuca na vratašca,
»Jesi l'tu Isuse,« šapne,
Pouzdano iz srdašca.

Al joj nema željna glasa;
St'jena tek odjekne naga!
Sluša, čeka dva tri časa,
Opet kucne, moleć Draga.

No i još se glas ne javlja,
Te rućicom kucnu opet,
A djetinju nadu stavlja,
U onoga, što bje propet.

Zar Bog čednost ne će čuti? —
»Moj Isuse« čim sad reče,
»Jesi l'tu?« djevojče čuti
Glas iz nutra da poteče.

Iz te blage shrane svete
Odgovor se sladak prosu:
»Dâ, ja tu sam, što ćeš d'jete?«
Tim malahnú radost osu.

Tad Isusa nježno moli:
»Vrat' sa staze oca hude,
Nek te klanjat s nam' izvoli,
Nek uz majku samnom bude!«

Oh djetinje nježne vjere!
Ta uzdano Bogu zbori,
Ta put uprav k nebu stere,
Ta nebeska čuda tvori!

Blagoslovom milog Krista,
K drugam svojim mahom ode
Djevojčica vjerna, čista,
Da si molbe čeka plode.

Brž novina i angjela
Što Bog posla ocu njenu,
Već u putu jest susrela,
Kad joj kući rado krenu.

Po molitvi svog djeteta,
Spozna otac grješne jade;
Obrati ga milost sveta,
Dobar kršćan jur postade.*)

*) Zbilo se g. 1877, u jednom irskom "odgojilištu."

Naknadna sv. pričest prvoga petka.

Sv. Otac papa, Leon XIII., želeći da što više potakne vjernike na pobožnost k Presv. Srcu Gospodina našega, podijelio je 7. rujna 1897. potpun oprost svima, koji, pošto se **prvoga petka** islovijedili i pričestili, neko vrijeme razmišljaju o neizmjernoj dobroti Presvetoga Srca; a mimo to još se i mole na nakanu sv. Oca pape. Osim toga sv. Otac daje nepotpun oprost od 7 godina i 7 četrdesetnica za sve ostale petke u godini.

Ovdje iznosimo molbu i odgovor, što se tiče tih velikih milosti.

„Vilim Pifferi, biskup porfirijski, na koljenima Vašu Svetost ponizno molí za ovo, što slijedi: Rimski pape već su podijelili potpun oprost za prvi petak svakoga mjeseca svim članovima bratovštine Presv. Srca Isusova. Ali od želje, da više poraste ta pobožnost, molim Vašu Svetost, neka bi se udostojala proširiti isti oprost na sve vjernike, koji će, mada i ne pripadaju gore spomenutoj bratovštini, pravoga petka u mjesecu, nakon svete isповijedi i svete pričesti razmišljati o neizrnjeroj dobroti Presvetoga Srca Isusova, i moliti se na nakanu Vaše Svetosti. Osim toga neka bi izvoljela podijeliti i nepotpun oprost od 7 godina i 7 četrdesetnica za ostale 'petke u mjesecu.

U milosti itd. . . .

„Sv. Otac papa Leon XIII. dobrostivo podijeljuje oprost svima, kako je u molbenici itd. U Rimu 7. rujna 1897.“

Francuski Mali Glasnik Srca Marijina u lipanskom broju od god. 1897. preporučujući mješćnu naknadnu sv. pričest ovako piše o tom prijedmetu:

Sweta naknadna pričest dvostruko je naknadna, osobito s toga što je općenita. Prijatelji Srca Isusova zaista nijesu time zadovoljni, da u svojoj revnosti zadovolje samo za svetogrđe, što mnogi nezahvalni ljudi tako često pogrgaju taj sakramenat ljubavi; oni nadoknaguju — hvala uregijenim zadrugama njihovim — i za nemar, kojemu je izvrgnut Gospodin naš u ovome sakramentu nehaja radi od strane vrlo i vrlo mnogo kršćanâ.

No koji dan da izaberemo za naknadnu sv. pričest?

U koliko se može, najprikladniji dan za općenitu naknadnu sv. pričest jest svakako prvi petak svakoga mjeseca. Taj dan bje označen bl. Margareti Alacoque od samoga Gospodina našega. Zaista

mnogo osobitih, izvanrednih plodova milosti podaje sv. pričest prvoga petka; i nema sumnje, da Srce Isusovo naplaćuje osobitim blagoslovom onu pobožnost, koju je ono samo tako često htjelo da potakne u duša revnih.

Jeste li radi čuti koje od tih dobročinstva? Jedan svjedok očeviđac neka nam priča, kako kršćanski život — hvala baš tomu djelu — bujno cvate u svim poganskoj zemlji, u Indiji. Čujmo dakle!

*

Na svome putu nagijoh se i u gradu Trichinopolu, glavnome mjestu misije madurske (Hindustan), a baš uoči prvoga petka. Moglo biti oko četiri sata pod večer, kad ja ugledah mnoštvo ženâ i djece kršćanske, gdje upravljaju krokom prema župnoj crkvi svetog Otkupitelja.

Župa broji oko šest tisuća duša. Kako je dan sve više naginjaо, a poslovni poljski jenjali, mnoštvo je postajalo brojnije; mlađih i odraslih ljudi nadolazilo prijašnjima tako, te se već u dobranom sumraku skupila lijepa skupina, za pravo prava četa, naokolo crkve slušajući pažljivo ispitivanje savjesti, što su ga predgovorili vjeroučitelji.

»Kaku svetkovinu svetkujete sutra?« zapitam malo začugjen jednoga Isusovca ote župe.

»Svetkujemo prvi petak u mjesecu«, odgovorit će mi ljupko, »i kako vidite, mi se kršćani pravljamo, da ga proslavimo dobrom isповijegju. Samo bih želio, da oci kolegija ne dadu na se čekati; jer smo inače privezani do ponoći uz ispovjedaonice.«

No na sreću, oci kolegija prispješe baš u isti čas. Bilo ih je četiri s ravnateljem na čelu. U pravo vrijeme mogli su se otregnuti od svojih naučnih sa-tova, i posjedoše svaki u svojn ispovjedaonicu sa strane triju otaca župe, što su već bili u djelu.

Sedam je bilo svećenika; ali ih nije bilo odviše, da isповједе toliko mnoštvo, što se bez prestanka povećavalo. Ne znam, u koje bi se doba noći mogli bili raziti na počinak, jedni u kolegiji, a drugi kućama svojim kraj crkve. Ali znam, da su sutra već ranom zorom svi zvonovi udarali u zvonjavu, njihovi mili glasovi titrajući nad tim gradom, i tonući još na polak u tmine kumirstva i drijemeža budili su vjerne kršćane i sazivali ih pred Srce njihovog Boga.

Oni poslušaše taj poziv. Crkva se malo po malo punila. Oko šest sati izloži župnik luke na oltaru, — ukrašenu kao u dan svečan a pod kipom Presvetog Srca — presv. sakramenat. Čas za tim započne služba Božja.

*

Mili mi se tiha i sabrana molitva po našim crkvama; ali priznajem i to, da mi nije nemila molitva glasna onih kršćana u Indiji. Radujem, se, kad čujem one skupine muškaraca, žena i djece gdje izreku po izreku, visokim glasom, ruku i očiju uzdignutih prema žrtveniku opetuju užvišene molitve vjere i ljubavi; taj poklad, što ga ostaviše prvi Isusovci svojim prvim obraćenicima.

Za evangjelja uspiri u kratkoj propovijedi jedan misionar oganj ljubavi Božanske u prisutnim dušama; a za svete pričesti — oko 800 osoba, među ovima najmanje 200 muškaračkih glava — pristupajući k stolu Gospodnjemu dotakoše se srcem svojim Srca Boga svoga. Nakon gorugeg čina zahvalnosti pogjoše svaki na svoj posao, jer ih je većina siromašna; ali razilazeći se ponesoše na dnu svojih srdaca čvrstu odluku, da će očuvati čistoću svoju usred poganskih rugoba, što su ih okruživale.

Oci, koji služazu župu, imali su sami da podnose tegobe jutarnje. Kad im se opet poslije mise pridružih, nagjoh ih bodre i radosne, ali i znojna lica.

»Evo lijepog i teškog jutra«, rekoh pozdravivši ih; ima li često jutara sličnih ovome jutru?«

»Ima, Bogu hvala«, odgovori mi župnik. »Od šest tisuća kršćana imam, osrednjim brojem rečeno, pet stotina do dvije tisuće svakog mjeseca, da im podijelim sv. pričest; i svaki prvi petak donosi nam iste teškoće i istu utjehu. U ostalom, doda, ne-mojte misliti, da moja župa sama slavi tako prvi petak. Ovdje u Trichinopolu imadu i sva djeca kršćanska kolegija sv. Josipa, dužnost da pristupe k svetome stolu; a ima ih dobre tri stotine. I katedralka takogjer megla bi da ima tri do četiri stotine, što idu k stolu Gospodnjemu.

Što više: uzmite kartu misijā, progjite od sjevera do juga, pak prolazeći budite uvjereni, da ćete tog jutra vidjeti njihove crkve posjećene mnogobrojnim kršćanima, gdje posvјedočuju ljubav svoju prema Srcu Isusovu primajući ga u sv. pričesti.

Evo tako ova pobožnost k Božanskome Srcu, — zaključi moj pripovjedač — postostručuje sile našim siromašnim i skromnim vjerovjesnicima; ona drži nas kršćane u vjeri, čistoci i revnosti; česta pričest i Presveto Srce podržavaju naša djela, oživljuju naše kongregacije, dovode u našu samoću ne samo žene, već i mladiće i muževe u lijepome broju pogubujući tako među vjernim dušama sve više želju za savršenim životom. *

Tu se ustavi pripovijedanje Glasnikova izvjestitelja iz Francuske. Čitajući te riječi naši su čitatelji bez sumnje okusili neku utjehu duševnu.

Zaista utješljivo je gledati, gdje Oci nove misije madurske tako vjerno slijede stope slavnih predasnika svojih, i gdje ostvaruju svojim nastojanjem i uspjehom obećanja blaženoj Margareti Alacoque.

Dodajmo završujući, kako bi bilo još utješljivije

gledati kad bi i sve naše župe, u koliko je moguće, dale očima našim primjerā revnosti i gorljivosti tako lijepih, kao oni što su onamo u Trichinopolu, i po drugim kršćanskim župama madurskim.

*

Dodatak. Svi članovi »Apoštolskva molitve« imadu već pravo na potpun oprost svakog prvog petka u mjesecu. Uslijed nove dozvole mogu oni još drugi potpuni oprost dobiti. Novi povod za njih, da prime sv. pričest naknadnu prvog petka; a da ništa ne rekнем o osobitom obećanju, danom po samom Gospodinu onima, koji će pristupiti k stolu Gospodnjemu susljdice u devet prvih petaka.

(*Priposlano iz Dalmacije*).

Dnevice — tri Zdrave Marije.

Boravio sam — pripovijeda jedan katolički svećenik — u gradu Liverpulu (Engleska), te radio kao dušobrižnik osobito među radnicima. Nekog dana htjedoh u jednu kuću, kad mi stane na put čovjek starac od 70 godina, pa će mi ljutito: »Ovdje ne imaš posla; hajd' odavle!« I progje pokraj mene. Žena čuvši riječi njegove, približi mu se i reče: »Ta ovaj je gospodin katolički svećenik!« Na to se starac sav presenetl, okrene se, vrati se, natrag, pa će mi sasvim bolno: »Oprostite, oče, oprostite! Eto sad ne ću imati blagoslova, zašto izružih svećenika. Ja vas držah za svećenika krivovjerca, koji

se već češće ovuda potucao. Ubogi smo i siromašni; nu mi hoćemo da ostanemo katolici. O, oprostite mi oče!«

Ja si čovjeka nešto bolje pogledam. »Ej, reci ti meni, kada si se ti zadnji put ispovjedio!« — »Tomu je već dugo, oče, vrlo dugo!« — »E, pa dobro«, odvratih, »čas prije si sa mnom nešto oštrosuo; zato sada hoću, da se naskoro opet lijepo ispovjediš. Dojduće subote dogji, znaš, u onu i onu crkvu. Ondje ćemo sve lijepo uređiti, a ti se dotle nešto pripravi. «Dobro, dobro, oče, doći ću ja, da opet zadobijem blagoslov!« Starac u istinu dogje i obavi veliku (opću) ispovijed od cijelog života svoga. O kako li je tada kličao od veselja i radosti! kako mu se srce regbi rastapalo od milja i utjehe nebeske!

»Poznaš li još druge, koji su takovi«, upitat će ga ja. »Dakako, oče, vrlo mnogo!« — »A ti gledaj, da i oni budu tako sretni, kô ti!« — »Dobro, oče, ja ću se trudit!« I zaista nekoliko ih dovede k meni. On bi sam otada češće išao k stolu Gospodnjem. Iza nekog vremena pohodim ga u njegovu stanu. Žena mu sva plivala u radosti, što joj se muž bio tako lijepo obratio.

»Glete, oče!«, reče mi žena, »ovu malu Gospinu sliku ovdje na zidu! Sve sam bila pokušala, e bi si muža privela na pravi put; a sve bilo kô u vjetar. Tada pokušah zadnje sredstvo. Stadoh naime moliti pred ovom slikom tri Zdrave Marije na poštenje Bl. Gospe, neka bi ona moga muža obratila!«

I dobra žena bi uslišana. Ej, da sve žene, što imadu lakoumne muževe, mole kô ona žena u Liverpulu! Jamačno bi i one bile uslišane, i mnogo doprinijele za boljak bračnog života.

Prijatelji Presv. Srca Isusova.

Bl. Petar Kanisij D. J.

(1521—1597.)

Prijatelj mlađeži.

rugo, što je Bl. Petru na srcu ležalo, bijahu škole i uzgojilišta za mlađež. On je u jednu ruku veoma dobro znao iz vlastitoga iskustva, koliko djeluje mudar i krije postan učitelj na moralni uzgoj svojih učenika; a u drugu je opet ruku video, kako je školska mlađež u ono doba bila sama sebi ostavljena, bez duhovnog vodstva, namještena koje kuda po gradu, dā i u samih krivovjeraca. »Naina je jasno« — piše on 12. listopada 1553. iz Beča u Rim tajniku sv. Ignacija, o. Polarku — »da mi samom obukom nikada ne ćemo moći uzdržati mlađež u sv. vjeri i bogoljubnosti. Prevelika je iskvarenost zavladala društvom ljudskim. Obitelji, prijatelji i drugovi, s kojima opće mladići, ne mogu više da nam podaju sigurnu jamčevinu, te će mlađež očuvati svoju nevinost.«

Toga radi predlaže Kanisij, neka bi se podigao uzgojni zavod (penzionat) pod upravom isusovačkom. Sv. Ignacij odobri tai prijedlog, a Kanisij odabra 50 mladića iz boljih kuća, te ih smjesti u jednocom krilu kolegija isusovačkoga. Na isti način otvor i jedan plemički konvikat, u kome se doskora nagje cvijet mladih plemića iz Austrije, Ugarske, Česke i iz Poljske. U taj konvikat zakloni se za neko vrijeme i angjeoski mladić: sv. Stanislav Kostka.

Dvije godine prije toga bijaše sv. Ignacij u Rimu podigao t. zv. »Njemački kolegiji«, odakle bi se Njemačkoj podavalо svećenika revnih, u sv. vjeri katoličkoj temeljito podučenih, i — što je još više —

neporočnih. U ožujku g. 1554. posla Kanisij u taj kolegij 20 mlađića, samih Nijemaca. Slijedećih godina učini isto tako. Pa i to nije malena zasluga Kanisijeva, što je poglavito njegovim nastojanjem Grgur XIII. kasnije proširio i regrbi na novo podigao u Rimu ovaj ogromni i divni kolegij.

Godine 1556. vidimo Kanisija u Zlatnome Pragu. I tude on ne miruje, dok ne osnuje gojilište nalik na ono u Beču. Kako je za gradnju tek malo bilo novaca, to je gradnja i slabo napredovala, dok nije gotovo i sasvim zapela. No Blaženik nije mirovao, već je sve, što je samo mogao, upotrebio, da zgradu dovrši. To mu uz blagoslov Božji pogje i za rukom. Mjeseca travnja iste godine mogao je pod krov te nove kuće uzeti 12 izvrsnih sila, svoju braću redovnike, što mu ih poslao sv. Ignacij iz Rima.

»Ovi dogjoše u Zlatni Prague — pripovijeda jedan husitski pisac — stariji na kolima, mlađi pješice, kabanicom zaogrnnuli pleća, a svi veoma čedni.«

Još iste godine imenuje sv. Ignacij bl. Petra Kanisija provincijalom, te mu podijeli duhovnu vlast nad svim kućam, što ih tada imala Družba Isusova u Austriji, Českoj, Bavarskoj i cijelcij tadanjoj Gornjoj Njemačkoj. Ta je čast Kanisiju ne malo smela. Kako je bio ponizan, želio je biti svakomu podložan, svakoga služiti; pa se zato i zgražao od svega, što se i s daleka moglo činiti časno i dično. Po tom veljaše, da nema u njega ni svojstva, što su potrebita za tako znamenitu službu. Ali on se ipak podvrže volji i na logu svoga poglavara, sv. Ignacija. Dva tjedna zatim umrije sv. Ignacij u Rimu. Kanisij bio zadnji dar, što ga sv. Ignacij podario Njemačkoj, za koju se on toliko Bogu molio, i za koju se toliko starao.

I u Würzburgu, u Monakovu i u Freiburgu podiže Kanisij kolegij, da bi se i tude mladež uzgajala u duhu kršćanskom. Osobitu bi pomnju ulagao pri

izboru učiteljā. Glavna mu bila u tome briga, da mladeži poda takove učitelje, koji bi joj i um nao-brazili naukom, i srce oplemenili kršćanskim krjepo-stima.

Kad je Kanisij za mladež u opće bio toliko zbrinut, da je uzdrži čistu i postojanu u sv. vjeri ka-toličkoj: šta je istom uradio za on: mladiće, koji su si odabrali duhovni, svećenički stališ? Jedan primjer pokazat će nam, kolika ga briga morila za to, da se oni, koji će da služe oltaru, valjano uzgoje za svoj uzvišeni stališ. U Augsburgu bilo oko 200 mladića, što su polazili školu, koju je uzdržavala tamošnja stolna crkva. Mnogi od ovih učenika bijahu siromašni, te se morahu boriti sa bijedom svake ruke. Lutorani znali za to. Oni im nudili svaku pomoć, samo da ih privabe u svoje kolo. Čuvši za to bl. Petar Kanisij, i videći kolikim su napastima izvrgnuti ti siromašni mladići: bude mu teško, veoma teško pri srcu. Da bi otklonuo od neiskusnih učenika tu očevidnu pogibelj, da ne otpalu od svete Crkve katoličke: on je išao po gradu, od kuće do kuće, prošit milostinju za ove siromake. I gle, našlo se plemenitih duša, koje su izdašno pomagale našega Sveca, te se on mogao valjano pobrinuti za sve ove siromašne učenike smje-stivši ih u jednu kuću, gdje su i krjeposno žvjeli i marljivo učili.

Jednoga je dana Grgur XIII. tužnim srcem moraо da gleda tolika zla, što ih je kriva vjera počinila svetoj Crkvi na sjeveru. Papa htjede da doskoči tomu zlu. On zovne preda se Kanisija, pa će mu onda: »Koji je najbolji put, da se utvrđi sveta vjera u Njemačkoj?« — »Podignite sjemeništa, sveti Oče!« odvrati Blaženik. Ova riječ Svećeva bila papi kanoti jedan tračak svjetla nebeskoga. Nije za tim potrajalio dugo, a već je bilo takovih sjemeništa u Dilingenu, Fuldi, Pragu, Olmucu, Braunsbergu i Vilni. Sveko-

liko dobro, što se u ovim zavodima, a i kroz njih poslije učinilo, dobrim je dijelom zasluga bl. Petra Kanisija — velikoga prijatelja mlađeži.

- - - - -

Srce Isusovo uz Zambesi-rijeku u Africi.

Kad god došao revni vjerovjesnik o. Cimerman, tude on i učio bijedne Crnce štovati i ljubiti Božansko Srce Isusovo. O Boromi pričao nam je zadnji put; danas čujimo nešto s druge dvije vjerovjesničke postaje uz Zambesi rijeku, a zovu se: Sumbo i Ričiko.

2. Sumbo. U ovom su kraju vjerovjesnici radili već prošloga vijeka. Na žalost ne bijaše im тамо opstanka, te naš revni vjerovjesnik ne nagje drugih tragova nekadašnjoj uljudbi kršćanskoj crnačkoj općini, do li nešto tužnih ruševina crkava i samostana. »Došav dakle u Sumbu«, piše o. Cimerman otuda 16. travnja 1892. »i ugledav one tužne ruševine, i onu silnu bijedu poganskih Crnaca, umah odlučih, da se uteknem k vrelu svih milosti, i da ovdjašnje Crnce i vjerovjesničku postaju, što sam došao osnovati, preporučim Božanskome Srcu Isusovu.

Vrlo me je tada razveselilo, te me još bolje utvrdilo u svojoj odluci, što mi gotovo u isto vrijeme prvi put u Sumbu dospije u ruke (njemački) »Glasnik Presvetoga Srca Isusova«. Ja ga veselo prihvatom, a evo na crljenom omotu čitam poziv dragoga Spasitelja: »Dogjite k meni svi, koji ste trudni i opterećeni, i ja će vas okrijepiti.« Znam ja iz vlastitog iskustva, a znadu to i svi pravi štovatelji Srca Isusova, da one riječi nijesu isprazno obećanje; pa i u istom onome broju Glasnikovu čitah toliko zahvalnica, što to isto potvrguju. Sve dakle što nijesam imao puno nade, da će uspjeti u tužnome ovom kraju, opet nijesam

duhom klonuo. Dadoše mi veoma usku kolibicu, okolo koje ne bijaše ni ograde, te bi nas noću branila od divlje zvjeradi.

Prva mi briga bila, da u toj kolibi uredim stan za Božansko Srce Isusovo... U jedan dio kolibe spravih našu sirotinju, drugi dio posvetih Presvetomu Srcu Isusovu. Za malo evo u kolibici gotove kapelice. Na siromaški oltar postavim sliku Srca Isusova, što mi ju poslala u Afriku jedna bogoljubna štovateljica Srca Isusova... Još i nakitismo oltar i kapelicu, što se u Africi već ljepše može; onda ponudih taj čedni stan Božanskome Spasitelju. On se nije ni malo ustručavao na prvi moj poziv za svete mise saći s neba, nego sada dan i noć među nama prebiva u oltarskom sakramantu, pa nas taj mili gost još i obasipiće svojim dragorjenim darovima.

Iz Borome povedoh jednoga brata (laika) (Isusovca), i četiri crnačka dječaka. (Ive sam ja već pred više godina pokrstio, i marljivo uputio u pobožnost k Presvetome Srcu Isusovu, pa ju i davno već revno izvršuju. Mi uredisimo naš stan tako, te regbi neprestano siražimo »počasnu stražu« uz Božansko Srce Isusovo. Okolo kuće napravismo ogradu iz goleme i jake afričke trstike. U ovome prostoru između ograde i kućice spava brat (Isusovac), dok ja i četvorica crnačkih dječaka spavamo u kolibici ispred prozoričića kapelice...).

Često se noću nemilo trgnemo iza sna, i sa stravom čujemo, gdje hijene zavijaju i lavovi riču, pa i druga se zvjerad čas dalje čas bliže oglašuje. Tada mi je svaki put prava utjeha, što mi oko, netom ga otvorim, zapne o blago svjetlo male uljenice, što neprestano trepti pred presvetim sakramenton. Traci njegovi i kroz prozoričić, što je samo uskom drvenom rešetkom zatvoren, veselo prodiru u crnu, groznu noć među stravičnu zvjerad...«

Nego, dragi čitatelju, poganski Crnci još su okrutniji od krvoločne zvjeradi. Zvjerad našim vjero-vjesnicima nije ništa na žao učinila, dok su poganski Crnci otrovali revnoga o. Cimermana, a poslije i o. Platzera; baš onda, kada su vjerovjesnici rad svoj najljepše bili otpočeli.

Bože, čuvaj nove vjerovjesnike, što su bez straha ikakova zauzeli mjesto ove dvojice pokojnih — pravih junaka! Srce Isusovo uzelo si dvije plemenite žrtve; hoće li potražiti i treću? Toga mi ne znamo; ali se stalno ufamo, da će skoro nastati boje prilike u Sumbu, što ga o. Cimerman tako pouzdano stavio pod okrilje Srca Božanskog. U to ime, molimo se svi Srcu Isusovu za vjerovjesnički rad u Sumbu.

3. Ričiko. Pošto je o. Cimerman u Sumbu sve lijepo uredio bio, dogje mu nalog od poglavara njegovih, da vjerovjesnički rad onamo predade u druge ruke, a sam da osnuje novu postaju. On za to izabra mjesto Ričiko, što nije veoma daleko od Sumba. Srce Isusovo, u koje se je toliko pouzdavao, blagoslovilo je njegov neumorni rad i ovdje, te on 3. travnja 1893. odanle pun radosti piše: »O kako ljubazno i očinski podupire nas Božansko Srce Isusovo! Doista svi, što se uteku Presvetomu Srcu Isusovu, ovome živome vratku svih milosti i svake utjehe, svegjer nalaze izdašne pomoći i obilnog blagoslava!... Ja se bijah riješio, da osnujem novu postaju ispod Sumba, u okolici Ričika. U tu svrhu izabrah prilično visok brežuljak nedaleko od Zambesirijske; na obronku ovog brežuljka veliko je crnačko selo. Iza jednoga i pô mjeseca svrâismo dvadeset metara dugu zgradu, u kojoj ima stan za vjerovjesnike i kapelica. U isto doba osnovah školu i sirnište za otkupljene crnačke dječake. Uzdajući se u milost Božanskoga Srca Isusova započeh namah i vjerovjesnički rad; a rodio mi već i lijepim plodom. Dok

mi još gradimo kuću, već mi donesoše jednoga maloga dječaka od kakve četiri godine, ne bih li ga kupio. Ja upitah, po što bi ga dali? Oni zahtijevali tek jedan i pô komada dosta slaboga vunenog sukna, u vrijednosti od šest do osam forinti. Rado ja otkupih iz ropstva ovo crno sircće, što ne zna ni za roditelje ni za zavičaj. U svetom krštenju nadjenuh mu ime Petar Klaver.

Od one se dobe broj tih bijednih otkupljenih sirota veoma povećao... Ov čas imam u sirotištu

u Školi u Ričiku šezdeset crnih gojenaca. Sve sam ih već pokrstio, a mi ih moramo hraniti i odjevati i uzgajati. Megju njima ima i nekoliko sinova crnačkih poglavica i djece slobodnih Crnaca... Pokrstio sam u okolici i preko 140 odraslih Crnaca... Ako u ovoj zemljji neplodnoj polućimo ma i najmanji uspjeh, to moramo biti vrlo zadovoljni, i Božansko Srce za to slaviti i hvalu mu pjevati. Uza sliku zaštitnika našega, sv. Petra Klavera, resi našu kapelicu i slika Srca Isusova. Ljupko li, milo i očinski gleda ta slika na malu četu Crnčadi, što se svaki dan više puta sakupi u kapelici, da se pokloni presvetomu sakramentu. Svaki dan za svete mise pjevaju pjesmu o Srcu Isusovu; prve nedjelje svakoga mjeseca još i litanije Božanskoga Srca; dakako sve na svom materinskom jeziku. Prem je ova crna siročad tek upoznala kršćansku vjeru, opet promatrajući sliku Srca Isusova i pjevajući i moleći se njemu, ona osjeća, na je Srce Božansko za sva vremena i za sve narode jedini pravi vrutak čistih slasti i slatke utjehe u svakoj tuzi i nevolji.*)

*) Opotovno sjetimo sve poštovane čitatelje naše, što ih gane nevolja bijednih Crnaca, da je uređništvo „Glasnika“ uvijek spravno primati ma i u jmanji darak pripisan za bilo jedne Crnce u Africi. Od mjeseca studenoga 1894. do ovoga časa sakupisno u to ime i otpremisno 179 for. 25 nvč, Srce Isusovo ganulo sve više i više plemenitih srdaca na to Bogu milo djelo „na otkup Crnaca“; darovateljima pak bilo isto Presveto Srce obilata placa!

Dopis.*

Ne da se opisati, koliko se raduje srce kršć. čuvši, kako se posvuda širi pobožnost k Presv. Srcu Isusovu. Znade bo svatko, da se time štuje i ljubi sâm Gospodin naš; i gdje se časti Presveto Srce, tu naravno ima i svaki blagoslov Božji. Dopisi iz raznih gradova i sela naše mjele domovine jasno to zasvjedočuju. Za to sam i ja rad opisati, kako se i u našem Dubrovniku, u stolnoj crkvi, časti Presveto Srce Isusovo.

Ima već nekoliko godina, otkako se u ovom gradu časti Presveto Srce; ali god. 1897. uz nastojanje našega obljuđenog biskupa, dra. Josipa Marčelića, ova je bogoljubnost stupila na nov život. Oltar, na komu je bila namještena slika Presv. Srca Isusova, sav je bio narešen umjetnim i naravnim cvijećem. Mnogobrojne svijeće, što su bile postavljene; kapela, gdje se nalazi oltar, i sva stolna crkva svilenim je damaskom pokrivena; različite radnje zlatom i svilom izvezene, što su resile oltar: sve je to dje-lovalo na bogoljubni puk tako, te se nije nitko mogao dalečiti, a da ne pusti suzu radosnicu vapeći, »uzdrži i blagoslovi, o Presveto Srce, našega biskupa« koji je odredio, da Te ove godine tako svečano časte!*

Devet dana prije svećak vine Presv. Srca otpočela je svečana »devetnica«; svaki dan bila sv. misa, propovijed, krunica Presv. Srca i blagoslov. Crkva je bila vazda puna bogoljubnog svijeta, i svaki dan »devetnice« veliki je broj bogoljubnih duša išao na sv. priest. Za »devetnice« isti presvijetli g. biskup jednu je nedjelju držao krasnu propovijed o Presvetom Srcu.

* Nije mogao nikako da stane u prijašnje brojeve.
(Op. Uredn.).

Ni sam blagdan Presvetoga Srca crkva je bila dupkom puna. U prvoj sv. misi, koja se rekla u zoru, pričestilo se preko 500 dresa; a tako se pričešća i u drugim sv. misama, koje su slijedile pred slikom Presv. Srca — sve do II ura. U večer dao se svečani blagoslov s presv. otajstvom.

Tko je stupao tih dana u crkvu, on se mogao stalno osvjeđočiti, koliko Dubrovčani ljube i časte Presveto Srce. Ovom svečanosti nije se pak zabavila bogoljubnost prema Presv. Srcu; jer u istoj stolnici crkvi obav'ja se bogoljubnost prvo za petku u mjesecu na čast Presvetoga Srca, a uz veliko sačešće puka, koji u to doba idži na sv. ispovijed i pričest.

Ove godine postavit će se načinom svečanim kip Presv. Srca u rječenoj stolnoj crkvi; zašto je slika koju ima, premilena. Ova vijest u velike je obradovala bogoljubni Dubrovački puk, koji ne će nikad prestati, da hvali i slavi Presveto Srce i njemu se moliti za svoga miloga biskupa, komu toliko na srcu leži ova presveta bogoljubnost.

Hvala dakle i slava Presvetome Srcu, a Bog nam poživio na mnogo ljetâ biskupa našeg!

Dubrovčanin.

Vjesnik.

— „**Srce Isusovo počini u Hrvatskoj da stavlje slavi**“; ovako piše u 5. broju ovogodišnje „Vrhbosne“ jedan dopisnik; a vrijedno je, da i glasilo pobožnosti k Presv. Srcu t. j. „Glasnik“ ovaj „Dopis“ donese.

Naš je narod — narod srca, i nema ti ljepše za nj pobožnosti od pobožnosti Srca Isusova; i nema ti milijega za nj poziva, od poziva Srca Isusova:

»Sinko, podaj mi srce svoje!« O tom sam se osvjeđao u svakoj župi, gdje sam god doslije uz pomoć Božju i župnikovu uveo ili samu pobožnost k Presv. Srcu ili Apoštolstvo molitve. Žabilježit će ovdje samo jedan primjer, ne bi li gdje još koji drugi za sobom povukao. Neka se nitko ne boji za uspjeh; Gospodin je sam obećao ovoj pobožnosti svoju pomoć, i prorekao joj čudovit uspjeh.

Drugi dan Božića slavilo je Srce Isusovo u župi Jelenju (u biskupiji senjskoj) baš pravo slavlje. Veleč. g. župnik jelenjski uveo je lani u ožujku prigodom misije Apoštolstvo molitve; a osobito da iskorijeni iz župe psovku i kletvu, proglašio je u svojoj župi drugi dan Božića uz veliku slavu »pravila društva Presv. Srca Isusova«. Najprije bila velika sv. misa sa svečanom asistencijom; poslije evanđelja progovorio sam ja narodu riječ o Presv. Srcu; iza sv. mise pjevala se »Zlatna Krunica«, što ju je baš krasno uglazbio preč. g. kanonik Hadrović. Na to je veleč. gosp. župnik sa propovijedaonicu proglašio, rastumačio i preporučio pravila, koja u bitnosti ne mijenjaju pravilā Apoštolstva molitve, i ništa im ne dodavaju. Donijet će ih evo ovdje, jer može biti da će dobro doći i kojem drugomu bratu svećeniku, koji gleda, da i u njegovoj župi uhvati korijen, uzraste i procvate divna pobožnost k Presv. Srcu Isusovu.

Pravila društva Presv. Srca Isusova u župi Jelenju.

I. Svrha društvu jest proširenje pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu, a napose Apoštolstva molitve. S toga će članovi svake godine slaviti blagdan Presv. Srca Isusova službom Božjom, propovijegju, sv. ispovjedi i pričesti i devetnicom prije samoga blagdana.

— Za sve članove obavljat će se svakoga prvoga petka u mjesecu uobičajena pobožnost. — Članovi,

koji su u jedan od triju stupnjeva Apoštolstva molitve već upisani, obavljat će i u buduće svoje po-božnosti: primati sv. sakramente svakoga prvoga petka, ili obavljati samo propisane molitve. — Koji budu zatražili izrijekom, da budu upisani u društvo, morat će ispuniti i slijedeće obvezе, da dobiju oprost od 40 dana, što im ga za to daje presv. g. biskup: a) ne će sami psovati ni proklinjati; b) opominjat će prijateljski bližnje svoje, da ne psuju i da ne proklinju.

2. Društvo se uzdržaje milostinjom, što pada na oltarić pred slikom Presv. Srca Isusova, u koliko je to potrebno za upisnice, pisariju, slike, nakit itd. Od te milostinje i inih možebitnih još milodara daju se svake godine dva stipendija za sv. mise: jedan za žive članove na blagdan Presv. Srca, a drugi za preminule članove na Dužni dan, ili koji dan ovomu najbliži.

3. Upraviteljstvo društva sastoji od predsjednika, koji je župnik; tajnika, koji je kapelan; i blagajnika sa još tri vijećnika.

4. Svake se godine ima podnijeti diecezanskomu ravnateljstvu Apoštolstva molitve u Senju izvještaj o stanju, radu i imućtvenim odnošajima »društva«.

5. Kada budu ova »pravila odobrena od preč. biskup. ordinarijata, proglašat će ih župnik javno u župnoj crkvi, te početi prema njima i raditi na sve to više proširenje i učvršćenje pebožnosti k Presv. Srcu Isusovu, a iskorijenjenje zlosretnog psovanja i proklinjanja.

U Jelenju, 9. prosinca 1897.

Nikola Polić, župnik.

Vigjeno i potvrgjeno u Senju, dne 18. prosinca 1897.

† Antun, biskup.

Kada je veleč. župnik proglašio narodu ova pravila, onda sam ja blagoslovio veliku i prekrasnu z a-

stavu Božanskoga Srca, što su ju dobri Jelenjani dobavili iz Beća za 180 for. Na to bila obnova posvete Jelenjske župe Srcu Isusovu, iza koje se razvila ganutljiva procesija od preko 4000 duša. I svaka ta duša uzdahnula ne jedanput: »Srce Isusovo smiluj mi se!« I svaka ta duša mislila na Presv. Srce Isusovo; i kao da čula presvete kucaje, što jednako i tako jako kucaju za čovjeka nevoljnika i griešnika.

Nije moguće, a da si ti presveti kucaju ne naguju odziva u čovječjem srcu. U Jelenji eto od 1 petka u prosincu 1897. do 24. istoga mjeseca ispovjedilo se 837 duša. U Velikom Bukovcu od 1. siječnja do 23. prosinca 1897. sedamnaesta se tisuća pokornika ispunjavala. U Sv. Gjurgju u Trnu na mjesecnu pobožnost sve hrli u crkvu; više od 247 ispovjedi ih se tu svakoga mjeseca. Pa takovo slavlje slavi Sreće Isusovo i u Rasinji i u Dolnjoj Stubici i u Vrbovskom i u Lokvama i u Ravnojgori i u Dolu i po mnogima drugim župama što nadbiskupije zagrebačke, to biskupije senjske (i djakovačke. Primjedba Uredn.) Teško ćeš naći koga u tim župama, a da ne bi znao moliti jutarnje »Prikazanje« i »Zlatnu Krunicu«. Uz to upravo vidiš, kako malo po malo nestaje psovke i proklinjanja, hladnoće i lijenoći u srcima vjernika.

Doista naš dobri hrvatski narod, narod tako krasna srca, plodno je i prelijepo tlo za ljubav i pobožnost k Presv. Srcu. Našemu se srcu najviše mili slika milosnoga Isusa, koji nam pokazuje svoje Božansko Srce, što se na otvorenum prstima sve razgorjeo od plama i ispreplelo vijencem od oštrogog trnja. U tom Srcu sirota naš narod nalazi svojoj mukotrpnoj duši melema, nade i utjeche. Uz to Srce i stotinu će puta poljubiti pravednu Višnju desnicu, što ga udara: jer je i skrivio, a i da zadovolji za tolike nepravde što se nanose svaki dan Presvetom Srcu po čitavom svijetu.

Pastiri, svećenici naroda hrvatskoga! O budite svomu narodu drugi *Colombieri* (širitelji pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu)! Učinite sve, da se ova najljepša pobožnost ustanovi po svoj našoj domovini; da narod hrvatski ugodi Božanskому Srcu; da u dilj i u šir čitave Hrvatske Srce Isusovo pobjedu i slavlje slavi!

M. G.

— I naša braća **Slovaci** pokrenuše na svome lijepom i milozvučnom jeziku Glasnik Presvetoga Srca Isusova: »Posol B. Srdca Ježišového«. Mesačník pre rozšírenie úcty Božského Srdca. S povolením cirkev. vrchnosti. Izdaje ga veleč Andrija Kubina, svećenik Družbe Isusove u Trnavi (Ugarska) Str. 24 u 8-ni. Cijena mu je s poštarnom 50 ncč. Čestítamo od srca želeti, da se na hlijade i hlijade rasíri taj »najnoviji« Glasnik Presv. Srca Isusova!

— Na otoku **Hvaru** (Dalmacija) na Uskrsni nedjeljak o. g. (II. travnja) po nalogu presvjetloga g. biskupa, fra Fulgencija Careva, pred izloženim presv. sakramentom obnovljena je posveta cijele biskupije hvarske. A da bi se korist ovoga svečanoga čina na trajni način uzdržala, naredio je presvjetli g. biskup, da se u stolnoj crkvi i u svin župnim i pozupnim crkvama drži bogoljubnost prve petke, ili mjesto toga prve nedjelje svakoga mjeseca sv. misom i Krunicom Srca Isusova; a svaki put neka dottični dušobrižnik na zgodan način u kratko besjedi koju riječ o istoj pobožnosti.

Za diecezanskoga upravitelja Apoštolsva molitve u hvarskoj biskupiji imenovan je preč. g. Antun Dobronić kanonik župnik u Pučišću; a za mjesnog upravitelja u samome Hvaru imenovan je preč. g. Novak, župnik.

Prošle korizme na otoku Hvaru upisalo se u Apoštolsvo molitve 567 novih članova.

Namjena molitava i dobrih djela u lipnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.).

Pobožnost k presv. sakramantu.

Da uzbudimo u sebi i u drugima pobožnost k presv. sakramentu, nema boljega sredstva od pobožnosti k Presv. Sreću Isusovu. I zaista, štovanje, što ga podajemo ovomu Božanskemu Srcu, smjera baš na to, da se oganj ljubavi na novo uspije u dušama, koje su već ohladnjene spram presv. sakramenta. To je izrijekom Gospodin zahtijevao, kad je objavio blaženoj Margareti Srcu svoje. „Ji od tebe tražim, da prvi petak iza osmine Tijelovske bude posebna svetkovina u slavu mojemu Srcu. Na taj dan neka se primi sv. pričest, i neka se Srecu mojemu svečanom otprošnjom povrati čast povrijegljena uvredama, koje su mu nanesene za vrijeme, dok je ono bilo izloženo na olta rimu“.

Mimo to pobožnost k Presv. Srcu Isusovu nužno dovodi kršćanina, te on štuje i presv. sakramenat. Ili zar nije Sreća našega Spasitelja jedan od poglavitih udova onoga poklona vrijesnoga tijela, komu se kršćani klanaju u presv. sakramantu? Nije li Sreća Isusovo Živo vrslo one dragocjene krvi, za koju nam kaže sv. vjera, da joj se imamo klanjati? Nije li Sreća Isusovo ono neizmjerno blago, koje nam se u presv. sakramentu sasvim daruje? Presv. sakramenat je dar, što nam ga dala sama ljubav; jest dakle i dar Presvetoga Sreća. U svetoj hostiji živo kuća samo Sreća Isusovo, što je tude stvarno prisutno.

Po tom ima za članove Apostolstva molitve još nešto, što nerazlučivo spaja pobožnost k presv. sakramentu sa pobožnošću k Presv. Sreću Isusovu. Sta ono radi Sreću Isusovu u svetohranilištu? Po riječima sv. Pavla ono se moli za nas. Razni narodi jedan za drugim isčežavaju s poprišta ovoga svijeta, a Isus Krist ostaje jednako u presv. sakramentu, i vazda se za nas moli, i molitvom svojom posvduje ljudi te ovako svendili čini, da Otac nebeski ima svijek novih klanjalaca. Zato od Sreća Isusova, koje za nas kuća u svetohranilištu, članovi Apostolstva molitve moraju da se uče, kako i oni treba da se mole, i da se mole neprekidno. Ova molitva, ako je valjano obavimo i jutarnjim Prikazaujem Bogu posvećimo, sva kolika nam djela — i najobičnija — pretvara u suho zlato čiste ljubavi.

Štujmo zato i sami presv. sakramenat, i gledajmo, kako ćemo i druge potaknuti, da ga i oni štuju!

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 7.

Srpanj 1898.

God. VII.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Četvrt ure pred presv. oltarskim sakramentom.

ijete moje! Da mi ugodiš, nije ti od potrebe, da mnogo zna-deš; dosta je, ako me odista ljubiš.

Pomoli mi se sasvim pouz-dano, kao da sa svojim naj-vjernijim drugom govorиш.

Imaš li koga, te bi mi ga preporučiti htio? Nemaš li roditelja, braće, sestara, drugova, drugarica, poglavara? Reci, što bi ti kome od njih želio, da mu učnim. Prosi mnogo, veoma mnogo; odviše ja volim srca milostiva, koja brineći se za bližnjega, na sebe malo ne i zaboravljuju. Reci mi sirote, kojima bi ti u pomoć priteći htio; bolesnike, koje si vidio, gdje se pate; grješnike, koje bi ti obratiti želio; one, koji te preziru, a ti bi ih predobiti htio. Spomeni se i pokojnih tvojih, a ja će im boli ublažiti. Pomoli se

toplo za sve; opomeni me, kako sam ja sâm obećao,
da āu uslišati sve molbe podastrte u ime moje.

Kakve ti trebaju milosti? što bi ti htio dobiti?
Ako ti je s voljom, a ti pobilježi sve duhovne potrebe
svoje, pa onda dogji; dogji i pročitaj mi ih.

Reci iskreno: nijesi li puten, ohol, srdit, sebičan,
malodušan, mlitav?

Dijete moje, ne boj se! Mnogo je Svetaca i
Svetica u raju nebeskom, koji su puni bili nekoć
pogrješaka i slaboca, kao i ti što si; ali su se meni
pomolili, te se od zla malo po malo sasvim oprostili.

Isto tako ne straši se zaprositi tjelesna i duhovna
dobra: zdravlja, razuma, oštromlja, uspjeha u poslo-
vima. Svašto ti mogu dati, što ti je duši korisno.
Reci mi odmah: nemaš li šta od mene prošiti? Što
sad misliš? Što želiš? Želiš li što braći, sestrama,
drugima?

Brineš li se za me i za čast moju? Ne bi li želio
dobro učiniti onima, koje ljubiš, ili kojih za te ne mare?

Reci mi, što te najviše tišti; otkuda li potječe?
čime li si misliš pomoći? Ako se ne domogneš cilja,
a ti mi se potuži; ja āu ti kazati, zašto ga ne možeš
postići. Koga si rad predobiti za stvar tvoju?

Ja sam, dijete, gospodar srdaca, i s njima po
volji svojoj krećem. Stavit āu uza te, koga hoćeš;
umiri se.

Imaš li neprijatelja? Reci mi, dijete moje, tužbu
svoju. Tko te je uvrijedio? tko je u te dirnuo?

Sve mi to reci! Spomeni se mojih krvnika. Je l'
da ti nijesi tako nevin, kao ja; neprijatelji ti nijesu
gori od mojih? O, sve to promisli, pak ćeš onda
svakomu oprostiti; svakomu ćeš oprostiti, a ja āu te
za to blagosloviti.

Ako se strašiš koje nevolje, ili ako te mori koja
tajna zlokobna slutnja: a ti se osloni na moju pro-
vidnost. Evo me; ja sve vidim, ja te ne āu ostaviti.

Ako imаш koga, i nije ti odan kao prije; ili ako imаш koga, te se od tebe tugji bez krivice twoje: moli za njih, ja ћu ti ih priljubiti, ako ti je to za dušu korisno.

Imaš li kakve dragosti, da mi se pohvališ? Zašto da ne bi i meni radostи svoje priopćio? Reci mi, što te je tištilo, što li razveselilo od jučer? Možda koji posjet, koje pišmo ili koja uspomena? Ili si se možda i preko nade opro napastima?

Sve sam ti ja to uradio, slatko dijete moje. E pak zašto da ne budeš zahvalan za to? Zahvali se!

Zahvalnost će me poticati na nova dobročinstva. Dobročinitelju godi, kad mu se djela spominju.

Ne bi li mi obećao što god novo? Znaš, da ti srce skroz poznam. Ljude je lako prevariti, ali mene — ne; budi dakle iskren.

Jesi li odlučio, da ćeš se čuvati one . . . . grješne prilike? da ćeš ono — to ti dobro znadeš — što te navodi na grijeh, od tebe odstraniti? da one knjige, što ti maštu uzrJAVA, više ne čitaš? da se kaniš onoga znanca, što ti mir duševni muti?

Hoćeš li biti odsele prijazan i ljubezan spram onih, koji su te uvrijedili?

Dobro je dakle, milo dijete moje! Možeš sad otić i posla se svoga latiti. Ne govori mnogo; budi poslušan, ponizan, priprostit. Ljubi veoma bezgrješnu Djesticu i Majku moju Mariju. Ona je i tvoja majka. Ljubi svetoga Josipa; ljubi Sveca, čije ime nosиш; ljubi i svetoga Angjela Ćuvara svoga.

Sutra mi opet dogji, i donesi mi još odanije, još većma ljubeće srce!

Sutra ћu ti imati novih milosti, novih blagoslova.

O slatko Srce mog Isusa, daj da te ljubim sve to više!

Neka se hvali i slavi presveti oltarski sakramenat — na sve vijeke vjekova. Amen.

Svakojaki razgovori.

Povratio se iz pakla.

Sto i o c. Pošto sam se zadnji put s tobom oprostio, Glasniče, vozio sam se željeznicom kući u N. Bio sam tada u željezničkim kolima skupa s jednim finim gospodinom. On je zle novine čitao, pa bi svaki čas, netom kakovu novu klevetu pročitao, još izlano koju na katoličku Crkvu, na svećenike, na svete sakramente, i na sve, što ti je sveto. Ja mišljah, da će možda štogod doprinesti, te se ovaj siromah obrati. S toga će mu:

»Gospodine, nemojte se ljutiti na me! Čujte samo jednu: Znate li, da ćete jednom doći i Vi ili u raj ili u pakao?«

Tada se isprva moj suputnik podrugljivo smijao, a po tom će na pola srdit:

»Šta? Jeste li i Vi tako slaba uma, te još vjerujete u take bajke, kćijima se tek djeca ili slabe žene zvraštati mogu? Jeste li zar koga vidjeli, koji se je vratio iz pakla: onda mi recite, a ja će vjerovati, da ima pakao; no dotle — ja ne vjerujem.«

Na oto će ja njemu: »da, ima pakao; i mi to znamo, sve da se i nije itko odande povratio.« Ali on ne će išta da čuje dalje, nego će samo: »Pustite me u miru! Dok mi ne možete javiti, da se je itko povratio iz pakla, ja dotle ne će vjerovati!«

Glasnik. Mogao bi mu odgovoriti: »Baš u tom grmu leži zec, što se nitko ne vraća iz pakla! Ta kad bi se osugjeni mogli odanle vratiti, onda pakao ne bi više bio pakao.

Ali još nešto hoću da ti kažem. Čuješ? Kada opet vidiš onoga, reci mu, da sada znaš za jednoga, koji se je vratio iz pakla. Zato neka drži svoju riječ, te neka vjeruje, da ima pakao.

St. Šta? Netko se je vratio iz pakla?

Gl. uj samo, što priča jedan od najizvrsnijih francuskih pisaca našega vijeka, slavni M. Ségar, koji je 1881. na glazu svetosti umro. Djed mu sa mate.

Sv. Ignacij piše »duhovne vježbe«,

rinske strane hijaše poznati ruski grof general Rostopčin, koji je 1812. bio carski namjesnik u Moskvi. On — kako kažu — zapalio Moskvu, a Napoleon morade ostaviti Rusiju i sa sramotom povratiti se u

Francusku. Ovaj general Rostopčin bijaše prijatelj hrabroga generala, nu bezvjerca grofa O., koji je tad u Moskvi boravio. »Jednom će ovaj,« tako pripovijeda Sécur, pokucati u jutru silovito na vrata djeda moga, koji se je upravo obukao. »Unutra,« povika krepkim glasom Rostopčin. Na to unije prijatelj njegov, grof O., u sobu, pa će mu onda: »Prijatelju! Moram ti poludjeti. Vidjeh generala V....« »Zar se povratio?« upitat će Rostopčin. General V.... bio je naime 3 tjedna prije s vojskom krenuo u Poljsku, a proti Napoleonu. »Nije se vratio,« reče O. »pa baš za to groza me hvata. Čuj! Nedavno sjedjasmo ja i V... posve razdragani kod večere. Tu se nešto obilatiće pilo, i mi si dozvolili svakojake šale o religiji, a osobito o paklu. Moram ti priznati, nekako mi je čudnovato bilo oti srcu, te ja rekoh generalu V... u: »Znaš? Ako bi ipak slučajno štgod bilo iza zastora svijeta ovoga, onda — a V... presijeće mi riječ,« onda ti predlažem ovo: koji će prvi od nas dvojice poći s ovoga svijeta, taj će drugomu javiti, kako je onamo za tim zastorom. Mi si dadosmo poštenu riječ, da ćemo držati obećanje. Evo jutros ja ti ležah mirno u krevetu; bijah već dulje budan, a na V... a nijesam ni pomislio. A eno iznenada otvorise se vrata; i dva tri koraka preda mnom stoji Ti general V..., blijem kao lešina, desnu ruku drži na prsa, pa će mi onda: »Ima pakao, i ja sam onam o.«

Pomisli si moj užas! To je, zašto utekoh iz svoje sobe, i k tebi dogjoh. Rostopčin isprva ne htjede da mu vjeruje, već mu reče: »Smiri se, živahno si sanjao. Nu iza to dana dogje vijest, da je general V.... pao, kad je razgledao namještaj neprijateljske vojske; puščano zrno probilo mu srce baš onoga jutra, kad se ukazao O-u.

Tako pripovijeda Sécur, unuk generala R-a, koji je ovaj dogagjaj često čuo iz usta djeda svoga.

Št. To je strašno; opet se ne može pametno o tome dvojiti, da li je istina.

Gl. Dakle kad opet vidiš onoga čovjeka, reci mu, da sad znaš koga, što se povratio iz pakla. Nego nama vjernim kršćanima ne treba ovakovih dogagjaja. Više nego hiljada odsugjenika, koji bi se vratili iz pakla, uvjerava nas o tome Isus, Sin božji.

Št. Je li Isus mnogo pripovijedao o paklu?

Gl. Jest; na 15 mjesata sv. evangjelja stoji, kako je Gospodin govorio o paklu; da je to mjesto najskranje muke, koja traje u vijek bez ikakvog kraja i konca; da je vatra, koja se nikad ne utrne; i da će onamo svaki, koji nije živio na zemlji onako, kako Bog hoće da se žive.

Št. Ali kako može čovjeka tako strogo kazniti Bog, koji je neizmjerno dobar.

Gl. Baš zato jer je Bog tako dobar, mora biti pakao. Veliki katolički pjesnik Dante reče: Na ulazu u pakao stope ove riječi: »Mene je stvorila vječna ljubav«. Zar nije ljubav Božja, što čovjeka čuva od najvećega zla: od grijeha i opačine? Gledaj nu! koliko ljudi ne grijesi, ne pada u opačine, jer se boje pakla! Toga radi i jest Isus toliko puta o paklu govorio.

Št. Jest, to uwigjam, kako bi ljudi puno gore živjeli, kad pakla ne bi bilo.

Gl. A onda, baš jer je Bog tako dobar spram ljudi, s toga i jest toliko zlo, kada ga ljudi preziru, te ga grijehom vrijegaju. Zato se onda oganj ljubavi u Srcu Isusovu promijeni u oganj srdabe božje; a to je pakleni oganj.

Št. Ne daj Bože, da mene stigne to neizrecivo zlo!

Gl. Ako ustrajno štuješ Srce Isusovo, ne maš se toga bojati. Spasitelj bo je obećao štovateljima svoga Presvetoga Srca: »Srce moje bit će im

utočište u čas smrti. I opet: »Ja neću dopustiti, da se ikoji izgubi od onih, koji se posvete Srcu mojemu«. Zato kaže i bl. Margeleta: »O kako je slatko umrijeti, pošto smo vazda gojili pobožnost napram Srcu onoga, koji će nas suditi.«

Št. Hvala Bogu! Sad ču u buduće revno štovati Presveto Srce; jer od smrti nema lijeka, ali od pakla ima: prava pobožnost k Presvetomu Srcu Isusovu!

Priatelji Presv. Sreća Isusova.

Bl. Petar Kanisij D. J.

(1521—1597.)

Progonstvo.

evnujući toliko bl. Kanisiju za Boga za svetu Crkvu, za spas neumrlih duša; nije ni čudo, što neprijatelj roda ljudskoga, duh pakleni, nije mogao, da sve to mirno podnosi. On podiže veliko progonstvo proti Kanisiju: pogrde, uvrede, klevete, ozlede — sve to sasuše krivovjerci na ovoga srčanoga braniča svete Crkve katoličke.

Kad bi drugovi Kanisijevi ulicom prolazili, znala bi se svjetina, nahuščana od krivovjeraca, na njih nabacivati sad kamenjem sad blatom. Dok je jednoć bl. Kanisij služio svetu misu, »pozdravili ga« — kako sâm veli — velikim kamenom, što ga izvana kroz prozor bijahu ubacili. Nego opet sve to nasilje njega ni malo ne smete, već on i nadalje nastavi propovijedati riječ Božju i vršiti svoje apostoške dužnosti. Ova neustrašivost i ustrjnlost bi uzrok, te predsude malo pomalo padaše, na mjesto mržnje stupi

ljubav, te bi konačno i mnogi krivovjerci slali djecu si u škole isusovačke.

Protestantima nikako ne bijaše milo, što je Kanisij na crkvenom saboru u Tridentu tako žilavo uzeo braniti svetu pričest samo pod oblikom kruha. Da bi mu se osvetili, oni rasturiše jedan rugopis, u kome su ga obijedili, kao da on sije razdor, da je čovjek bezobziran, slavičan, narušitelj mira, bez stida, i da prezire sve druge ljude. No kada su protestanti napali i na Red, što ga sv. Stolica odobrila, a on bio član toga Reda: razbije Kanisij sve ove krive potvore; samo o sebi ne napisa ni riječi, da bi se obranio, nego Bogu za ljubav mirno i strpljivo svekoliko podnese, *radujući se, što je dostojan bio za Ime Isusovo sramotu trpjeti.*

Dapače i sami kanonici Augsburški zadadoše Blaženiku dosta muke. Kardinal Oton Truchses htjede naime da podigne u Augsburgu novi kolegij Družbi Isusovoj. I smješta će neprijatelji toj Družbi potvrditi ju, da se ona tobože svuda nameće, i po svuda hoće da gospoduje sama. Nova crkva, što je imala da bude uz kolegij, da će biti uzrok, te bogoljubnici ne će više polaziti župne crkve, nego ovu samostansku. Ako se dopusti, da ovi novi redovnici — svećenici isповijedaju i riječ Božju propovijedaju, tada se bojati, da će svi samo u njihovu crkvu poći. Toga radi kanonici bijahu odlučili, da će zabraniti i Kanisiju i braći njegovoj redovničkoj, te oni ne smiju dijeliti svetih sakramenata. U koliko je ta odluka razveselila protestante, u toliko je ona rastužila plemenitu dušu kardinala Truchsesa. On se snažno zauze za Kanisiju, stane braniti i njega i braću njegovu, Isusovce; no sve zaludu. Trebalо je, da je sám papa posreduje beveom izdanim 30. rujna 1564. Sv. Otac preporuči u tom pismu kanonicima, da idu u tome poslu složno s kardinalom Augsburškim, Truchsesom

„neka javno daju svjedočanstvo Kanisiju i drugovima njegovim, koliko oni narod ljube, i koliko su radi za nj poraditi; zato neka ih — koliko samo mogu — brane, neka im idu na ruku, s njima se podurajući i za njih posredujući.“ Toj izričnoj papinoj volji kanonici se smjerno podvrgnješe.

U Würzburgu pogjoše krvivojeri još dalje. Ljutiti s toga što je tamošnji kolegij Družbe Isusove puno tomu doprinio, te je katolička Crkva sve veći mah preotimala, a na uštrb protestantima; razglasile gadnu vijest, da je najsrđaniji borilac Rimskog Stolice Petar Kanisij, prešao u logor protestantski. Ma da je i bila posve nevjerojatna ova crna kleveta, opet se nešlo ljudi, osobito u prostoga puka, koji su joj povjerivali. Da bi tu gadnu klevetu Kanisij oprovrugavao, trebalo je da se na javnim ulicama ponovno pokaže u svojoj redovničkoj odjeći, i da tri puta sa propovjedaonice u stolnoj crkvi svećano izjavи, kako je to tek puka izmišljotina protestantska.

Dosele smo vidjeli, kako je bl. Kanisij manje više uvijek bio na putovanju apoštolskom. On je boravio u poglavitim gradovima Njemačke, Austrije i Bavarske; a pošao je više puta i u sami Rim. Kamo ga god zvala sveta poslušnost, gdje je god valjalo obraniti svetu vjeru: onamo bi on pošao, ma da mu je trebalo provaliti i najdulje putove. Pri koncu godine 1580. bi kraj tome putovanju. Kanton (okružje) Freiburški u Švicarskoj od sada će biti polje, što će ga revni Kanisić do smrti obragjivati. Tude će on probaviti zadnjih 17 godina dobi svoje; tude će i završiti zemno putovanje svoje.

Nekako na izmaku godine 1580. prispje Kanisij u Freiburg, da podigne ovđje kolegij. Dok se podizala zgrada, nije bio Kanisij nipošto besposlen. Po svome običaju on bi svake nedjelje i svakoga blagdana propovijedao u zbornoj crkvi Sv. Nikole. Jedan

je dan u tjednu odabrao, da djecu uči katekizam; drugi, da siromake i radnike podući; treći, da po-hodi uznike i bolesnike u bolnici. Djelujući ovako Kanisij sasvim si osvoji srca Freiburžana; a kad ga starješine njegove — na dva maha — htjedoše iz Freiburga drugamo premjestiti, bi u gradu toga radi prava buna. Sa sviju strana čulo se gdje govorahu, gragjani: »To je Svetac, koga je dobrí Bog nama dao. To je blago naše; ljudi nam ga lje ne će oteti.« Čuvši to starješine Kanisijeve, moradoše Blaženika ostaviti na miru u Freiburgu.

Koncem godine 1588. poče Kanisiju sile sve više i više malaksati; njegov inače krijeplki glas bivao sve slabiji. Kanisij ne može više da s propovjedaonicama prodiće. Sad će mu prijatelji svjetovati, neka pregleda i štampom izda svoje propovijedi, što ih je bio držao. I odista Blaženik izvadi iz njih ono, što mu se činilo najboljim, te naštampa na jeziku latinskom dva sveska propovijedi: u jednom su propovijedi o nedjeljnomy evangjelu tekom čitave godine, a u drugome su propovijedi za blagdane svetačke.

Zamoljen od duvná u Hallu (Tirolska) napisa dva bogoljubna djelca s naslovom: »Priručna knjižica za katolike« i »Vježbe bogoljubne«. Takogjer opisa za Švicarsku život poglavith zaštitnika one zemlje: svetoga Mavrićija i drugova mučenikā; svetoga Viktora, svetoga Fridolina, svete Ide itd.

U ovo je doba i mnogo dopisivao s biskupima, knezovima, s ljudima najznamenitijim, no više nego i s kim — sa braćom svojom iz Družbe Isusove. Pa u svima ovim listovima jednako je Kanisij apostol, koji potiče na rad za Boga i za svetu Crkvu; koji bodri one, što su duhom regbi već klonuli; koji neprestano zove u boj proti krivovjerstvu i bezboštvu. — Mimo listove, što ih je pisao, još je Kanisij morao da prima i sasluša one, koji su ga veoma često pohagjali; tā

bijaše on Švicarskoj i Njemačkoj kao jedan prorok. Gotovo svaki dan bi k njemu odasvud dolazili, da ga pitaju za savjet u stvarima teškim i zamašnim. A on bi opet svakoga bez razlike primao s najvećom ljubaznošću i saslušao s najvećom strpljivošću. Neki izvanredni dogagaji, zajamčeni od vjerodostojnih ljudi, umnožiše jošte pouzdanje u slugu Božjega, bl. Kanisiju. Mi ćemo da navedemo ovdje tek jedan takov čudesni dogagaj.

Neki plemić i vijećnik, Vilim Krumenstoll, vraćajući se na konju kući svojoj upade ujedno s konjem u duboku jamu. Koliko se i trudio, da bi se podigao ispod konja, pod kojim je ležao, nikako on ne može, da se uspravi. Zato već mislio, da mu je tude za cijelo poginuti, kad se od jednoć sjeti bl. Kanisija. Onda se stane moliti: »Poradi zasluga sluge tvoga Kanisija, molim te, Gospod'ne, daj me izbavi iz ove pogiblje. I gđe čuda! S mjesta on očuti, kako se uspravio i on i konj njegov, te se vidje već i na cesti, da nastavi put svoj. Nakon pet dana dogje, da vidi Kanisija. Ovaj ga prvi pozdravi, pa će mu ispričati sve, što mu se na putu zabilo. Vilim se zapanji videći, da Kanisij sve potanko znade za nesreću, koja mu se na putu dogodila, prem nije o tome nikome ni riječice kazivao. Onda uze hvaliti svome dobročinitelju za dobivenu milost, ali ovaj mu presiječe riječ veleći: »Dosta je; zahvalite dragome Bogu, što Vas je izbavio od smrti, a o meni nemojte ništa kazivati«.

Srce Isusovo uz Zambesi-rijeku u Africi.

Eijepih li već stvari pričao Glasnik o Srcu Isusovu u crnoj Africi; je l' de dragi čitatelji? No najljepše, što vam umije pričati, pričuvao sve do sada. Danas se radujte svi štovatelji Srca Isu-

sova! Veliko bo i rijetko slavlje slavilo Srce Isusovo godine 1892. u jurve poznatoj vam Boromi. Ne samo pokršteni Crnci, već i pogani, zahvalnim su srcem morali priznati i slaviti neizmjernu moć Božanskoga Srca!

Ali ne ču da vas dulje stavim na muke. Vidim, da ste već jako znatiželjni. Evo dakle lista samoga vjerovjesnika, a sada već pokojnoga Menyhártha, što ga pisao 15. travnja 1892. iz Borome uredniku mađarskog »Glasnika« Presvetog Srca Isusova.

Svrha je ovome listu, da Vam saopćim radostan dogajaj, u kojem se opet sjajno očitovalo, kako je milostivo i dobro Presveto Srce Spasiteljevo!

I. Suha godina.

Ove je godine velika suša bila na široko i daleko u nutarnjoj Africi. Trebalo bi po običaju, da bi sve od studenoga, kadno počima dažditi, padala silna kiša svaki treći ili četvrti dan, i tako sve do travnja. No ove je godine nastala suša već mjeseca siječnja, upravo u onaj mjesec gdje su inače najobilnije kiše. Mjeseca veljače pala je, istina, nekoliko puta velika kiša, ali zatim čitava dvadeset i četiri dana ma ni kapljice kiše; žarko afričko sunce nemilo ispijalo vlagu, te se sva zemlja raspucala. Usjevi velikim već dijelom posvema izgorjeli od suše; svi se bojali, da će skoro nastati golemi glad. (A znadu u Arici od glada izginuti i na tisuće bijednih Crnaca) Sudeći po Zambezi-rijeci, u kojoj bi voda sve to više padala, i po vijestima iz nutarnjih krajeva, morala ta strahohovita suša vladati makar trideset do šezdeset dana hoda sve naokolo.

Crnci zdvojno gledali u budućnost. Njihovi lažni proroci, uvijek kivni na nas, nijesu propustili ove lijepe prilike, već na sva usta trubili, da smo mi vjerovjesnici krivi ovoj golemoj suši. Vjerovjesnici bo,

tako opravdaju svoju potvoru, ne štuju duhova, što ih mi štujemo; s toga se ovi hoće da osvete. A na »svetom brdu« Marenga, gdje se ni jedno stablo ne bi smjelo oboriti, tamo oni ča grade kuće i kolibe!

2. Crnci se mole krivim bogovima.

Sad će ti tako zvani »moura«, što tobože znadu praviti kišu, iz petnih žila nastojati, ne bi li izveli svoju majstoriju, te što brže napravili kišu. Na više mjesta bilo u grmlju ili pod kakvim krošnjastim stablom tako zvano »mambo«. To bi za pravo značilo »kralj«. No kod njihovih suvijernih obreda označuje se riječju »mambo« sićušnja kolibica, što je prave od trstike, a unutra stave jedan ili dva čupa (lonca). Pošto je sva općina priugotovila crno pivo, onda »moura«, što će praviti kišu, sakupi svijet i vodi ih k onoj sićušnjoj kolibici. Neznabosći vjeruju, da u toj kolibici stanuje duh kojega umrloga silnoga kralja. Ako ovaj ushtije, bit će kiše. Neg treba ga za to lijepo moliti, i prikazati mu na dar piva i hrane. Mourin obredni bubanj ovu im dužnost silno dozivlje u pamet. Taj se bubanj zove »murumbui«. Vidio sam u našem kraju još dvanaest drugih vrsti bubnjeva, svaki ima drugi oblik, drugu svrhu i drugo ime. Ima li gdje carstvo bubnjeva, to mora da je u Africi. Sad će ti »moura« uz svakojake čudne kretnje — i obrede nešto piva izliti na tle, neka silni »mambo« (kraljev duh) isto tako izlijje kišu na suhu zemlju; zatim napuni čupove (lonce) u kolibici, nek se žedni kraljev duh napije do mile volje; a sada tek sami Crnci počnu piti. No uz to i drugi im je posao. Svijet se poredi oko mambo-eve kolibice u više okruga. Najbliži do kolibice je najmanji okrug; oko ovoga drugi je veći okrug, a treći još veći itd. A sada stanu igrati, i zove se to »mafue«. Ovaj ples nije baš zanimiv. Diz i nogu sad desnu sad lijevu

nagni tijelom sad amo sad tamo. Uz to bez prestanku udaraj rukama i viči, što ti grlo nosi. Hiljadu i hiljadu puta, a kroz čitave debele ure, drugo ne viči već samo ovo: »Gospodinel nogama te štujem, rukama ti pljeskam: daj kiše! Sunce sve suši, daj kiše!« Da to bolje razumiješ, moram ti kazati, kako Crnci iskazuju jedan drugomu svoje štovanje. Jedan je način, da noge taru o zemlju, slično kao kad hoćeš da čistiš čizme o travi; a drugi je način, da dlanove na pola zatvore i ovako njima muklo udaraju. Sve što dulje, sve to glasnije viču i pjevaju, sve to silnije igraju i plešu; osobito ako im obilno teče njihova »badua«, to jest crno pivo. Nestane li pako piva, iznemognu li od plesa, to se vrate kući. Slijedeći dan namah iz jutra opet se tamo sakupi svijet. Najprije pogledat će čupove u kolibici, je li ih ispio kraljev duh. Razumije se, da nijesu više sasvijem puni; za to se već u noćnoj tamni pobrinuo vrli naš »moure« ili koji zamjenik njegov. No glupa svjetina tvrdo vjeruje, da je noću došao kraljev duh, i okusio se crnoga piva. Što je preostalo u čupovima, to je njima ostavio. Opet dakle počnu piti, opet mu klo odjekuje bubanj, opet se stanu kretati u kolu.

Ovako nevoljni poganski Crnci štuju sotonu; jer da ovi »kraljevi duhovi« nijesu drugo do no zli duhovi, o tome nema sumnje. Pa nije u našem kraju niti najgore. Ima u nutarnjoj Africi plemena, što kod ovakovih obreda prikazuju svojim krivim bogovima ča i krvne ljudske žrtve!

Za ovogodišnje suše, »moure«, što prave kišu, prolazili su kroz sva sela od kraja do kraja, promučlim već grlom svegjer vičući i pjevajući. Čovjek bi mislio, da grdnom ovom vikom baš hoće oblake da prisile na kišu. Pomiclio sam na sv. proroka Iliju i na svećenike Balove, kad su ovi sličnom vikom htjeli da ponukaju svoje krive bogove, nek dadnu već je.

dan put kiše. Sjetio sam se porugljivih riječi svetoga Ilike, što ih dovikivao svećenicima Balovim: »Bolje vičite, jer je to Bog (kojemu vičete); no sada može biti da se s drugim razgovara, ili se kamo navratio, ili je oputovao, ili barem spava, pa će se probuditi.« (III. Kralj. 18, 27. sl.)

Naravno da »moure« nama nijesu dobri; jer, otkako su ovdje vjerovjesnici, njihov se ugled i utjecaj svakim danom u velike umanjuje.

3. Crnci se mole Srcu Isusova.

Više puta opomenusmo pogane, nek traže pomoći u pravoga Boga. Griješi običavaju izazvati kaznu Božju; najveći pak grijeh, jest — nevjera! Kad oni praznovjernim obredima hoće da prave kišu, to će Boga samo još bolje razjariti.

Napokon kosnu ih se ova opomena. Pogani dojgoše sami, te nas umoliše, e bismo držali ophod s s našim kršćanima, ne bi li Bog dao kiše; i oni sami da će se mnogobrojno priključiti ophodu.

S radošću se odazvasmo njihovoj molbi, te 9. ožujka poslije podne držasmo svečan ophod na čast Presvetomu Srcu Isusovu. Rijetka li i divna prizora: kršćanski ophod usrijed Afrike! Nutarinja je Afrika još uvijek pod vlašću sotone. Naša sveta vjera tek amo tamo ima kanoti nekakve tvrđave usrijed neprijateljske zemlje.

Ophodu na čelu nosio se sveti križ, po kojem svijetu dolazi spas. Za njim: nošahu naši kršćani sliku Božanskoga Srca Isusova, kojemu se na čast držao taj ophod. Desno i lijevo vijale se krasne zastave, što ih darovali dobročinitelji iz Europe. Oko tih svetih znakova bilo poredano osam dječaka u crvenoj haljinici s bijelom košuljom, a drugih osam sve u širokim bijelim haljinama. Tamo bijahu i časne sestre s djevojkama i kršćanskim ženama, a za njima u du-

gom nizu naši gojenci i sva školska mlađež. Oko misnika išli bi ostali kršćani, a pogani muževi i žene, priključiše se u velikim četama. Naši gojenci sada bi pjevali litanije Srca Isusova, sada bi molili Gospinu krunicu, sada se opet orile pjesme Blaženoj Gospici ili svetomu Josipu. O. Hiller pod veditim nebom ispjevao molitvu za kišu i blagoslovio usjeve. Na povratku čas bi pjevali: »Smiluj nam se, Gospode...« čas pjesmu Srcu Isusovu, čas druge molitve ili pjesme. Stigavši opet u kapelicu, izmoli o. Hiller molitve, što ih upravo za ovu priliku sastavio, i što su izražavale i štovanje i odanost poganskih Crnaca prema kršćanskom Bogu.

Pa je li nas uslišalo Srce Isusovo?

Tek što se svjetina razišla od kapelice, i gled već se s daleka čula mukla grmljavina, a Crnci veselo rukama pokazivali na sjevero-istočnu stranu neba, gdje se nebo crno naoblaci, i munje jedna za drugom sijevale! Ej vesela li pogleda! Ma hoće li ta žugjena kišica poškropiti i naš kraj? Tako kako ne bi, kad ga upravo za nas poslalo Srce Isusovo! Nijesu Crnci još ni dostigli svojih okolnih sela, kad li kiša s početka slaba, a onda jaka i obilna, nakvasila i napojila ispuklu suhu zemlju. O kako su djeca od radosti skakutala po kiši! U pet ure poslije podne počela kiša padati, i sve je padala do podne slijedećega dana. Zemlja se bijaše opet smekšala i napila blagoslova Božjega, sve lijepo umiveno, zrak čist i žega ublažena, cvijeće osvježilo, svaka se biljka okrijepila, a što je glavno: zlatni se usjevi spasili od suše!

Ne možemo se dosta zahvaliti Presvetomu Srcu Isusovu, što nas ovaj put tako očvidno pred svim svijetom uslišalo! Spasilo je naš kraj od ljuta glada, i silno je potreslo srcima bijednih poganskih Crnaca! Od ovoga se dogagjaja nadamo neizmjernome dobru, i s toga se uvijek s nova radujemo, koliko se god

puta sjetimo ove blagodati Srca Isusova. I doista blagoslov Srca Isusova nije nas ostavio na pô puta. Kad došlo vrijeme žetvi, a ono sve naokolo malne nikakve žetve, dok je u našemu kraju, što zahvaća kakvih dvjesta četvornih kilometara, žetva, ako ne obilna, a ono bar b la dovoljna. Sami se pogani dive ovoj očevidnoj razlici; a komu da ju pripišu, ako ne ophodu na čast Srcu Isusovu?

U našem kraju ne ćemo dakle od glada umrijeti. No u okolici bit će glad i nevolja ljuta. Nego će i to dobro doći našoj svetoj vjeri. Uvjert će se, kako je moćne pomoći u kršćanskog Boga. Moći ćemo i uz vrlo jestine novce otkupiti izglađnjele robeve i djecu, te ih naseliti u kršćanska sela. Samo nek dobijemo iz sretne Evrope, čim da ih isplatimo.

Već sam se u Evropi u svakoj neprilici običavao preporučiti Presvetomu Srcu Isusovu. I nikada se u nadi nijesam prevario! To isto sada činim i u Africi, u ovoj crnoj, nevoljnoj zemlji, Ah! ovdje drvo križa sto puta više u vis raste no u Vas; ovdje i hiljadu puta više trnja niče nego u miloj vašoj Bogom blagoslovljenoj domovini! ovdje mi svoj život svaki dan na kocku stavljamo. Evo zašto mi tako silno ovdje trebamo, da nas zakriljuje Srce Božansko! Pa u istinu moram da priznam, kako nam je Srce Isusovo već u mnogim teškim i preteškim brigama baš vanrednim načinom pomoglo. Toga radi evo me, gdje zahvalnim srcem javno se zahvaljujem Presvetome Srcu Isušovu za bezbrojna dobročinstva, što mi ih u Africi iskazalo!

Dopis.

Jedna uzorna revnica Presv. Srca Isusova.

Prvoga petka mjeseca ožujka ove godine preseli se u bolji svijet jedna Djakovačka djevojka, vrijedna veleč. g. uredniče, da joj naš »Glasnik« poštovano ime i izvan Djakova razglaši. Bilo je ljudi u Djakovu, koji su se čudom čudili, da je toliki svijet u subotu po podne pohrlio na sprovod jednoj M. F. Toliki je sprovod imala, da se je sveti obred na njezinu grobu već svršio, a da povorka ljudi još na grob ni prisjeća nije. Baš kao da je ko veliki i bogati umro! Pa i jest tako! Umrla je velika i bogata osoba — velika, što joj je Gospodin Isus tešku dasku od svog križa — sušicavu bolest — na mlada pleća naprtio, a ona za njim uzastopce padajući i dižući se uzdržala sve do Kalvarije; bogata, što je od Presv. Srca dobila ono nebesko blago i zlato — milost, da zaboravi na sebe, a da se žrtvuje za druge; sve iz čiste ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Otkako sam preklani preuzeo raznanje bratovštine Presv. Srca u Djakovu, imao sam kao njezin isповједник dosta i predosta zgode zaviriti u njezinu pobožnu dušu; pa njoj i još mnogim revnim članovima mnogu zahvalu dugujem, da nam se je prva i glavna bratovština u srcu biskupije od 2500 članova evo već — hvala Bogu — približila broju od 7000. To je lijepo, ali nije ovdje ništa neobično; jer si je Presv. Srce našlo i drugih pobožnih duša, koje svuda po Djakovu »Glasnik« našem otvaraju vrata i srca, privode nove članove, da se upišu, prednjače krasnim primjerom u čestom i pobožnom primanju sv. sakramenata i svakoj drugoj pobožnosti. Ne, tome se ne čudim; ama se čuditi moram, a sa mnom i svaki drugi, da se je kraj onako slaba zdravija toliko trudila za spas duša. Sirote i bolestne posjecivati —

to joj je bilo poslije svete pričesti najveće uživanje; pa nije prošla koja nedjelja, a da nije k meni u tom poslu došla. »Veleč. gospodine, eno tamo velika sirota, jako bolesna, a davno se isповједila nije. — Tamo je jedan bolesni starac; nagovarala sam ga na ispovijed već dugo, pa mi je sad rekao, da Vas pozovem, da će se ispovjetiti i primiti škapular. Žurite se, molim Vas. — Jeste li bili u onoj siromašnoj kući, o kojoj sam Vam već govorila« itd. To su poslije »Hvaljen Isus!« bili prvi njezini razgovori, pa bi ju često zatekao, gdje je pred mnom unaprvo otišla, da pripravi sve koliko je mogla za dostojni doček g. Isusa u oltarskom sakramantu. Velim, koliko je mogla — jer su to bile obično najbjednije kolibice, gdje se tuga i žalost razgovara. A koliko je vrijedna Samaritanka u službi i njegovanju nevoljnih i bolesnih satova sprovela, to će ostati tajna do sudnjega dana. Zajista to znači: razumjeti Srce Isusovo i biti žrtvom njegove ljubavi!

Dakako, kad je uz toliki napor tu najtežu ali i najljepšu službu Presv. Srca toli revno vršila, razumeje se samo sobom, da je tim manje i na one lakše zaboraviti mogla. Ali i tude je znala zaboraviti na samu sebe, pa će zato navesti samo jedno. Običajem nedjeljom i svetkom, pa i na prvi petak, i u opće, kad se nadam većemu broju članova za sv. ispovjed, otvoriti crkvu u 4 sata u jutro (u ljetu i prije); jer mnogi ne može kasnije, a katkada ni ja zbog svoje duhovničke službe u sjemeništu. Dogodila mi se jednom neprilika, da sam čineć ob noć službu sv. ure nešto jače pred zorou zaspao i — zakasnio. Kad tamo, eno Matilde pred crkvenim vratima, gdje preko tri četvrti sata čeka, računajući, da će svaki čas doći i crkvu otvoriti. Kao da se zaklela, da ona mora prva pozdraviti Gospodina!

I tu nikoje nevrijeme nije je moglo kod kuće zaustaviti. Posle sv. ispovijedi, pala bi na koljena pred kipom Presv. Srca, a od mukla kašlja odjekivala crkva. U jedno vrijeme bilo je to već jako očito, i znalo se je, da ne će dugo. Početkom ove godine otišla je u Osječku bolnicu, odakle se za pet nedjelja dakako još slabija kući vrati, da u Djakovu — rodnom si mjestu — smrt dočeka. Čim je došla, zaiska sv. popudbinu, koju primi velikom skrušenošću. Pjesjetio sam ju još kasnije, nagovarajući ju što više na svetu ustrpljivost. Osvanuo prvi petak, a Matilda bolesna ne može doći u svu zoru kao prije do Presv. Srca. Ništa zato; u zamjenu ide Presv. Srce sada k njoj, eno gospod. domaćeg župnika, gdje joj ga nosi u kuću. Tako ju je nadario Presv. Srce, što je prvi petak u mjesecu toliko posjećivala. I šta još više i šta još ljepše — istoga dana primilo ju milostivo k sebi! Danas joj je imendan, pa sam se je sjetio u sv. misi; nu nadam se, da ga ona slavi već u nebu. Ta ona je i dragu Gospu od Presv. Srca nježno štovala i prem bolna daleko joj hodočastila; pa se smijem nadati, da je i subotnu povlasticu sv. škapulara postigla, te već sutradan u subotu Pre-sveto Srce Isusovo u nebu ugledala. U njemu će i onako otpočinuti, te revnovati za spas duša još više nego ovdje. Pošto joj se na grobu još nije zazelenila trava, zato dok joj druge pobožne sestre grob okite — evo joj ovaj vijenac od mene — njoj na spomen, drugima za primjer — a sve u hvalu i slavu dobrog i predobrog Presv. Srca Isusova!

U Djakovu na sv. Matildu 1898.

I. P.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Bakar. Bijah bolesna već dvije godine, od vodene bolesti; svaki dan pogoršavala se je moja bolest, tako da već ni vještina izvršnog našeg lječnika nije mi više pomagala. U zdvojnosti moji okućani zavjetuju se devečnicom Presvetom Srcu Isusovu da me ono od smrti i bolesti sačuva. I zbilja; devečnicu započeš; meni sve bolje; a kad devečnicu svršavaju, ja se iz kreveta digoh i mogoh već idti k sv. misi. — Budi hvala i slava Božanskomu Srcu Isusovu, što me je izbavilo iz očite smrti! M. Š.

Sv. Juraj kraj Senja. Obolio sam naglo noći porogjenja Isusova g. 1895., i pomislio, da će umrijeti. Lječnik, koji me je pregledavao, reče, da mi je slabo stanje. Trpio sam razne nemoci u vrijeme od jedne godine i 4 mjeseca. Kušao sam raznih lijekova, no sve uzalud. Buduš evo već petu godinu dobivam „Glasnik Presv. Srca“, čitam razne zahvalnice na blagodatima primljenim od Bož. Srca. I u istinu, što sam molio, to sam i dobio; te sada evo hvala Božanskomu Srcu radim svoje dužnosti, utječući se Presvetom Srcu u svakoj nudi.

Osim ove milosti ne ču da ne spomenem neizmjerne milosti za vrijeme bolovanja, što mi je udijelio Božansko Sreća. Ah! Gdje je to pero, koje bi ispisalo, a ti bi, mili Glasniče, bio prepušten, da ti sve potanko ispričam; zato ču samo u kratko navesti, neka vide čitatelji koliko može Bož. Sreća. — Po zanatu sam postolar; naše je mjesto maleno, i zasluga mala. Sto sam priskrbio, to sam u kratko vrijeme i potrošio. Nemam nikoga, osim sebe i žene. Što sad? Što drugo, nego gledajući uptim očima u sliku Presv. Srca moljih, da mi Presv. Sreća pomogne. I gle čuda! Vrata se od sobe otvaraju; unutra stupaju dobrošćitelji: tko uovecem, tko hranom. A ja videći to zavapim: O Presveto Sreću! Toga ja ne zasluzujem, da ti sa mnom čuda praviš. Suze radošnice navriješe mi na oči. Onima, koji bi me posjećivali, javno bих govorio, da me Sreća Isusova hrani čudnovatim načinom, kao liju proroku, Šaljući mu po gavranu jelo,

Ali mimo to davalio mi je Presv. Sreća u bolesti mojoj i astrapljenje, što je za cijelo velika milost.

Za ve neka je hvala i slava Božanskemu Srcu Isusovom!

I. S.

Zagreb. Božanskemu Srcu Isusovu, presvetotomu Srcu Marijinu i svetomu Josipu, koji su upravo čudovitim načinom izmirili dvije mile mi osobe, što ih se kroz godine badava kušalo izmiriti — ovijem vječna slava i hvala! B. O.

Draga. P. B. 18godisnja djevojka opasno oboljela na očima tako, te je izgubila vid. Postana u bolnicu na liječenje, poslije 14 dana otpuštena je kao neizlijediva. Izgubiv svu nadu u ljudsko

umjeće, stavi ona sve svoje pouzdanje u liječnika nad svim liječnicima — u Boga. Sva obitelj činila devetnicu na čast Presv. Srca Isusova, Bl. Gospe na Trsatu, i sv. Lucije. Podjedno obeda, po uslišanju javno se zahvaliti u „Glasniku Presv. Srca“ i u „Ružičnjaku sv. Franje“. I gile! Za treće devetnice ona opet progledala, posve zdrava na očima. Ovijem vrši svoj zavjet, te se javno zahvaljuje,

O. R.

Sarajevo. Bijah u velikoj potrebi. Znajudi ja za predobro Sreću Isusovo njemu se utekoh čineći devetnicu; onda se isповједih, primih sv. pričest i dadow odslužiti jednu sv. misu. Presvetu Sreću Isusovo mene uslišalo; a za to neka mu je vječita hvala i slava!

I. P.

Dragoće. Stale redati po selu našem opasne bolesti, poimence grlica (difterita); do napokon ušulja se takova bolest i u našu mnogobrojnu obitelj. Najprije razboli se dječak A. od kakvih 15 godina; pa osim grlice još i od poganca (karbunovoga prista). Za njim se pooholi petogodišnja mu sestrica M., i to sa dvojake pomenute bolesti. I milome Bogu nek bude hvula — obojica ozdravise. Onda dogje red i na majku pomenute djece; na obrazu pojavi joj se užasni poganc. Da joj se pomože, bi prenesena u zemaljsku bolnicu u Arbanasima, pokraj Zadra; ali na falost ona podlegne bolesti. U večer onoga dana, kad bi sahranjena, svekar i gospodar obitelji, oboji i on od poganca; a sjutradan obnemože od grlice i u jedinicu šestogodišnja „, kćerka brata moga. Usrijed takove nevolje ja sam započeo sa obitelju devetnicu k Presvetomu Srcu Isusovu. Mi smo bili uslišani, jer gospodar ozdravi, a angjelko, Š. na zaštitnicu ove nadbiskupije, sv. Stočije m., preseli se u raj, gdje po rječima sv. Augustina „toliko ima kraljeva, koliko građana.“ Premda se zbila zadnja spomenuta nesreća u treći dan započete devetnice, opet mi u svjetlu svete vjere stvari promatrujući nastavimo i dovršimo devetnicu; suviše mi jošte dodasmo i trudnevinu u zahvalnost, te začkopismo tu bogoljubnost sa „Tebe Boga hvalimo“.

Zato, koga snagu nevolje i krizevi ovoga vijeka, on neka brzo i pouzdano se uteče k Božanskomu Srcu Isusovu; i okusit će kako on ne zarušta onih, koji mu se za pomoć mole. Za polućene milosti Budu hvala Božanskomu Srcu Isusovu! D. A. V.

Jošte zahvaljuju Presvetomu Srcu: Iz Zagreba: F. M. za osobitu pomoć u jednom vojničkom poslu. — Iz Požege: I. G. Za pomoć u naucima i drugim potrebama. — Iz Varaždina: F. K. Za povraćeno zdravlje u nogama. — Iz Zlatara: Za povraćenu slogu i ljubav u obitelji. — Iz Babinegrede: M. Št. Za povraćenu slogu i ljubav u obitelji. Pomoć u dvostrukojoj bolesti. — Iz Luke lijeve: P. A. Za pomoć u gospodarstvu. — Iz Sv. Ivana Žabno: I. St. Za pomoć u naucima. Iz Spljeta: A. M. Za pomoć u naucima.

Namjena molitava i dobrih djela u srpnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.).

Sveta crkva u Ekvadoru.

Nije tomu baš odveć davno, što su novine donele tužna vijest kako su buntovnici u jednom gradu Ekvadora (Amerika), imenom Riobamba, nepravedno i silovito nallili na jedan samostan, starješinu samostanskog okruglno smaknuli, druge redovnike zlostavili i ranili, te su se ovi samo nekim čudom sigurnoj smrti oteli; dapače bijesni vojnici ne poštediše niti iste crkve, već ju oskrvnile i svetogrdno pogrdiše presveti oltarski sakramenat.

Na žalost ove se novinarske vijesti obistinile. Premda valja priznati, da se nije posvuda u Ekvadoru ovako nečovječno postupalo; premda buntovnici dođepavši se vlade uvidješe, da im valja biti umjerenijim, ako su radi uzdržati sejpu kormila vladinom — opet se neda poreći, da je u Ekvadoru još e daleko ono zlatno doba, kada je veliki i Bogu mili Garcia Moreno Ekvadorsku republiku posvetio Presvetome Srcu Isusovu, i kada se narod Ekvadorski time ponosio, što se Ekvadorska republika zvala „Republika Presvetoga Srca“.

Slobodni zidari nezadovoljni time, što su smaknuli onoga slavnoga muža, Garcia Morenu, rade sud iz petnih žila, ne bi li uništili ovaj ideal države kršćanske, što ga bijaše Garcia stvorio pomoću velikog uma ūvoga, i još niše pomoću žive vjere svoje. Republiku Ekvadorsku bijaše našao Garcia Moreno svu razrovana od slobodnih zidara, koji ju mimo to još i oglobili i malne uništise; a ju-nak ovaj kršćanski na novo ju podiže gotovo do vrška religioznoga, mōralnoga, vojničkoga — da i financijalnoga.

No otkako nema više ovoga drugoga Jude Makabejca, slobodni zidari neumorno rade oko toga, kako će uništiti sve, što je dobro i lijepo Garcia Morenu bud stvorio bud na novo uskrisio. Ma da i jest „kruta sila“ donekle i pobjedila, opet onaj dobi narod, što si ga bio Garcia Moreno lijepo ugojio, snažno se opire, te bezbožnici ne mogu počiniti sve zlo, koje bi radi.

Zato se molimo u ovome mjesecu Presvetome Srcu za ovaj junački i mukotrpni narod, koji je za vrijeme bolje vladavine podao toliko lijepih dokaza žive vjere i srčanosti kršćanske. Molimo se Presvetomu Srcu, osobitome zaštitniku Ekvadora, neka milostivo prikraći vrijeme kušnje, i neka što prije dokaže, kako su istinite riječi, što ih je mučenik Garcia Moreno još umiruti rekao: „Bog ne umire! — *Dios no muere!*“

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 8   Kolovoz 1898.   God. VII.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novđ.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštoma šalje, 35 novđ.

Gospi Lourdskoj!

miluj se, Djevo Marijo!
Smiluj se, usliši naš glas!
Sva dobra nam isprosi, Majko,
Sa Sinom svojim pomiri nas.
Djevo Marjo, usliši naš glas!
O špiljo Lourdska, mjesto sveto,
Gdje Djeva čista nagje stan;
Molitva tebi uzdiže se
Iz srca našeg svaki dan.
Smiluj se, Djevo Marijo itd.

Na usnah tvojih pjesma krasna;
Ah! koju samo nebo zna,
Sa lica tvoga, Majko divna,
Nebeska sreća tamo sja.
Smiluj se itd.

Kraljica neba postala si
Rad uzvišenog zvanja tvog;

Skrušenim srcem prosimo te,
Da gr'jehe oprosti nam Bog.
Smiluj se itd.

Čuvaj vjeru u srcih naših,
Kad napasti joj zapr'jete; —
Obrani svetu Crkvu našu
Od paklenske zlobe klete.
Smiluj se itd.

U zadnjem času pomozi nam,
O Majko premilostiva!
Za milost Sinka tad zaprosi,
O Gospojo dobrostiva.
Smiluj se itd.

O špiljo Lourdska, slatko mjesto!
Gospa te je posvetila;
U duši našoj sveti život
Ti na v'jeke, probudila!

Smiluj se itd.

A. R—L.

Tko je danas gost?

i, koji to čitaš, ili si dijete, ili odrastao čovjek. Ako si dijete, je l' kako si se poveselilo, kad si čulo, da će bud u tvojoj kući biti gosti, ili da ćeš s tvojim roditeljima smjeti ići kojemu od rođaka ili znanaca; ako si odrastao, priznaj, da si se i ti poveselio, kada si znao, da ćeš se kod obilnog stola sastat sa milima i dragima. Al danas ne ču da govorim o takovoj gozbi; danas pomisljam na gozbu, što ju viši čovjek — duša naša žije; jer kad tijelu znamo ugoditi, zašto da ne priuštimo i duši koji obilniji zalogaj?

Tko je taj gostovnik, a tko gost?

Ja znam i jednog i drugog, a znaš ih i ti. Jedno je Spasitelj naš — njegovo presveto Srce, a drugo si ti; a može i obratno da bude. Evo kako. Ti se češće ispovijedaš, a i pričešćaš; Isus tad dolazi u tvoje srce; njegovo Srce u tvome je, i on je tvoj gost. Ali, kad nijesi tako sretan, te možeš primiti Isusa kao gosta, onda je on tako ljubezan, pa zove tebe, da ti dogješ u zamjenu u njegovo presveto Srce, da mu budeš ti gost. Ele vidiš, zašto ono gore ptam: tko je danas gost? To valja da dnevice upraviš na se, da se prema tomu, da li si ti Isusu ili on tebi gost, sjetiš svojih dužnosti.

A koje dužnosti imaš onda, kad je Isus tebi gost; a koje, kad si ti njemu?

Evo ih u kratko. Kad će Isus tebi, valja da mu pripraviš dostojan stan, valja da u pomoć zoveš blaženu Gospu, Angele i Svece, da ti oni budu na ruku pobuditi sve one kreposti, koje će puniti miomirisom stan tvoj. Vrata srca treba da budu širom otvorena,

vratarica neka ti bude vjera, ufanje neka gosta primi i uvede do kućevlasnice — ljubavi, koja će se zabaviti visokim gostom. Pa kad je već visoki gost u stanu tvom, gledaj da bude i stol obilno prost. Naravno, ako od svojih plodova izneseš na stol, bit će tad svega i svačega; pa i treba da bude, jer valja znati, da je to gost, koji i najlošiju hranu pretvara u najslasniju; okoristi se dakle tom prilikom. Iznesi redom sve slaboće svoje, pokaži ih Srcu Presvetom, a nek ih predstavi poniznost tvoja, moleći ga, da ih takne svemožnošću svojom i obrati u slagjan plod. Pa da bude samih plodova one vrsti, iznesi i slatke plodove, što si ih ubrao pomoću njegovom uz trud i muku svoju, nek se gost tvoj veseli uz obilan stol. Nadalje ne zaboravi na dragoga gosta — možda će doći služavka — briga i odazvat te iz zagrljaja svetog, zovuc te na dužnost — ti pogji, al se i opet i opet vrati, da vidiš, što ti radi miljenko tvoj; ako ne moreš, a ti barem odašalji uzdahe — svrati pogled — on i to čuje i vidi. Ovako i slično možeš zabaviti gosta svoga, a i crpsti obilnu duševnu korist.

A sad da se spremimo na put u goste Božanskome Srcu. Bože moj, kako li ćemo tamo unići!? Vidim eno već, gdje se plamen onog dragog Srca dijeli, kruna trnova rastavlja, a križ podiže, jer vidi ono našu bojazan pred vatrom, trnjem i teškim križem. Približimo se čedno i molimo ulaz. Eto vratarice, poniznost što se zove, širom rastvorila oba krila, a na pragu već čeka, da nas ljubazno primi mila krotost, a na prestolju sjajnom, koje jedva da vidiš, kako se bljeska, stoluje vlastnica kuće — ljubav presveta. Gle i mi smo već tuj. O Bože, šutjet bi trebalo, pa kušat i kušat samo, a ne kazivat, kako slatko je počivati tud.

Poljubac mira i pozdrava primio si već; je P

kako već drugim životom živiš, kako inako osjećaš, misliš i želiš? O Srce predrago, zar tako spasonosan pozdrav je tvoj? Da se usmjerim i razgledam malo u neizmjernom prostoru tom! Ah sretna mene uz obilje ovo. Ta gle blago nad blagom tu mi se nudi, za kojim da segnem, ni sam ne znam; blago to **ono**, što Boga samo dostojno jest.

Ah što da zaželim? Da l' onaj dragocjeni dar svete sjajne čistoće, il onaj ljubavi čiste il duboke poniznosti, da l' krotkosti ili revnosti, ona odurnost grijeha, pa revnost u radu, sabranost duha, pa darežljivost? Ah milosrđe sveto skoro te zaboravih i tebe dobro draga — a tko da vas sve uoči, tko da vas sve nabroji? Što od svega da zaprosim? Ta sve mi se nudi. Gle kako je ljubav ruke raskrilila, da sve ti to poda, što ćeš da zahvatiš? Promisli, što najvećma trebaš; ono odaberi danas, a drugi put opet ćeš šta drugo.

Kako ne smiješ da zaboraviš na to Presv. Srce, kad je tvojim gostom: tako ni sada ne zaboravi na tu sreću, da smiješ prebivati u njegovom Presv. Srcu. Nastoj sve poslove obaviti u zajednici s njim. Pa kad si dovršio službu Marte, tad budi opet i Marija, te mirno do nogu ljubimca tvoga, slušaj, na što te puti; — što ti hvali, a čemu prigovara. Naravno i ti smiješ progovarati, pače on rado sluša tepanje tvoje, razumije ga jako dobro i na svako će pitanje tvoje odgovoriti; samo, nemoj da prečuješ mu glas.

Ovako i slično budi zabavljen sa Presv. Srcem, pa kad u toj vježbi i smrt te satere, slatka će biti; jer ako je Isus tvojim gostom, kad ona dogje, tad si po njemu jak, i ne treba borbe da se plasiš. Ako li te snagje, dok u Presvetom boraviš Srcu, tad je ovo najljepša smrtna postelja tvoja. U ovoj ako umreš, umro si u zagrljaju budućega suca svoga, a tada blago si ga tebi! Ovu sreću želim i tebi i sebi od Božanskoga Srca, gostovnika i gosta našega.

Učenica Presv. Srca

Jedan pogled Gospo u nebu.

(Na Veliku Gospu).

Bilo je prije 25 godina u prosincu, a jedan klesar iz Kalksburga vozio se u Beč. Već odavno on bolovao, no sad ga još nesreća zadesila. On se zato vрати brže bolje na kolima kući, zovnu si svećenika, da se još ispovjedi i pričesti; pa se oprosti sa ženom i djecom, jer je čutio, da mu je kucnula zadnja ura. Nu dok mu je obitelj oko njegovog kreveta, eto iznenada se podigne te reče: »Ženo, ženo, vidiš li?« — »Šta?« »No, naša Gospa je tu, pa me zove! Jest, mila Gospo, ja ću doći! Padne, te izdahne. Bijaše za života vjeran štovatelj Majke Božje, i eto mu nagrade na smrtnoj postelji. Ja znam za taj događaj iz usta onoga svećenika, koji je svemu tomu svjedok bio; ime mu si valjda već čuo, jer je to čuveni P. Abel, D. I.

Može biti da misliš: da je i meni takova sreća na umoru! Budi i ti vjeran i pravi štovatelj Majke Božje, te ćeš jamačno imati tu sreću, da vidiš blaženu Gospu — ako ne prije smrti, to sigurno poslije smrti. Jer znaš, za čim Isus, Sin Marijin, čezne, pošto je uzašao na nebo? „Oče — tako reče (Iv. 17, 24) — ja hocu, da budu, gdje sam ja, i oni sa mnom, koje si mi dao, da vide slavu moju, što si mi dao“. Nu Srce Marijino je Srcu Isusovu posvema slično; s toga za istim čezne naša nebeska Majka Marija. Ta, to je jedan dio njezinog neizmjernog blaženstva, da ima svoju djecu, svoje vjerne štovatelje u rajsкоj slavi oko sebe.

Je li? ti vidiš rado sjajne procesije, i da ne stoji toliko novaca i vremena, ti bi rado pošao u Beč, da vidiš divotu i milotu onih krasnih svetkovina prigodom

carskog jubileja. Nu što će to jednom biti: glavom prisustvovati kod one vječne svetkovine, gdje se slavi blažena Gospa od mnogo milijarda Angiola i Svetaca na nebu? A ne samo prisustvovati, da gledaš, već da imaš i sam svoj dio u slavi, u sreći, u blaženosti nebeske kraljice; i ne samo za neko vrijeme, nego za sve vijeke vjekova.

A što moramo raditi, da nas jednom dopadne ova neizreciva sreća?

Reci mi, što mora onaj raditi, koji hoće u Beč, carskome jubileju? Zar ne, taj mora ići onom cestom ili željeznicom, što vodi u Beč; te si u džepu ponijeti puno novaca, jer će mu svašta trebati, ako ne će da pogine.

Nu gled j, isto tako moraš i ti raditi, ako hoćeš, da budeš jednom kod blažene Gospe u rajsкоj slavi. Moraš da ideš onim putem, koji tamo vodi; a taj je put — strah božji, koji te čuva od svakoga grijeha. Moraš još da poneseš u džepu i puno novaca; a to su dobra djela, a osobito i suho zlato pobožnosti Majci Božjoj.

Tako ćeš sretno dospijeti večnome jubileju u nebu. Tako će nam bez ikakve sumnje jednom doći onaj čas, gdje će nam se otvoriti vratanebeska, te ćemo vidjeti onu rajsку krasotu, što nije »ni oko ljudsko vidjelo, ni uho ljudsko čulo, ni srce ljudsko zaželjelo«, kako no veli sv. Pavao, — a blaženu Gospu na svom prijestolju, gdje nas k sebi dozivlje te nam veli: »Dogji već k meni, jer ja hoću da budeš sa mnom, te vidiš slavu moju, te otpočineš od svih muka i borba zemaljskog života kcd svoje nebeske Majke.«

Hajde, dragi štioče, vrijedno je, da se na zemlji još malo mučimo i borimo, i da štujemo blaženu Gospu!!

Porečunkula.

(2. kolovoza.)

alu crkvicu »Gospe Angjeoske« prozvanu »Porečunkula«*) u Umbrijskoj okolici pô sata od Asisa u Italiji, pokloniše svetomu Franji Asiskomu Benediktinci od »Gore Subazija«. Sv.

Franji bila ova crkvica najdraža, jer je znao po Božjem objavljenju, da Bl. Dj. Marija osobito voli to svetište. Tude napisa sv. Franjo prva pravila svoga Reda; tude je koljevka serafiske obitelji; glava i majka franjevačkoga Reda; tude bi se sv. Franjo najradije i najčešće Bogu molio; tude htjede Svetac i da umre.

Bilo prvih dana listopada god. 1221., a sv. Franjo popravivši crkvicu »Gospe Angjeoske«, nastani se tude iz velike pobožnosti, što je imao spram Majke Božje. Jedne noći vruće se molio Bogu u svojoj kolibici, neka bi se smilovao bijednim grješnicima. Tada će mu Angjeo, da ga Gospodin i Majka njezina s mnoštvom Angjelâ čekaju u crkvi. Svetac odmah ustade, te pun veselja u crkvicu unigje s najdubljim počitanjem. Opaziv Gospodina s mnoštvom Angjelâ pada na zemlju pred njega i slavnu Majku njegovu. Onda će Gospodin slugi svomu: »Išći, Franjo što hoćeš za spas ljudski; jerbo si ti dan svijetu kao svjetiljka i potpora Crkvi zemaljskoj.« Franjo ostade kao izvan sebe, a poslije se oporavi i reče: »Presveti

*) Porečunkula je latinska riječ i znači: mali dio.

Oče i svevišnji Gospodine! Ja, siromašni i nevoljni grješnik, molim ponižno dobrotu tvoju, da rodu ljudskome učiniš ovu milost: *dopusti svakomu, tko god dogje na ovo mjesto, i unigje u ovu crkvicu, oproštenje svih grijeha, što ih je svećeniku isporuđio i za koje je dobio pokoru.* Molim Bl. Mariju, tvoju majku i zagovornicu roda ljudskoga, da se udostoji uslišati, poduprijeti i ojačati molbu moju, i da se uteče za me kod dobrostivog Veličanstva tvoga. Kraljica Angjeoske usliša molbu Franjinu, te ovako poče moliti Sina svoga: »Previšnji i svemogući Bože! Ja ulažem svoj zavor kod Božanstva tvoga smjerno moleći, da se udostoji Veličanstvo tvoje uslišati molitvu brata Franje, vjernoga sluge tvoga. Na to Spasitelj milo progovori: »Franjo! Ti iščeš vrlo veliku stvar; ali si doštojan još većih milosti. Ja uslišajem tvoju ponižnu molbu; no treba da odes u Peruziju k namjesniku mome, papi Honoriju III., i da tražiš od njega, s moje strane, rečeno oproštenje.«

Sutradan ranom zorom diže se Franjo, uze sa sobom druga fra. Massea i ode s njim u Peruziju k namjesniku Kristovu. »Sveti Oče«, reče mu, »ima nekoliko vremena, kako sam popravio jednu crkvicu na čast Presv. Djevice, Majke Isusove. Molim Vašu Svetost, da obogati tu crkvicu oproštenjem bez prinosa. Papa na to odgovori, da se ne pristoji dopustiti slične milosti; jer tko hoće oproštenje, mora ga zaslužiti kakovim dobrim djelom. »Pa na koliko godina« — upitat će papa — »ti iščeš to oproštenje?« Sv. Franjo odvrati: »Sveti Oče, ja ne tražim godinu nego duše.«

— »Duše! što ti pod tim razumiješ? primjeti papa.

— »Ja željam, doda Svetac, »ako dopusti Vaša Svetost, da svatko dobije oproštenje svih grijeha i svake kazne na ovom i na drugom svijetu, tko god

se isповједи, pokaje za svoje grijehe i skrušena srca unigje u tu crkvu.

— »Ali to je velika i nečuvena stvar; Rimska Stolica ne običaje dopuštati sličnih oproštenja.«

— »Sveti Oče«, nastavi Franjo, »ja to ne ištem u svoje ime, već u ime Gospodina Isusa Krista koji me je k Vama poslao.«

Tada sluga Božji ispriča papi sve, što se zbilo: molitvu svoju, ukazanje Isusovo, uslišanje molitve svoje itd.

Papa sasluša pažljivo Franju; a kad ovaj svrši, onda će mu: »Kad je tako, ja ti dopuštam oproštenje koje tražiš. Neka bude u ime Gospodnje!«

Franjo ostavi papu, kad mu ovaj potvrdi oproštenje, što mu ga Isus bio dopustio, te krenu put Asisa. Na putu zovne on druga svoga, pa će mu: »Fra Massee, kažem ti od strane Božje, da je oproštenje, što mi ga dopustio papa, i na nebu primljeno.

* * *

Ali još nije bio određen *dan oproštenja*, i Franjo je pouzdano očekivao koje novo očitovanje. Moleći se jednoga dana u siječnju, u svojoj sobici pokraj crkvice Gospe Angjeoske, dogje mu gjavo i reče: Zašto hoćeš da umreš prije vremena? Zašto postupaš tako strogo s tijelom svojim? — Čuyši to Franjo odmah se svuče, pokraj sve onolike studeni, provuće se kroz gusti trnoviti plot, te se stade po trnju valjati govoreći: »Neizmjerno je za me bolje, biti dinikom muke Gospodina našega, nego slijediti laskave riječi neprijatelja moga.« Oblivši ga svega krv obasja ga i svjetlo nebesko, a bodljikavo trnje obrati se u nebodljikavi ružičnjak, pun bijelih i crvenih ruža. Dok je Franjo promatrao to čudo, opkolivši ga Angjeli i zaogrnuvši ga bijelom haljinom rekoše mu! »Dogji brzo k Spasitelju i sv. Majci njegovoj; eno te čekaju u crkvi.« Franjo se diže, te uzevši 12 bijelih i 12 cr-

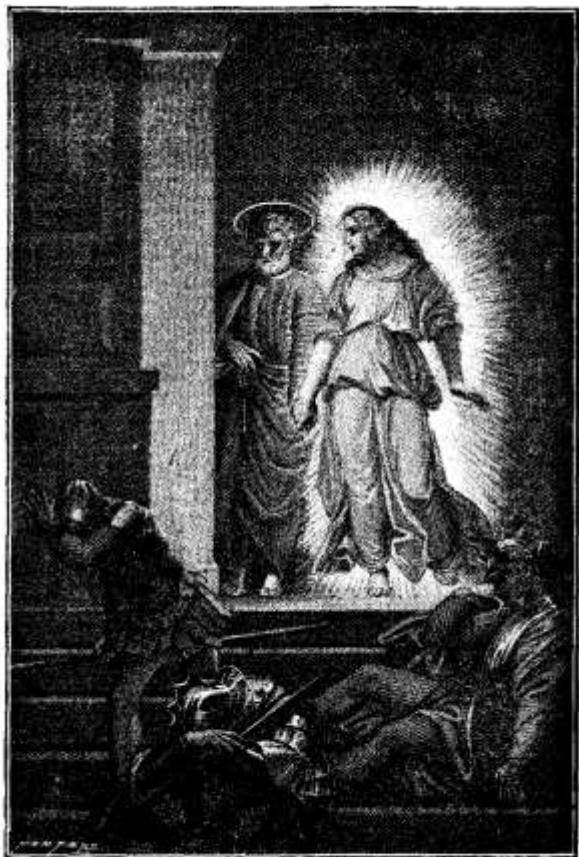
venih ruža krezu k svetištu. Kad unigje u crkvicu s dubokim počitanjem stavi ružice na oltar, i ugleda Isusa i Mariju i množinu Angjelâ. Sad se obrati Gospodin k Franji i reče mu: »Franjo! Zašto ne prikažeš toga dara Majci mojoj?« Svetac razumjevši, da se radi o dušama, što su se imale spasti po oproštenju te crkve, reče: »Presveti Oče i Gospodaru neba i zemlje! Dostoj se po svom velikom milosrgu odrediti dan, kad će joj moći prikazati te darove.« Tad izjavi Spasitelj: da će svaki, koji ispcvjegjen i skrušena srca pohodi Porciunkulu od večernje prvoga kolovoza do večernje slijedećega dana, zadobiti proštenje. Opet će Franjo: »Presveti Gospodine! Što treba činiti, da to ljudi saznaju i vjeruju?«

— »Franjo«, odvrati Isus, »sto će se učiniti po milosti mojoj; ali ipak otidi u Rim k namjesniku mojemu, i zamoli ga, da oglasi tu blagodat, kako mu se bolje svidi.«

— »Ali, kako će tvoj namjesnik vjerovati mojim riječima, koji sam jadni grješnik?«

— »Povedi sa sobom«, reče Isus, »nekoliko drugova, koji su čuli moje riječi; ovi neka budu svjedoci. A ponesi namjesniku mojemu te bijele i crvene ruže, što si ih ubrao u šumici u ovome mjesecu siječnju.« Na to uze Franjo tri bijele i tri crvene ruže na čast presv. Trojstva, i to na oči Veličanstva Božanskog i Majke njegove; a nakon toga Angjeli zapjevaše *Tebe Boga hralimo.*

Sutradan sluga Božji zovnu trojicu svojih drugova, i reče im: »Pripravite se, da idemo u Rim.« Podjedno im naredi, da nikomu ne kazuju njegova razgovora s Isusom. Netom stigoše u Rim, ravno se uputiše u Lateransku crkvu, gdje nagjoše papu Hororija. Franjo mu se približi s braćom svojom, i sve mu otkri, što prije rekli. Svjedočanstvo trojice drugova i šest ruža potvrdi njegove riječi. Po tom

Sv. Petar u tannjci.

će papa: »Vaša je pripovijest zaisto, čudnovata, te pokazuje djelo Božje, a ne ljudsko. Mi priznajemo istinitost svjedočanstva vašega; ali ćemo se ipak posavjetovati s kardinalima i upitati ih, što treba da činimo«. Zatim reče Franji, da dogje sutra. Slijedećega dana sluga Božji ode rano k papi i reče mu: »Vrijedni namjesniče Kristov! Učinite u ovoj stvari volju Kralja nebeskoga i Majke njegove, kojoj je posvećena Porciunkula«.

— »Brate, Franjo« odvrati papa, »govori pred svim kardinalima, i pokaži im volju Kralja nebeskoga i Majke njegove.«

— »Njegova je volja« primjeti Franjo, „da, tko god unigje u crkvu Gospe Angjeoske od večernje prvoga kolovoza do večernje slijedećega dana: dobije otpuštenje svih grijeha počinjenih od krštenja, ako se je srecem skrušenim poniznim pred svećenikom ispjovjedio i odrješenje primio.«

— »Franjo«, dodade papa, »ti tražiš veliku mislost; ali budući da je Kralj nebeski uslišao tvoju molitvu po utočištu Blažene Marije vazda Djevice, mi ćemo pisati biskupima u Asis, Peruziju, Fodij, Folinj, Spolet, Noceru i Gubij, da se prvoga kolovoza saberu u Porciunkuli, i da oglase vjernicima oproštenje koje tražиш.«

Primivši Franjo pismo papino, ode s braćom svojom k rečenim biskupima, i pokaže im nalog namjesnika Kristova. Ovi odlučiše, da će se odazvati pozivu. Sluga Božji sagradi poveliku propovjedaonicu, na koju se uspe s biskupima. Sila se paroda bila sabrala oke propovjedaonice. Tada Franjo zapita biskupe: »Koji će od vas da govori puku, i da mu navijesti oproštenje?« Oni dogovorivši se izmegju sebe odgovorile mu: »Brate, Franjo, po sadržaju papina pisma mi moramo slijediti volju tvoju.«

— »Ma da sam toga i nedostojan«, primjeti ponizni Franjo, »opet ću narodu koju progovoriti. Po

nalogu Kralja nebeskoga navijestit će oproštenje do biveno po zagovoru Majke njegove; a vi ćete me, po opredbi papinoj, poduprijeti dostojanstvom svojim, i proglašit ćete skupa sa mnom to oproštenje.“

Tada se Franjo diže i poče propovijedati tako umiljato i oduševljeno, da se riječ njegova svakoga dojmila. Pri kraju ovim rijećima proglaši oproštenje: »Ja vas sve želim poslati u raj. Navješćujem vam oproštenje, što sam ga dobio od pape. *Tkogod dogje u ovu crkvu slike Marije Angeoske, i unigje u nju od večernje prvoga kolovoza pa do večernje sljedećega dana, u danu ili u noći: dobit će, što se tiče kazne i krivice, otpuštenje svih grijeha počinjenih od krštenja, ako se je samo ispojedio i primio pokoru od svećenika.*“ Dodade još, da će se to oproštenje ponavljati svake godine „za uvijek.“

Tako je postao „*oprost Porciunkule*“, za koji bi bila — kako veli papa Benedikt XIV. velika drskost, kad bismo hijeli makar i posumnjati o istinitosti njegovoj. Mnogi su pape priznali i potvrdili taj oprost kao n. pr. Aleksander IV., Martin IV., Klement V., Ivan XXII., Benedikt XI., Siksto IV., Leon X., Pavao Pavao V., Urban VIII. i drugi. — Glasoviti propovjednik Bourdaloue smio je zato s propovjedaonice reći: »Ja mislim, da je od svih oprosta onaj *Gospa Angeoske* najsigurniji i najvjerojatniji.« —

* * *

Otkako je sv. Otar priznao i potvrdio »oprost Porciunkule«, svake bi godine 1. i 2. kolovoza na hlijade kršćanā hodočastilo k svetištu *Gospa Angeoske*, kad i kad znalo ih se tude sakupiti do 200.000 duša. Fra Barnaba Sienski, drug sv. Bernardinu Sienskog, govoreći o hodočasnicima, koji bi dolazili 2. kolovoza u Porciunkulu, ovako veli: Videći to bezbrojno mnoštvo naroda, ja sam sebe zapitah, da li ima u cijeloj Italiji toliko duša. Slično je još i dandanas.

— Koncem srpnja vrvi putevima svijet, što se pje, vajući i moleći kreće Porciunkuli. Kad stignu na prag glasovitoga hrama, u kojem se nalazi Porciunkula, onda hodočasnici s najvećim ushitom stanu klicati: *Živjela Marija!* (Evviva Maria!); padaju na zemlju, te ljube tlo crkvice, smatrajući se sretnim, što su stigli cilju svoga hodočašća. Tri zadnja dana pravljaju se na veliku svečanost. Kroz to vrijeme više od 40 isповједника imaju duhovnoga posla u isповјedaonici. Kad napokon 1. kolovoza zvono dade znak, da je došao sveti čas, vrata se crkvena otvore a vjernici kliknuv na novo „*Živjela Marija*“ navale unutra. Oni unilaze na jedna vrata, a izlaze na druga pozdravljajući žrtvenik. Taj ophod traje do sutra na večer. Nije moguće da se čovjek ne gane u srcu, videći to mnoštvo vjernika, što molitvom i pjesmom iskazuje ljubav Bogu i presvetoj Majci njegovoj.*

Isprva mogao se taj oprost dobiti jedino u samoj *Porciunkuli*; no da bi ga mogli postići i oni bogoljubnici, koji ne mogu hodočastiti u Porciunkulu, dali su tokom vremena sv. Oci pape glede toga razne pogodnosti. Papa Grgur XV. dopustio je 4. srpnja 1621. da se po svim crkvama svih triju Redova sv. Franje, i još po mnogim drugim crkvama i kapelicama cijelog svijeta može dobiti taj oprost. Potom je naredio za taj oprost mimo sv. isповјед takogjer i svetu pričest. Papa Inocenc XI. potvrdi godine 1687. ovu naredbu Gregura XV. dodavši, da se taj oprost može namijeniti i dušama u čistilištu; i podjedno naredi, da kod svakoga pohoda Porciunkule treba moliti i na nakantu svete Crkve.

Ujeti dakle, da se dobije oprost Porciunkule, jesu: 1) *sveta isповјед*; no ova se može obaviti i dan

*) Dovle po lijepoj knjižici, „*Porciunkula*.“ Napisao o. Barnaba Alsački, a s francuskoga preveo Arkangjeo Brković. Zagreb 1896. Tisk i naklada A. Scholza. Cijena 10 nđ., s poštrom 12 nđ.

prije Gospe Angjeoske. Koji idu svakoga tjedna na sv. ispjovjed, oni ne moraju za Porciunkulu jošte napose ispjovjedit se; jer ta sedmična ispjovjed dostaje za sve oproste, koji se u to doba mogu dobiti 2) sveta pričest; i ova se smije dan prije t. j. 1. kolovoza primiti. Koji se istom 2. kolovoza pričeste, ipak oni mogu već 1. kolovoza počevši od 2 sata poslije otpočeti s pohodom crkve te tako dobiti oproste. 3) *pohod crkve* i molitva na nakanu sv. Oca pape.

U samoj Porciunkuli (u Asisi-u) dostaje, da se s procesijom unigje na jedna vrata u crkvu, a na druga opet izagje; nadalje, da se za to vrijeme moli na nakanu sv. Oca pape, i pred velikim oltarom da se pokloni. Za sve pako druge crkve, u kojima se može dobiti taj oprost, propisano je, da se unigje u tu crkvu, i tude da se moli na nakanu sv. Oca.

Što ovome oprostu podaje neku osobitu regbi prednost pred drugim oprostima, jest to, što ga se može dobiti „*toties quoties*“; t. j. toliko puta preko dana koliko god se puta od prve večernje (2 sata poslije podne) 1. kolovoza do večeri 2. kolovoza pohodi dotična crkva u nakani, da bi se dobio oprost; i ako se pri tom pohodu crkve svaki put nešto moli na nakanu sv. Oca pape. Da se ovaj oprost više puta dobije preko dana, propisana je samo jedna sv. ispjovjed i jedna sv. pričest; no toliko puta mora se crkva pohoditi i u noj se pomoliti na nakanu sv. Oca, koliko puta se želi postići oprost. Zato se hoće, da se izagje iz crkve, pošto se jedan oprost zadobio; i opet iznova da se unigje u crkvu i tude iznova da se moli na nakanu sv. Oca pape, koliko god puta se želi dobiti oprost Porciunkule.

Najzad sv. Zbor za oproste odlukom od 22. veljače 1847 ovaj je oprost „*toties quoties*“ na novo odobrio, te izjavio, da nije potrebito primiti svetu pričest u crkvi; što pripada jednomu od tri Reda sv. Franje, pa tu je odluku svetoga Zbora Pio IX. odobrio 12. srpnja 1847.

Zahvalan gojenac.

UŽeljeznoj županiji Ugarske običavaju Niemci iz bećkoga »nahodišta« uzimati djecu, da si ju odgoje i posine. U selu K. čestita i vriedna žena nekoga poljodjelca doneše u kuću jedno nadodge, da ga odgoji. Dječaku bijaše ime Ivica. Dječak dobra srdca osobito je ljubio svoje hranitelje, i premda mu već bijaše 19 godina, nije se hotio od njih odieleti. Pomagao on njima u njihovom malom gospodarstvu, a kad ne bi bilo posla kod kuće, išao je radit za nadnicu; pak što je zasluzio, to je obično davao hraniteljem za uzdržavanje kuće.

Dogodilo se međutim, da je tu siromašnu obitelj pohodila različita, težka nesreća. Od dviju krvica jedna im poginula; žito njihovo uništila tuča, a mali posjed i onako bio pod teretom duga. Od kuda sada dača, kamati, odplata glavnice; a mora se i živjeti? Na čelu siromašnoga gospodara vidjeli se debeli oblaci brige; dan i noć razbijao si glavu: kako će izaći iz ove stiske i nevolje. Vidi on, ne imaju druge, nego prodati jedinu krvicu, što ju sâm odšuranio. Krvarilo mu od žalosti srce, ali druge pomoći ne ima.

»Ivo — reče uzdahnuvši žalostno jedne nedjelje u večer svomu gojencu poljodjelcu: — sutra u jutro gonit ćemo našu Rumenku na sajam. Ljuto me pričišu za porez i dug, — dulje je hraniti ne možemo.«

Čuvši to Ivica, smrklo mu se u duši, duboko se zamisli i za tim reče svomu hranitelju: Ne dragi otče! Pričekajmo još malo, ufajam se u dobrogoga Boga, mogli bi se naši poslovi i drugim načinom urediti... Ne prodavajmo kravice do drugoga sajma!

»Pa neka bude, moj sinko, — reče gospodar tužnim umirenjem, kad imadeš toliko usanje, neka bude po tvojoj želji.«

Drugi dan rano u jutro momak se svečano obukao — oprostio se sa svojimi hranitelji. Ode na put — ali kamo? Toga on ne reče nikomu.

»Samo budite mirni, dragi moji roditelji — reče i m opraštajuć se s njimi — sutra pod noć vratit će se kući. Sve ostalo izručimo Bogu.«

Momak krenuo prema varoši K., gdje su upravo sada sabirali dobrovoljce za vojsku Maksimilijana, nesretnoga Meksikanskoga cara. Došav na željeno mjesto odmah se prijavio sabirajućemu povjerenstvu; ovo ga odmah prime u dobrovoljce; bijaše naime zdrav i dobro izrastao dečko, ugovorivši s njime, da će na dan nastupa svoga u vojsku primiti u gotovu sto forinti.

Plemenitomu mladiću to je jedino trebalo. Vесelim srcem pohiti kući, tu je duboko uzbudjenim srcem zagrljio svoga hranitelja, pak mu govori: »Dragi otče moj, nemojte se više žalostiti; dobri nam je Bog pomogao; bit će novaca, da se sve daće podmire, a Rumenka naša da nam ostane.«

Kad ga hranitelji nisu razumjeli i u čudu pitali, neka im razjasni svoje rieči, on im stane priповедati ovako:

»Dragi, добри моји родитељи! Ја сам се уписао међу војнике. Давно сам чезнуо за тим сталишем, и овим svoјим činom izpunio sam želju srdca svoga. S druge strane vi ste, dragi roditelji, meni učinili toliko ljubavi, да би била од мене ružna nezahvalnost, kad се не би побринуо, да вам у težkom položaju pomognem. Ето Бог ми је показао put i način. Primitе rado od мене ову моју малу žrtvu, кадо знак моје vruće djetinje zahvalnosti. Meni ће то Бог наплатити, а мој Анжејо čuvan branit ће мене у dalekom svetu.«

Ovimi plemenitim riečmi ganuti hranitelji ne mogoše se dalje uzdržati od suza; zagrtle svoga gojenca, i usrdno ga prose, da odustane od svoje nake, neka ostane kod njih i da ne ide u daleki svjet, od kuda mogao bi se i nevratiti.

Ali badava, gojenac nije popustio. On njih tješi govoreći: Samo se smirite, dragi roditelji. Gospodin Bog i presv. Bogorodica, koji mi dadoše tu namisao branit će mene. Čvrsto se ufam u njih, da će se iz one daleke zemlje živ i zdrav povratiti u vaše milo družvo . . . Napokon ovim mojim činom bit će vam pomoženo u vašoj nevolji — i to je glavno. Za to nemojte me odvraćati od moje nakane. Bog će to sve blagosloviti, jer dobro želim.

Oh, kolika djeca mogla bi se naučiti od ovoga plemenitoga gojence zahvalnost i ljubav spremnu i na žrtvu prema svojim pravim dragim roditeljem!

Preveo J. Šafran.

— * * * —
I s k r i c a.

(Priposlano).

Ljubav Krista — ljubav svijeta, goleme li razlike! Tamo mir i pokoj, tu nemir i opet nemir.

Koji ljube Krista, u sreći i nesreći vedri su i veseli. A kakva je ljubav svijeta? U sreći raskalrena, u nesreći zdvaja.

Koliki milijuni pobožnih duša ljube Krista, i on ljubi njih; pa zar jedna drugoј zavide? Nipošto, svaka nastoji, da Božanskom Srcu njegovome privede još više duša, i u tom vezu zajedničke ljubavi sretne su i presretne. A ljubiš li koji stvor: neprestano se bojiš, da ga tko drugi više ne ljubi; da on drugomu komu ne nagnje više no tebi. Taj se strah proteže i na sklonost pram stvarima; i u znanost i umjetnost uvukao se ljubomor.

Tko se nastanio u Božanskom Srcu, ne treba se bojati, da će mu ono stan otkazati, osim ako se sam iseli svojom krivnjom. A ljubav stvorova, kako se brzo i često gubi, pa i bez vlastite krivnje!

Ljubav Boga, najsavršenijega, slobodna je, diže se poput orla u nebeske visine; a u ljubavi ispraznoga svijeta olovna su krila koja je pritežu u dubine zemaljske.

Sursum corda! Gore srca!

Vjesnik.

— **Davor.** (Slavonija). Prigodom svetih misija osnovano je ondje »Apoštolstvo molitve«, te se upisalo dosele 300 štovatelja Presv. Srca. A za sv. misija isповједило se i pričestilo 800 bogoljubnih duša. I vodila se procesija sa slikom Presv. Srca Isusova. Ko ju gledao, njemu se od miline srce rastapalo, videći kako staro i mlado, muško i žensko lica od nutarnjeg nekog milja rasvijetljena, ide što pred slikom Presv. Srca Isusova, što za njom u najuzornijem redu, te uz gruvanje topova pjeva pjesmu Presv. Srcu Isusovome. Najveće ipak ganuće pobudio je sastanak procesijā Davorčanā i Orubičanā. Kada se ove dvije procesije sastale pjevajući jedni i drugi, nastade neopisiva užbugjenost, tako te svima od ganuća navriješe suze niz lice. Onima, koji su to na svoje oči gledali, vazda će bez sumnje u živoj uspomeri ostati ti blaženi časovi.

— **Staro Petrovoselo.** (Slavonija). U filijalu Vrbovoj na dan zaštitnika crkve, sv. Gjurgja, svećano se blagoslovio kip Presv. Srca Isusova. Jedan očevidac, koji u većim gradovima viđio razne crkvene svečanosti, mora priznati, da tako lijepe i pobožne svečanosti i onakog oduševljenja među pobožnim pukom jošte nije vidio. Naroda navalilo iz svih obližnjih župa; a bilo bi ga kud i kamo više, da nije bilo kiše i blata. No opet se dragi Bog smilovao, te podijelio u toliko prilično vrijeme, da se

nakon blagoslova mogao kip Presvetoga Srca procesijom nositi kroz čitavo selo Vrbovu. O kako je tad bio blažen sav prisutan narod, kadno kip Presvetoga Srca memci sa trobojnicama iznesoše iz crkve. Topovi zatutnjiše, glazba zaori, djevojke — njih do 100 u bjelini sa trobojnicama zapjevaše, a iz srca svakoga pojedinoga vinu se pozdrav: »Hvaljeno budi Presveto Srce Isusovo!«

— **Vrbovsko.** Kad je u toj župi god. 1896. (16. V.) uvedeno »Apoštolsvo molitve«, upisalo se 600 članova; sad je to »bogoljubno djelo« lijepo napredovalo te ima preko 1200 članova, a »naknadnih sv. pričesti do 400. Ove se godine tude uvela i svibanjska pobožnost. Osobito je ganutljivo vidjeti, kako djevojčice dolaze u crkvu glasno moleći »Zlatnu Krunicu«.

— **Crnik.** Na Spasovo bio prije podne blagoslov zastave Božanskoga Srca, svećana sv. misa, propovijed i procesija.

— Na **Grobniku** poslije podne na Spasovo bile slične svečanosti u čast Presvetoga Srca; naime — blagoslov zastave Božanskoga Srca, propovijed i procesija.

— Za **djelo sv. Djetinstva** doprinesoše članovi god. **1897.** u svemu 2.709.151 for. 81 nvč. Sama je Francuska dala 1.667.066 for., Njemačka 313.660 for., Belgija 143.284 for., Italija 134.137 for., Sjeverna Amerika 82.843 for., Južna Amerika 74.684 for., Holandija 70.734 for., Velika Britanija 55.731 for., Španija 54.630 for., Švicarska 36.002 for., Austro-Ugarska 29.884 (Mimo to je u Austro-Ugarskoj prikupljeno za Afričke misije 54.055 for.).

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Gorica. Brat mi je bolovao na umu, te nije bilo čime bi mu se pomoglo; a trajalo to više mjeseca. Ja se sjetih Bož. Srca; puno sam molila na tu nakanu; činila više devetnica na čast Presv. Sreću, te obedala, da će se javno u Glasniku zahvaliti, bude li nam pomoženo. I gledal brat nam je posve ozdravio,

I ja sam sam i trpjela takove боли, te sam upravo mislila, da će od boli umrijeti. K tome mi oboli i majka. Opet se ja pouzdano utekh Presvetomu Sreću Isusovu, te bih uslišana.

M. St.

Mostar. Premilostivo Sreću Isusovo pomoglo mi, da dobijem dobro mjesto, i to tako dobro, kakova se niti ne nadah; jer prilike bijahu takove, da se ljudskoj pomoći ne mogoh nadati. Mnogo to i duševni nemir i tjeskova spopada me tako silno, da gotovo o svemu počeh dvojiti. Tad mi nis je inom pada na um, da držim devetnicu na čest Presvetomu Sreću Isusovu. I doista ja započeh s mjestu svom pohođenošću i vrudim pouzdanjem u svemožno Sreću Isusovo tu devetnicu; i prije nego li se svrši devetnica, dobili što željah; a i duševni mir opet mi se povrati. Još obedah, da će se budem li uslišana, ja u zahvalju za priuđene blagodati; što evo i prerado činim, ujedno moledi Presveto Sreću Isusovo, da mi i nadalje pomogni i vrudu želju, koja mi jošte na sreću leži, usliša — Slava, dika i čast budu na vjeke svemožnom Sreću Isusovu!

E. Z.

Serbin. Presveto Sreću Isusovo iskazalo mi je na čudnovat način nešto tako veliko, da sličnog prijungera ne znam. Ja bih mogla posvjedočiti, u kolikoj mjeri Presveto Sreću daje milosti, koje su stališu potrebite, — kako je to bl. Margareti obedalo! Čutim se nesrećna, što ne mogu dobiti svoje ljubavi tomu preslatkome Sreću iskazati, što ne mogu učiniti, da ga cijeli svijet ljubi! . . . .

—j— —nj—

Osjek. Na dan 24. III t. g. obavismo u predvečerje ja i žena mi sv. ispovijed sa željom, da slijedeđeg dana, na svetkovinu Gospe, primimo sv. pričest. Moja žena iste večeri u razgovoru očito pokazala, da nema onoga ustanja u ove svete sakramente ispovijedi i pričesti, što ga je svaki pravi kršćanin dužan imati. To me ne malo zabrinulo. Odlučih s toga, — prema bolestan jer kroz više dana trpjeh od nesnosne nuturnje želučne боли, — da činim pokoru za svoju kukavnu ženu. Puna ustanja u premilostivu Majku, koju na osobiti način štujem, legoh one noći na hladan pod, i tako prospavah. Pa gde! Drugi dan digoh se zdrav, i ne očutjeh nikakove nuturnje боли, koja me prije toliko mučila; a žena mi i ne znajući za to, puna zadovoljstva i vjerske radosti primila sv. pričest.

I. S.

Traenik. Zaboljela me lijeva nogu u gnjatu, te nijesam mogao kroz pô godine hodati. Lijećnici se izrazili, da mi nema lijeka; zato ja potražih domaćih lijekova ... a sve bi uzalud: posaci ne bijaše nikakva. U toj bolesti početkom ove godine ja se utekoh devetnicom Presvetome Sreću Isusovu, i sa nekoliko krunica svetoj Gospi, našoj pomoćnici. Upravo čuduvalo mi je bolest noge moje prošla; sada ne trpim više ni najmanje boli, to mogu ići kao potpun zdrav. — Neka je za to hvaljeno i slavljenio Presveto Srce Isusovo sada i u vjeće. Amen. M. L.

Berek. Majka mi obolje početkom korizme veoma opasno, te se bolest bila protezala, kroz cijelu korizmu; i to u tolikom stepenu da smo već svî nadu izgubili. Tad se ja na svu sredu sjetih, da ima još jedan lijek — u Sreću Isusova — ja otpočeh pouzdano devetnicu k Presv. Srcu, svrših ju na Veliki Četrrtak, i prikazah uskršnju sv. pričest u slavu Presv. Srcu; podjedno obedah, da cu to objelodaniti u Glasniku, ozdravi li mi bolesna majka. Već sedmi dan devetnice bi majci bolje, deveti ustade sa postelje, te je sad posve zdrava. — Zato neku je hvala i slava Presvetome Sreću Isusovu! S. B.

Zagreb. Izgublio sam neke stvari, a nije bilo nade, da ih ikada natrag dobiti. Toga radi zavjetovah se, da cu uz molitvu to objaviti u Glasniku; i vidi! za jedno pet dana dobjem ih. Za to neka je hvala Presvetome Srcu!

Mimo to srdačno zahvaljavjem Presvetome Srcu na izvanrednoj pomoći, koju mi je pružilo prigodom teških ispita. M. N. U.

Vinkovci. Zahvaljavjem Presvetome Srcu, što mi je ustisalo molitvu, te mi je milomu suprugu poslje teške bolesti podijelilo zdravje. M. P.

Sisak. Bolnjuci dulje vremena na opasnoj bolesti, koja se bez „operacije“ izlijediti ne mogase, i ne usajući se tako pogibeljndmu lječenju dodvri: pouzdala sam se u sv. Josipa i Presveto Srce Isusovo, te izmoliha devetnicu. Te gle, neustrašivo pristupim „operacioni nožu“, i sasma ozdravih. R. U.

Djakova. Kéerku mi je veoma bolio zub, te od strašne боли nije mogla nikako da spava. Ja se pouzdano utekoh Presv. Srcu, mojih „devetnicu“ na čast Presv. Srcu, i obječah, da cu to javiti u „Glasniku“, ako mi kéer ozdravi. I pouzdanje moje u Presv. Srce lijepo bilo nagragijeno. Zato neku je hvala i slava Presvetome Sreću Isusovu! — S. T.

Karlobag. U velikoj nuždi, da se očituje nevinost, utekla sam se devetdnevnom pobožnošću k vrelu svake milosti — Presv. Srcu Isusovu, i gle! prije nego sam svršila svoju pobožnost, nevinost je došla na vidjelo. Slava i čast svaka Presv. Srcu Isusovu — tomu tješitelju žalosnih. D. J.

Namjena molitava i dobrih djela u kolovozu.

(Blaogoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Pobožnost k Duhu Svetom.

Prošle godine sveti je Otac Leon XIII., okražnicom od 9. svibnja svim vjernicima toplo preporučio: neka bi oni osobitom bogoljubnoću štovali Duhu Svetoga. Da bismo poslušali ovaj glas vrhovnoga pastira i naučitelja u Crkvi, mi pozivljemo sve naše članove Apostolstva moli ve, da ovoga mjeseca promatralju ob ovome predmetu, što je i vele uvišen i vele plodan.

Dok je duša u milosti Božjoj, i Duh je Sveti u njoj osobitim načinom prisutan. Na nije to prisutnost sakramentalnu, kao što je Gospodin naš s presvetim tijelom svojim u nas prisutan iz svete pričesti. Ne, ali ako i manje osjećamo tu prisutnost Duhu Svetogu u duši našoj, zato ona opet dulje traje od sakramentalne prisutnosti Kristove; jer iza nekoliko časova, kako se promijene sakramentalne prilike, tako i Isus prestaje u nas biti stvarno (sakramentalno) prisutan. Duh Sveti pak jednako u nas stanuje, dokle god ga po smrtnom grijehu ne silimo, da nas ostavi.

Pa ovo naše sjedinjenje s Duhom Svetim nije tek sjetilno ili ča umišljeno; ono je više nego li je prisutnost Božja u svim stvorovima; ono je neki pravilan stan, i toga radi može se u istinu reći, da je duša, dok je u milosti Božjoj, pravi hram Duhu Svetoga.

Nego Duh Sveti nije još time zadovoljan, što u nas stanuje, već on u nas i djeluje milostima djelujućim, kojima nas nadahnjuje; i milostima, što su vlastito svakome sakramenta. Ovim nas milostima krijeći, da uzmognemo živjeti život odista kršćanski. Po tom u dušu našu ulijeva krpjepoti bogoslovne i čudoredne, te nam podaje osobite darove nutarne, što ih zovemo: darovi Duhu Svetogu. Napokon duši pravednika Duh Sveti daje i ono svjetlo svetosti, što ga sv. Crkva sa sv. Pavlom zove: *Plodovi Duhu Svetoga*.

Budimo s toga zahvalni trećoj osobi Presvetoga Trojstva za sva dobročinstva, kojima dušu našu obasiplje. Hvalimo ga i slavimo i zazivajmo, a nada sve čuvajmo svagda sreće svoje, da bude stan čist i donekle dostojan Duhu Svetoga.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 9.

Rujan 1898.

God. VII

Islazi svaki mjesec jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, ko imaju
u kući donostili postom Italje, 38 novč.

Žedan sam ljubavi.

ušo kršćanska, dogji ovamo;
stani časak, i poslušaj jecaj
Srca mog: »Žedan sam ljubavi!... žedan sam ljubavi,
ali ljubljen nijesam; žedan sam ljubavi, a od mnogih ne primam,
van uvrede i prezir. Ah! ima ljubavi za svakog, osim za
mene!... Duše otkupljene krv
lju mojom, zašto sa mnom tako
postupate? Što sam mogao više
učiniti, premda svemguć, da
budem od vas ljubljen? Što
biste znali zatražiti od Srca, koje
u plamenu izgara?... Krv moju? Prolih ju već za
vas... Život moj? Žrtvovao sam ga za vas... Tijelo
moje? Pretvorio sam ga u hranu za vas, i poslije
dajući vam svega sebe, dao sam vam istu svoju

Majku Mariju!... Nadah se, poslije svega toga, vašoj zahvalnosti, vašoj vjernosti, vašoj ljubavi, priznaju, iskrenosti, postojanosti, podanosti!... Gorka obmana za Srce moje! Vidiš, dušo kršćanska, sve obratno. Uvrede proti meni ponavljaju se svakog dana bez broja; poruge umnažaju se preko mjere, bez obzira! Dan na dan ponavlja mi se žuč, ocat, ruganje, ismjeđivanje, trnova kruna, bičevi, čavli, isti križ!... Sotonskom mržnjom radi se, da me prognaju iz obitelji, iz društva; ima takogjer svetogrdnih, bezbožnih ruku, koje bi htjele skinuti s glave moje odsjev Božanstva!...

Dušo kršćanska, čuj der moj klik: »Žedan sam ljubavi!... De, nadoknadi barem ti hladnost drugih; podvostrući svoju ljubav pram meni u naknadu za tuge uvrede.

Dušo kršćanska! Žedan sam ljubavi!... Digni kad i kad misao do žalosnog Srca moga, i upravi mu jednu riječ, ..., riječ ljubavi!

Dušo kršćanska! Žedan sam ljubavi!... Deder ne zaboravi me, i dogji me pohodit na podnožju tabernakula, gdje boravim duge, duge ure zapušten, zaboravljen od sviju, a gdje... gdje čeznem za ljubavlju.

Dušo kršćanska! Posluhni taj glas, glas zaručnika tvoga: žedan sam ljubavi!... Oh kako će ti zahvaliti biti, ako megju svojim prijateljima ili pretpostavljenima nagješ, koji će me ljubiti. Sklopi s njima sveti savez; neka bude savez priateljā Srca moga, a ja će izliti nad sve vas najobilniji blagoslov.

*

Odgovor duše kršćanske Presv. Srcu Isusovu.

»O klanjanja vrijedno Srce Isusovo, najnježnije, najdražesnije, najveledušnije od sviju srdaca; poniknuta on najživlje zahvalnosti i videći tvoja dobro-

činstva, ja ti se bezuvjetno i za uvijek posvećujem. Ja će se trsiti, koliko samo mogu, da proširim štovanje twoje, da ti predobijem, ako bi bilo moguće, sva srca Za danas primi moje srce, o Isuse; ili bolje, uzmi ga sam, preobrazi ga, očisti ga, da bude tebe dostojno; daj da bude ponizno, milo, strpljivo, vjerno i darežljivo kano twoje; uspali ga vatrom svete ljubavi twoje. Sakrij ga u dubine Srca tvoga zajedno s onim srcima, koja te ljube, koja su posvećeza tebi; i ne daj, da ga ikad uzmem, zatražim natrag! Ah! tisuć puta prije umrijeti, nego razalostiti nježno Srce twoje!

Jest, Srce Isusa moga! uvijek te ljubit, uvijek ti služit, uvijek biti i ostati twoja: to je svesrdna želja moja u životu, u smrti, i u vječnosti. Tako neka bude!

Službenica Presv. Srca Isusova.

Najbolji liječnik.

»Vjera twoja ti je pomogla.« (Mat. 9, 29.)

Talijanske novine: »L'amico dei giovanetti« javiše prije nekoliko godina o velikom čudu, što se na Tijelovo, one godine dogodilo u talijanskom građiću imenom: Marostica.

Lina Chemello, trinaestgodišnja kćerka otmetnije obitelji, oboli veoma teško, te se već pet mjeseci nije mogla ma ni za čas uzdržati na nogama. Vršni bi je liječnici često pohagjali, te oko nje nastojali svom pomnjom; nu sve zaludu: oni ne moguće zlu doskočiti. Ali uz ove nijesu zaboravili ni na najboljega liječnika, Božanskoga Spasitelja. Njemu se neprestano moljahu, ne bi li njegovo milostivo Srce ganuli, te on rekao mladoj bolesnici: »Kćerko ustaj!« — No pomoći ni od kud! Zemlja tvrda, a nebo visoko!

Osvanu Tijelovo. U jutru približiv se majka postelji bolesnice reći će joj kćerka žalosnim glasom: »Majko, sve gore, sve ide na gore!« Još malo i sve-

„Gospodine, pomagaj!

čani će tijelovski ophod proći mimo njihove kuće. Djevojčica poželi te umoli, da je namjeste kod prozora, otkle će vidjeti ophod, te se pokloniti dragomu Spasitelju.

Eto ga već pred kućom. »Gospodine!« uzdahne sirotica, »daj da prohodim pa ču ja za tobom u crkvu!« — I već očuti, gdje joj se nov život razljeva po svim žilama, a neobično veselje napuniće joj srce. Odlučno skoči na noge. Svi se prepanu misleći: sad će upasti, te brže dothrće, da ju uzdrže; nu ona sve veselo kliče: »Ja hodam, ja hodam!« — Bez ikakve poteškoće silazi niz stube i hoće, da se opiodu namah priključi; ali ju već saokupili presretni roditelji, strina i braća, te ju kroz suze radosnice grle i ljube; prevelika im bijaše radost videći ju zdravu, a da bi je odmah otpustili. Malo poslije uputi se u crkvu; silno ju mnoštvo naroda cijelim putem pratilo; svak je htio vidjeti, svak slušati veliko čudo iz samih njezinih ustiju. Istinitosti čuda nije se ništa dalo prigoriti.

Kad dogju u crkvu, a ona veoma sabrano sluša sv. misu, te se sa svim prisutnima nebeskome liječniku zahvali na nenadanoj milosti; po tom se predstavi arcigjakonu te se povrati kući; oči joj blištaju od neiskazane radosti; bolesti više ni traga.

O kako je lijepo nagradio Spasitelj sa sakramentalnoga svoga prijestolja ovu živu vjeru u prisutnost svoju i u ljubav Srca svojega!

Čuvaj bijeli ovratnik!

URouen-u (Francuska) bio u jednom odgojištu neki dječak iz veoma dobre kuće. Bio on veoma darovit, marljiv, prvi u razredu svome. No nada sve on se odlikovao regbi angloškom čistoćom, pa toga radi i sve ga voljelo. Još on ne bijaše primio prve svete pričesti. Ne da se opisati ona nutarnja radost, u kojoj je plivala duša

ovoga presretnoga djeteta, kada on prvi put u nevinu svoje srce primi Spasitelja svoga. A bio je običaj u tome zavodu, da bi svi prvo-pričesnici dobre svoje odluke tom zgodom napisali na jedan papirić, pa ga predali upravitelju toga zavoda. Naš će mališ napisati tek jednu odluku: »Ja obećajem, da ču bijeli ovratnik, što ga nosim idući prvi put na svetu pričest, tako dugo zadržati, dokle god ne upadnem u teški grijeh.«

Čudna se činila ta odluka upravitelju zavoda; te zato niti ne dopusti, da ju njegov gojenac izvede, dokle god majka toga djeteta na to ne privoli. Kada ova dogje u zavod, da si vidi dijete, onda će ju sin lijepo i usrdno za to moliti; pa mu ona to napokon i dopusti. Sad je naše gjače nosilo bijeli ovratnik kojih 14 dana. To udarilo u oči drugovima njegovim te ga uzeše toga radi i nješto dražiti. Jednom će mu njegov najbolji prijatelj: »Ali što to vavijek nosiš bijeli ovratnik, što si ga imao, kad si se prvi put pričestio? Samo ti se svi u zavodu smiju. »Sad će on svome prijatelju kazati pravi uzrok, a već sutradan svi su za to znali. No i nije se više u njega diralo; dapače svi bi nekim počitanjem posmatrali taj bijeli ovratnik.

Iza toga progje mnogo i mnogo godinica, te nadogje za Francusku rat s Njemačkom. I naš gojenac već bio dorastao; uzeli ga u vojnike. U siječnju 1871. trebalo je, da se blizu Mons-a otme neprijatelju veoma zgodno mjesto. U ljutome kreševu ostade 300 vojnika kao pobjednici, a 200 bi što ranjeno što ubijeno. I vojnički kapelan dogje na bojište, da potraži ranjenike, i da im pruži zadnju pomoć svećeniku. On naigje na jednoga, što je bio na smrt ranjen. Htjede da ga ispovjedi, »Ne, velečasni! odvrati ranjenik, »meni nije potrebna sveta ispovjed; zašto sam se prije tri dana lijepo ispovijedio, pa si nijesam nimalo

svijestan, da bi štogod bio sagriješio. Nego položite me, molim, na malo slame, i podajte mi svetu pričest kano popudbinu, i pomažite me svetim uljem. Po tom bih Vas jošte za jednu stvar zamolio. Vidite, evo je u mene bijeli ovratnik. Iza moje smrti pošaljite ga, molim, majci mojoj, i pišite joj, da sam ga nosio sve do smrti; a da ga nijesam nikada čime drugim okljao, do li krvlju svojom, što ju sada prolih — za milu domovinu.«

Pisma mladomu prijatelju.

Drugo pismo.

Dragi moj Ivane!

Spasitelj na križu, preblažena Gospa pod križem — divne li slike! Tu vidiš, mili moj Ivane, ubličenu poniznost; slika poniznosti stupa ti živa pred oči. Gospodin Isus, Sin Božji, sâm Bog visi na križu između neba i zemlje, kano da mu nema mjesta ni na nebu ni na zemlji: na nebu ne, jer je dragi naš Spasitelj ostavio nebo, da nas grješnike privede u nebo; na zemlji ne, jer ga nezahvalni narod židovski zabaci, vičući: »Cruciſige eum — propni ga!« (Mark. 15.) Spasitelj prima u svojoj poniznosti i tu najnepravedniju odsudu; on se ponizi pred Ocem svojim, te se dade pribiti na sramotni križ, Ivane moj! Vidiš li, šta radi tvoj Spasitelj? Shvaćaš li sada preponizno mišljenje Presvetoga Srca Isusova? Kako li je pa mora da je poniznost, kad ju sam Bog tako cijeni; kad ju — kako znadeš iz prvog mog lista — Presveto Srce Isusovo stavlja na prvo mjesto! Mlađi srca plemenita gledajući Boga svoga na križu ne može, a da ne zaželi povesti se za njim, povesti se za Bogom — čovjekom, povesti se za svojim idealom.

»A kod križa Isusova stajaše mati njegova.« (Iv. 19.) Ivane! Marija, majka Isusova i majka naša, stoji kod križa onoga, koji bi odsugjen na smrt, kao najveći zločinac. Narod vidi čovjeka na križu, a ženu kod križa, pa se pita: tko je ova žena? To je mati onoga, što je hulio na Boga gradeći se Sinom Božjim; to je mati onoga, koji je sam buntovnik — bunio narod! Ah! koja li majka čuje rado, gdje se zlo govori o njezinu sinu, pa makar to sin i zaslužio? Nu eto Marije! Ona stoji kod križa; ne stidi se; ona se dapače veseli tomu poniženju. Njezin najneviniji i najsvetiji Sin trpi za nas u najvećem poniženju; svojom poniznošću hoće da skrši našu oholost Preblazena Gospa iza Isusa najsvetija osoba, stoji uz poniženu Sina sama toliko ponižena! Vidiš li, Ivane, kako lijepa mora da je poniznost, koju i majka sviju nas, presveta Bogorodica, toliko cijeni i voli!

Isus je glava čovječanstvu, Marija srce. Kakova glava, kakovo srce: takova treba da su i ostala uda. Svaki pravi kršćanin mora gledati, da se sve to više približi majci svojoj nastojeći, da se u svim krjepostima što više usavrši. Ta sveta treba da budu djeca svete majke! Početak pako svetosti jest poniznost.

Što vidimo kod dragoga Spasitelja, što opažamo kod presvete Majke njegove; to vidimo i kod svih ostalih Svetaca. Poniznost im bijaše prva krjepost; na temelju poniznosti sagradiše svi ugodnici Božji svoju divnu duhovnu zgradu. Što veli sv. Ivan Krstitelj? »Nijesam dostojan odriješiti remena na obuci njegovoje.« (Mark. 1.) Veliki apoštoli i naučitelj naroda, sv. Pavao piše: »Nijesam dostojan svati se apostolom.« (I. Kor. 15), a prvak apoštola, sv. Petar, govoraše: »Izgji od mene, ja sam čovjek grješan.« (Luk. 5.) Nebrojne primjere, mili moj, mogao bih ti jošte navesti. Ali čemu, kad možemo ustvrditi, da nema Sveca, koji ne bi bio na neki osobiti način ponizan. U

poniznosti odlikovahu se svi Sveci! Bez poniznosti nema svetosti; a što je tko ponizniji, to je i svetiji. Nu sjeti moramo da budemo svi, dragi moj Ivane; ti i ja i mi svi moramo težiti za poniznošću.

Pa — hvala Bogu — mi i težimo za svetošću. Stjući Presveto Srce Isusovo težimo za svetošću; kojim uspjehom, to znade dragi Bog. Ali ipak možemo i mi ponešto naslučivati, u koliko nam je osnovu naša prošla za rukom. Gledaj, Ivane, da li ima u tebe žive vjere, da li velikoga pouzdanja u Boga; da li srce tvoje plamti poput Presvetoga Srca Isusova u čistoj i neokaljanoj ljubavi Božjoj! Plamtjeti mora srce naše, da plamtjeti i gorjeti: plameni ljubavi moraju opkoljivati srca naša, kao što opkoljuju Presveto Srce Isusovo! Pazi dalje, prijatelju, kako je sa bratskom ljubavlju, kako sa ustrpljivošću? Je li rado podnosiš poteškoće i neprilike, koje ti možda zadavaju bližnji, s kojima moraš općiti? Stoji li u srcu tvom križ, kao što stoji u Presvetom Srcu Spasitelja tvoga? Ljubiš li taj križ, kao što ga je ljubio Isus? Kako je sa svetom čistoćom, kako sa poslušnošću? Slušaš li rado, brzo i veselo? Šta je sa molitvom? Moliš li se dragomu Bognu srdačno i iskreno, a ne možda zato, što moraš, jer te poglavari vide? Ugji u srce svoje, te promotri život u njemu; onda si odgovori na sva pitanja — iskreno, i nemoj sama sebe varati. Nagješ li, da je sve u redu; budi veseo, i hvali Boga na toj velikoj milosti! Ali nagješ li, da jedno ili drugo nije baš u najboljem redu; opet nemoj za to očajati. Počni sada, počni odmah, netom primiš moj list; počni trebiti sve mane; čupaj iz srca svog svaki kukolj, pa usadi u nj cvjetove lijepih krjeposti. Goji pak u prvom redu prelijepi cvijet svete poniznosti. Bez ovoga bo cvijeta ne će uspjevati nijedan drugi cvijet; bez poniznosti nema drugih krjeposti, a bez krjeposti nema svetosti. Po-

niznost najljepša je krjepost, To vidimo iz života Gospodina našega Isusa Krista i preblažene njegove Majke; to nam dokazuje život svih ugodnika Božjih.

Da, Ivane moj, lijepa je poniznost, veoma lijepa.
Da si mi zdravo!

Tvoj

Franjo.

— ■ ■ ■ —

Iz života jednoga vjerovjesnika u Zambeziju.

Koji ti to piše, dragi štioče, bio je tako sretan, te je mogao dulje vremena pouzdano općiti s jednim svećenikom, koji je bio velik sluga Božji. Sad je već umro onom blaženom smrti, za kojom je čeznuo: umro je kao misionar među Crncima u Africi. Bio to Ivan Temming, mlađi svećenik Družbe Isusove. Mogao bih o njemu pričati svašta, što bi lijepo i zanimivo bilo; no ja ću da govorim tek o tome, kako je on u velike štovao Presveto Srce Isusovo i svetoga Josipa; a po tom, što 'se toga radi u životu njegovu čudesno regbi dogodilo.

Onoga dana, kada mu stiže dozvola od starještine njegova, da smije poći kao misionar u Afriku, na rijeku Zambesi, on je od radosti sve klicao veleći: »Ja sam dobio već puno listova, što su me razveselili; no kao što ovaj sada, jošte mi ne dopade ruku«.

Može biti da ćeš pomisliti sam u sebi: kako je to moguće? Kako može čovjek klicati od radosti, dobivši vijest da mu je sada ostaviti domovinu, rodbinu, prijatelje i sve, što mu je milo i drago bilo; te poći u daleke, nepoznate krajeve k najnevoljnijim ljudima na svijetu: k Crncima u pustoj Africi. Tude

on ne će više čuti slatkoga glasa materinjega jezika ; tude ga čeka rana smrt u grozničavom zraku one vruće, nezdrave zemlje uz Zambesi rijeku. Kako će se tada čovjek radovati ? — Dragoviću moj ! Dakako da to i tome slično ne će baš puno razveseliti čovjeka, koji nada sve goji samo tijelo svoje, i čuva nada sve zdravlje svoje ; no čovjeka, koji za višim teži ; koji tek za tim ide, da carstvo Božje na zemlji promakne ; da učini te i neznabozci upoznaju i uzljube pravoga Boga, dragoga Spasitelja, njegovo Božansko Srce : takova će, velim, čovjeka ljubav Pre-svetoga Srca oduševiti i za najveće žrtve.

Pa takov je organ ljubavi plamlio i u duši Temmingevoj. Svi njegovi govorovi, svi njegovi listovi bili su kao neki odsjev ove žarke ljubavi. Od prvoga dana, kad je oputovao u Afriku, gledom na svoje buduće djelovanje svemu se on nadao od Srca Isusova ; a to pouzdanje ni u najtežim događajima nikad ga nije prevarilo. Tako je primjerice za njega velika bila teškoća, da nauči jezlk crnački. Kada kod nas jedno gjače na gimnaziji počne da uči latinski, tada je glava jošte mlada, s toga lako unilaze u pamet one tugje rijeći ; ali, dragoviću, druga je, kada tko počne učiti strani jezik u muževnoj dobi, kao što naš vjerovjesnik — Temming. Mimo to mladi gimnazijalac ima lijepih knjiga, u kojima je sve, što treba da uči, točno i jasno natiskano. Nije tako bilo misionaru Temmingu. On nije imao takve knjige, već je morao za sve istom pitati, i velikim si trudom sve to na papir ubilježiti. Nije on imao učitelja, kojima bi u školu išao ; zašto on bio jedan od prvih misionara, koji dogjoše u one crnačke krajeve uz rijeku Zambesi. Pa uza sve te doista ogromne poteškoće opet je Temming nakon kratkoga vremena napisao i tiskom izdao prvi katekizam za svoje mile Crnce ; a osim toga sastavio je još za druge misionare, što

ćeiza njega doći, i slovnicu i rječnik crnačkoga jezika, kako se govori uz rijeku Zambezi. Svalavši uz pomoć Presvetoga Srca ogromne poteškoće, s kojima je skopčano putovanje po onim stranama, gdje nema ni puta ni ceste, a kamo li željeznice i parobroda; te prispjevši na mjesto, gdje će lijepo s blagoslovom Božjim poraditi na spas bližnjega svoga, on je braći Reda svoga u Evropu pisao: »Na ljudsku sudeći ja bih morao malne sve ufanje izgubiti, da ču ikada valjano naučiti jezik ovoga kraja svijeta; no ja sve svoje uzdanje stavljam u Pre-sveto Srce Isusovo«. Pa gle, Srce Isusovo nije ga ostavilo; u svakoj pogibli, u svakoj potrebi on je tude našao i obrane i izdašne pomoći. Zaisto ni nas neće Presveto Srce ostaviti; samo ako mu se pouzdano i ustrajno molimo, samo ako ga ljubimo!

Ali misionar Temming bio i velik štovatelj svetog Josipa. Boraveći ja u glavnome gradu Tirolske, u Innsbrucku, zagjoh jednom s nekim svećenikom u jedan zavod, u kome su čć. sestre milosrdnice lijepo djelovale. Mi tude upitasno, da li je istina, što se po gradu govori za čudesna, koja se u onome zavodu dogodila — po zagovoru svetoga Josipa? Č. sestra predstojnica toga zavoda prizna u svoj čednosti, da je istina, te se dogodili oni čudesni dogajaji; tek jednoga nije mogla da zajamči, jerbo se on zbio pod upravom prijašnje predstojnice. U ovome dakle zavodu, služio je Iv. Temming svaki dan bogoljubno sv. misu, doklegod je bio svjetovni svećenik. Sestra predstojnica štovala ga kao Sveca; a osobito joj bilo drago, što je s njime često mogla govoriti o pobožnosti k svetom Josipu. Kako je bio dalek put u taj zavod, a Temming imao puno važnih poslova, odluči, da neće više onamo zalaziti i služiti sv. mise, nego u crkvi tik svoje kuće. Ovu svoju odluku očitova sestri predstojnici. Rastužena

s toga zamoli ga, neka bi barem taj put još odslužio tude sv. misu na njezinu nakanu, a u čast svetomu Josipu. Temming se na to privolje.

Poslije sv. mise dogje predstojnica — tužnim liciem — da se s njime oprosti. Ali će joj misnik: »Ne ćemo se oprostiti; zašto će ja i u napredak ovdje svetu misu služiti. — »Kako to?« upitati će radosno iznenagjena č. sestra. — »Čitajući ja sv. misu — odvrati Temming — sunu mi glavom, i preko moje volje, ota misao, da ja imam i odsele ovdje služiti svetu misu. Kako nijesam posve pristao uz tu misao, iznova mi onda dogje, i to puno jače, dok sam se Bogu molio poslije svete mize. Sada se već ne mogoh opirati, i tako će kao i do sada amo dolaziti te Vam služiti sv. mist.«. — »Vidite, Velečasnic — nadoda predstojnica, — upravo to bijaše moja nakana, za koju Vas moljah, da biste na nju još ovaj put prikazali svetu žrtvu, na čast sv. Josipu. Meni je po tom jasno, da je ovaj veliki Svetac i naš zaštitnik pokrenuo Vašom voljom, te Vi ne uskratite ni u napredak tolikoga dobročinstva našemu zavodu.«.

Ja sam zatim o. Temminga čuo, kako je svetim žarom i velikim oduševljenjem propovijedao o sv. Josipu. Sve je on slušatelje svoje potaknuo, da štuju sv. Josipa, njemu da se rado molę i u svakoj potrebi da ga zaufano u pomoć zovu. Štoće dragi! I vaj i ti bogoljubno poštuj sv. Josipa; moli mu se svaki dan; zazovi ga barem ovom lijepom molitvicom, kojoj je sv. Crkva podijelila oprost 100 dana; »Sv. Josipe, izglede i zaštitniče štovatelj Presvetoga Srca Isusova, moli za nas!« A budi uvjeren, da će te sv. Josip lijepo nagraditi i za najmanje dobro njemu na čast učinjeno. —

Čudesna pomoć sv. Josipa.

Rekoh gore, da se u Innsbrucku posvuda govorilo, kako je sv. Josip čudesnim načinom u pomoć pritekao jednomu tamošnjemu zavodu čč. milosrdnicā. Evo dogajaj:

Polazeći jedna od predstojnica toga zavoda u drugi samostan istoga Reda, da u napredak tude službuje, ostavila ona zavodu dug od punih 1000 for. Kako je zavod bio u istinu siromašan, te č. sestra predstojnica nije mogla odmah da isplati dug, poboja se, da ne će vjerovnik iza odlaska njezina navaliti na novu predstojnicu, neka bi podmirila taj dug. Zato prije nego li će predati upravu toga zavoda u druge ruke, još će s ukućanima činiti trodnevnu pobožnost k sv. Josipu u namjeri, da isprosi u sv. Josipa potrebitu pomoć, i da se zavod oslobođi duga. Pa gle čuda! Već drugi dan trodnevnicе predstavi se poglavarici neka odlična gospoja, te joj preda omot kao od debelog lista, govoreći: »Buduć sam čula da ćete otici, došlo mi na um, da imate valjda još neke račune izravnati; s toga evo Vam donesoh jednu malenkost«. Kad je gospoja otišla, otvorи sestra omot, a — pomisli si njezinu radost! — nagje malenkost od pet sto forinti! Sada pošalje ove novce odmah vjerovniku, moleći, da bi se radi drugih pet sto forinti još ustrpio, te ih ne bi odmah zahtjevao od sestre, što sada dolazi kano nova predstojnica. Treći dan pobožnosti svetome Josipu, to jest zadnji dan kad je poglavarica bila u onoj kući, dogje list od vjerovnika s odgovorom: »Ja Vam poklanjam ostalo 500 for.« — Ovako je dakle sveti Josip u tri dana privratio punih hiljadu forinti!

Ključevi kraljestva nebeskog.

Neki putnik, koji je s posлом došao u glavni grad Francuske, u Pariz, priča ovo, što slijedi.

Jednoga dana unigjoh i u glasovitu galeriju slikâ, što se čuva u carskoj palači, Lo u vrû. Upravo sam posmatrao jednu krasnu i doista uzvišenu sliku. Čudeći se umjetnosti i krasoti te slike, čujem blizu mene ovaj razgovor:

— Majko, majko! Gledaj der ovu lijepu sliku! Što ono predstavlja i znači ta slika?

— Dijete! Slikar je tude prikazao Gospodina našeg, kako svetomu Petru predaje *ključe kraljestva nebeskog*.

— Majko, o kad bih ja imala *ključe kraljestva nebeskog*? Odmah bi ja otvorila nebo, te svi: otac i majka i ja bili bismo kod dragoga Boga — za uveje sretni i blaženi!

— Dijete, ako baš hoćeš, a ti ih možeš dobiti. Onamo na »novome mostu« dat će ti ih.

Kad je to mala čula, sva je skakala od radosći i veselja; pa bi razdragana znancima, što ih na putu susrela, kazivala, što joj majčica obećala.

Ja bijah znati željan, kako li će se to svršiti; i zato polagano igjah iza one matere i kćeri njezine.

Istom ove dogjoše na »novi most«, a mati segne u džep, izvadi jedan novac, zovne si kćerku pa će joj: »Na, mala! idi i podaj ovaj novac onome *sironaku slijepcu*, što tamo lemozinu prosi.«

Mala to rado i učini. Po tom se vратi k majci, pogleda ju ljupko pa će onda: »Jest, majčice draga, sad sam te razumjela! Upravo sad si mi dala *ključeve kraljestva nebeskog*; jer g. župnik tumačeći nam zadnje nedjelje katekizam u crkvi Naše milje Gospe reče, da lemozina otvara vrata neneska.«

Dopis.

Čudotvorno malo Propeće u Vrboski na otoku Hvaru.

Ldoba, kada pobožni kršćani razmišljaju patnje Spasitelja našega, držim za shodno, da pričam nešto čitaocima »Glasnika Srca Isusova« o velikom čudu, što se dogodilo u bližoj varoši Vrboski. Sve što pričam, prevodim s jednog istiska »zapisnika učinjenog glede ovog čuda od blagopokojnog Hvarskog biskupa Vicka Milania na 8. prosinca god. 1645. prigodom pastirskog pohoda«. Evo, što se čita u tome zapisniku ob onom čudu.

God. 1614. na II. travnja, u kući nekog Petra Ordinanovića, bijaše jedno malo Propeće, što ga se i sada može vidjet, a svake je godine izloženo javnome štovanju na prvi petak mjeseca ožujka. To Propeće je stajalo nad jednim ormarom. Jednog dana otigje u rečeni ormar uzeti nešto novca malašna kći spomenutog Petra Ordinanovića; djevojčica, kako ona veli od jedanaest godina, imenom Kate. Obazrevši se ona na Propeće, koje uvjek stajaše na ormaru, opazi gdje se znoji; a kaplje sve do brade curahu, tako da i desno rame bijaše mokro od znoja. Pošto se mala preplašila, zovnu kućane pak i župnika mn. pšt. d. Jura Fabria, koji osuši onaj znoj i pohrani ga u jednu gostaricu od stakla. U isto vrijeme bijaše ovomu dogagljaju svjedok neki Dionizij della Croce, korizmeni propovjednik. Po naredbi presvjetloga ondašnjega Hvarskoga biskupa, Cedolina, bi spomenuto čudesno Propeće sa spomenutom »gostaricom« sahranjeno u svetohranišće u crkvi Bl. Dj. Marije, na jednom pobočnom oltaru.

Godine 1782. na 2. ožujka rečeno Propeće bi okovano u srebro i narešeno. Isto Propeće se običaje izložiti, i pred njim se govori sv. misa »de Pretiosissimo

Sanguine«, kad koji bogoljubni zaželi, da mu se reče sv. misa na oltaru čudesnoga Propeća.

1896. bi izragjeno skupocjeno svetohranište od kararskoga mramora, a od našeg glasovitog zemljaka Ivana Rendića, u koje bi preneseno čudotvorno spomenuto Propeće. Ovome Propeću hodočaste mnogo-brojni bogoljubni, osobito svake godine u prvi petak mjeseca ožujka. Još se pokazuje mjesto, gdje bijaše sazidana kuća spomenutoga Petra Ordinanovića, u kojoj se je dogodilo spomenuto čudo; a čudnovata je stvar, da Vrbovjani na onom mjestu još nijesu podigli barem jednu zavjetnu crkvicu na uspomenu onakog čuda. Ja prvi dajem dvije krune.

Dr. Jakov Stipetić, svećenik.

Vjesnik.

— **Posveta Presv. Srcu Isusovu.** Na Duhove posvetio je ljetos presvjetli g. biskup, grof Majlath, cijelu svoju Erdeljsku biskupiju Presv. Srcu Isusovu. U Csik-Somly-u, prošteništu Majke Božje, gdje se posveta obavila, ogromna se sila naroda sakupila. Bijahu tude prisutni kanonici, dekani, do 40 svećenika, župan i podžupan, i predstojnici javnih ureda. U predvečerje Duhova vodio je sam biskup svečanu i veličajnu procesiju, u kojoj bilo preko 30.000 duša. Osobito bilo ganutljivo, kad je biskup na koncu propovijedi pitao savkoliki narod: »Obećajete li, da ćete čvrsto i stalno prianjati uz nauku sv. Crkve? Obećajete li i zavjetujete li se, da ćete Presveto Srce nada sve štovati? Obećajete li, da ne ćete nikada svojim psovjkama grditi Ime Isusovo, Marijino i Svetaca?« A narod odgovarao glasno: »Obećajemo«. Dojam bio neopisiv. Sav je narod od ganuća suze

ronio. Složila se srca svećenikâ, gospode i seljakâ, kad su prisizali vjernost Presvetomu Srcu.

— **Blagdan presv. Srca Isusova** i ljetos se divno proslavio u nas. Koliko nam je poznato, osobito je bilo slavlje u prvostolnoj, Presvetomu Srcu posvećenoj crkvi Sarajevskoj, zatim u Travniku, Đakovu, Varaždinu (ovdje i u župnoj i u franjevačkoj crkvi) Drenju. A nema sumnje da se i po črugim mjestima naše domovine svečano sproveo taj blagdan; poglavito onamo gdje ima Apoštolstvo molitve ili bratovština Presv. Srca Isusova. Za cijelo se tada «Srce Isusovo raširilo i milostima ljubavi svoje obilno nadarilo one, koji su mu tu počast iskazali».

Iz prijateljske ruke dobismo vijesti, kako se lijepo u Davoru sproveo blagdan Presv. Srca. Mi iz toga lista vadimo ovo. — Pripravljali smo se na tu svetkovinu s devetnom pobožnošću po knjižici: Devetnica zvana, koja je izašla u Zagrebu nakladom A. Scholza. Sviđeta je toj pobožnosti svaki dan prisustvovalo prilično mnogo, makar da su ljudi i bili poslom opterećeni na poljima svojim. Da uzmogne što veći broj župljana prisustvovati toj miloj pobožnosti, ona se vazda počimala već u mrak. Rado je dolazio narod, i muško i žensko, tko je samo mogao. U četvrtak pred samu svetkovinu, mi smo dragovoljno obdržavali post u čast Presv. Srcu, ne bili se tako ono udostojalo na nas veći blagoslov sasut! I u predvečerje bilo je puno ispovijedi. Nu na sam blagdan već za rana jutra bila dosta velika navalica onih, kojih se htjeli ispovjediti, tako te župnik ni časa nije imao prostoga vremena sve do sv. mise. Veoma je utješljivo čuti, da ima u toj revnoj župi preko 300 duša, koje se svakoga mjeseca u stalni — od župnika odregjeni — dan ispovijedaju i pričešćaju u naknadu za nehaj onih mlitavih kršćana, koji ne misle

na dragoga Spasitelja, i koji ga u presv. oltarskom sakramentu ne pohagjaju. Pokraj svega toga opet je na svetkovinu Presvetoga Srca bilo, ako ne više, a to sigurno do 100 svetih pričesti. Još valja i to znati, da se nedavno prigodom sv. misija gotovo sva župa isповjedila Zaista Srce Isusovo u Davoru pokazuje osobitim duhovnim načinom ljubav svoju k narodu, koji ga je počevši od sv. misija neobično zavolio.

A sv. misa? Dupkom je bila crkva puna; dâ mi smo i topove palili u slаву Presv. Srca, neka bi i ovim vanjskim načinom pokazali, da volimo, ljubimo i štujemo Srce Presveto, da smo ushićeni i posve razdragani na god njegov. Riječ u jednu: čitav se dan svetkovalo kao na najveću svetkovinu.

Čujemo, da će se u toj sretnoj župi doskora uvesti i bratovština Presv. Srca Isusova, koja će još većma njetiti u srcu onaj oganj ljubavi Božje, kojim bogoljubni Davorani i onako plamte spram Gospodina našega. Daj, Bože, uspori!

— **Mjesec lipanj** posvećen Presvetomu Srcu Isusovu, lijepo se u **Svibovcu** ljetos proslavio. U nedelju i blagdan pred izloženim presv. oltarskim sakramentom molile se litanije o Imenu Isusovu, posveta i otpošnja Presvetome Srcu. Zlatna krunica pohvale Imenu Božjem u pjevalo se »Pjevajmo braćo kršćani«, »Tantum ergo«, »Genitori genitcq; ie« i završila se pobožnost s blagoslovom sakralnim. Svaki put je došlo mnogo naroda na pobožnost. U radine dane, dok je školska mladež išla k misi, molilo se poslije sv. mise 3 Oče naša sa »svagdanjim prikazanjem«, i pohvale Imenu Božjem.

Na sam blagdan Presv. Srca bila u jutro u 8 sati svećana, pjevana sv. misa s kratkom propovijedi, (na koju došlo mnogo naroda); poslije sv. misi: Zlatna Krunica, posveta i otpošnja Presvetome

Srcu. Taj se dan dosta svijeta ispovjedilo. Poslije podne u 4¹/₂ bila svećana večernjica.

U nedjelju iza blagdana Presvetoga Srca poslije »rane sv. mise« išla je velika procesija iz župne crkve Sv. 3 Kralja u Svilovcu ka kapelici Sv. Marije, gdje je oltar Presvetoga Srca Isusova. Ovamo je došla i velika procesija iz župe Jalžabet, u kojoj je ta kapelica. Tude je bila svećana poldanja sv. misa i propovijed na čast Presv. Srca. Poslije podne bila svećana večernjica. Kako kod sv. misa tako i kod večernjice bila dosta velika kapelica dupkom puna, a bilo i vani mnogo naroda. Da bi radost bila veća a svećanost uznositija, pucalo se iz mužara tako te se dolinom sve odazvanjalo.

U toj kapelici obavlja se pobožnost k Presv. Srcu Isusovu još od god. 1875., no svečanije počela se obavljati ista pobožnost tek od god. 1892., kada su otpočele procesije da idu onamo. Puka došlo veoma mnogo, te se u istinu čedno i pobožno ponašao prije i poslije podne.

Kako vidimo, ova mila pobožnost sve se više širi u hrvatskom narodu. Bratovština Presv. Srca u Svilovcu ima do 850 članova. Čujemo na veliku svoju radost, da se sada počela uvoditi i u Varaždinske Toplice; a mi ne sumnjamo nimalo, da će tamošnje velerevno svećenstvo uz milost Božju takogjer ubrati onih krasnih plodova, što ih pobožnost k Presv. Srcu Isusovu posvuda donosi, gdje god se ona u duhu svetu Crkve lijepo goji.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Karlovec. U teškim životnim prilikama kriput se uzastopice utekoh Presvetomu Sreću Isusovom, da mi pomogne mojoj tjeskobi ujedno se zavjetoval, da će to oglasiti u Glasniku Presv. Srca Isusova. Ja ovime svoj zavjet izvršavam sa izjavom, da mi je moja vrueća moliba po Presv. Sreću Isusovu svakiput uslišana bila. —

Hvaljeno budi Presv. Sreća Isusova! Z. Ć.

Petrovaradin. Bila sam više puta u teškim napristima duževnim. Ja se utekoh s molitvom i postom za devet utoraka te ohečah, da će kroz devet utoraka pohoditi sliku sv. Antana u crkvi. Povrh toga odlučih u svojoj nevolji poti na njegovu svetkovinu u Illok. Tude se ispojedih i pričestih; a kad sam se kući vraćala, ja sam bila u duši mirna i vesela. Za to neka je hvala i slava svetom Antonu i Prečistomu Sreću Marijini, a osobito Presvetomu Sreću Isusovu, tonu izvoru svih milosti. Ja sam istina i sad preslaba u duši, ali me krijeći dragi moj Spasitelj. M. V.

Delnice. Bijah u smrtnoj stiscici i zavjetoval se, ostanem li na životu te ne umrem bez sv. sakramenata, da će se javno zahvaliti u „Glasniku Presv. Srca Isusova“. Isus Marija i Josip pomoguće ne samo taj put, nego i kasnije više puta, kad ih u stisici i boli zazivah. Hvala i slava Preavetoj Obitelji! I. I.

Spremajući se bolesna na put, preporučih se sv. Antonu, da me čuva svake nezgode; pak mu ovime javno hvalim na iskušenoj mi zaštiti. I. I.

Spljet. Moja je kćerka Katica bila teško oboljela od upale pluća. Ved sam bila izgubila svako ulaganje u pomoć ljudsku, pošto mi je bio liječnik izjavio, da se moram i na najgore pripraviti. U velikoj tuzi svojoj ja se obratih preslatkomu Sreću Isusovu, proseći od njega zdravije si keceri: a i obedah, da će objelodaniti milost

u Glasniku njegovu, budem li uslišana. I gđe! Bolest krenula na boje, i dijete mi u malo dana ozdravilo. Zato ja ovim vesela srca vršim obećanje svoje.

A. G.

Varaždin. Bila sam jako bolesna i zavapila sam za pomoć k Presvetome Srcu Božanskoga svoga Spasitelja, obećivši da će to javiti u „Glasniku“, ako se oslobodim bolesti. Kako sam već za tri dana poslijе svoga obećanja bila uslišana, vršim ovim svoje obećanje i hvalim Prsveto Sreću za podijeljenu meni toliku milost.

I. L.

Čabar. O ac mi obolio, te imao veliko trganje u zlavi, oči mu pocrvenile, napokon lijevo mu se oko upatilo i počelo gnojiti. Svaki dan bilo oko većima gnojno. Kad je došao liječnik te video oko reče, tu će trebati još i „operacije“. Liječnik bi dnevice dolazio i ljubezno nagovarao bolesnika, neka bi se dao „operirati“, no ne može nikako da mi bolesnoga oca na to sklene. Videći dakle da je svako dalnje nagovaranje zaluđeno, otvoreno će momu ocu; ako si ne date propustiti gnoj, to će Vam se ejelo oko sagnojiti, i mjesto oka ostati će Vam šupljina u glavi; po tom će Vam upala prijeti i na drugo oko. Ovo Vam je oko i onako već izgubljeno; s toga gledajte, da se barem utječu drugo oko, — onda će Vam i silna bol prestati. Ja vidjevši, kako će mi otac oslijepiti, odmah se počeo uticati Presvetomu Srcu Isusa, Marije i Josipa. Ja svih devetnicu, ali oko svakim danom gore, a boli velike. Počeli i drugi devetnici. Već drugi dan ove druge devetnice imao liječnik „operaciju“. I vidi! Na veliku radost našu bilo je odmah drugim danom bolje; gnoj se počeo čistiti, i čestim ispiranjem liječnika, koji je svaki dan marljivo dolazio, bilo je sve bolje. Sam liječnik je bio vesel, te rekao: Zahvalite se Bogu, što je tako sretno prošla „operacija“. Međutim ja ne prestao moliti se Богу za bolesna oca, i obećah, da će se javno zahvaliti u Glasniku, ako mi otac posvema ne oslijepi. Dala sam i odlužiti sv. misu na čast sv. Lucije na njezinom oltaru; bila sam se u tu svrhu više puta i ispovjedila i pričestila. Preblago Sree Isusovo nama se smilovalo, uslišalo moje gorice molitve; moj je otac evo sada zdrav. Jedno je oko posve zdravo, a na drugo gnojno oko može malo vidjeti svjetla, te se isčistilo oko tako bolno. Od Uskrsa već on hoda vani kao i prije.

Zato se javno najtopljiye zahvaljujem Presvetomu Srcu Isusovu, Marijinu i sv. Josipa.

Lj. T.

Nopakapela. Obojela mi je majka, te sam upravo dvojio, da li će preboljeti. Molio sam Boga sv. Josipa i sv. Antuna Paduanskoga, da mi se majka oporavi, i obećah, da da se zahvaliti u Glasniku. I zbilja bje uslišana molitva moja, te mi se majka prilično oporavila. Zato se evo zahvaljujem dragom Bogu sv. Josipa i sv. Antonu, koji povratise zravije miloj mi majci.

A. G.

Babinagreda. Pošto sam u kratko vrijeme bio obolio, i po-

glave mi oteklo, i prišti u nosu mi bili; pobojač se brze smrti. U toj nevolji ja se obratih devetnicom k Presv. Srcu Isusovu, a ovo mi pomože. Za to mu budi uvijek hvala!

M. T.

Još se zahvaljuje Presvetomu Srcu: Iz *Mura Sst. Maria*: M. K za intitu pomoći u jednoj velikoj potrebi. — Iz *Požege*: Lj. V. i Lj. Zdj. za veliku milost, što su dostoјno obavile „generalnu“ isповijed, i za mnoge druge milosti. — A. Z.: za mirniji obiteljski život, za nagrijenu izgubljenu svjedodžbu, i za milosti i pomoći. — Za pomoći u naučima: I. Lj., Lj. V. i Lj. Zdj. i gojenice VIII. razreda. Iz *Sibenika*: T. Zdj.: za povraćeno zdravlje i za utjehu u raznim nevoljama. — Iz *Karlovca*: B. S., Š. M., L. P., I. V., pripravnice; za sretan uspjeh kod ispita. — Iz *Zagreba*: V. V., za veoma sretan uspjeh kod ispita zrelosti. — Iz *Djakovača*: M. I. učenica sumostanske škole: za jednu ispunjenu želju njezinu i brata njenog. — Iz *Zagreba*: M. Gj. za očevidnu pomoći kod ispita.

Dreenik. Početkom srpnja zavladala ovđe nemila bolest. Napala sve do cigle kuće, pače i sve ukućane pojedini kuća, zloreteta griza sa bacanjem. Jedan drugomu ne mogao pomoći. Nije štedila ni koju dobu, a najmanje srednja. Više djece bilo u skrajnoj opasnosti. Za 30 parih dana ne primahu u se ništa do kap vina razvodnjena; a kasnije ni toga. Ukućani bili izgubili već svaku nadu, da im djece mogu ozdraviti. Svjetovali ih, da se zaufano uteku Presv. Srcu Isusovu obećajući, da će to javiti u „Glasniku“, i tako javno zahvaliti za dobročinstvo. I vidi! Dječa potpuno ozdravila, a zahvalni roditelji kliju: Blagosloveno Presveto Srce Isusovo!

L. V.

Namjena molitava i dobrih djela u rujnu.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.).

Radnici.

 radničkom pitanju danas se raspravlja u kongresima, u visokim školama, u izbornim skupštinama, u duhovnim govorima. Što smeta, da ga i u molitvi Bogu ne preporučimo?

Sad već moramo priznati, da to nije više pitanje tek političko ili tek gospodarsko; nego je to i pitanje, što zasijeca u kršćanski moral — kao što je to divno istaknuo sv. Otar Leon XIII., u lipoj okružnicu „o radničkom stanju“. Prepustimo drugima, neka oni ispituju, što gledom na radnike zahtijeva pravica i ljubav, koja li im je pravedna plaća, koja li prava i dužnosti spram države. Mi samo imajmo na umu, da radnici nijesu puki strojevi, koji ne

bi imali druge svrhe, nego da proizvedu neku mjeru stalnoga rada; no da i nijesu ne znam kako silna gospoda, koja hoće da si sve podvrgnu, grozeci se nesmiljeno obustavom rāda. Ne, niti puškom niti prezrenom lemozinom niti kakvim upraviteljskim odredbama ne će se udovoљiti opravdanim zahtjevima.

I radnici su ljudi; i to ljudi otkupljeni dragocjenom krvju Sina Božjega. Zato prije syega treba da se s radnicima postupa „čovječno“ i „kršćanski“. Čovječno postupanje i to postupanje čovječno, komu je uz bok — pravica, ljubav i njeka bi rednježnost bratska, što ju nalaže zakon kršćanski; to mora da je prvo i poglavito pravilo, koga treba da se drže svi, što imaju posla s radnicima. Neka su samo gospodari ... pravi kršćani, i neka s radnicima postupaju na kršćansku: pa će doskora nestati razmirica, ili će se barem umanjiti te izgladiti.

Nego i radnicima samim valja reći, kako i oni moraju da rade: kano ljudi i kano kršćani. Pa tude se članovima Apoštolsvta molitve otvara široko polje djelatnosti njihovoj. Nada sve je molitva, goruća, pouzdana, ustrajna molitva k Presvetom Srcu za radnike lako, no i uspješno sredstvo, kako bi se moglo pomoći radnicima. Po tom ima i drugih načina, da se djelotvorno pomogne radnicima.

O kad se bismo samo htjeli poslužili mnogim prilikama, u kojima bismo mogli koristiti braći svojoj — radnicima! Isus, Sin Božji, koji je iz prevelike ljubavi spram nas htio da bude takogjer „radnik“, i koji je gotovo sav svoj vijek probavio među radnicima: za cijelo bi nas preobilno nagradio i naplatio neizmjernim blagom Božanskoga Sreća svoga.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 10. Listopad 1898. God. VII.

Isak svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novčić; za one, kojima se u kuću donosi ili poštov Kalje, 36 novčić.

Srce najboljega učitelja.

ko si gazda, dragi čitatelju, to si za cijelo često sjedio u sobi, pa razmišljao o svom gazdaluku, ili na polju posmatrao milim pogledom bujne livade i lijepе oranice. Svijet ti se pričinio rajem, ti se čutio zauzet za ovu zemlju; čutio, da ljubiš ovaj svijet; kad eto u isti se čas nenadano pojavi t' duši tvojoj misao poput tmasnog oblaka, pa ti prikrla nekom svečanom tamom varavu svjetlost zemaljskih dobara. Bila je to riječ Spasiteljeva: *Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i rgja kvari, i gdje lubeži potkopaju i kradu; nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ni moljac ni rgja ne kvari, i gdje lubeži ne potkopavaju i ne kradu.* (Mat. 6, 20.)

Srećan si, dragi kršćanine, i te kako srećan, što znaš za pravu domovinu svoju, dok poganin i nevjernik za nju ne zna. S toga se i koleba i ljulja poput čamca na uzburkanom moru; — a nikad, nikad ne dogje u luku sreće i spasa. Jesam li igračka slijepa slučaja? Živem li ja samo od slučaja do slučaja? da li me ova nezgoda ili ona nesreća samo onako snašla? — ili upravlja koja viša ruka životom mojim, dà cijelim svijetom? To su sve važna i zamašna pitanja, zar ne? Riješiš li ta pitanja nepovoljno; eto ti gotovo da zdvojiš; riješiš li ih dvojbeno, nepotpuno: eto ti srce nespokojno; riješiš li ih pakodobro, eto te u pravom miru, u istinitoj radosti. A tko ti je ova pitanja dobro riješio? znaš li komu treba da hvališ, što si sva ova pitanja možeš dobro odgovoriti? Komu li drugomu, nego li Učitelju, koji reče: *Ne prodaju li dea vrapca za jedan dinar? pa ni jedan od njih ne može pasti na zemlju bez Oca vašega. Dà sva kosa na glavi vam je izbrojena. Dakle ne bojte se; vi ste bolji od mnoga vrabaca.* (Mat. 10).

Svaka je ova riječ poput melema za bolnu ranu, poput hladne vode u ljutoj žegji, kao milopojna pjesma u tužnom času nujnosti. Ako je nijesi našao, sâm si kriv; zašto nijesi shvatio ove riječi Isusove životom vjerom, i duboko ih usadio u srce svoje. Bar od sada ne propusti, pa ćeš vidjeti, kako će iz toga sjemena nići i uzrasti divno stablo sigurnoga pouzdanja u Boga u svim prilikama žica tvojega. —

Često je dnevni naš život suh, kao tvrd kruh u samohrana tucaka. Ali dobar Učitelj naš dao nam, čim ćemo si u istinu osmoćiti i osladiti život u divnoj molitvi „*Oče naš*“. Možebit još ne znaš, ili ne slutiš, kakvo ti je blago dalo ovom molitvom u ruku podatno i darežljivo Srce Isusovo. A ti čuj. Sveti Udalrik, biskup Augsburški, hranio je dnevice starca siromaka ručkom, a siromak za to opet dne-

vice molio tri očenaša za biskupa. Jednoga dana ljutit kuhač otpredi sirotana starca oštrim rijećima nedavši mu ni zalogaja, a prosjak propusti svoju običajnu molitvu za biskupa. Dogodilo se, te se biskup namjeri na siromaka, baš kad biskupa okupila teška žalost. Razgovarajući se biskup sa siromakom priznade mu ovaj, da onoga dana nije molio po svom običaju za gospodara i biskupa svoga; i zašto ne. Biskup dade odmah pred sebe dozvati kuhača, i reče mu: »Ti si danas uskratio siromaku ručak, a mene lišio »očenaš«, i tako si kriv mojemu jadu i žalosti.« Skrti kuhač mu odvratiti: »Ako u opće molitva takova otrcana siromaka iole još što vrijedi, što da onda vrijedi njegov očenaš.« — »To ja znam«, odgovori biskup: već hajde odmah u Rim, upitaj papu, a dok mi ne znaš točno reći, ne idi mi više na oči.« Kuhar ode na put, i to pješice. U Rimu razumio od sv. Oca pape, da jedan očenaš vrijedi zlatan novac. Odmah pohiti kuhač natrag svomu gospodinu, da ga izvijesi ob onom, što je čuo. »Dobro«, reče mu biskup, ali kolik da bude taj zlatni novac. I papa mu rekao, da zlatnik mora biti, kolik je cito svijet. Kuhar se vrati u Augsburg, i saopći svojemu biskupu riječ papinu; a biskup mu na to: »Dakle sad znaš, što vrijedi jedan »očenaš«. Odsad ćeš svaki dan dati onomu prosjaku ručak, da on svaki dan moli za mene tri očenaša.«

Tako po prilici legenda; a ti si izvadi nauk, da je molitva Gospodnja dragocjeno blago, a Presv. Srce Isusovo je pram tebi tako podatljivo, kad ti je ovom molitvom dalo preobilno vrelo svake utjehe, pomoći i jakosti.

Bez sumnje bilo bi predugo kad bih ti priopovjedao, koju korist ne samo pojedinac, već cito rod ljudski ima od nauka Isusova. 1.) Može biti da si već dalje bio od svoga sela ili mjesta ili

rodnoga kraja, a može bit da i nijesi. Nu kad bi oputovao daleko u svijet, onamo preko mora u Ameriku: što misliš, bili ti i ondje našao duša, koje bi te primile i ljubile poput brata ili sestre? Za cijelo toliko, koliko je katolika, koji drže nauk Isusov onako, kako to traži Isus i njegova Crkva. —

2) Sigurno je, da ćeš i ti jednom umrijeti. Misao strahovita za pogane i nevjerce. Nu za tebe, kršćanine moj, nema ova rečenica one strahovitosti; jer Presv. Srce Isusovo ovom utješljivom istinom oduzelo joj svu gorčinu: »Ja sam uskrsnuće i život; ko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će. I ni jedan, koji žive i vjeruje u mene, ne će umrijeti na vijeće«. (Iv. II, 25.) Gle, Srce Isusovo stavlja ti u srce zalog tvoga uskrsnuća i buduće tvoje slave. Kad god primaš Isusa u sv. pričesti živom vjerom i čvrstim pouzdanjem u divnu moć ove nebeske hrane: mirnom onda dušom možeš leći u hladni grob, iz kojeg će opet izići tvoj život, da uživa slavu nebesku zajedno s dušom tvojom.

Gledajmo sad samoga našega premilosnoga Učitelja, pošto smo ga obljudili već iz nauka njegova. Kad bi k tebi došao kakav vele učevan čovjek, koji bi se razumio u zvijezde nebeske i u morske dubine, te on sjeo uz tebe, da ti odgovori na sva tvoja pitanja; a odgovorio bi toli bistro i jasno, toli mudro i dušobudno, da ne bi u tebi ni sjenke kakve sumnje već bilo: što bi ti rekao? Zar ne, da ne znaš, čemu da se više diviš: mudrosti ili prijaznosti toga čovjeka učenjaka. Nu, što je i najpametniji i najumniji muž spram Isusa Krista? Manji je od svijeće tvoje lojnice napram suncu. Promatraj samo točno Bož. Učitelja. Kako ljupko i prijazno nauča on narod; kako nastoji, da priprosti ljudi shvate nauk njegov, pa im bira za to priče iz dnevnoga života njihova, samo da im živo predstavi istine vječne. Tako on zbori čas u priči o sjemenu i sijaču, čas o zrnu gorušić-

nom, sad o kvascu ili smokvenici; sad opet govori o poslenicima u vinogradu, drugi put prispodabља sebe trsu ili čokotu, nas pako lozom, a vinogradar mu je Otac nebeski. A to sve radi tebe, dragi čitatelju; jer inače ne bi ti shvatio one neizmjerno duboke istine nebeske.

Dapač Bož. Učitelj učinio je baš kako to običaje raditi valjan učitelj. Ovaj drukčije govori s učenicima, koji su slabe pameti, drukčije s darovitim. Tako i Isus.

Prilagodio se je puku te se snizio, da ga je mogao shvatiti; književnicima opet govorio na njihovu te ih častio kao učenjake naroda. A to sve, ne bi li i ove predobio za nebo: na žalost o holost njihova osujetila je, što je ljubav u Bož. Srca htjela da učini. Pa ne biva li slično i dan danas sa mnogim našim t. z. veleumima? —

Zlojedan ili žegaran učitelj nalikuje ptici grabilici med mladim slavujima ili kosovićima; strpljiv učitelj više uradi sa nekoliko riječi, nego li pršljivac sa svojom halabukom. O kad bi ti mogao orisati trpljivost najboljega Učitelja Isusa Krista! Jednom se preuzeće učenici preko jezera. Došavši pako na onu stranu sjetiše se, da su zaboravili uzeti sobom kruha. Do mala reče im Isus: »Pazite i čuvajte se kvasca farizejskoga i saducejskoga«. Sad oni pomisliše, da Učitelj misli na kruh, što ga nijesu uzeli. Nu Isus znaјuci za ove njihove misli, reče: »Šta mislite u sebi molovjerni, što kruha nijeste uzeli? Zar još ne razumijete i ne pamtite pet hljebova na pet hiljada i koliko košarica nakupiste? ni sedam hljebova na četir hiljade i koliko košarica nakupiste? Kako ne razumijete da vam ne rekoh za hljebove, da se čuvate kvasca farizejskoga i saducejskoga?« Tada razumiješe, da ne reče kvasca hljebnoga da se čuvaju, nego nauke farizejske i saducejske. (Mat. 16.)

To se je često dogodilo predobromu Učitelju, da nijesu razumijeli nauk njegov, prem ga jasno i bistro predavao. Drugi put opet unapred je rekao učenicima muku i smrt svoju. Ali oni ništa ne razumiješe ob onom, što im kazivao, niti se usudili, da ga zaptaju; no zato im se porodi — pazi samo posebnu ovu priliku — misao, koji bi se držao među njima da je najveći. Tako su oni razumjeli i shvatili poniznost Isusovu, a imali kroz tri godine priliku, da ju motre, da joj se dive i da si ju usade u vlastito srce.

Kako je pak Bož, Učitelju i nauku njegovu bilo pred pukom, kako mu ovaj protuslovio: ne trebam da ti izrijekom spomenem. Tko je imao školu i djecu podučavao, moći će u neke bar razumjeti, koju je neiscrpljivu trpljivost pokazao Spasitelj, kad je kraj sve tvrdokornosti neprijatelja svojih sveudilj ipak njima govorio, ne bi li ih podučio; i što se ovi lice-injeri urotili proti njemu, tim više ih je i većom ljubavlju naučao. Kako je ganutljivo je n. p. iz. pogl. Ivanovo, u kom sv. evangjelista med inim pripovijeda, kako je Isus povikao toli jasno, da mogoše svi čuti: „*Tko u mene vjeruje, ne vjeruje m'ni, nego onomu koji me posla.*“ A još i pred samim Kaifom i Pilatom gledao je, da rasije sjeme Bož. nauka, nu zaludu; jer ondje našao značaj ohol i himben, a ovdje opet srce puno kukavštine i ljudskoga obzira.

Dragi čitatelju, evo si opet boljma upoznao Bož. Srce tvoga predobroga Učitelja. Ne zaboravi nikad na ovaj čas, što si bio u školi Bož. Srca. Ne oponašaj sove, koja bježi pred sunčanim svjetлом, a teži za tminom; već budi poput suncokreta, koji se postojano obraća pram suncu, te potpunoma u se prima blagotvorne one učinke. Dakle obrati se potpunoma Presv. Srcu i sv. njegovu nauku; ustrai kod toga Srca i kod njegove Crkve, kojoj je vrhovna

glava papa; jer tko hotimice zatvara svoje oči pred suncem pravde, pred Isusom Kristom, zatvorit će ih jednom na vijeke, te ne će nikad gledati to svjetlo vječnje, već će čamiti u vječnoj tmini zdvojnosti i smrti. Od toga te sačuvalo Sre najboljega tvoga Učitelja!

Listopadska pobožnost na čast Kraljice svete Krunice.

Naredba s. O. pape. »Naregujemo i odlučujemo, neka se od prvoga dana mjeseca listopada do drugoga dana sljedećeg studenoga barem treći dio sv. krunice s litanijama izmoliti po svim župnim crkvama katoličkoga svijeta, po svim javnim kapelama Majci Božjoj posvećenim, i još po drugima, što se mogu odrediti po volji biskupâ.«

Kad i kako će se ta krunica izmoliti. »Ako se ta pobožnost obavlja u jutru, krunicu s litanijama treba izmoliti pod sv. misom, a ne nakon sv. mise; ako pak poslije podne, onda prije nego će se početi moliti krunica, neka se izloži presv. sakramenat, i na koncu neka se blagoslov vjernicima podijeli.«

Oprosti. Oprost. »Svim onima, koji kroz to određeno vrijeme, budu učestvovali pri toj javnoj molitvi sv. krunice sa litanijama, i budu se pomolili po našoj nakani¹, za svaki put podijeljujemo oprost od 7 godina i 7 četrdesetica. Onima pašo, koji kroz rečeno vrijeme budu isto obavili barem za 10 puta; ako se samo ispovjede i pričeste, iz crkvnog blaga podijeljujemo potpun oprost.«

*Za one koji su zakonito zapriječeni.
Nepotpunog oprosta mogu biti učesnici i svi oni,*

¹ Najbolje bi bilo da se skupa izmoliti svaki put po 5. Otče naša i toliko Zdravo Marija, tako te ih ne bi nitko izostavio.

koji su zakonito zapriječeni dolaziti na javnu molitvu, ako samo budu posebno iste molitve izvršili, moleći se i na našu odluku. Te ako budu barem za još puta po svojim kućama iz valjanog razloga to obavili, podijeljujemo im potpun oprost, ako su se valjano is-povjedili i pričestili«.

Odgaganje ove pobožnosti. »Htijući zadovoljiti i onima, koji u polju živu i koji su navlastito u mjesecu listopadu okolo polja zabavljeni: dozvoljujemo, neka se sve te odregjene molitve, sa svim oprostima listopada mjeseca, mogu dozvolom biskupovom u slijedeće mjesece, studeni ili prosinac, odgoditi.«

Molitva sv. Josipu. Okružnicom 15. kolovoza 1889. dodano je slijedeće: »Odregjujemo, da se kroz vas mjesec listopad, molitvi sv. krunice nadoda na-regjena molitva sv. Josipu; i neka se tako slijedi uvijek svake godine. Onima pak, koji bi tu molitvu pobožno izmolili, podijeljujemo za svaki put 7 godina i toliko četrdesetica oprosta«.

Blagdan sv. krunice. »Odregjujemo i zapovjedamo, neka se blagdan Bl. Dj. Marije od sv. kru-nice osobitom pobožnošću i vanjskim sjajem proslavi. Nada sve povlagjavamo, da po nabožnom običaju nam od naših starih predanom, bratovštine sv. krunice na javni iskaz bogoštovja svečanim ophodom idu po gradskim ulicama.¹ Ali u onim mjestima, u kojima nije to dozvoljeno: sve što se s te strane uskratilo javnom bogoštovnom sjaju, neka se nadoknadi većim pohagjanjem sv. crkve: i neka se gorljivost pobožnosti dokaže i zasjaji marljivijim obavljanjem kršćanskih krjeposti.«

¹ Bratimi sv. krunice, ispovjegjeni i pričešteni, moleći se na odluku s. O. pape, i učestvujući ophodu, dobivaju potpun oprost. Koji nisu upisani, dobivaju samo 7 godina i 7 četrdesetica.

Kraljice sv. krunice, moli za nas!

Oprosti na blagdan sv. krunice. »Podijeljujemo potpun oprost sviju grijeha, svima onim, koji se budu ili na sami blagdan sv. krunice, ili u koji mu drago dan slijedeće osmine, isповједili i pričestili, i koji budu u kakovoj crkvi po našoj namjeni pomolili se Bogu i Djevici za potrebe sv. Crkve.«

Ovi oprosti, što ih je Leon XIII. podijelio, ne ukidaju zato sve one oproste, što se mogu dobiti na blagdan i kroz osminu sv. krunice i koji su uvršteni u zborniku, potvrgnjenu od Pia IX. bl. usp. 18. rujna 1862; navlastito ono tako zvano »Oproštenje sv. krunice« (toutes-quoties) podjeljeno svim pravovjernicima bez iznimke na blagdan sv. krunice; i kojemu su slijedeća pravila:

Svaki pravovjernik, ako i nije upisan u bratovštinu sv. krunice valja: 1) da se isповјedi, pa da i ne bio u smrtnome grijehu, i za to ne trebovaod odriješenja; može se isповјediti i dan prije; ako ima običaj isповijedat se svake sedmice, tad može u taj dan isповijed ispuštiti. 2) da se pričesti; i to može u kojoj mu drago crkvi i uoči blagdana. 3) za svaki potpun oprost, što je naumio dobiti, da pohodi bogomolju ili kip Gospe sv. krunice, što se običaje na sred crkve izložiti; i to u samim crkvama u kojima je zakonito ustanovljena bratovština. (Redovnica, koje ne smiju iz samostana, a upisane su u bratovštinu; pa tako i pravovjernici obojega spola, koji su u istu bratovštinu upisani, a živu u zavodima, sjemeništima, hranilištima, ili pripadaju kakovoj katoličkoj zadruzi, mogu iste oproste dobiti pohagajući svoju crkvu ili begomolju). 4) takovi se pohodi mogu započeti od prve večernje uoči blagdana, pa traju sve do sunčanog zapada sutrašnjeg dana. Valja u svakom pohodu usmeno se pomoliti po namjeni S. O. Pape koji e taj oprost podijelio; bit će za to dosta 5 Oče naša i toliko Zdravo Marija; ili koja druga molitva, samo

da nije iz dužnosti. 5) izvršiv jedan pohod, valja izaci iz crkve, pa opet u nju ući, pa nastaviti drugi i t. d. 6) oprost može se namijeniti i za pokojne čistilišne duše, i to ili za posebne duše, ili za sve skupa. 7) da bi vanjski blagdan ili svečanost s kojeg razložitog uzroka bila u koji drugi dan odgogjena, i oprosti smatraju se odgogjeni. 8) napokon, ako je tko već dobio oprost u pravi blagdan, ne bi ga već dobiti mogao drugamo, gdje je blagdan odgogjen bio

(„Gospina Krunica“).

Gospina obećanja

onima, koji pobožno mole sv. krunicu.

1. Koji mi bez prestanka služe moleći moju krunicu, te ču ja obdariti osobitom kojom milošću.

2. Svima, koji bogoljubno mole moju krunicu, obećajem osobitu svoju zaštitu i velike milosti.

3. Krunica bit će najmoćnije sredstvo proti paklenoj sili: ona će uništiti zloču, pogubit će grijeh i skršit će krivovjerstvo.

4. Po krunici procvast će krjepost i sveto dje-lovanje, a vjernici će dostići preobilno milosrgje Božje. Ona će odbiti srce ljudsko od isprazne ljubavi svjetske, a pritegnut će ga k ljubavi Božjoj, i u njemu će pobuditi želju za vječnošću. O, koliko će se duša po njoj posvetiti i spasti.

5. Ne će se osuditi ona duša, koja mi se po krunici preporuči.

6. Koji bogoljubno moli krunicu, razmišljajući njezina sveta otajstva, njega ne će satrti nesreća, niti će ga pravda Božja ošinuti, niti će na vijekе poginuti; već ako je grješnik, obratit će se; ako je pravednik, ustrajat će u milosti, i zaslužit će vječni život.

7. Koji u istinu ljubi moju krunicu, taj ne će umrijeti bez sv. sakramenata.

8. Ja hoću da oni, koji mole moju krunicu, imaju za života i pri smrti rasvjetljenje i puninu milosti, te budu vazda sudionici zasluga nebeskih stanovnika.

9. Ja danomice izbavljam iz čistilišta duše, koje su pobožno molile moju krunicu.

10. Koji su osobito ljubili i štovali moju krunicu, oni će uživati veliku slavu na nebu.

11. Što god me krunicom zaprosite, dobit ćete.

12. Ja ću u svakoj potrebi pomoći onima, koji šire pobožnost moje krunice.

(Sz. Rukovodnik prese. Ružarja Bl. Dj. Marije).

Tko je rado molio sv. krunicu?

»Dnevice primame«, znao bi reći car Karlo V., »izvještaje o ratu i miru tek onda, pošto sam u čast Bl. Gospa izmolio sv. krunicu.«

»Dijete moje«, kazivao bi španjolski kralj Filip II. sinu svojemu, »dijete moje, hoćeš li u državi svojoj mir uzdržati; a ti nosi vavijek uza se krunicu i moli ju rado.«

»Prosimo milostivu Djesticu, neka ona svojom krunicom štiti kraljevstvo naše«, reče svojoj kćeri portugalski kralj Alfonzo.

Ljudevit XIV., francuski kralj, moli bi krunicu za pokoru grijeha svojih.

Mozart, čuveni skladatelj, moljaše Gospinu krunicu u znak zahvalnosti, što je lijepo složio kajde.

Papa Pijo IX. blagosloviv jednom krunice reče rekim hodočasnicima: »Kažite samo svim katolicima, da papa ne blagoslivlje samo krunice, već da ih i moli; pa on poziva i svu djecu svoju, e bi i oni moli Gospinu krunicu.«

Pozdrav angjeoski.

U prijestolnici Španjolske, u gradu Madridu, imao se *Don Zavalal*, vrhovni vogja Karlista, kazniti smrću. Izvedoše ga na stratište. Nesretnik klekne na koljena, zavežu mu oči, i eto na sad će kokot na pušci šklocnuti, kad no u taj par zasiljne večernje zvono sjećajući vjernike, neka Gospu pozdrave.

Zakon je u Španjolskoj bio, da se nijedan zločinac ne smije pogubiti, dok zvoni na »Pozdrav angjeoski«. Vojnici odlože odmah oružje, a nesretniku se život još koji čas produljio. Zavala moli »Angjeo Gospodnji...«, a moli ga takovim čuvstvom, kako još nikada za života. I molitva njegova prodrije u nebesa; ovoj molitvi zahvalio on kasnije, što nije bio smaknut. Tek što se momčad opet namjestila, da ovrši smrtnu kazan — evo ti kraljičinog pobočnika mašući već iz daleka bijelim rupcem: u znak visokog pomilovanja.

Pomilovani morade obećati, da će Španjolsku za uvijek ostaviti i da ne će nikada više podići oružje proti zakonitoj vlasti. Sumrak se već hvatao, on stoji na megji Španjolskoj, gore visoko na Pirenejima. Oh, puknut će mu srce; nikada, dà nikada više ne će vidjeti drage si domovine, ljubaznih roditelja svojih, mili zavičaj svoj!... Ali čuj... Glas večernjeg zvona odzvanja se iz dolina, zvoni na »Pozdrav angjeoski«. Vas tronut baci se na koljena i moji »Angjeo Gospodnji...! I molitva ga ohrabri, utješi; on ustane, otpaše si mač i zakopa ga duboko u zemlju na granici domovine svoje; za znak, da se odriče svijeta, da će se odsele posvetiti službi Božjoj i Marijinoj. Tada krenu u daleki, strani svijet.

Iza oduljeg tumaranja i lutanja nanese ga put do nekog manastira. Uz manastirska vrata bila klupa; on sjedne na klupu i pomoli se Gospo. Bilo to u večer. Sa zvonika manastir-crkve zakuca zvonce na »Pozdrav angjeoski.« Za vala klekne i moli »Angjeo Gospodnji.« Slatka nada i rajska utjeha stade mu napunjati jadno srce; pričinilo mu se, kô da je već na pragu žugjenog si cilja. Zaprosi, da ga u manastir prime, — i vrata mu se otvore. Domala obuče redovničke haljine i postade vjernim službenikom Marijinim.

Poslije mnogo, mnoga godina leži Zaval a na smrtnoj postelji. Okrijepio se sv. sakramentima, u ruci mu križ, a pogled mu počiva na Gospinoj slici. Vas odan u volju Božiju čeka zadnji časak. I opet zacišlikne večernje zvono; nu za njega posljedni put. Drhtajućim usnama moli zadnji »Angjeo Gospodnji. — Zvono odzvoni, Don Zaval a preseli se preobražena lica u vječnost.

* * *

Dragi štioče! Ded reci mi, nije li lijepo slušati milozvučno zvono na »Pozdrav angjeoski?« Kada si nedjeljom ili svecem došao u grad, pa tuj o podne sa 3 ili 4 zvonika čuo zvoniti; nije li ti tada oko srca nekako milije bilo, nego da si čuo Bog zna kakovu svirku? Ali ne odjekuje taj mili glas sa 3 ili 4 zvonika, nego sa tisuću i tisuću njih širom cijele zemlje. Gdjegod na dalekoj zemlji ima koji katolik, tuj se čuje i »Pozdrav angjeoski.« Pa kako se zemlja dnevice kreće oko svoje osi od zapada na istok, tako imade i na raznim mjestima u različito doba jutro, podne i večer. Za to se neprestano, bez prekida ori milozvuk zvonova, koji nas sjeća na blag u vijest, što nam je iz nebeskih visina donese po-

slanik Božiji, navijestiv Gospi, da će ona roditi Spas svijeta.*)

Od zemana je običaj u katoličkoj crkvi Gospu tri puta na dan pozdravljati. Sv. otac papa Ivan XXII. naredi god. 1327., da se svaki dan u večer moli »Angjeo Gospodnji.« God. 1368. na zboru u Lavaux (čit. Lavó) u Francuskoj bi određeno, da se i pri osvitu dana dade znak zvonom i moli »Angjeo Gospodnji.« Kada napokon god. 1456. kršćani u bici kod Biograda na Gospin zagovor izvojštiše pobedu, obeća sv. Otac papa Kalisto III., da će za tu milost vas kršćanluk Gosi na uvijek blagodariti. Za to on zapovijedi, da se ne samo u jutro i na večer nego i o podne zvoni i Gospa pozdravi.

Tri put indi pozivije te, dragi čitatelju, glas zvona jutrom, podnevom i večerom, da pozdraviš Gospu i moliš »Angjeo Gospodnji . . . «

Zora puca, blago sunašće se ragja. Zlaćene trake šilje na sve strane i kraje, čitava priroda oživi Ali čuj — glas jutarnjeg zvona s obližnje crkvice razlijega se gorom i dolom, dopire i do tebe. Zvono zvoni na »Pozdrav angjeoski.« Pozdravi i ti Gospu; preporuči joj se za prvu polovicu dana. — O po dne sije ti jarko sunce nad glavom. Umoren od posla tražiš tjesne si okrjepe, kad no te opet zvono sjeti, da se sabereš i srce k nebu uzdigneš. Poput sunčanice, koja se vasdan naginja k suncu, svračaš se i ti na Mariju moleći »Angjeo Gospodnji . . . « I Marija ti daje jakost i milost za drugu polovicu dana. — Sunce ide na počinak, zvijezda večernjica se javlja, ptice-pjevačice pojut večernju pjesnicu svoju. Blago ti se s paše vratilo kući, večera se zgotavlja. Ti stojiš uz prozor, oli sjediš pred kućom, i opet čuješ, gje zvoni »Pozdrav angjeoski.« Ded otkrij glavu,

*) 25. ožujka slavi se: „Blagovijest“ ili „Navještenje Bl. Dj. Marije.“

ruke sklopi, i pozdravi Gospu sa »Angjeo Gospodnji...!«

Pripovijeda nam sv. Pismo, da se prorok Danijel tri puta na dan bacio na koljena, i molio po riječi, psalmiste večerom, jutrom, podnevom razmišljaći i moliću se. Ako je Danijel, koji je bio državni ministar u golemom kraljevstvu perzijskom, tri puta na dan imao vremena, da se Bogu pomoli; elz ćeš i ti, čitatelju moj, skucati toliko, da uzmognes Gospu pozdraviti. Ili zar će se dijete stidjeti, majku svoju pozdraviti?

P.

Prijatelji Presv. Srca Isusova.

Bl. Petar Kanisij D. J.

(1521—1597.)

Štovatelj Svetaca.

Još onamo od rane mladosti Kanisij bi rado štovao Svece. Njemu su nada sve mile bile crkve u Kolinu, jer su tude pohranjeni sv. ostanci tolikih sv. mučenika. Kad bi za docnjih godina pisao prijateljima u Kolin, obično bi ih zamolio, da ga se u svojim molitvama pred ostancima Svetaca sjete. Još pet mjeseci prije nego li će umrijeti, piše 76 godišnji Kanisij jednomu od svoje braće redovniku u Kolin: »Često i rado se sjećam, kako sam za svojih mladih dana u Kolinu štovao svete mučenike »thebaiske legije«, pa i svetu Uršulu. Vavijek sam ja imao spram njih osobitu bogoljubnost; pa i sada, prem veoma daleko od njih, jednako ih u pomoć zazivljem. Ja bih molio, da se odsluži za mene jedna sv. misa kod sv. Gereona,

budući sam onamo često velike milosti od Boga primio; tako isto i kod Kartuzianaca«.

Spisi svetih Otaca bilo je Kanisiju najmilije štivo. Već za mlađih godina on je s velikim trudom izdao djela sv. Cirila i sv. Leona; kasnije dade stampati — za porabu učeničku — i listove sv. Jeronima. Takogjer i djela sv. Ciprijana bio je dobrano za štampu priredio.

I spram ostalih Svetaca gojio je u srcu djetinju pobožnost. Sv. Timoteja, učenika apoštolskoga, i sv. Nikolu štovao je kanotić zaštitnike nevine mlađeži. Ali mimo sve druge Svece on je ipak najvolio Majku Božju, prečistu Djesticu. Njezinoj časti posvetio on svoje najbolje naučno djelo. Njezina svetišta u Starom-Oettingu (Bavarska), u Lorettu (Italija) i u Einsiedelu (Švicarska) bila mu neopisivo draga i mila, pa bi s toga i onarno hodočastio. Otkako se bio preselio u Švicarsku, on je Majku Božju štovao kao »osobitu zaštitnicu Švicarske«.

Dok je Kanisij još u Njemačkoj boravio, izdao je na njemačkom jeziku veliki popis Svetaca, koji se štuju u katoličkoj Crkvi (obično se to zove »rimski martyrologij« t. j. popis sv. mučenikâ); tude on u uvodu napisa lijepu raspravicu »o štovanju Svetaca«. Kako taj »martyrologij« svaki dan u crkvenoj godini donosi poučne crtice iz života i smrti Svetaca, to je bl. Kanisij s pravom mislio, da će čitanje »martyrologija« lijepo i dušobudno djelovati na kršćanske duše.

I braću svoje redovnike znao bi Kanisij poticati, eda i oni uštuju Svece, ugodnike Božje. »Prvo, što će nas na to potaknuti, da štujemo Svece«, reče Kanisij jednom, »jest to, što time ispovijedamo jedan članak svete vjere naše, na koju udaraju krivovjerci, koji i životom svojim i spisima i živom riječju za tim idu, da liše Svece onoga štovanja što ih ide,

dok se rugaju katolicima, koji štuju Svece; a po tom očito zabacuju krivovjerci štovanje Svetaca, te bi ga sasvim dokinuli, kad bi to mogli. Zato oni ukidaju blagdane Majke Božje i drugih Svetaca, grde na životopise Svetaca, obešćašću svete ostanke njihove, uništuju im slike, preziru čudesa, hoće da prikažu štovanje Svetaca kanoti praznovjerje i kumirstvo... Ali zato i jesu takovi ljudi tim više robovi gjavolski, što se više udaljuju od carstva Kristova i od štovanja Svetaca, prijatelja Božjih...«

Na to nadovezuje Kanisij čitavo čislo praktičnih pouka, kako treba da štujemo Svece, ne tek onako u opće, nego takogjer napose; ne samo vanjskim načinom, nego još više nastojeći, da si usvojimo nutarnji duh svedački, da se povedemo za krješposnim životom njihovim.

Što je bl. Kanisij ovako revnovaо za štovanje Svetaca, i što ih je sam u velike štovao: za to ga je Bog već na ovom svijetu donekle i lijepo nagradio. U »duhovnoj oporuci« svojoj od god. 1596. sam mora priznati, da je i to jedna od velikih blagodati Božjih za nj bila, što je u ono doba smio pouzdano općiti ne samo s mnogo velikih i slavnih bogoslovaca, nego, što još više vrijedi, i sa mnogo velikih Svetaca, koji su baš onda poput sjajnih zvijezda sjali na obzoru crkvenom.

Bl. Petar Faber primio ga u Družbu Isusovu a od sv. Ignacija dobio pravi duh redovnički. Sveti ovaj utemeljitelj D. I. postavi ga prvim »provincialom« redovničke države Gornjo-Njemačke, a opet će mu jedan Svetac, Franjo Borgia, taj teški križ oduzeti. Kad su birali sv. Franju Borgia za trećega »generalca« (vrhovnoga starješinu) Družbi Isusovoj, i Kanisij bio jedan od birača. Kada se naš blaženik opet vratio u Rim, smjede se on lično svetomu Ocu papi pokloniti, te ga izvestiti o stanju katoličke

Crkve u Njemačkoj. Bio to sveti Pio V. Tako je njemu za dugo zapovijedao jedan Svetac, redovnički general, i jedan Svetac, papa. Ali zato je i Kanisij smio pisati i jednome i drugome Svecu, svome poglavaru; dapače on ih smio svjetovati: obadvojica ga u velike cijenili i ljubili. Na zapovijed svetoga pape, Pija V., pisao Kanisij djela svoja protiv t. zv. »Centuriatorâ«, te je uz potporu o. Hoffeja na njemački jezik preveo »rimski katekizam«.

Dok je zadnji put Kanisij boravio u Rimu, puno i na prijateljsku je općio s apoštolom grada Rima, sa sv. Filipom Nerijem. Podjedno dogje u dođir i sa glasovitim učenikom toga Sveca, sa veoma pobožnim kardinalom Baronijem.

Kada se Kanisij povukao u Švicarsku, ne ostavlje ga Sveci i prijatelji njegovi. Sv. Karlo Boromejski, nadbiskup Milanski, puno je revnovao za katoličku vjeru u Švicarskoj. On posla onamo kapucine, da propovijedaju i da dijele tude svete sakramente. On sagradi »švicarsko sjemenište« za uzgoj svećenika, što će djelovati u Švicarskoj za slavu Božju i za spas neumrlih duša. Imenovan od sv. Oca pape za »apoštolskoga pohoditelja švicarskih kantona« odmah pisa Kanisiju, za koga je znao, da je toliko dobra uradio prije u Njemačkoj, a sada u Švicarskoj. Sveti nadbiskup moli našega blaženika, neka bi ga savjetovao, kako li će najbolje ispuniti službu »apoštolskoga pohoditelja«.

Dvije godine prije svoje smrti dobi Kanisij jedno pismo i od sv. Franje Saleskoga. Ovaj Svetac upravo onda puno je oko toga nastojao, da u krilo katoličke Crkve privede pokrajinu Chablais.

God. 1567. bio Kanisij kao »provincial« u Dillingenu u Bavarskoj. Jedan mladi Poljak, plemenita roda, dogje k našemu blaženiku. U Beču je do tada Stanislav Kostka — tako se zvao taj angjeoski

mladić — učio knjigu u školama isusovačkim; pa i sâm htjede poći u Isusovce, jer mu to naredila Majka Božja, koja mu se bila ukazala, U Beću ga ne htjede primiti u Družbu Isusovu; s toga Stanislav dogje u Dillingen moleći Kanisija, da bi ga u Isusovce uzeo.

God. 1580. vidimo Kanisija opet u Švicarskoj. Ovdje je on napisao i svoj »Mali Katekizam«; djelce, kojim se Bog poslužio, te je odlučno djelovalo na dušu jednoga drugoga »Angjela u tijelu« što no riječ. Taj »Mali Katekizam« dogje naime u ruke mlađomu mark-grofu Kastiljonskomu: sv. Alojziju. Izdanju »Maloga Katekizma«, što je bilo namijenjeno mladeži, doda Kanisij kratka razmatranja za svaki dan tjedna; onda i kratku pouku, kako treba razmatrati. Ova pouka i sama razmatranja veoma se svidi jela mlađomu Alojziju; njemu se činilo, da su upravo za njega napisana. Mimo to Alojzij rado bi čitao i listove što ih vjerovjesnici Isusovci pisali iz Indije u Evropu. Sve je to dušobudno djelovalo na nevino srce Alojzijevo, te u njega pobudilo želju, da i on bude Isusovcem.

Tako je Bog lijepo nagradio blaženoga Kanisija za to, što je revno štovao Svece i Svetice Božje: on je regbi u školu išao Svecima, on je za svetu Crkvu neumorno radio sa Svecima, on je Svecima bio provodić na putu — u nebesku domovinu. On, veliki prijatelj mladeži, bio od Boga izabran, da poradi stogod, te se dovinu neobične svetosti baš oni mladići, koje štujemo kanoti osobite zaštitnike mladeži.

Ne Jaži!

(Iz života.)

Prije nekoliko godina otpustili iz kaznione jednoga mladoga trgovca, pošto zbog prijevare tri godine dana bio u zatvoru. Bio iz Berlina, gdje mu žena s malim djetetom stanovała.

Sta će sad biti od mene? upita tužan duhovnika od kaznione. Ovaj mu savjetova, neka uvijek govori istinu, pa kud puklo da puklo; jer, reče, vam može jedini Bog pomoci; on pako mrzi na laž. Trgovac to obeća, premda ne bez razloga primjeti, da će teško naći službu, kad očituje svoju žalosnu prošlost. —

Nekoliko godina kasnije eto ti k ovome duhovniku odlično odjevenoga gospodina, u kojem onaj teškom mukom prepozna nekadanjeg uznika. Sad će mu on da priča ovako:

Malo iša kako dogjoh u Berlin, upravih korake svoje k velikoj trgovačkoj kući; i zamolih da me primu u službu. Odvedoše me gospodaru. Ovaj marljivo prevrtao i čitao moje svjedodžbe; sve kao da nešto traži. Napokon će me upitati za nešto, čega se toliko bojah:

A gdje ste proboravili zadnje tri godine?

Srce mi silno kucalo, no odlučno odvratim: »U kaznioni u N.«

— Zašto?

— Zbog prijevare!

— Pa Vi to ovako kazujete od komada? Kako se onda još možete nadati, da će Vas primiti u službu?

Duhovnik od kaznione prinukao me, te mu obećah, da će uviјek kazati istinu.

— Tako. Pa jeste li mu i obećali, da ćete od sada biti pošten i vjeran?

— Jesam, odvratih ja. Na to mi on pruži ruku te će prijazno:

— Pošto ste držali prvu svoju riječ, to mislim, da ćete isto tako održati i drugu, pa me vjerno služiti.

— Tako ja već na prvi pokušaj nagjoh veoma povoljno mjesto, kakvo bi ga drugi teško dobio; a to s toga što sam govorio istinu. Zato Vam, Velečasni, vječna hvala, što me tako lijepo svjetovaste.

— *—*

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Krešev. Zle a teške bolesti stale kolati po našoj obitelji; sad bi pao jedan član u ova, sad drugi član u ona; mi stadosmo činiti devetnicu Presv. Srca Isusova i običasno objaviti u „Glasniku“, ako nam pomogne. I doista ono pomože. Zato zahvaljuje Presv. Srcu Isusovu

Zahvalna obitelj.

Rasinja. Na trima sv. isповједимa hotio sam počinjeni teški grijeh očitovati, nu svaki put smutilo me nješto — sjegurno gjavō — te ga zatajih. To me mučilo. Kano član bratovštine Majke Božje Karmelske molio sam vrueće Bl. Gospu, neka mi isprosi od Božanskoga Srca Isusova, da zatajeni grijeh isповједим. I gle! Dne 16. srpnja o. g. pogjem njojz na čest u crkvu. Istom ja prekoračih prag crkve, već me gane neka tajanstvena moć, i prisili da potražim svećenika, komu sam namah zatajeni grijeh isповјedio, te veliku isповijed ovršio. Iza toga bilo mi je tako ugodno, kao da nikada grijeha počinio nijesam. — S toga zahvaljujem našoj miloj Gosi Škapularskoj i Božansku Srce Isusovu.

G. G.

Cirkvena. Hvala Presvetomu Srcu Isusovu, što mi je uslišao molbu, te je bolest blago moje poštedita.

M. D.

Svibovec. Bio sam u velikoj nuždi, pa sam se devetnicom utekao pod zaštitu i pomoći Bož. Srca Isusova, Mariji, sv. Josipu i sv. Antunu; ali odmah nijesam bio uslišan. Znajući da molitva ima biti ponizna i ustrajna, ja nijesam prestaо moliti, već sam operativno obavljao devetnice. I eto ja zadobih traženu pomoć. U devetnici se isповjedih, te se evo sada javno zahvaljujem i svakomu toplo preporučam, da štuje Božansku Srce Isusovo, Bl. Dj. Mariju, sv. Josipa i sv. Antuna.

F. S.

Sunja. Bijah u velikoj neprilici i strahu poradi jedne, po moj cijeli život veoma važne stvari; pa po primjeru drugih utekoh

se i k Presvetom Srcu Isusa i Marije devetnicama. A iškusiv već mnogo puta veliku moć zagovora sv. Josipa, stavim se i opet pod njegovu zaštitu, obavljajući devetnice njemu na čast. A preporučih se i sv. Antunu i sv. dušama u čistilištu, obedav, ako budem uslišana, više sv. misa i strogih postova, pak i javnu zahvalu, koju evo sada sva sretina i vesela javnosti predajem, zahvaljujući se iz dubine srca na velikoj milosti, koju sam od Presvetog Sreća Isusova i Prečistog Sreća Marijina po premožnom zagovoru sv. Josipa mogu predobudnog zaštitnika, primila.

Ujedno želim dostojno zahvaliti se na velikoj dobroti i milosti, koju sam nebrojeno puta ved od sv. Josipa očutila, i koga iza Marije najviše štujem, i vruće želim, da ga sav svijet štuje!

Vječna hvala i slava Presv. Srcu Isusa i Marije, sv. Josipu i sv. Antunu, a vječni pokoj sv. dnušam u čistilištu. L. K.

Sisak. Bolovah jar preko dvije godine na vrlo opasnoj i sa svemogudim pokušanim lijekovim neizlječivoj nutarnjoj bolesti, koja se jedino operacijom odstraniti mogla. Pošto to bje za život vrlo opasno i pogibeljno djelo, nemogoh se na to dogo odlučiti. Zamolioh zato Presv. Sreću Isusovo i sv. Josipa da me olabre obaviti deveticu. Te gde nestu u meni straha i ja neustrašiv stupi pod operatin nož i danas se podpuno zdravom nalazim.

Hvala i slava budi Presv. Srcu Isusovu Bl. Dj. Mariji Sv. Josipu na danoj mi blagodati, R. Z.

Slatina. Naša obitelj bijaše pala u veliku nesreću, i skoro bijasmo lišeni kruha; tražismo pomoć od svakud, ali' badava; već skoro zdvojismo: pomoći od nikuda. — Na to se obratismo deveticama na sv. Josipa, Presv. Sreću Isusovo, Bl. Dj. Mariji, i gle, odmah nam bje pomoć pružena. — P. N.

Draga, 12 godišnja djevojka, opasno oboljela na očima tako, da je izgubila vid. Poslana na liječenje u bolnicu, bude poslije 14 dana otpuštena kao neizlječiva. Izgubiv svu nadu u umjeće ljudsko stavi sve pouzdanje u liječnika nad liječnicima — Boga. — Sva obitelj diniša devetnicu na čest Presv. Srcu Isusovu i prebl. Gospe na Trsatu i sv. Lucije, obedav po uslišanju javno se zahvaliti „Glasniku „Sreću Isusovu“ i „Ružičnjaku sv. Franje“. I gle! za treće devetnice opet progledala posve zdrava na očima. Ovim vrši svoj zavjet i javno se zahvaljuje.

Jošte zahvaljuju Presvetom Srcu: Za povraćeno zdravlje M. F. iz Vrbovke; T. T. iz Osijeka; M. Št. iz Sv. Jurja kraj Senja; K. M. iz Gjurgjevca. Za osobitu pomoć u teškoj napasti E. M. iz Drage. Za osobitu pomoć na ispitu: R. T. iz Sarajeva, S. M. iz Gjurgjevca, N. K. iz Broda.

Namjena molitava i dobrih djela u listopadu.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Naknadi za javne sablazni.

Danomice se umnažaju javni grijesi, kojima se dragi Bog strašno pogrijuje. Zapovijedi Božje i slike Crkve javno se nogama gaze, najsvetija prava zakonska očito se prezira, bezbožtvo, svetogrgje, raskošatost više se niti ne kriju; sve se to zbiha u red bijela dana. Čega mi sami na oči svoje ne vidimo, to nam i oviše donose novine i časopisi, te smutnja i sablazan bivaju još gore.

Kada čovjek ponisli, kako se bezbožtvo širi; kako se mnogi ljudi podižu proti svemotnomu Bogu; samo se čuditi mora, što neizmerno pravedni Bog češće i jače ne kazni grješnoga svijeta.

Jest, Bog je dragi neizmorno dobar i milostiv i strpljiv, te čeka i nuka grješnika na pokoru. *Ja ne ču smrti grješnikove, nego razlige da se obrati i da žive.* I kako god što ima grješnika bez broja; tako jedini Bog znade, koliko je i takih duša, koje se žrtvuju, i mole i gledaju, da utaže pravednu srdžbu Božju; koje nastoje, da zadovolje za grjehe togje, i da donekle barem utječe Sreću Božansku.

Kad neprijatelji Božji neprestano pogrijuje grijesima, i to javnim, pogrijuju neizmerno veličanstvo Božje; dajmo i mi, koji štujemo Srce Božansko, podvostručimo ljubav svoju spram Boga; nastojimo da pomirimo ovu nesretnu brađu našu sa Presvetim Srećem Isusovim, i preko njega s neizmerno svetim i pravednim Bogom.

Radi se tude o tome, da se sve više promakne slava Božja; no radi se u isti mali i o spasu duša grješnih; radi se o budućnosti čitavih naroda, koje će možda do mala stići teška ruka vječnoga, ali i pravednoga Šoca.

Primajmo za to ovoga mjeseca češće nego li inače svetu pričest u naknadu za sve grjehe, osobito javne, kojima se teško vrijegja Sreću Božansko. Prikazimo Presvetomu Srcu u tu svrhu sve molitve svoje, djela pokornička, sve štogod radimo i trpimo za Boga.

To činidi mi ćemo sasvim prema duhu pohođnosti k Presv. Srcu Isusovu uraditi. Tu znamo, da je jedna od poglaviti svrha, zašto je Gospodin objavio Sreć svoje, i ta: da bismo mu zadovoljili za teške uvrede, što ih on dnevice podnosi od nezahvalnih ljudi,

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 11. Studeni 1898. God. VII.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godini 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 35 novč.

Kako ćeš postati mudrac?

tioc. Gledaj, Glasniče, ja sam ti priprosti i neškolovani čovjek; a dandanas sve govori o »obrazovanosti i o mudrosti.« Komu ova nedostaje, taj ništa ne vrijedi u svijetu. Nego ti si onomadne rekao, da je u Srcu Isusovu »sve blago znanosti i mudrosti.« Ne bi li i kako bi i ja štogod mogao dobiti od toga blaga?

Glasnik. Čujder, da ti nešto pričam. Prije kojih 20 godina bio u Beču perzijski car; zovu ga »šah.« Dok je »šah« u Beču boravio, vidjeli su Bečljije jednoga dana na nekom kolodvoru glavnoga hodžu (svećenika) šahova, gdje leti žurno amo тамо, kao čovjek što nije pri sebi. Sad će jedan činovnik od željeznice na francuski i na njemački upitati toga hodžu; što mu je? Ali hodža umije tek perzijski, a

opet nema, tko bi ga razumio. Srećom se desio tude jedan veoma učeni svećenik. Njega je poznao taj činovnik, pa će ga na prijateljsku zamoliti, neka upita hodžu: što li mu je? Može biti da će ga on razumjeti. Svećenik dakle pokuša sreću, ali ni znanje arapskoga ni židovskoga jezika ništa ne pomože; on ne može te ne može razumjeti, što tako silno muči hodžu. Tada hodža od jednoć uze uru svoju. Ona pokazivala broj 1. Po tom hodža nekako rukom mahne oko vrata; a to je očevidno značilo, da će izgubiti glavu. Sad je svećenik razumio, što je bilo u stvari. Hodža je naime izgubio strogoga gospodara svoga, šaha; pošto je za čas bio ostavio željeznička kola, kojima se tad bio povezao »šah« u jedan carski perivoj, gdje je imao da ruča. U i sât bio ručak. Hodža mora da bude tuj prisutan, i da obavi neke religiozne obrede i blagoslove. Ne bude li dakle u to vrijeme uz gospoda a svoga, bez sumnje morat će glavom da plati. No još se dalo tomu pomoći. Činovnik saznavši gdje će šah ručati, dade hodžu onamo drugim vozom odvesti. Tako hodži živa osta na ramenu glava.

Št. To je zanimiv dogadjaj. Ali ne vidim, kakov je to odgovor na moje pitanje.

G1. Sad pazi, brate moj. Zar ne, taj hodža imao je biti upravo u i sât na odregjenom mjestu; inače ode mu glava. Nu šta bi ti rekao za čovjeka, koji bi u takovoj pogibli bezbrizno se šetao, pa onda mirno sjedio u gostionici, kavu pio i lulu pušio, dok ne bi za nj' prekasno bilo — te bi on ludo izgubio glavu?

Št. Šta bih ja rekao? Rekao bih, da je šeno s uma. —

G1. Nu gle, taki su mnogi i mnogi; a u prvoj redu oni, koji sami misle za se, da su mudri i naoobraženi. U odregjeni sat mora svatko da bude na stalnom mjestu, ne kod ručka, nego na sudu; ne pred

šahom, nego pred Bogom. Ne radi se tuj tek o glavi, nego o vječnom nebu ili — o vječnom paklu. Pa što rade ti »mudri« ljudi? Čovjek bi reko: oni se šetaju po ovom svijetu, i sjede u gostionici; t. j. oni misle tek na to, kako će si život što udobnije udesiti, a ni malo ne mare za svoj zadnji sât, što će odlučiti o cijeloj vječnosti.

Št. Takovi ljudi dakako vrlo su nepametni.

G1. Gledaj dakle. Ti si rad postati mudrim; zar ne? Ako živo uvidiš ovu istinu: *Ja sam na zemlji samo da se pripravim za onaj sât, što će odlučiti o mojoj vječnosti, o vječnom neba ili o vječnom paklu;* ako bistro uvidiš ovu istinu, onda si već počeo biti mudrim, i mudrijim od mnogih filozofa, koji svašta znaju, a ne znaju, zašto ih je Bog stvorio; naime za to, da Bogu služe, i tako da si dušu spase.

Št. Bogu milom hvala, kada tim putem i ja, neuk čovjek, mogu biti mudrac!

G1. Jest, ali još nešto!

Št. A što to?

G1. Ova kršćanska nebeska mudrost ne tiče se samo uma, nego se ona odnosi i na djela. Onaj je tek pravi mudrac, koji savkoliki život svoj umije urediti po toj istini. Hoćeš li dakle znati, da li si doista mudar; a ti stani za čas na putu života svoga, pa se pitaj: kamo me vodi ovaj put? Svakako u odregjeni sât pred suca moga. Nego onda — onda na koja vrata? Na ona, gdje stoji: »ulaz u nebo«, ili ona, gdje je napisano: »ulaz u pakao?« Ako na »vrata nebeska« — blago si ga tebi! Zato čini sada sve, što se hoće da ti onda bude zadnji sât sretan. Ti si tad u istinu crpio pravu mudrost iz Srca Isusova.

Dušni dan.

Sveta Terezija pripovijeda jedan zanimivi dogadjaj iz života svoga. U noći prije dušnog dana htjedoše sestre u samostanu sv. Terezije da po običaju svome oko polnoći izmole »Matutin« (t. j. »jutrenju«) u koru crkve. Svetica došla prije drugih sestara na kor, da bi iz molitvenika jednu molitvu izmolila za duše u čistilištu. Pa šta se dogodi? Eto gjavla, gdje joj se ukaza, kako to često znalo biti za njezina života. »Nečastivi«, — »pripovijeda Svetica — »sjede mi baš na knjigu, te ja ne mogoh dalje da čitam onu molitvu. Ja se prekrstih — on iščeznu. Kad stadoh s nova moliti, eto ti njega opet. Ovako se zabilo, čini mi se tri puta; ja se počeh moliti, a ne mogoh svršiti, dok napokon ne uzeh svete vode, te njome poškropih knjigu. Gjavla nesto, a ja vidjeh, kako je u taj čas nekoliko duša izišlo iz čistilišta. Nijesu one morale da još dugo trpe; pa s toga htjede gjavu da zaprijeći — kako ja držim — te se ne bi tako brzo mukā izbavile« (molitvom sv. Terezije).

Tako pripovijeda ova velika Svetica Božja. »A što je gjavlu tako mrsko, to mora da je Bogu osobito milo: molitva naime za pokojnike. Dakle Bogu na čast, a gjavlu za inat molimo se što više za duše u čistilištu; osobito ovoga mjeseca, studenoga kojii je njima posvećen.

Ko dušama u čistilištu dobro čini, taj s Bogom lihvari, — znaju reći dobri kršćani. Pa to je živa istina. Sveti Toma dapače drži, da je molitva za duše Bogu nekako još povoljnija, nego li molitva za obraćenje grješnikâ; jer veli on, grješnici mogu si još sam pomoći, a duše pokojnikâ ne mogu nikako.

Jesi li, kršćanska dušo, rada imati na nebu silne zaštitnike? A ti nastoj, da izbaviš duše iz čistilišta!

One ce ti za objeo u nehd zahvalne bili. Nema tomu dugo, a u jedinoim razvoju bira na snert bolestan jedan mlađi. Bilo mu kogih 19 godina. Ne-pila susika već ga dovela do na rub groba. Bio on za citeloga života osobiti slavoteli Marijin. Pravo di-jete Marijino. Dok je još zdrav bio, često — gorovo svakoga tjedna — prisnoo bi on bogolubio sv. sakramente. Tako on radio i u svojoj bolnici. I što se sudiči biskup primicala, to i on sve više i više černao za nehdom. Kad ga ispoštivali opesničio na čest a vječnosti, i podijele mu sv. sakramente umruchi, onda ga zanimali, da li se, doskava u sljepi raj, ope-sničio i svoja ispoštivalka. Na to iće bolesnik sla-bim glasom: »O, ne bojte se, voleđaci! Osamno gore ne zna se a nezvaljnost. Kamo srce za te, kafi li imao zagovornika na nehd, koji su ti vječni ju-bav i zadražlost dalihi? Na ove zagovornike možeš se čverto osloniti u svim potrebitima i spola i duši; a naiče, a sedjnjem časom, kad se radi o tom, da je čet i ti unici arca ona vrata neheria, kola si za zivotova ovima svrgnutim nebeskim praviljenima otvori, oslobođivi ih iz muku čisiljnih.

No šta da uradimo za duše u čisilju? Kako da im pomognemo? Širem dobrim djelima možemo ih ponuditi. Kad n. pr. dades milostinu stronomu, te ovo dobro djelo prikazat' za gospodinsko; to će im muške ublažiti i prekrati. Pri tome ti imas dvo-srca u zadržati: naplasti cer i Božji i milostinju i obje ljudi u vi za dijake pokrovititi; isto tako kad se trudik, kada posluši, kada se molib, kada slušaš sv-

istina, kada primas sv. sakramente.
Ština potrodot za duše u čisilju. — jesu o prasti. Dobri opresici, dambas je lakša, nego hrida, jer in ima sada biserot. Tako na pr. imaju mnogi opresici za časovne bratovštine Presv. Srca i Apostolskva mislje; ili kada molib kermitic ili krikici

put; ili kada nosiš modri škapular t. j. škapular bezgrješnog začeća Majke Božje, te izmoliš 6 oče naša Ždravih Marija i Slava Ocu. Nego najljepše djelo je t. zv. »viteško djelo ljubavi za duše u čistilištu.« Mi tim »viteškim djelom ljubavi« sva svoja djela zadovoljštine u ovome životu, kao što i molitve i druga dobra djela, što će ih iza naše smrti drugi nama namijeniti, velikodušno žrtvujemo Bogu za otkup duša u čistilištu. Mnogo bi krasnih stvari mogao kazati o tom »viteškom djelu ljubavi«, nu nema tomu ovdje mjesta.*)

Ne možeš li se popeti do tako visoke ljubavi, a ti čini barem koliko možeš za duše u čistilištu, osobito u ovome mjesecu. Možda ti otac majka, rogjaci i prijatelji pokojni već davno i željno izgledaju u čistilištu ovaj mjesec studeni; jer se nadaju, da ćeš sad više za njih uraditi, nego li do sada. Ne daj, te se oni prevare nadajući se od tebe izdašnjoj pomoći! A nemoj i da sam sebe lišiš onih sjajnih nagrada, koje te čekaju, budeš li milostiva srca spram duša u čistilištu. *Blago milosrdnim, jer će oni milosrdnost postići.*

*) Čitaj o tome lijepu knjižicu: „Svagdanji put u čistilište“, na str. 49 ss. Tude ima i „krunica za duše u čistilištu“ str. 54 ss. Knjižica stoji samo 4 ne. s poštom 6 novč.

Kako je Presv. Sreća izmirilo razdvojene prijatelje?

Lpoznavši se jednom, makar i kasno, s milom pobožnošću k Presv. Srcu Isusovu, i s blagoslovom njezinim: stadoh i ja prema slabim silama svojim za nju revnovati, ne bih li je poput dragocjene biljke i u dalnje krajeve presadio. Pa i ne mora li nas ljubav k bližnjemu sklonuti, da i

njemu podarimo štogod od onoga dobra, što nam ga dragi Bog milostivo udijelio? A najpače kad time blago svoje nikako ne umanjujemo, nego si ga još umnažamo, pošto je Gospodin obećao: *sjajno ću nagrađiti one, koji po mogućnosti šire ovu pobožnost.* Ali kako je već na svijetu: ljudi često ne vide, ili ne će da vide, ono, što im je spasonosno. Pa tako i ja zlo progloh u jednoga rogjaka mojega.

Bijah mu poslao »Glasnik Presv. Srca Isusova«; ovo inače izvrsno sredstvo, da bi se uvela u kuću pobožnost k Presv. Srcu. Ovaj mi put bio trud moj zaludan; a nijesam bolje prošao ni onda, kad uhvatih zgodu, te usmeno uzeh preporučati tu pobožnost. »Idi«, reče mi, »progji me se! Što će mi ote prenježne molitvice i pobožne sitnarije? Ja mogu i bez toga štovati Spasitelja svoga. Čemu da mislim upravo na njegovo Srce? da štujem sliku, na kojoj ne viđiš ništa do jedno crveno Srce...? Da je ova bogoljubnost čemu dobra, Gospodin bi ju bio učio ljude živući još na zemlji; no de prevrći evangjelje list po list, pa ćeš vidjeti: nema ti tude ni traga ovoj pobožnosti. Ja mu odgovorih, da je za pravo ova pobožnost k Presv. Srcu Isusovu tako stara, kao i kršćanstvo; nu potpuno da se razvila tek u naše doba, jer je dragi Bog htio, da bismo imali lijek, koji je upravo za grdne rane i ljute boli našeg doba. »U ostalom«, rekoh, »kad sv. Crkva, kojom upravlja Duh Sveti, sama tako revno vrši i preporučuje ovu pobožnost, onda je ti ne smiješ onako naprečac osudit; već kada ti se ne mili, a ti priznaj, da je još pravo ne razumiješ. Ti se možeš varati, ali Crkva ne. Ovako se preprirući ne dogloh ja s njime nikako na kraj; možda i s toga, što bijah odviše nestrpljiv, a zlovoljan je apoštol ponajviše rgjav apoštol: jalov mu sav trud. Iza dugog razgovora rastadosmo se napokon obadvojica ponešto nujni.

Ne potrajalio dugo, a eto nas opet skupa. Sad će mi pričati, kako mu se nešto dogodilo, što ga je vrlo uz nemirilo. Raskrstio se naime sa svećenikom N., s kime je godine i godine prijateljevao; a to mu prijateljstvo uvijek bilo veoma dragocjeno. »Razdor«, reče, »izmegju nas takav je, te se baš lako ne da popraviti. — »Ma zašto?« upitat će ga. — »Znaj«, odgovori on, »da sam ga u istinu jako uvrijedio, i to javno; tu je dakle teško pomoći.« Pošto smo još dugo govorili amo i tamo o tom događaju: uvidjeh, da se on ne može umiriti, te ja svratim govor na druge stvari, i tako ne bi dugo, a eto nas dvoje opet živahno raspravljamo o pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu. Nijesam ni ovaj put bio sretnije ruke, nego li prije. Rogjak moj, inače dobar i pobožan kršćanin, ne će pa ne će o tome išta da čuje. S toga se i ovaj put razigjosmo nezadovoljni: ja, jer mi se činilo, da mi je sav trud za ovu dobru stvar zaludan; on, jer si ne može izbit iz glave, što se tako zavadio s prijateljem svećenikom.

Nego dragi Bog, koliko je do njega, ljude uvijek vodi pravim putem; prem oni kao zavezanim očima hodajući ne znaju, kuda idu, te se žaloste misleći, da ne idu sretnim putem. Tako i nama dvojici tada bilo; pa opet nas dragi Bog doveo iz tame k svjetlu. Već slijedećeg jutra dogje mi rogjak sav veseo u sobu. Lice mu se sjalo poput sunca. Nije li zar toj radosti uzrok onaj debeo omot, što ga nosi ispod pazuha? — »Šta dobra?« — A on: »Dragoviču moj! Dogjoh, da ti zahvalim, što si mi tako dobro savjetovao. — »Što? Ja?« otpovrnem u čudu. »Gledaj samo. Ti znaš, kako mi se nemio onaj slučaj s mojim velečasnim prijateljem privio na srce, pa znaš i zašto. No kad se sinoć rastadol s tobom, te onako tužan igjah svojim putem, iznenada sunu mi ova misao: hajde, pokušaj jedared i pobožnost k

Srcu Isusovu. Nijesi je još nikada pokušao. Ako je ova pobožnost doista Bogu tako mila, neka usliša Srce Isusovo moju molitvu; neka me izbavi iz ove neprilike; ja ču se onda iz zahvalnosti prebrojiti na »Glasnik« i po mogućnosti vršiti ovu pobožnost. I tako sam se sinoć i po više puta revno molio Srcu Isusovu, neka mi pomogne u ovoj stvari. Pa gle! Jutros stiže mi list kano da je iz neba pao. Sjedim kod kuće u svojoj sobi, kad netko pokuca na moja vrata. »Naprijed!« oglasim se, a sluga mojeg prijatelja N. ugje, i uruči mi ovaj omot s listom. Ja s mjeseta otvorim omot, i evo velike, krasne slike, a ma baš Presv. Srca Isusova.

Uz ove riječi uze moj rogjak omot ispod pažuha, i otvoriv ga pokaza mi doista lijepu sliku Presv. Srca. Sad se on nekako ganuto zagleda u nju, a onda mi pročita list, što je od prilike ovako glasio: »Dragi moj prijatelju! Ja ne znam doduše, da li se kaješ ili ne, što si mi pred više ljudi kazao onu nemilu; ali to znam, da si ti dosta plemenita srca, a da ne bi primio rado moje oproštenje, i s njim zajedno moje staro prijateljstvo. I još sigurnije znadem, da će Srce Spasiteljevo biti zadовољno sa mnom, kad učinim, što je do mene, da bude kraj onome tužnomu razdoru. Pošto je Duh Sveti rekao: »Sunce da ne zagje u gnjevu našem« (Ef. ž. 4, 26), to bar ne ču, da pustum, te ono i drugi put zagje u njemu. Budimo dakle opet stari prijatelji kao i do sada, te dajmo da trava zelenilom svojim prikrije ono, što se dogodilo. Tvoj vjerni prijatelj N.« — »Gledaj«, nadoveza mi rogjak, ovako je sad baš sve na dobro krenulo; a Srce je Isusovo sve to tako lijepo uredilo. Nego ču sada i ja održati svoje obećanje, pa ne treba da me opet nukaš na pobožnost k Srcu Isusovu.

Meni je pak onog jutra postalo jasnije no ikada

prije, kako Srce Isusovo ujedinjuje srca ljudska, i kako su živa istina ona zlatna obećanja, što ih je učinilo štovateljima svojim. Ja sam još i kasnije više puta iskusio, da Srce Isusovo ni jedne molbe ne usliša radije od one, da vrati mir i čistu ljubav čнима, koji su se zavadiili. »Ja će povratiti slogu obiteljima razdvojenim, a štitit će one, koji su u kakvoj potrebi.«

Vojnik Marijin.

borbi za milu domovinu — zapade i bogoljubnog mladića iz odlične obitelji K . . .

G. 1866. zovne ga glas trublje u rat, u Italiju. Neki nutarnji glas kazivao mu, da će u tom ratu pasti žrtvom vojničke dužnosti. Majka ga toplo preporučila Bl. Gospo, pa mu dala mali kip njezin, neka ga kod sebe nosi i na putu i na krvavu međanu. I zmetnu se bitka, i naš mladi junak pade. On pade, i s ostalim se mrtvacima zakopa u jednoj velikoj raki. —

juto bi se prevario, koji bi se nadao, da će kip ili medaljica Bl. Gospe svakoga, što ju pri sebi nosi, sigurno i u svakom slučaju očuvati od smrti, ma i u sred najžeće neprijateljske vatre. Taj ne bi znao, da je smrt u milosti Božjoj, kruna svih ostalih milosti.

Takova blažena a ujedno i časna smrt — jer na poprištu slave, u

Dobivši majka ovu žalostnu vijest, gorke je suze lijevala; no opet se i tješila. Ta umro je da nije mo-

Sv. Stanislav prima sv. pričest iz ruku angjela.

gao ljepše; umro je kao pravi štovatelj Marijin s njezinim blagoslovom i pod zaštitom njezinom. Jedno jošte željela tužna mati, da bi mrtve ostanke sinka

svog mogla sahraniti u obiteljskoj grobnici djedova njegovih.

Ali kako ih naći? — Jedan drug njegov reče, da točno znade raku, gdje ga zakopaše. Al' opet kako će ga iza toliko mjeseci razaznati od drugih mrtvaca? Kako? — Po *kipu Bl. Gospe*, što ga kod sebe nosio. I u istinu nagjoše taj isti kip u jednog mrtvaca. To je dakle onaj bogoljubni mladić, onaj *vojnik Marijin*.

Digoše mu kosti i sahraniše ih u djedovskoj grobnici; a majka suznim očima hvalila Bl. Gospu, što joj sinka primila k sebi u blaženi raj, a njoj barem ostanke smrtnе ostavila.

Bratov. Presv. Sreća Isusova u Kloštru Ivaniću.

Došavši god. 1897. na župu u Kloštar Ivanić — piše nam velevrijedni tamošnji župnik M. J. — bio sam po crkvenom starješini opreznim učinjen na *bratovštinu Presv. Sreća Isusova i prečistoga Sreća Marijina*. Htijući bo jedne *mlade nedjelje* služiti večernjicu, reći će mi: Velečasni! Danas je večernjica kod pokrajnoga žrtvenika sv. Josipa, gdje je slika *Presv. Sreća Isusova*, a mole se *litanije Presv. Sreća Isusova*. i poslije toga podijeli se blagoslov s presvetim oltarskim sakramenton. Isto tako u nedjelju poslije *mlade nedjelje* obavi se Marijinska večernjica kod drugoga pobočnoga oltara sv. Juraja, gdje je slika *prečistoga Sreća Marijina*. — I tako učinih. Nu odmah zapitah: da li je ovđe *bratovština Presv. Sreća Isusova i prečistoga Sreća Marijina*? A reče mi: bila je nekoć; sada je nema, jer su joj članovi pomrli. —

Pošto u župnoj knjigi — spomenici ništa ubi-

Iježeno ne nagjoh, počeh prekapati razna stara pisma I gle! Ja nagjoh a) popis članova *bratovštine Presv. Srca Isusova i Marijina*; b) neke upisnice pokojnih članova, što su bile predane župniku radi molitava i spomena kod sv. mise. — Iz »popisa« i »upisnica« vidjeh, da je *bratovština Presv. Srca Isusova i Marijina* bila ovdje utemeljena god. 1858. za tadanjega župnika, a kasnije kanonika zagrebačkoga, Nikole Vučinovca. Iste je godine blage uspomene pok. kardinal — nadbiskup zagrebački Juraj Haulik tu bratovštinu uveo najprije u pravoslanoj crkvi, za tim u crkvi čć. sestara milosrdnica, a po tom i u župama, koje se za to prijavile.

Ovo je moja treća župa, a u svakoj ima *bratovština Presv. Srca Isusova i preč. Srca Marijina*. U *Dolnoj Kupčini* tu je bratovštinu uveo preč. g. Franjo Budicki, opat i kanonik-čuvar u Zagrebu, dok je bio župnik Kupčinski. Ta bratovština i danas još opstoji. Na Plešivici (drugoj mojoj župi) ja sam ute-meljio *bratovštinu Presv. Srca Isusovo i prečistoga Srca Marijina*, dobivši za to dozvolu od preč. ordinijata. Bio mu je u tom poslu od velike pomoći pokojni g. Mijo Filetić, duhovnik čć. sestara milosrdnica u Zagrebu. Ova je bratovština pripojena rimsкоj prabratovšti g. 1887. Ostavih ju u lijepom cvijetu i broju od preko 500 članova.

S razloga, što se pobožnost k Presv. Srcu Isusovu ovdje obavlja, začeh ja o toj za spas duša ko-risnoj bratovštihi govoriti i na prodičaonici i u ispo-vjedaonici i privatno. Trud mi nije bio zaludan; jer sam odma i prve godine svoga ovdješnjega župnikovanja (1897.), imajući nekoliko novih članova, *svetkovinu Presv. Srca Isusova* lijepo i dostoјno proslavio, i na temelju te proslave narastao je broj članova bratovštine do 129.

Kada se tko prijavi u bratovštinu, dobije upis-

nice: jednu od Presv. Srca Isusova, a drugu od prečistoga Srca Marijina. Te upisnice dobio sam od preč. ordinarijata. K tomu svakoga ču podučiti: što ima moliti za svaku bratovštinu, kada dobiva oproste, što treba da moli za nakanu sv. Oca pape za potpuni oprost itd. Ujedno spominjem, da u mojoj bratovštinu ulaze i župljanici iz susjednih župa; pak se s pravom nadam, da će nam se bratovština gledom na broj članova za koje vrijeme jako podići.

Oltara posebnoga, posvećenog Presv. Srcu Isusovu, ovdje nema, nego su *slike Srca Isusova i Marijina* na pobočnim oltarima. Iste takove slike vise na stijeni u svetištu, darovane g. 1892. od bivše poštice P. S., a sada č. sestre milosrdnice u Zagrebu.

Na mlađu nedjelju mi tu lijeput pobožnost javno u crkvi objavljamo po knjižici: *Pobožnost Pre-svetomu Srcu Jezusovomu*. (Zagreb 1863). Ne samo kod sv. mise, nego i kod večernjice naš bogoljubni narod uz molitvu i pjesmu daje dužno štovanje Božanskому Srcu Isusovu.

Samu pak svetkovinu Presv. Srca (u petak poslije osmine tjelevske) obavljamo ovako. Svetkovinu shodno najavim. Članovi veoma rano dolaze na sv. ispovijed, a ja se pobrinem za gg. ispovjednike. (Naravski da se i ja s članovima ispovjedim, a ove se godine svi svećenici (ispovjednici) ispovjedimo) Svaki član dobije škapular Presv. Srca Isusova s uvezanim srcem i utisnutim naslovom: *Dogji kraljestvo teće!* Članovi si pribodu taj škapular na lijevoj strani i tako dogju u crkvu. (Škapulare uzimam iz Innsbrucka kod tvrtke: A Müller. Škapular vuneni stoji 4 novč, a svileni 22 novč.) Iza dovršene sv. ispovijedi slijedi svečana sv. misa; izloži se presveti oltarski sakramenat, zapjeva se »Tantum ergo«, i procesija kreće s presv. sakramentom pod nebom i svetiljkama oko crkve. Poslije »Credo« je propovijed o

Presv. Srcu Isusovu; onda se nastavi sv. misa do pričesti svećenikove; zatim se pričeste svi članovi, a po tom se sv. misa nastavi. Iza svete mise obavlja se pobožnost nalik na „mladu nedjelju“. Ove godine bila je kod te proslave blagdana Presv. Srca crkva dupkom puna; došlo je mnogo naroda iz obližnjih župa u procesiji amo i natrag, premda je vrijeme bilo nepogodno. Ljetos smo u isti dan po podne imali zajedno klanjanje presvetomu oltarskomu sakramentu. O, kako je to milo i ugodno bilo! Mi smo se u duhovno razmišljanje tako zadubili, da nijesmo jednu uru, već dvije ure klanjali.

Gotovo svi članovi dolaze mjesecno na ispravljed, pa i u one dane, kada mogu dobiti potpun oprost. Toga radi imam jako puno posla u isposjeđaonici; no hvala dragomu Bogu, što mogu njemu na slavu a za spas svojih vjernika nešto poraditi.

I »Glasnik Presv. Srca Isusova« ovdje se čita; nu radi siromaštva i drugih okolnosti nije mu baš velik broj pretplatnikâ.

— * * * —

Dopis.

U Bošnjacima 15. rujna 1898.

Do sada su čitatelji »Glasnika« malo čitali o tom, kako se u ovim krajevima štuje Presv. Srce Isusovo. I kad bi prema tomu mislili, da je ovdje štovanje Presv. Srca Isusova slabo i neznatno, krivo bi mislili. Štuje se ono ovdje, i te kako! A štuje se i odavna.

Kad se u drugim župama o posebnoj kakojo pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu nije ništa znalo, ovdje su se svake nedjelje i blagdana pod večernjicom osobite molitve molile na čast Presv. toga Srca. Da-

kako, da je to dobitim rodom rodilo. Presv. Srce Isusovo zagrijalo je duše pobožnih ovdašnjih vjernika, te su oni dužnosti kršćanske savjesno izvršivali, navlastito sv. misu i u poslene i u svećane dane po-hagjali, kao u malo kojem mjestu. A kada se je u novije doba po čitavom katoličkom svijetu počelo Srce Isusovo raznim pobožnostima više častiti i slaviti, niješu tad ni vjernici bošnjačke župe htjeli zaostati za drugima, pa su odlučili nabaviti si kip Presv. Srca Isusova, da ga pozagajajuć i gledajući usplamte još većom ljubavlju prema tomu predobromu Srcu, te da još i većom revnošću izvrše kršćanske dužnosti na slavu Božju i spas duša svojih.

Odlučeno učinjeno. Dobrovoljnim prinosima u brzo se sabrala potrebita svota za kip. Da nam kip što ljepši i ukusniji bude, obratili smo se na veleč. g. J. Pliverića duhovnika u Djakovu, neumornoga širitelja pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu i dobrog poznavaoča kršćanske umjetnosti. On je dakako najvećom pripravnosti posredovao i tvrtki Štuflesserovoj u Tirolskoj pisao, kakav kip mora biti, da i svim uvjetima kršćanske umjetnosti i zahtjevima tradicije te pobožnosti potpuno odgovara. A moramo priznati na čast spomenute tvrtke, da je kip divno izragjen. Koji god su ga vidjeli, svi jednodušno priznaju, da je kip krasan, i da mu ni u čemu prigovora nema, i da nigdje ljepšega kipa vidjeli nijesu.

Taj kip blagoslovljen je i javnomu štovanju predan 8. o. mj. na blagdan Male Gospojine. Sve je to obavljeno najsvećanijim načinom. Toga slavlja opširno opisivati ne možemo, jer bi tomu trebali i 2—3 broja »Glasnika«. Samo ćemo spomenuti, da smo se na tu svećanost pripravljali devetnicom, a uoči toga dana kao i na sam dan primali smo sv. sakramente. Crkvu smo za tu svećanost iskitili zelenim granjem, umjetnim i naravnim cvijećem. Služba

Božja otpočela je pô sata ranije, nego li to obično biva, a to radi procesije. Najprije je bio govor o Presv. Srcu Isusovu: zašto i kako ga štovati moramo. Zatim je naš upravitelj župe, g. Karlo Pavić, kip blagoslovio, i izmolio litanije Presv. Srca Isusova. Kip je dakako bio nakićen trobojnim vrpcama i cvijećem; ali ne previše nego umjerenog. Za tim bje postavljen na ukusna i iskićena nosila, koja smo za tu zgodu dali napraviti, i procesija je krenula. Ali je trebalo nekoliko minuta, dok se je u red stavila. Oni, koji u crkvi za rana nijesu mjesto uhvatili, nijesu kipa radi toga ni vidjeli sve do tle, dok kip iz crkve nije bio iznesen. A kada su ga vidjeli, nijesu se ga mogli nagledati. Okrenuli se kipu i razdragano ga motrili i stojali. Nije im se dalo procesijom krenuti.

U procesiji išli su najprije gjaci, dva a dva u redu, zatim muškarci po četiri u redu (obrtnici sa svojom zastavom), onda kip i napokon ženskinje po deset u redu. Išlo se istim putem, kojim ide procesija na Tijelovo. Naroda je bilo više tisuću. Svakomu si na licu čitao neku utjehu, sveto veselje i oduševljenje. A hvala dragomu Bogu da je tako. Svečanost je završena svetom misom.

Spominjemo još, da je put, kojim je procesija prolazila, bio zelenim granjem okičen; da su topovi gruvali, i da će općinsko poglavarstvo rado sve učinilo, što je za uzveličanje svečanosti potrebno bilo.

Završujemo s molbom i željom: da kip Presv. Srca Isusova bude ucviljenim Bošnjacima obilnim izvorom utjehe i svakoga blagoslova Božjega.

— 6 —

Bogoljubni vladar.

Za vrieme francuzkoga kralja Ljudevita XVI. bijaše na kraljevskom dvoru običaj, da su uz posna jela uveike pripravili i mrsna, kad bi kakova svečanost ili obdržavanje lova palo na postni dan.

Ljudevit XVI., koj bijaše čovjek pobožan i bogoljuban vladar, dokinuo je onaj griešni običaj.

Neki odlični i stari dvoranin htio kralja odgovoriti od oče za Crkvu toli častne odredbe, pak je medju ostalim u razgovoru spomenuo i one poznate rieči, da se čovjek nemože okaljati onim što mu unilazi na usta.

Imadete pravo — reće mu ozbilnjim i odlučnim glasom kralj — neokalja čovjeka ono, što mu unilazi na usta. Indi dobro uzevši stvar, nije mrsna hrana ono, što okalja i grijehom obtereti dušu; nego je zametavanje zakonite oblasti, nego je svojevoljno buntovno kršenje danoga zakona. Ta ovdje je pitanje o tom, da li je Krist naš Gospodin podielio svojoj Crkvi vlast davati zakone, i opeta da li je On obvezao vjernike, da njezine zakone vrše? Oboje pako ovo jest jasno iz sv. Pisma jer ondje čitamo ove rieči Krista našega Gospodina: «*Ako tko ne sluša Crkve, neka je kao paganin.*» Ja se Boga držim, i one moje odluke glede zabrane mrsnih jela u posne dane ne će promjeniti. Glas Crkve jest glas Kristov.«

Koli mudar i kralja dostojan odgovor! I taj bogoljubni kralj ostao je vjeran crkvenim zakonom glede posta i nemrsa i u najtežih kušnjah života svoga. Poznato je, da su toga nesretnoga vladara buntovnici sbacili s kraljevskoga priestolja i zatvorili ga u tamnicu. Ovi bezbožni njegovi dušmani, koji su kako svomu kralju tako i Crkvi Božjoj uzkratili pokornost, da savjest svoga kralja stave na što jače

muke, jednoga petka dadoše mu jestvine sve samo mrsne, znajući da je on nepokolebivo vjeran i odan svojoj kršćanskoj vjeri. Kralj je medjutim mirno od sebe odrinuo mrsna jela, ter je komadić preostalog od jučer kruha namočio u vodi i jeo, rekavši tamničaru ove dirajuće riječi: „Kako je to dobar ručak za kralja kršćanina.“

Puno ljudi danas misli, da je postiti i nemrsiti samo za siromake ili za one, koji nisu tobože prosvetljeni. Ljudevit XVI. niti je bio siromak niti je za ostao u prosvjeti, jerbo ga povijest broji medju najčestitije ljude i vladare; pak kako je savjestno i uzorno držao zakon Crkve o postu! Ali badava je trošiti rieči pred ovakovim krasnim primjerom jedne okrunjene glave.

Preveo J. Šafraan.

— * * * —

Svaštice.

— Nedavno je propovijedao u Ancaats-u (Engleska) katolički biskup e alford-ski. U propovjedi spomene biskup, kako se u Engleskoj sv. vjera katolička dnevica sve više širi. On reče mimo drugo i ovo: »God. 1778. bilo je u čitavoj Engleskoj kojih 50.000 katolika. Sada ih ima i i pô milijuna. U samome Lancashire-u imamo sad 30 puta više katolika, nego li ih je prije 100 godina u svih 7 sjevernih pokrajina, te se u jednom Lancashire-u godine oko 2000 Anglikanaca povraća u krilo sv. Crkve katoličke. Pa što je tomu uzrok? Ovo, što rimo-katolička Crkva jedina od svih drugih vjerskih sljedba može da »s vlašću« govori narodima. A crkvi anglikanskoj nema jedinstva niti u vjeri niti u upravi. Vjerske sljedbe — izvan katoličke Crkve — već odavno ne propovijedaju koje stalne nauke.«

Mis Sybil Thorold, najmlagja kćи anglikanskoga biskupa vinchester-skoga, prešla je na katoličku vjeru. I brat njezin postao je katolik.

— Kongres Marijanski, što je ljetos bio u Turinu, očevidno pokazuje, da jošte ima žive vjere u nesretnoj Italiji. Pri svršetku »kongresa« bila je sjajna procesija. Tu je bilo osim cijelokupnog biskupata piemontskoga još 10.000 muževa s mnogobrojnim zastavama, a više od 100.000 ljudi načinilo je ulicu (špalir).

— **Grobni spomenik Leona XIII.** Poput drugih papa dao si i naš sv. Otac Leon XIII. graditi grobni spomenik. Najslavniji kipar u Rimu, da u cijeloj Italiji, gradi ovaj spomenik iz bijelog kararskog mramora. Na poklopcu sarkofaga (grobnice) počiva lav držeći jednom šapom tiaru (papinsku krunu). Sarkofagu na desno ima kip Vjere; u jednoj mu ruci baklja, a u drugoj sv. Pismo. Lijevo od sarkofaga jest kip Istine; u ruci mu grb papin. Niže lava u velikim je crnim slovima natpis, kako si ga sam sv. Otac zaželio: *Hic Leo XIII. P. M. Pulvis Est.* (Ovdje je Papa Leon XIII. Prah.)¹⁾

Divno li odsjeva u tom grobnom spomeniku ponizno srce velikoga Leona XIII. To je — rekli bismo — najljepši Zaglavak krasnome djelcu sv. Oca: *Budi ponizan* (Spljet 1888. str. 72.) U istinu je Leon XIII. »Dobar pastier; jer, što kaže inom', I sam svojijem potvrgjuje činom«.

¹⁾ Pio IX. dao si je metnuti ovaj grobni natpis: *Ossa Et Cinores Pii P. IX. Summi Pontificis. Vixit Ann. LXXX. In Pontificatu Ann. XXXI. Orate Pro Eo.* (Kosti i Pepeo Pape Pija IX. Živio je 85. God. Papovao 31. God. Molite se za njega.)

Vjesnik.

— **Bratovština Presv. Srca Isusova.** S radošću bilježimo, da su u zadnje vrijeme na novo podignute tri bratovštine u nadbiskupiji zagrebačkoj. I to dne 17. srpnja o. g. svečanim je načinom uvedena bratovština Presv. Srca Isusova u **Davoru**. Isto je tako 24. srpnja o. g. uz veliko učešće i iz drugih župa uvedena svečano bratovština Presv. Srca Isusova u **Bogičevcima**. A dne 7. kolovoza o. g. jednakom je svečanošću podignuta bratovština Presv. Srca Isusova u **Stupniku**. Svaka od ovih bratovština već sada broji više od stotine članova; a da će uz milost Božju taj broj u buduće svagdje poškociti, o tom ni najmanje ne sumnjamo.

U **Kloštru Ivaniću** utemeljena je bratovština Presv. Srca Isusova još g. 1858. Vidi o tom str. 253.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Pošće. Moja žena uz najpomnju lječničku njegu bila je došpela dne 19. lipnja t. g. do toga, da smo svi očekivali samo smrt. U toj tjeskobi se ja više krat usrđnom molitvom obratih k preslatkome Srcu Isusovu i k prečistoj Djevici Mariji; a uz to sam jošte

na 18. lipnja t. g. devetnicu na čas preslatkog Srca Isusova otpočeo i obećao, da će to u našem Glasniku Srca Isusova oglasiti, ako joj se Isusovo slatko Sreća smiluje i zdravije joj povrati. Moja žena se je do sada već na toliko opravila, da može sama hojati, a nadam se pomoći milog Srca Isusova i Blažene Djevice Marije nakon potpunomu zdravlju. Hvalač i slavač preslatko Srce Isusovo i blaženu Djevici Majku Mariju vršim ovime ugodnu dužnost. L. B.

Vrbnik Izvršujući svoje obećanje zahvaljujem se Božanskomu Srcu Isusovu i Prečistom Srcu Marijinu i sv. Alojziju. U velikoj bijedi i nevolji moleći devetnicu pred njihovim oltarom odmah mi je Srce milostivo podijelilo milost. Slava i hvala Presvetomu Srcu Isusovu i Prečistomu Srcu Marijinu i sv. Alojziju, što su se smilovali mojoj nedostojnoj njihova srca molbi. I. L.

Illok. — Bio sam u velikoj brizi i velikoj potrebi. — U to sam se prouzdrojao u dobro Presv. Srce Isusovo, te šaljući mu vruće molitve, obeđao sam već više puta zahvaliti mu se u „njegovom Glasniku“, ako mi pogigne. Ono mi i zbilja pruži momot, a ja mu se zahvaljujem klijeću: „Nek“ hvaljeno i slavno u svaki bude čas to divno, sveto Sreća, u kom je jedin spas! M. K.

Požega. — U velikoj mojoj nevolji pomožlo mi je slatko Srce moga Isusa. Izvršujući obećanje i najponiznije mu javno zahvaljujem. N. N.

Vareš. — Žena G. S. trpjela teške muke kod poroda. Muž njezin načav se u velikoj neprilici uteče se devetnicom najprije sv. Josipu, onda drugom devetnicom Bl. Dj. Mariji, a napokon trećom Presvetomu Srcu Isusovu. Ujedno je obećao, da će, bude li uslušan, to objelodaniti u Glasniku sv. Josipa i u Glasniku Presv. Srca Isusova. Pa kako je bolest na dobro krenula, evo ga da iskupi zadanu riječ. Još priznaje, da je i mnogo drugih milosti primio od sv. Obitelji. M. P.

Babinagreda. — Bio sam odan piđu — syladala me strast, nijesam ju mogao nadvladati, jer je volja bila slaba. Dakako da sam uslijed pića padao i u grijeħ neudurednosti te tako mnoge smuci-vao, a Boga teško ne samo tim nego i teškim psovkama vrije-gjao. Vider kako su se mnogi promjenili, koji su se u bratovštini Presv. srca Isusova* upisali, a i u mnogim potrebama uslušani bili, upišem se i ja u bratovštinu, te odlučim, da će praviti devetnicu na čast Presv. Srcu, da mi dade milost i jakost, da se okanim pjanstva, psovke, bluda; ujedno obeđam, da će, butem li uslušan, zahvaliti se javno Presv. Srcu u „Glasniku“. Hvala Bogu, hvala presv. Srcu Isusovu, ja sam se, već su tri godine, tih grijeħa od-rekao, te želim Gospodu služiti kroz cio život svoj. Nek hvaljeno i slavno bude Presv. Sree Isusovo!! N. N.

Suđurac (Dalmacija). — Razbolio mi se sindič od ljute „srčane bolesti.“ Sav bijaše otekao; desna ruka i nogu bijahu grē-

vito ukočene, a malo poslije i lijeva strana tijela počela se ukočenjivati. Umjesto redovitog kucanja srca čuo se je u gradima samo njeki šum. Po liječničkom mnenju spesa nije bilo, te s časa na čas očekivamo smrt.

U ljutoj žalosti obratih se sa suprugom i ostalom obitelji Presv. Sreću Isusovu moled devetnicu. I gde čuda! Već trećeg dana djetetu bijaše bolje, a devetog dneva liječnik začuđen nareguje, da se sa djetetom ide na svjež poljski vazduh. Bijaje zdravo.

Od sreća hvala Presv. i Premilom Sreću Isusovu na dobivenoj milosti. V. N.

Osijek. — Još kao učenice molila sam i preporučivala drugim, da mole za oca mi, koji već odavna svojoj dužnosti kao kršćanin udovoljio nije. Nijesam bila uslišana, ali ja neprestano molila i nuto čudo: ove godine o Svisvetlih, kad dogjem kudi i po običaju progovorim ocu o sv. Isipovjedi, on mi se odazove upravo na čudnovati način. Taj dan doživjeh veću radost no onda, kad položim maturu, a pripravilo mi ju Presveto Sreće, komu ovđje izričem čest i hvalu. M. B.

Jelzenie dołuje. — Mali sin bio mi je opažno bolestan. U velikoj se nevolji obratih devetnicom Božanskomu Sreću Isusovu, koje je moju molitvu uslišalo, te sin posve ozdravio.

Zato budu uvijek hvala i slava Božanskomu Sreću Isusovu. F. Z.

Brod. — Bijah na ruki opažno bolestan; i mislio sam, da ne će već moći s njom raditi. Utekoh se vrućom molitvom i čvrstim pouzdanjem Presvetomu Sreću; odlačih moliti devetnicu, platiti sv. misu, i oglasiti u Glasniku, bude li mi pomoglo. I eto za nekoliko dana krenulo na bolje, i sada sam posve zdrav.

S toga kličem: hvala i slava Presv. Sreću Isusovu, i preslatkому Sreću Marijinu i svetomu Josipu! J. M.

— 264 —

Namjena molitava i dobrih djela u studenom.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Ljubay k siromasima.

Kad ovo Gospodin vidje jednoć mnogo naroda oko sebe, pope se na goru; i kad sjede, pristupiše k njemu učešnicici, a on otvorivši usia svoja učaše ih divnu. Božansku nanku, t. zv. osam blaženstva itd. Pa kako je Spasitelj otpočeo ova „propovijed na gori?“ — *Blago siromasnim duhom; jer je*

njihovo kraljestvo nebesko. (Mat. 5.) O koliko je on time odlikovao siromaše! Koliko on sâm ljubio siromašto! U siromašnoj štaciji se rodio, siromašne si roditelje odabroa, u Nazaretu u velikom siromaštvu živio, siromašne rôbare za učenike si, uzeo, sa siromasima najradije općio, siromašan na križu umro, i kao stromah u tugiji je grob bio položen.

Sree je Isusovo u istinu ljubilo siromaštvu; ovo ga pratilo od poroda pa sve do groba. Gospodin bi reć nema dovoljno rijeći, kojim da tješi i odlikuje siromaše. On veli, da je upravo poradi njih sašao s neba: *Duh je Gospodnji na meni; za to me ponaza, da jasim evangeliye siromasina.* (Luk. 4.) On ih zove „blatene“, dok se užasno grozi bogatašima. (Luk. 6.) On će na posljednjem sudu svako i najmanje dobro nagraditi, što se učinilo siromasima. *Hodite, blagosloveni Oci mojega, primite kraljestvo, koje vam je pripravljeno od postanka svijeta.* Jer ogladnjeh, i dadoste mi jesti: ožednjeh, i dadoste mi pitu; gost bijal i primiste me; gol i odjeste me; bolestau i obigoste me; u tamnici bijal, i dogjoste k meni . . . *Zaista vam kašem, kad učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste.* (Mat. 25.) Siromasi su dakle „braća“ Isusova.

Nego kako je sad s bogatima? Jesu li oni od Boga zabačeni? jesu li izgubljeni za uvijek? zar im nema spasa? Dakako da i oni mogu doći u nebo; ali uz uvjet, da ljube siromaše, da pomažu siromasima. O, neka se zato čuvaju, te neka nipošto ne preziru siromaha, konju nedostaju ova dobra vremena. Siromasi zauzimaju u Crkvi Kristovoj kud i kamo odličnije mjesto, nego li bogataši. Zato treba da bogati ljube siromaše, koji će im biti odvjetnici u Boga, te će ih uvesti u rajske dvore. (Luk. 16.)

Bez sumnje imaju siromasi ovđe na zemlji više trpjeti nego li bogati; ali zato se imaju bogataši i više bojati, da ne izgube duše svoje. Kakogod rodî plodna zemlja svakovrsnim plodom, tako raga zlato i srebro u srcu ljudskom obično grijeh; dok naprotiv siromaštvu čuva nekim tajnim načinom krjepost kršćansku. Ima istina i u siromaštvu pogibili za dušu; ali kud i kamo manjih od bogatstva.

Kako će si dakle bogataši usred bogatstva uščuvati srce čisto od grijeha? Kako? Dajući obilatu milostinju siromasima, koji za nju prose — za ljubav a Božiju. Milostinja dakle spasiti će bogataše; jer, ako i jest Gospodin rekao: *Teško vama bogati* (Luk. 6, 24.), opel je on rekao i ove utješljive riječi: *Blago milosrdnim.* (Mat. 5, 7). Zato blago si ga onima, u kojih je srce ljubežljivo za siromaše; u kojih je srce slično Božanskemu Srcu Isusova.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 12. Prosinac 1898. God. VII.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštovaniša, 36 novč.

Na molitvu.

unce jarko za goricu,
Eno čarnu tamo tone;
Sa brežuljka čuj de zvono,
Na molitvu ono zove.

Svud tišina milo vlada,
Skoro isti vjetrić dr'jema;
Samo s' čuje slavić poje,
I on Stvorcu pjesme sklada.

Na brežuljku sred šumice,
Naša s' crkva b'jeli mala;
Iz nje s' čuju molitvice,
To je Stvorcu sad zahvala.

U crkvici kip j' Djevice,
Pred njim gori red svjećica;

Sva je cvjećem okičena,
Po dnu vjenac od ružica.

Majka ozgo kô kad nježno
Gleda na nas milo dolî,
Kô kad veli: „Mili sinko,
Na molitvu.“ I tuj moli.

S. R.

Tko hoće jedan božićni dar?

rošlo je kojih 30 godina, a ja se još sjećam ovoga događaja, kao da se nedavno zbio. Bijaše badnjak. Otac otvorio vrata od sobe pa viknuo djeci, koja su vani čekala sva uzrujana od radoći; „Dogjite djeco!“ Na taj glas, kao da je s neba došao, pohitješe djeca u sobu. Eto ti — sve sjajno, rasvjetljeno od mnogo svijeća na božićnom drvetu; pod granama drveta evo darova za djecu, za svako na posebnom mjestu. Djeca bi reč plivahu od radoći; ni u raju, mišljahu, ne može ljepše biti. Nu na jedanput — kuc kuc na vratima. Tko je vani? Najstarija sestra otvori. Tu stoji starica pralja noseći košaru s rubljem; glava joj i ramena i ruke sasvim pokrivene snijegom. Sirota, za nju nije bilo badnjaka. Budući da je subota bila, morade ona kao obično nositi rublje, e bi zaradila koju paru za bolesnog si čovjeka i za petero gladne djece. Tužno ona gledala božićno drvo i darove za djecu. Ona radost, koja odsjevala od mladih lica, sjegi ju tim gorče sirota,

njezinih, koje na taj dan veselja po djecu žalosno sjedjahu kod kuće.

Ali na nebu žive dobri otac, koji se brine za sirote. Majka izvadi rublje iz košare, pa dok se starića u sobi grijie i razgleda božićno drvo, ona napuni košaru svakojakim ljepšim i korisnim stvarima; doda još i mesta i kolača, a gdje je još ostalo mjesta, tamo metnuće djeca jedno za drugim ono, što su imala, osobito igračke za siromašnu djecu; onda jabuka, oraha, slastica i svijeća za božićno drvo. Teško bi bilo opisati, kako je to radosno iznenadilo staricu pralju, kada hoteći krenuti na put košare se maši, a nagje ju do kraja natovarenu! Uz to joj roditelji utisnuli u ruku lijepu svoticu, da još večeras kupi božićno drvce, te ga ponese djeci — što je i sama htjela da učini.

Kakva sveta radost je bila u obitelji poslije ovoga čina ljubavi prema siromasima! Da, to je bila najljepša božićna radost. Još često se o tom govorilo, kad je obitelj skupa bila; ne će nikad zaboraviti.

Što se razbire iz ovoga događaja? To, da je za dobro, milosrdno, plemenito srce najveća radost, kad može druge usrećiti, dobro im činiti. *Nu znamo da je Srce Isusovo najbolje, najmilosrdnije, najplemenitije od svih srdaca što su ikada kucala na ovoj zemlji. Dakle znamo i to, da je za Srce Isusova najveća radost, kad nas može usrećiti, kad nam može dobro činiti.* Upamtiti ovo i radi po tom!

Treba li ti dakle štogod, želiš li štogod; a ti dogđi k Srcu Isusovu!

Želiš li lijep božićni dar? Čuj samo, što ti svjetujem. Ne daj da progje ovaj božić, a da se srdačno i pouzdano ne pomoliš Srcu Maloga Isusa. Znaj za cijelo, *da ćeš dobiti lijep, dragocjeni božićni dar!*

Kad sam boravio u Beču, pogjoh s jednim pobožnim mladićem do kapelice sv. Stanislava. To

je ono mjesto, gdje je ovaj mladi Svetac dulje vremena stanovao. Onamo, gdje je nekoć bila postelja Svečeva, sad ima lijep oltar Svecu posvećen. Molili smo se tamo dosta dugo; a kad iza malo dana opet progjosmo mimo kapelice, kaza mi onaj mladić: »Hajdemo još jedanput za čas unutra, da se pomolimo svetomu Stanislavu; jer je *lako od djeteta štогод испросити*.

Gle! tako možemo i od Božanskogu Djeteta lako štогод испросити. Treba li ti milosti za dušu? Hoćeš li se oslobođiti grijeha? Hoćeš li svladati zle sklonosti? Hoćeš li si koji krjepost usvojiti? Zamoli Srce Maloga Isusa! Jesi li možda bolestan, ili u nuždi i siromaštu? Treba li ti bljeba za djecu? zdravlja za roditelje? Želiš li, da ti se muž ili sin obrati, te ide na ispunjavajući i popravi svoje pogriješke? Moli se po uzdanju Srca Božanog Djeteta! Nema nikakve potrebe, nikakve nužde, nikakve patnje, gdje ti ne bi moglo temeljito pomoći ovo svemoguće Srce. A i to zapamtiti, da je lako, »štогод испросити od djeteta;« jest, što više moliš, to se više raduje ovo Dijete.

Pogoljubni i sa svetosti svoje čuveni isповједnik svete Terezije, o. Baltazar Alvarez D. I., bijaše jednoć sâm u nekoj crkvi. On se tad pobožno Bogu molio. Na jedanput ukaže mu se Isus, sa zlatnom košaricom u ruci a punom najdragocjenijih bisera i dragulja svake vrste. Nu Mali Isus žalosno će glednut na ovoga svetoga svećenika. A ovaj ga smjerno upita, zašto je tako žalostan. Na to će mu Isus: »Evo ti nebeskog blaga milosti, što sam ih pohranio ovdje u oltarskom sakramantu, od želje da ih podijelim svojim dragim vjernicima. Nego oni, oni me ostavljaju samoga tude u sveto-hraništu. Nema koji bi ovamo došao, te me zamolio za to blago nebesko. A pošto si ti došao, evo ti dajem svekoliko ovo blago. I o.

Alvarez osjeti, kako mu je Spasitelj dušu obdario milostima vanrednim.

Pogjimo dakle i mi do Spasitelja! Molimo se njemu ne jedanput, nego često, kako u crkvi tako i kod kuće pred slikom Presv. Srca njegova. Molimo se njego u Presv. Srcu s velikim pouzdanjem. »Tko mnogo od njega očekuje, veli sv. Franjo Saleski, taj će mnogo i dobiti; tko sve očekuje, taj će sve i dobiti.« Osobito molimo se revno sada prije božića i na božić. *Pripravimo se što bolje na ovaj veliki blagdan!* Pogjimo i na sv. isповijed i na sv. pričest. *Sigurno ćemo dobiti sjajan božićni dar,* budući da je lako, od Maloga Isusa štогод isprositi!

— ■ ■ ■ —

Prijatelji Presv. Sreća Isusova.

Bl. Petar Kanisij D. J.

(1521—1597.)

Blažena smrt.

tujuci, kako vidjesmo, bl. Kanisij Svece, ugodnike Božje, sve je on više i više želio, da se njima pridruži u slavi nebeskoj, i zajedno s njima da hvali i slavi Boga *gledajući ga licem u lice*. Nego kako je dnevice osjećao, *da će skoro tijelo svoje odbaciti*, trudio se on svakojako, da se na taj rastanak što boljma pripravi. Toga radi gledao on, kako da se još više usavrši u krjepostima kršćanskim. Mi ćemo ovdje da osobito istaknemo, koliko je on volio molitvu i samozataju kršćansku.

Zadnjih godina žive ta svoga on bi svaki dan posvetio molitvi gotovo sedam ura. Čin svećenički

(breviar) molio bi klečeći i otkrite glave. Svetu misu služio on jednu cijelu uru; pa pored svega toga rado i u velikom broju dolazili bi vjernici k njegovoj svetoj misi; jer je na njih veoma dušobudno djelovala njegova vanredna pobožnost, kojom je čitao svetu misu, i suze, koje bi tada on proljevao. A bilo ih je, koji su u »procesu kanoničkom« za nj svjedočili, da mu je lice sjalo u molitvi tolikim sjajem, te se u nj nije moglo gledati.

Velika bijaše ljubav njegova k Majci Božjoj; zato bi na mnogom putovanju svojem znao pohoditi prošteništa Marija, što su blizu bila. A hodočastio bi vavijek pješke, ma da mu je to puno neprilika zadavalo. Dok je boravio u Friburgu nijedne ne bi on godine propustio, da ne hodočasti u Einsiedeln, gdje ima veliko i slavno proštenište Gospino. Zadnjih godina života svoga raznim bi se sredstvima poslužio, samo da bi i drugi uzljibili i štovali Majku Božju. Tako na pr. znale bi k njemu doći majke s malom djećicom, kad bi ga vidjele, gdje ide po gradu poduprv se na starački štap svoj. Onda bi ga molile, da im djecu blagosloví. »Drage volje«, reće bl. Kanisij, »blagoslovit ću vam djecu; ali uz uvjet, da mi obećate, da ćete štovati bogoljubno Presvetu Djevicu i svaki dan izmoliti jednu krunicu.«

Što se tiče samo zataje, to kažu njegovi životopisci, da se Kanisij mrtvio postojano i strogo. Činilo se, kano da on uvjek posti. Vazda je nosio pokorničko odijelo, te bi se često i do krvi bičevao. Toliko bi on mučio tijelo svoje, da su ga starještine njegove morale opominjati, neka ne bi u tome prevršio. Tako mu n. pr. jednom pisa sv. Franjo Borgia, »Ne znate li, da Vas tuže, što prevršujete posteci i bđijući? Time si slabite grlo za propovijedanje riječi Božje, a da ne reknem ništa, kako si inače zdravlju škodite. Moja je volja, da budete glede toga umjeren,

i kada god dogjete u koji naš kolegij (samostan), Vi ćete tamošnjemu starješini račun položiti gledom na Vaša pokornička djela, pa ćete u svemu slijediti savjet njegov.[•]

Što je stariji bivao Kanisij, to je i krjepost njegova sve više rasla. Nego i čas sve se većma približavao, kada će primiti platu od pravednoga Suca.

Dne 5. kolovoza 1596. svečano se otvorio novi isusovački kolegij u Friburgu. Pri kraju službe Božje uprt će se Kanisij o svoj štap, i drhćući pope se na propovjedaonicu. Još jednom zahvali on sabranome narodu Friburškome, i zadnji put ga zaklinjao, da ne-pokolebit ostane u svetoj vjeri rimo-katoličkoj. Glas mu bio veoma slab; ali sve bilo tako tiho i pažljivo, te je većina riječi njegove shvatila. Narod mu odgovorio kroz plač, videći, da su to zadnje riječi, ko-jima se Svetac od njih dijeli.

Potrajal još nekoliko mjeseci, i Kanisij imao toliko snage, da je mogao saci u crkvu, i tude ispo-vijedati; ali doskora ne će on moći nijedne službe više obavljati. Kanisij morade puno trpjeti, no sve do smrti bio on dobre volje. Kada ga netko upitao, kako li mu služi zdravlje, reče on: »Boli bivaju sve veće; ali neka je za to Bogu hyala i slava!« Jednoga dana činilo se, da će ga shrvati bolest; zato ga uze nagovaratati jedan svećenik, neka bi se pomolio Bogu, e bi jenjale boli. »Pustimo Gospodina«, odvrati bolesnik, »neka on radi, kako ga je volja. Zna on, što je po nas najbolje. Mi imamo veoma dobrog učitelja. Evo ima tomu već puno godina, što sam u Družbi Isusovoj, te se sasvim predadoh u ruke njegove; pa uvijek bijah sretan i zadovoljan. A i sada ne ču da uradim drukčije. Drugi put upade on sa stolice, i ne mogavsi se uspraviti ostade na zemlji, dok se ne povrati bolničar. A kad ovaj dozje i vidi, gdje leži na zemlji bolesnik, sav sineten

zamoli za oproštenje, što ga bio sama ostavio. Ali će mu Kanisij: »Nemajte za to brige, nije se to zbilo vašom krivnjom. Bog dragi tako pripustio, hoteći me na taj način milovati.«

Sve do kraja htjede on da drži crkveni post. Tek starješina njegov na to ga privolje, te on omršio zadnje kvatre uoči smrti svoje.

Pod večer 20. prosinca spopade bolesnika velika nutarnja žalost i strah. S toga si dade dozvati isповједника, posavjetova se s njime; a svećenike, što bijahu uza nj, zamoli, neka bi molili 7 psalama pokorničkih, litanje svih Svetih i molitve za umiruće. Na to nestra nutarnje tuge i žalosti; bolesnik bi opet posve miran u duši.

Drugi dan zatraži on svetu popudbinu; dadoše mu i zadnju svetu pomast. Svećenicima, što se bijahu okupili do postelje njegove, reče radosna lica: »Mi polazimo.«

Baš onda nemilo je harala u onome kraju ljuta kuga; pa se bilo bojati, da će se i Friburg okužiti. Dvojica od najuglednijih gradskih vijećnika dogru toga radi k umirućemu Kanisiju, poklone mu se moleći ga, neka bi se on pomolio Bogu, e bi kuga poštedia grad njihov. Kanisij to obeća, i gle — kuga se zaustavi na gradskim vratima friburškim.

Sad se bolesnik bi reć posve zadubio u Boga; on bio kao izvan sebe. Čulo se samo, gdje ponovno veli: *Želim se rastaviti i s Kristom biti!* Čas prije no će ispustiti dušu, pogleda na sliku Majke Božje, nakloni smjerno glavu i reče jasnim glasom: »O, vidite, vidite! Zdravo Marijo, Zdravo Marijo!« Prisutni ne vidješe istinu nikoga, ali bijahu uvjereni, da je došla Majka Božja po njega. Na to uzmu dušu njegovu preporučati Bogu. U 3 ure i četvrt poslije podne 21. prosinca 1597., bl. Kanisij predade duh svoj Bogu.

U isti čas, kada mu se odijelila duša od tijela,

vidjelo se, kako se vrh kolegija a put neba diže bijeli plamen, u koji se nije moglo dugo gledati. Kad su u gradu čuli za smrt ovoga sluge Božjega, sve je vrvjelo u kolegij. Vrata se morala zatvoriti; ali zato se kazalo narodu, da će se mrtvo tijelo Kanisijevo sutradan izložiti javno u crkvi. Onamo od rane zore pa sve do u kasnu noć crkva bila dupkom puna; svak htio, da vidi i zadnju počast da ukaže Blaženome.

U srijedu, 23. prosinca, bile svećane zadušnice. Bijahu prisutni kanonici, svećenstvo svjetovno i regularno, gradski vijećnici, poglavarstvo gradsko, plemstvo i sva sila svijeta. Mrtvo tijelo Kanisijevo ponesoše glavnim ulicama gradskim do sv. Nikole; tude ga — nakon svećane službe Božje — položiše u grob tik velikoga oltara.

Jedna bogoljubna gospogja friburška, što je dugo već bolovala od velike bolesti (padavice), čvrsto se uzdala, da će posve ozdraviti, dotakne li se samo tijela Kanisijeva. Ali kako će ona u crkvu, kad je crkva dupkom puna? U večer dana, u koji je Blaženi bio sahranjen, ostade ona potajno u crkvi sv. Nikole, i tude sproveđe cijelu noć u molitvi kod groba Kanisijeva. Slijedećega jutra ona se vrati kući zdrava zdravcata.

To bilo prvo od mnogobrojnih čudesa bl. Petra Kanisija. Milosti i čudesa, što ih Bog tvorio po zavororu sluge svoga, tako su učestala, te se zamislilo, njega podići do najveće časti u Crkvi: uvrstiti ga u Blažene, 20. studenoga 1864. Pio IX. proglaši Kanisija — blaženim.

O kad bi sveta Crkva, za koju je bl. Kanisij toliko i uradio i pretrpio, doskora mogla ovjenčati njega i vijencem svetačkim!

Isusova slika.

Može biti da će mnogi požaliti, što nemamo prave i izvorne slike Gospodina našega; no na sreću imamo jedno dosta vrijedno i znamenito svjedočanstvo od jednoga suvremenika Isusova, koji je Gospodina vido. Bio to judejski namjesnik rimskoga cara Augusta : Publij Lentul. U jednom pismu, upravljenom caru Cezaru Augustu, a koje se sačuvalo u latinskom izvorniku, podaje nam rimski zamjenik Isusovu sliku. Mi to vele zanimivo pismo ovdje u prevodu donosimo.

„Pošto sam čuo, da želiš znati ono, što će sad da ti pričam, reći će ti, da u naše doba živi i putuje neki čovjek ogromnih krjeposti, imenom Isus Krist, koji je od naroda nazvan prorokom istine; i za kojega njegovi učenici tvrde, e je Sin Boga, stvoritelja neba i zemlje, i svega što je na njima bilo i biva. U istinu, o Cezaru, svakoga se dana čuje čudnovatih stvari o ovomu Isusu Kristu. On uskrsava mrtve, ozdravlja bolesne samo jednom riječi. Čovjek je srednje veličine i vrlo lijepa obličja, a tolikim mu veličanstvom sjaje lice, da su oni, što ga motre, prisiljeni, da ga ljube i da ga se boje. Kosa, koja mu pada do ušiju, ima boju zrela lešnjaka, a od uši do ramena boju zemlje, samo nešto svjetliju. Nasred čela kosa mu je razdijeljena, po običaju nazarenskom; a čelo mu široko i vedro; na licu nema nikakovih brazga, niti drugih mrlja, a boje je razblažena rumenila, što ga milinom kiti. Nos i usta ne mogu od nikoga biti bolje nacrtani.

Njegova brada, u svemu kosi slična, nije odveć duga i razdijeljena je na polovicu; pogled mu je čudnovato veličanstven i oštار; oči su mu milostivne i jasne, a ono, što je čudno, odrazuje ti se na licu i u očima poput sunčanih zraka, na način, da ga nitko

ne može uprto motriti zbog svjetlosti, koju razasilje. Kada on kori, plaši; kada opominje, plače. On zna privući k sebi ljubav, a nerado je veseo. Kaže se, da ga nikad nijesu vidjeli, gdje se smije, a ma gdje plače. Ruke su mu i mišice izvanredno lijepo. U govoru zadovoljava svakoga, nu rijetko se vidi. Kada se pak nagje u društvu, odaje rijetku čednost. Na pogled i u osobi najljepši je čovjek, što ga se može zamisliti; u svemu sličan majci, od koje ljepša se žena nikada u ovim krajevima nije vidjela. Ako dakle Tvoje Veličanstvo, o Cezaru, želi, da ga vidi, kako si me u prijašnjim oglasima obznanio: pošalji mi odliku, a ja će ti ga odmah opremiti. Svojim je znanjem zadivio sav Jerusalim. Pozna sve jezike i znanosti, premda nije nikada ništa učio. Svi tvrde, da se takav čovjek nije nikad u ovim krajevima video. U istinu, kako me uvjeravaju židovi, nikada se nije čulo takovih propovijedi, niti takove nauke, kakove tumači ovaj Krist, i mnogi ga židovi smatraju božanskim, pa mu vjeruju: a mnogi ga tuže meni, govoreci, da je proti zakonima Twoga Veličanstva. Mene uz nemiriše ovi zlobni židovi. Veli se, da on nije nikada nikomu što na žao učinio, i svi oni, što ga poznaju i koji općahu s njime, tvrde, da su od njega primili dobročinstva i zdravlja. Pripravan sam Tebi na posluh i ono, što Tvoje Veličanstvo zapovjedi, bit će izvršeno. Vale, — Iz Jerusalima: indik. Mjesec XII. Twoga Veličanstva najvjerniji i prepokorni potp. Publij Lentul, namj. Judeje.

— * * * * —

Blagoslov nove kapelice u čast Presvetomu Srcu Isusovu.

I ovogodišnjem »zboru« br. 230. ima slijedeći »Dopis«, vrijedan, da ga i »Glasnik« iznese pred čitatelje svoje, jer se tiče Presvetoga Srca Isusova.

Dubica, 3. listopada.

Dne 25. rujna t. g. bila je ovdje lijepa svečanost, koja će svakomu od nas ostati u trajnoj uspomeni. Vruća želja dubičkih župljana bila je, da se na onom zemljistu, gdje je nješto u davnoj prošlosti stajala župna crkva, koje se zemljiste upravo radi toga i danas jošte zove »Crkvena«, podigne dostojan spomenik, bilo križ ili sveti koji kip; nu do oživotvorenja lijepete namisli nije se sveudilj moglo doći, a to s toga, što su godine sve to gore i rgjavije, potrebe sve veće, a žiteljstvo sve oskudnije. Složnim silama dodosmo se odlučno koncem prosinca pr. g. uz našega duhovnoga vogju i pastira na djelo, da s agradijmo crkvicu na čast Presv. Srcu Isusovu, pa što Bog i sreća dade. Jedva se za tu našu čvrstu odluku u pučanstvu pročulo, digne se listom kao sve pa i najnevoljniji, obećavajući svaki po najvećoj mogućnosti svojoj svaku pripomoći. U tili čas bio nam je sav gragjevni materijal i sve k tomu kao: dovoz, ručni težaci, zidari, tesari i t. d. rek bi na jagmu i okladu u preobilnoj mjeri besplatno na razpolaganje; čemu se jošte pridruži vrlo siromašna obitelj jedna, pa nam od $\frac{3}{4}$ jutra posjeda svoga za gradilište darova i gruntovno prenese na korist buduće kapelice 50[]⁰! Počeli smo odmah kupiti i milodare za pokriće sviju onih zahtjeva i potreba, koji se jedino novcem namiriti dadu. Prava je bila milina i duševna radost vidjeti, kako se svaki župljanin trsi, da što prije, a i što više od ustiju svojih u tu svrhu otkine; tako je premnoga sirota, premda u njenoj kući ni samo zrna soli ili pako kapi začina bilo nije, donosila radosno i zadnji krvavo skucani novčić svoj s gorućom željom, da bi se ta kućica Božja mogla odmah i što do tojnije podignuti i ukrasiti.

Kad je i gragjevni ured u Petrinji lijep naert i troškovnik, te imovna naša općina potrebnu drvenu gragju sve besplatno ustupila, počeli smo dne 24.

ožujka t. g. u ime Božje s kopanjem temelja ; u čemu smo u istinu bili tako sretne ruke, da je lijepa i milovidna današnja naša nova kapelica kao preko noći iz zemlje sama od sebe nicala, pa je po tom već dne 28. srpnja od gosp. I. Kratine iz Kostajnice lijepo dekorativno u novoj gotici izslikana. Prva svečanost nakon dovršene gradnje bila je dne 7. kolovoza. Toga dana uvedeno je iz kolodvora u župu svečanim načinom uz sudjelovanje čitave župe i ogromnoga naroda iz Bosne i mjesnoga vatrogasnoga društva zvono (teško 625 kilogr. iz glasovite ljubljanske zvonoljevnice Samasse, te dar župljana Mutavgića) i u veličanstvenoj procesiji s lijepim vijencima ovećano na osmo-prežnim kolima u špaliru 24 u bjelini obučenih djevica, uz gruvanje topova i miloglasnu zvonjavu svih crkvenih zvona dopravljeno do kapelice, gdje je odmah u toranj podignuto i postavljeno nježnim srebroglašom svojim navijesti prvi pozdrav Blaženoj Djevici, a okolo crkvice bezbrojno bogoljubno pučanstvo uz suzu radosnicu klečalo drhćući od ushita, sreće i zadovoljstva sklopjennim rukama izmoli glasno sa dušobrižnikom svojim »pozdravljenje angjeosko«.

Kruna svemu tomu bila je posveta lijepa kapelice. Na poziv našega župnika, dolazili su sami odlični gosti već dan prije jutarnjim i večernjim vlakom, pa je i bakljada bila priregjena u večer od našeg vatrogasnog društva, koje na usta svog revnog kapetana, Miše Brauna, pred župnim dvorcem pozdravili svu odličnu gospodu, a na čelu sviju preč. g. Pavla Lebera, kanonika i zastupnika nadbiskup. našega. U nedjelju dne 25. zorom, probudi nas gruvanje topova. Točno u 9 sati sabrasmo se u svečanom odijelu na sv. misu u župnoj crkvi, koju je odslužio preč. g. I. Kolarić, začasni kanonik i župnik iz Novegradiske. Iza sv. mise blagoslovio preč. g. P. Leber vrlo

lijepo i fino izragjeni kip Presv. Srca Isusova; nakon čega izmoli sa pukom, koji je dubkom napunio crkvu, litanije na čast Presv. Srcu Isusovu, a zatim dignu četvorica mladića na nosilima sveti kip. Procesija, na čelu joj sva školska mlađež sa učiteljima i učiteljicama pod školskim barjakom, počimala se uz zvonjavu i pucanje polagano kretati iz župne crkve prama 3 kilometra udaljenoj kapelici. Uzme li se još u obzir, da su k toj lijepoj svečanosti takogjer i susjedni župnici iz Krapja i Jasenovca u velikom broju župljane svoje ovamo doveli bili, to je dobra pol sata trebalo, dok se sva procesija razviti mogla.

Kip Presv. Srca Isusova nosila su četiri kršna momka u špaliru od 50 narodno obučenih hrvatskih djevica sa širokim preko ramena dugim trobojnicama, iza kojih koraca neumorni učitelj i organista naš, g. Saridža, sa složnom i vještivom izvježbanom mlađenačkom pjevačkem četom, za kojom je slijedilo pod nebnicom svećenstvo naše iz čitave okolice i iz daljine; ot-kuda nam je došao među inima i zasluzni naš pisac, župnik i narodni zastupnik, Josip Zorić, pa i tajnik preuzvišenog g. nadbiskupa, g. dr. Premuš. Neposredno za svećenstvom stupao je zastupnik svjetovne oblasti g. Riedl, predstojnik onoga kotara. Čim dogje procesija do zelenilom i barjacima iskićene kapelice, progovori prečasni g. konsekrator krasno slovo, predočiv nam živim slikama, kako je Presv. Srce Isusovo pravi i jedini izvor sviju mogućih milosti, kojemu se vazda ljubavlju i odanosti u svim našim tegobama i nevoljama utjecati imademo. Nakon govora i blagoslova odsluži isti prečasni g. svečanu misu uz asistenciju gg. župnika Zorića i O. Gabrijela, predstojnika franjevačkog samostana u Kostajnici i uz pobožno pjevanje čitavog pučanstva. Sve-

čanost se svrši u i i pô sata popodne sa himnom
•Te Deum•, i mi se tada polagano zadovoljni i utje-
šeni stadosmo vraćati kućama našim.

Gospa Lourdska u spili Sv. Nedjelje na otoku Hvaru u Dalmaciji.

O gromna, a daleko od svakoga, i zato slabo posjećena spila, što je nekôc bila tih stan pustinjakâ Sv. Augustina, tu ne davno posta prebivalište, slično onome u Masabielskoj spili kraj Lourda. Tâ ovamo je ne davno u svečanoj pratnji donesen i postavljen krasan kip u naravskoj veličini, sličan onome u Lourdskoj spili. Ovdje Gospa krunicom preko ruke, nogama naslonjena na ružičnjak, sklopjelim rukama, očima k nebu uprtim, Bogu preporučuje molitve svojih bogoljubnika, i hvali presvetomu Trojstvu, *što joj učini velike stvari onaj, koji je silan i čije je ime sveto.*

Kako je to, te se ovo regbi iznenada dogodi u spili Sv. Nedjelje? Tko ne zna, evo kako.

Posjetivši jednoć ovu spilu jedna dobra kršćanka, M. P., dogje joj misao, da bi sasvim lijepo bilo, kad bi se u dnu te spile postavio kip Gospe Lourdske. Tada bi se i domaci i inozranci živo sjećali druge, danas čuvene spile: veličanstveno izabranoga prebivališta Majke Božje u Lourdu. Došavši kući ta bogoljubna žena sve to lijepo iskaza mjesnemu župniku u Sv. Nedjelji. Ovaj se svim srcem za to zauze, i odmah javi tu divnu namisao svojemu nadbiskupu, presvjetlomu g. Fulgenciju Carevu. I Presvjetlomu se to veoma svidjelo, te on dopusti, da se po cijeloj biskupiji Hvarske kupe milodari, e bi se priredilo dostojno mjesto, gdje bi se usred spile postavio krasan kip Gospe Lourdske. U

tili čas sakupilo se kojih 1000 for, a nadbiskup odmah naručio krasan kip Majke Božje Lourdske. Na dan »Sniježne Gospe« (5. kolovoza) bogoljubni natpastir sa mnogo svijeta doprati taj kip do u spilu, što je više od pô ure daleko od Sv. Nedjelje, uprav ispod glavice najviše Hvarske gore Sv. Nikole. Od to doba svake se godine na 5. kolovoza tude u spili svećano svetkuje dolazak Majke Božje u Svetonedjelsku spilu. Na taj dan mnoga naroda dolazi amo »na zavjet«; a još više u nedjelju poslije 28. kolovoza, kanoti na blagdan »Gospe presvetoga Pasa«. Nitko ne će ostati, da ne bi otisao i pomolio se Majci Božjoj u spili njezinoj.

Evo u kratko povijest svetišta, što je do malo vremena steklo glasa i na daleko. Privremeno kip bi postavljen na veliki oltar crkvice čč. oo. Augustinovaca, koja još — ako i malešna — opстоји sa zidinama samostanskim i sa zdencem u sredini spile. Dao Bog, te i ovaj zdenac postao »zdenac života«!

Zlo bi uragjeno, makar i s dobrom svrhom, što se u spili napravilo neki ogromni nasip, namjesto da se ispraznilo onu spilu i zemlju iz nje na polje izneslo. Uslijed toga i spila na žalost ne izgleda više onako veličanstvena, kao što je bila, kad ju je tko prije vidi.

Mi se nadamo, da će se domala Gospo prirediti dostoјno mjesto usred spile, te se Gospa Lourdska odasvud bude mogla vidjeti. A nada je ova tim većma opravdana, što se za Gospu i za dostoјno uređenje spile lijepa svotica novaca sakupila.

Pri kraju preporučao svima, a osobito bogoljubnim gospogjama, da se svakovrsnim crkvenim predmetima spomenu ovoga novoga svetišta našeg. Pomozimo tomu svetištu Gospinomu, da i Gospa pomogne nama! *(Jakob).*

Jeftin lijek.

Jnekom mjestu u Českoj običavala veoma siromašna žena svaki prvi petak mjeseca župniku 32 novč. donositi, da se tijem upale svijeće na žrtveniku Presv. Srca Isusova. Župnik ju jednom upita za uzrok, a ona mu pripovjedi sljedeće:

»Preko dvije godine često se puta nemilo sruših na tle; ni za čas nijesam bila sigurna od padavice, i mnogo liječnika pitala sam za savjet, ali sve badava.

Zavjetujem se dakle ovako: Svaki prvi petak u mjesecu dat će 32 novč. za svijeće, da gore na žrtveniku Presv. Srca Isusova; svaki petak kroz cijelu godinu postit će od kave iz ljubavi prema Srcu Isusovu, a tri puta u godini hodočastit će k obližnjemu prošteništu Majke Božje. A eto tri su prošle godine, da sam se ovako zavjetovala, a nijesam se otada ni jedanput srušila.«

Osveta — svećenička.

U Parizu žive i sad jedan sluga Božji, jedan časni svećenik, na koga »komuniste« pariški god. 1871. htjedoše bacati puške. Šta radi ovčas taj vrijedni starina? On nastoji iz svih sila, kako bi se osvetio krvnicima svojim. Većina tih »komunista« vraća se sada iz zatočja u Pariz. Ali Bože mili, u kakvom su ti jadnom stanju ovi nesretnici! Oni su gotovo bez probijene pare, nemaju prijatelja, sve im se uklanja, držeci ih za izmet roda ljudskoga. Onaj dakle velevrijedni svećenik hoće da podigne jedno zaklonište ovim jadnicima da ne bi poginuli od ljuta glada i nevolje ljute.

I Nj. Uzoritost, kardinal-nadbiskup pariški, već

je osnovao jedno sirotište za djecu umrlih ili progananih komunista.

To je osveta Crkve katoličke za progonstva i uvrede što joj se nanose!

Ljubite neprijatelje svoje; činite dobro onima, koji na vas mrze, i molite se za one, koji vas progone i zlostavljaju. (Mat. 5.)

Tri pitanja o bratovštinama.

1. *Mogu li se dobiti oprosti bratovštine, ako se ne drže njézina pravila?*

Odgovor. Samo neka se ispune uvjeti propisani za oproste od koje bratovštine, već se mogu dobiti i oprosti, sve da se pravila od bratovštine ili slabo ili nikako ne drže. Tako je odredio sv. zbor za oproste (in Camerac.) 25. siječnja 1842. Neka su samo bratovštine »kanonički« podignute, a članovi obave sva djela propisana od sv. Oca pape, da bi se dobili oprosti podijeljeni onoj bratovštini, i neka su članovi valjano upisani u bratovštinu: onda ništa ne sme: tomu, da se dobiju prošti, ako se pravila ili nikako ili tek djelomice drže; budući su pravila dana za valjanu upravu bratovštine, a ne kanoti djela, što ih treba obaviti, da se oprosti dobiju.

2. *Mora li se iznova upisati u bratovštinu onaj, koji bi se u srcu upravo odrekao bratovštine?*

Odgovor. Ne mora; van ako je po pravilima svojim bratovština takova nemarna člana isključila.

Za bratovštinu škapularsku sv. Stolica izrijekom je očitovala (in Massilién.) 27. svibnja 1857., da se ne moraju iznova primiti u bratovštinu oni, koji su ška-

pular odložili, te ga ne nose; nego da bi opet zado-
bili oproste, dosta je da škapular sami opet uzmu i
svegjer da ga nose. (Sr. »Pouka o škapularu« str.
12 c.)

3. *Mora li se iznova primiti u bratovštinu onaj,
+ se u srcu upravo odrekao bratovštine?*

Odgovor. Djelo, što je samo u srcu, ne može
imati nikakovih vjanskih juridičnih (pravnih) po-
sljedica. Prema tomu ne može ni učiniti, da tko više
ne pripada bratovštinu, koje se samo u srcu odrekao.

— *** —

Svaštice.

U zavjetnoj crkvi Presv. **Srca Isusova** na
»Mučeničkoj Gori« u **Parizu** ljetos u mjesecu lip-
nju odslužilo se 6000 svetih misa, a okolo 40.000
vjernika se pričestilo. Noću se klanjalo presvetom
sakramentu 6849 ljudi; sami muževi svakoga stališta.
Ovo »noćno klanjanje« na Mučeničkoj Gori čini se
da su upravo muškarci veoma zavoljeli, te je ljetos
broj ovih klanjalaca znatno poskočio. Dok se u go-
dinama 1884. do 1890. poprijeko svake godine 4000
do 5000 muževa klanjalo, narastao je taj broj sa
godinama 1891.—1896. na 6000, 11.000, 12 000, 19.000.

Francuska, ujedno s Algierom, ima po najvo-
jivoj statistici 18 nadbiskupija i 70 biskupija. Mimo
to ima još i 17 naslovnih biskupa. Pravih župa ima
u svemu 3556, a t. zv. pomoćnih 31.298. Katoličkih
akademija (sveučilišta pod crkvenim nadzorom) ima
6. bogoslovskih sjemeništa 97; dječačkih sjemeništa
157; kolegija 457. Prošteništa u Francusku 978, od
ovih su 838 prošteništa Majke Božje. Novina i časo-

pisa (katoličkih) ima 737. U toj čudnoj zemlji djeluje 131 muški duhovni red i zadruga, uz 350 ženskih.

Štatistika t. zv. »Školske Braće« (utemeljitelj njihov jest bl. Ivan Krst. Lasalle.) U svemu ima ta kongregacija, što tako blagosloveno djeluje za kr-

Sv. Stjepan, prvi mučenik. (26. prosinca).

šćansku mladež, 1475 kuća, 14.631 brata. Uza to 6.227 novaka i kandidata. Učenika, što polaze njihove škole, im 324.875. Od toga broja učeničkoga otpada na samu Francusku 16.825.

Vjesnik.

— **Plodovi pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu.** Piše nam preč. g. M. C., kanonik i župnik u kršnom Primorju Hrvatskom.

»Opažam, da, od kad se časti Presv. Srce, sve na bolje kreće u mojoj župi. Pohagja se crkva svaki dan, primaju se sveti sakramenti obilno, uredili se obiteljski odnosa, i doprinašaju se darovi za polješanje naše župne i stolne crkve.«

»Nitko mi ne otigje na zaslужbu, — idu ponajviše u Ameriku, Afriku i Australiju, — a da ne dogje prvo na ispovijed i pričest Svatko uzme na put preko Tihog Oceana krunicu Gospinu ili škapular Presv. Srca. — I gledajte, baš iz Afrike (Transvaal) i iz Sjeverne Amerike poslaše lijepu svoticu za oltar Presv. Srca Isusova.«

»Ja se za cijelo nadam, da će Presv. Srce učiniti, te će se tokom vremena obnoviti sva naša stariodrevna stolna crkva Modruške biskupije.«

»Javljam Vam preradosnu vijest, da mi je u Trstu majstor Stufesser već zgotovio oltar Presv. Srca sa lijepim kipom. Do Božića bit će na mjestu. Počet ćemo godinu 1899, — ako Bog da — s pučkom misijom, i tad ćemo svečano blagosloviti oltar, odnosno kip Presv. Srca, i uvesti bratovštinu i Apostolstvo molitve u punoj formi.« —

»Moji župlani željno očekuju taj sretni dan. Već sada imam 60 štovatelja Presv. Srca obojega spola, koji dnevice po dva primaju naknalu sv. pričest.«

Blagodati Presv. Sreca Isusova.

Cerna. Koncem mjeseca srpnja išla sam sama kroz zabranu (mlada, gasu šumajizmeđu Ivankova i Černe u Ivankovo. Putem, kad sam se iz Ivankova nakon obavljena posla natrag kudi vracala, molila sam krance. Kad, al iza legije evo li nekog čovjeka, koji je iskočio iz zabrane, pa će me upitati, odakle i kamo idem? A onda ni pet ni šest, ved mene za vrat, pa o zemlju išdać novce „il du te,” reče, „zagusiš.“ Vidim, da mi je smrt sigurna — jer sam imala samo 28 novčića; a ni to nije našao, niti bi mi vjerovao. — Preporučim se vrace i gorljivo „dragoj Gospoj Škapularskoj“ i Presv. Srcu Isusovu. I gled! On čas ostavi me razbojnički i ode opet u šumu; a ja zahvaljujući dragoj Gospoj, čiji Škapular nosim, i Presv. Srcu u čiju sam bratovštinsku upisana, nastavim svoj put.

M. A.

Vinkovci. U najvećoj majčinoj brizi za udaju i bračnu srcu ljubljene mi jedinice, utekoh se u pomoć skrušenom molitvom Prešvetom Srcu Isusovu obećav, ako mi molitva bude uslišana, da će se na tom prevelikom daru javno zahvaliti u Glasniku. I zbijala nakon kratkog vremena bijaše mi molitva uslišana. — Kćerka mi se je udala i u braku je najsrtejnija.

Stoga se Prešvetom Srcu Isusovu na toj neizmjernoj sreći, koja mi je njegovom milošću u dio pala, najtoplje zahvaljujući.

Hvaljeno budi na vijeće Prešveto Srce Isusa Marije i Josipa!

B. V.

Osijek. Prešvetomu Srcu Isusovu i naše majke drage, Marije, zahvaljujem, što mi se ispunile moje želje, koje u srcu mome gojih; i molim, da mi svoju milost i nadalje ne uskrate.

M. D.

Kastel Stari. Budući ja crkveni pjevaoc na jednom izgubljenom glasu, te već ne bih kada pjevati. Kad bih počeo, nadogje mi lepetavica u tren, te bih morao obustaviti pjevanje. Neznajući uzroka utečem se Presv. Srcu Isusovu sa devetnicom, i obećah da će se javno u Glasniku zahvaliti. I gled! presta mi lepetavica, i dobih prviobični glas. Kličem dakle: budi hvaljeno i slavljenio Prešveto Srce Isusovo!

Sr. L.

Pitomača. Snašle me razne tuge, radi kojih sam toliko u duši trjela, te sam mislila da će zdrojiti. Preporučih se u svojoj žalosti Presv. Srcu Isusovu, preč. Srcu Marijinom te sv. Josipu. Njima na čest obavilih devetnicu, i poslije toga očutili se umirenom i zadovoljnom. Pošto sam obećala, da će budem li uslišana, to u Glasniku objaviti: evo me sada, da to izvršim, ne bi li time potakla i druge, da se u sličnim potrebama i oni obrate onamo, gdje sam ja našla utjehu.

I. S.

Bjelovar. Jednom djetetu pojavile se nekake rane na nogama. Liječnici su liječili, ali nisu mogli ništa pomoci, nego su rekli, da se imade operirati. Dijete se nije dalo. Mati djeteta i svi ukućani

obavijali su devetnicu na čast presv. Sreću Isusovu i opet druga devetnica na čest Majci Božjoj od Loreta, te dali služiti misu na čest sv. Antunu. Iza toga bilo djetetu svaki dan bolje, a suda je posve zdravo. Za to se mati djeteta zahvaljuje Presv. Sreću Isusovu i Bl. djj. Mariji.

M. V.

Babinagreda. Bijah opasno obolio, i svi lijekovi ništa ne pomogao. Utekoh se Božanskom liječniku u pomoć, i bi mi pomoženo. Obećala devetnicu na čest Presv. Sreću Isusovu sa isprvjem i presv. pričesti kao i javnom zahvalom. Za kratko vrijeme ne rabići nikakvih lijekova potpuno sam ozdravio. Prvo i drugo sam obavio; vršim evo ovim putem i zahvalu za pomoć od Božanskog Sreća dobivenu. Ljubimo Božansko Srce i dajmo mu života u našemu sreću. Z. V.

Vinica. Bijah teško oboljela, i to u vratu, moja sestra, tako, da pet dana a mani kapi vode progrizali nije mogla, i pet noći nije spavala. Postade kroz to tako slaba, te uz silge bolesti, pošto bijah dva puta operirana u vratu, izgubila uz liječnika svu nadu ozdravljenja. Utekoh se molitvom Presv. Sreću Isusovu i Bl. Dj. Mariji te sv. Josipu. Ona eto već šesna deset dana zdrava, samo još donekle slaba. Prečista Djevica uslišala takogjer ne davno molitvu moju, a i mooga puta već u životu.

Preporučam ovime svakom, da se ponudano uteče zaštiti Bl. Dj. Marije, ma bio u kakovoj nervoj — odbiti ga Jna neće.

Vječna hvala i slava budi Presv. Sreću Isusovu, Bl. Dj. Mariji i sv. Josipu! Z. T.

Petrinja. Ja bijah teško oboljio, tako da već liječnička pomoć i sve drugo nastojanje ljudsko ne pomaže. Svu sam nadu izgubio, da će ozdraviti. Moja supruga uteče se devetnicom Presv. Sreću Isusovu i bezgrješnom Sreću Majku Božju; te obećala, da će se zahvaliti u Glasniku Presv. Sreću Isusovu. I ja ozdravih. Za to hvala i slava budi po milijun puta Presv. Sreću Isusovu i bezgrješnom Sreću Majku Božju! A. G.

Zagreb. Bijah u velikoj potrebi, te se obratih devetnicom dva put Blaženoj Djevici Mariji, da ona praporudi moju potrebu Božanskomu Sreću Isusovu. I moja molba bi uslišana.

Pošto obećala zahvaliti se u „Glasniku“, to ovim budi izražena Božanskomu Sreću Isusovu i Bl. Djevici Mariji neizmjerna hvala! S. A. B.

Zagreb. Ja sam bila u proljeću god. 1897. grozno bolesna, pak sam se tom prilikom zavjetovala pjeslatočnoj Sreći Isusovu, da će u Glasniku njezina Presv. Sreća tri puta iskazati svoju zahvalnost, ako ozdravim. Posle je moju molitvu Presv. Sreću milostivo uslišalo i meni pomoglo; zato neka je hvala i slava Presv. Sreću Isusovu i preč. Sreću Mariju! R. D.

Namjena molitava i dobrih djela u prosincu.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.).

Kršćanska djeca.

Bez sumnje krasno je djelo ljubavi kršćanske: obraćati k Bogu grješnike i utvrgivati u krajnosti duše bogoljubne; no nije li zar još bolje raditi o spasu djece kršćanske? U odraslih je razum potpuno razvijen; ima u njih i neko iskustvo, pa s toga mogu oni, ma da im je to kad i kad teško, čuvati se pogibelji, što im prijete.

Ali djeca kako su slaba i neuka, rado se svakomu zaslužuju poveriti, te su spremna i na djela višeputa viteška, no na žalost jednako su sklona i na zlo. Nijesu li ta djeca vrijedna, da se za njih ljubazno brinemo, poglavito dandanas, kad se sve moguće čini s izvjesne strane, da se mlađet iskvare?

„Apostolat namijenjen kršćanskoj djeći nije samo od prevelike koristi, već je on i posve lak; zašto nije mučno obrazovati mlađahna srca, osobito tukova, koja još ni ne znaju za otrov grješnika.“

Ta je ljubav spram kršćanske djece otvorilo za djecu razne dobrotvorone i manje više kršćanskim duhom prožete zavode; kanoti sirotišta, učoñnice, zabavišta itd. Ne mislimo ovđje ikoga poticati, da se slično novo što uvode, nego radije neka se utvrdi ono, što već opstoji, a nikako da ne klonimo duhom zato, što se posvuda odmah — barem prividno — ne ubire žugjeni plod. Činimo sve, što možemo za kršćansku dječju, a Bog dragi će blagosloviti trud naš. Neka nas tješi i ona: „na mlagljima svijet ostaje.“ Ugledajmo se u Božanskoga prijatelja mlađenih, koji reče: *Pustite djecu, neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovih kraljevstva Božje... I zagrljici ih metnu na njih ruke te ih blagoslov.“ (Mark. 10.)*

